

Doküman	Adı	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PROSEDÜRÜ	BORSA İSTANBUL
	Türü	PROSEDÜR	
	Kodu	30.PRO.01	
	Onay Tarihi	24/03/2017	
	Revizyon Tarihi	27/07/2020	
	Revizyon Numarası	25	
	Hazırlayan	TÜREV PİYASALAR OPERASYON DİREKTÖRLÜĞÜ	
	Onaylayan	GENEL MÜDÜR	

BORSA İSTANBUL A.Ş.

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PROSEDÜRÜ

İSTANBUL - 2017

Bu doküman Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu dokümanın güncel versiyonu Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru versiyon olduğunu kontrol ediniz.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	5
GENEL HÜKÜMLER	5
1. Amaç.....	5
2. Kapsam	5
3. Dayanak.....	5
4. Tanım ve Kısaltmalar	5
İKİNCİ BÖLÜM	7
SÖZLEŞMELERE İLİŞKİN ESASLAR	7
5. Sözleşmelere İlişkin Genel Esaslar	7
5.1. İşlem Görebilecek Sözleşmeler	7
5.2. Sözleşmelerin Bağlayıcılığı	7
5.3. Sözleşme Kodları	7
6. Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler	8
7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler	9
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	9
İŞLEMLERE İLİŞKİN ESASLAR	9
8. Pazarlar	9
9. Günlük İş Akışı	9
9.1. İşlem Yapılmayan Dönemler	9
9.2. Normal Seans.....	9
9.3. Uzlaşma Fiyatlarının İlanı.....	10
9.4. Akşam Seansı	10
9.5. Gün Sonu İşlemleri	10
10. İşlem Saatleri	10
11. İşlem Günü Bölümlerinin Farklaştırılabilirliği	10
12. İşlem Yöntemi.....	10
13. Özel İşlem Bildirimi	10
13.1. Tek Taraflı Özel İşlem Bildirimi	11
13.2. Çift Taraflı Özel İşlem Bildirimi	11
14. Gruplandırma Uygulaması.....	11
15. Piyasa ve Pazarların Kapatılması	11
16. Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması.....	11
17. Sözleşmelerin İşlem Görmesinin Sonlandırılması.....	12
18. İşlemlerin Bildirimi ve İlanı	12
19. İşlem İptali	12
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	14
EMİRLERE İLİŞKİN ESASLAR	14
20. Piyasa Erişimine İlişkin Hususlar	14
20.1. Piyasa Erişiminde Kullanılan Protokoller.....	14
20.2. Algoritmik Emir İletim Sistemlerine İlişkin Hususlar.....	15
21. Emirlerin Eşleşmesinde Öncelik Kuralları	16
22. Emir Yöntemleri.....	16
23. Emir Geçerlilik Süreleri	16
24. Vadeler Arası Strateji Emirleri	17
25. Şarta Bağlı Emirler	18
26. Akşam Seansında Geçerli Olan Emirlerle İlişkin Hususlar.....	18
27. Kotasyon İsteği	19
28. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri	19

29. Emir Düzeltme	19
30. Emirlerin Askıya Alınması	20
31. Emir İptali	21
32. İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması	22
BEŞİNCİ BÖLÜM	22
KOMİTELER VE İŞLEYİŞLERİNE İLİŞKİN ESASLAR	22
33. Uzlaşma Fiyatı Komitesi	22
34. Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları	22
35. Günlük ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti	22
36. Uzlaşma Fiyatı Komitesi Üyelerinin Yükümlülükleri	23
37. Özsermaye Halleri ve Özsermaye Halleri Komitesi	23
38. Özsermaye Halleri Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları	23
39. Özsermaye Halleri Sonrasında Yapılan Değişikliklerin Komite Tarafından Tespiti	24
40. Özsermaye Halleri Komitesi Üyelerinin Yükümlülükleri	24
ALTINCI BÖLÜM	24
ÖZEL UYGULAMALARA İLİŞKİN ESASLAR	24
41. Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları	24
42. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler	25
43. Piyasa Yapıcılık Programı	25
43.1. Genel İşleyiş Esasları	25
43.2. Piyasa Yapıcıların Yükümlülükleri	26
43.3. Piyasa Yapıcıların Hakları	26
43.4. Programa Yönelik İstisna Durumlar	27
43.5. Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi	27
43.6. Program Süresi	28
44. Piyasa Yapıcılığından Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması	28
YEDİNCİ BÖLÜM	29
ÖZSERMAYE HALLERİNE İLİŞKİN ESASLAR	29
45. Özsermaye Halleri Uyarlamaları	29
SEKİZİNCİ BÖLÜM	30
OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR	30
46. Olağanüstü Durumlara Yönelik Uygulamalar	30
47. Günlük Fiyat Değişim Limitlerinin Değiştirilmesi	33
48. Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar	33
DOKUZUNCU BÖLÜM	34
DİĞER HUSUSLAR	34
49. Borsanın Yetkileri	34
50. Takas Merkezi	34
51. Borsa Payı ve Diğer Ücretler	35
52. Veri Yayını	35
53. Bülten ve Raporlar	35
54. Hüküm Bulunmayan Haller	35
55. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler	35
56. Yürürlük	35
57. Yürütme	35
58. Revizyon	35
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ 36	

A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri	36
B. Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri	37
C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	39
D. BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri	41
E. BIST Likit Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri	42
F. BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri	44
G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri	45
H. USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri	47
I. EUR/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri	48
J. EUR/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri	49
K. RUB/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri	51
L. CNH/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri	52
M. GBP/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri	53
N. Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri	55
O. Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri	56
P. EgePamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri	57
Q. Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri	59
R. Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri	61
S. Yıllık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	63
T. Üç Aylık (Çeyreklik) Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	65
U. Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	66
V. SASX 10 Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmeleri	68
W. Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri	69
X. 1 Aylık TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri	71
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ	73
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	77
EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR	83
EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ	84
EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI	85
EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU	97
EK-8: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PİYASA YAPICILIK TAAHHÜTNAMESİ	108
EK-9: PİYASA YAPICILIK BAŞVURU DİLEKÇESİ	111
EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	112
EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI	120
EK-12: TELEFONLA EMİR İLETİM TEYİT FORMU	125
EK-13: OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE GÜNLÜK FİYAT DEĞİŞİM LİMİTLERİ	126
EK-14: ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ BİLGİ FORMU	127
EK-15: BORSA İSTANBUL A.Ş. ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ TAAHHÜTNAMESİ	129
EK-16: VADELER ARASI STRATEJİ EMİRLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR VE ÖRNEKLER	131
EK-17: BORSA İSTANBUL A.Ş. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PROSEDÜRÜ REVİZYON KARŞILAŞTIRMA TABLOSU	135

TABLolar

TABLO 1: VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ SÖZLEŞME KODU	7
TABLO 2: OPSİYON SÖZLEŞMELERİ SÖZLEŞME KODU	8
TABLO 3: VADELER ARASI STRATEJİ EMRİ KODU	8
TABLO 4: ESNEK OPSİYON SÖZLEŞMELERİ SÖZLEŞME KODU	8
TABLO 5: REFERANS FİYAT ÜZERİNDEN HESAPLANACAK FİYAT DEĞİŞİM ARALIKLARI	13
TABLO 6: MINIMUM VE MAKSİMUM EMİR BÜYÜKLÜKLERİ	19
TABLO 7: EMİR DÜZELTMEDE YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER VE ZAMAN ÖNCELİĞİ	20
TABLO 8: KOŞULU GERÇEKLEŞMEMİŞ ŞARTA BAĞLI EMİR DÜZELTMELERİNDE YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER VE ZAMAN ÖNCELİĞİ	20

BORSA İSTANBUL A.Ş. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PROSEDÜRÜ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

1. Amaç

Bu Prosedürün amacı, Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasının işleyişine ilişkin çalışma esaslarını ve kurallarını düzenlemektir.

2. Kapsam

Bu Prosedür, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile diğer türev araçların Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işleme açılma, işlem görme, işlemlerin sonlandırılması, özsermaye halleri, piyasa yapıcılık ve komitelerin faaliyet esaslarını düzenlemektedir.

3. Dayanak

Bu Prosedür, Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Yönergesine dayanılarak çıkarılmıştır.

4. Tanım ve Kısaltmalar

Bu Prosedürün uygulanmasında;

- a) Açık pozisyon: Piyasada gerçekleştirilen işlemler neticesinde veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle oluşan ve ters işlem, nakdi uzlaşma, fiziki teslimat veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle kapatılmamış olan pozisyonları,
- b) Algoritmik Emir İletim Sistemleri: Parametreleri önceden belirlenmiş bir kurallar setine bağlı olarak insan müdahalesi olmadan, çeşitli yazılımlar tarafından oluşturulan algoritmalar kullanılarak sermaye piyasası araçlarına yönelik alım-satım emirleri üreten sistemleri,
- c) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- ç) Borsa Yönetmeliği: 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliğini,
- d) Dayanak varlık: Sözleşmede alma veya satma hakkı ve/veya yükümlülüğüne konu olan sermaye piyasası aracını, malı, kıymeti, ekonomik veya finansal göstergeyi, emtiayı ve bunlara dayalı senetleri,
- e) Eşyerleşim: Veri yayın kuruluşlarına, servis sağlayıcılara, Piyasa üyelerine ve müşterilerine ait sistem ve sunucuların, belirli standartlar dahilinde Sisteme en yakın şekilde konuşturularak, emir iletiminde ve veriye erişimde hız kazandırmak üzere sunulan bir veri merkezi hizmeti,
- f) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü,
- g) Genel Müdürlük: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü veya ilgili Genel Müdür Yardımcısını,
- ğ) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- h) KAP, Kamuyu Aydınlatma Platformu: Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde tanımlanan sistemi,
- ı) Kısa pozisyon: Sahibine, vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin işlemlerde, sözleşmenin vadesi geldiğinde dayanak varlığı belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda satmak ya da nakdi uzlaşmayı sağlamak, alım opsiyonuna ilişkin işlemlerde sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde dayanak varlığı, sözleşmede belirtilen fiyattan ve belirli bir

miktarda satma ya da nakdi uzlaşmayı sağlama, satım opsiyonuna ilişkin işlemlerde ise sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde dayanak varlığı, sözleşmede belirtilen fiyattan ve belirli bir miktarda satın alma ya da nakdi uzlaşmayı sağlama yükümlülüğü veren pozisyonu,

i) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

j) Opsiyon primi: Opsiyon sözleşmesini alan tarafın opsiyon sözleşmesini satan tarafa sözleşmede yer alan haklar karşılığında ödediği tutarı,

k) Opsiyon sözleşmesi: Opsiyonu alan tarafa ödediği prim karşılığında belirli bir vadede veya belirli bir vadeye kadar, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte dayanak varlığı alma veya satma hakkı veren, satan tarafı ise kazandığı prim karşılığında alma veya satmaya yükümlü kılan sözleşmeyi,

l) Özsermaye halleri: Bir ortaklığın pay değerini ve/veya pay miktarını etkileyen temettü ödemeleri, bedelli ve/veya bedelsiz sermaye artırımları, sermaye azaltımları, devralma veya devrolma suretiyle ortaklık birleşmeleri, ortaklık bölünmeleri ve ortaklığın pay grupları arasındaki değişim işlemleri gibi durumları,

m) Pazar: İşlem gören sözleşmelerin türlerine, işleyiş esaslarına veya belirlenen diğer özelliklerine göre Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası alım satım sistemi üzerinde oluşturulan elektronik alım satım ortamlarını,

n) Piyasa, VIOP: Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasını,

o) Piyasa Üyesi: 19/7/2013 tarihli ve 28712 sayılı Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde Piyasada işlem yapma yetkisi verilenleri,

ö) Seans: Sözleşmelerin Borsada alım satımı için belirlenen zaman dilimini,

p) Sermaye piyasası araçları: Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 3 bendinde belirlenen sermaye piyasası araçlarını,

r) Sistem: VIOP Alım Satım Sistemini,

s) Sözleşme: Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile diğer türev araçları,

ş) Sözleşme grubu: Sözleşme tipinin vadeli işlem sözleşmeleri, alım veya satım opsiyonu sözleşmeleri ya da Borsa tarafından belirlenen diğer sözleşmelerden oluştuğunu gösteren tanımlamayı,

t) Sözleşme sınıfı: Sözleşme tipi ve dayanak varlık bilgileri ile Piyasada işlem gören sözleşmelere ait diğer bilgileri ihtiva eden tanımlamayı,

u) Sözleşme tipi: Pazar ve sözleşme grubu bilgilerini ihtiva eden tanımlamayı,

ü) Takas Merkezi: Kurul onayı alınarak Piyasada gerçekleşen işlemlerin takasını gerçekleştirmek üzere Borsada oluşturulan merkezi veya Yönetim Kurulu tarafından takas merkezi olarak görevlendirilen diğer kurumları,

v) Takas Mevzuatı: 30/5/2013 tarihli ve 28662 sayılı Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik, 18/7/2013 tarihli ve 28711 sayılı İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Takas Yönetmeliği ve İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği ile Takas Merkezi tarafından çıkarılan Yönerge, Prosedür ve diğer düzenlemeleri,

y) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

z) Ters işlem: Aynı sözleşmede, uzun pozisyon karşısında kısa pozisyon, kısa pozisyon karşısında uzun pozisyon alınarak pozisyonun tasfiyesini,

aa) Türev araçlar: Kanununun 3 üncü maddesinin u bendinde sayılan türev araçları,

ab) Uzlaşma fiyatı: Hesapların güncellenmesinde ve nakdi uzlaşma veya fiziki teslimatta kullanılmak üzere belirlenen fiyatı,

ac) Uzun pozisyon: Sahibine, vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin işlemlerde, sözleşmenin vadesi geldiğinde dayanak varlığı belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda satın alma ya da

nakdi uzlaşmayı sağlama yükümlülüğü, alım opsiyonuna ilişkin sözleşmelerde, sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde dayanak varlığı, sözleşmede belirtilen fiyattan ve belirli bir miktarda satın alma ya da nakdi uzlaşmada bulunma hakkı, satım opsiyonuna ilişkin işlemlerde sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde dayanak varlığı, sözleşmede belirtilen fiyattan ve belirli bir miktarda satma ya da nakdi uzlaşmada bulunma hakkı veren pozisyonu,
aç) Vadeli işlem sözleşmesi: Belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte dayanak varlığı alma veya satma yükümlülüğü veren sözleşmeyi,
ad) Yönerge: Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Yönergesini,
ae) Yönetim Kurulu: Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulunu,
af) Yüksek frekanslı işlem kullanıcıları: Algoritmik emir üretim/iletim sistemlerini kullanarak yüksek hızda ve çok sayıda emir iletme ve işlem gerçekleştirme potansiyeline sahip olan kullanıcıları,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar

5. Sözleşmelere İlişkin Genel Esaslar

5.1. İşlem Görebilecek Sözleşmeler

Piyasada işlem görececek sözleşmeler ve sözleşmelerin unsurları Prosedür aracılığıyla ilan edilir. Bu sözleşmeler ilgili mevzuatta yer alan esaslar çerçevesinde işlem görür.

Piyasada işlem görececek sözleşmelerin unsurları ekte ([Ek-1](#)) yer almaktadır.

5.2. Sözleşmelerin Bağlayıcılığı

Piyasada işlem görececek sözleşmelerin hükümleri Yönergenin 6 ncı maddesi çerçevesinde ayrıca bir bildirimle gerek olmaksızın işlem yapan tüm tarafları bağlar.

5.3. Sözleşme Kodları

Piyasada işlem görececek sözleşmelerin her biri için Sistemde sözleşme kodu tanımlanır. Söz konusu sözleşme kodları aşağıdaki bilgileri içermekle birlikte, sözleşmelerin niteliğine göre kodlarda ilave bilgiler yer alabilir.

Vadeli işlem sözleşmelerinde sözleşme kodu; sözleşme grubu, dayanak varlık kodu, mini sözleşme bilgisi kodu ve vade tarihi bilgilerini içerir.

Tablo 1: Vadeli İşlem Sözleşmeleri Sözleşme Kodu

Kod	Açıklama
F_	Sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)
XAUTRY	Dayanak varlık kodu
M	Mini sözleşme bilgisi kodu
0317	Vade tarihi (Örn. Mart 2017)

Opsiyon sözleşmelerinde sözleşme kodu ise; sözleşme grubu, dayanak varlık kodu, mini sözleşme bilgisi kodu, opsiyon tipi, vade tarihi, opsiyon sınıfı ve kullanım fiyatı bilgilerini içerir.

Tablo 2: Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu

Kod	Açıklama
O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)
XU030	Dayanak varlık kodu
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)
0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)
1240.00	Kullanım fiyatı

Özsermaye hali uyarlamasına tabi olan ve böylelikle unsurları standart sözleşme unsurlarından farklılaşan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde sözleşme kodlarının sonuna özsermaye hali uyarlamasına bağlı olarak ilgili sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.

Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme gönderilir.

Tablo 3: Vadeler Arası Strateji Emri Kodu

Kod	Açıklama
F_	Vadeler arası strateji emri sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)
XU030	Dayanak varlık kodu
M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)

Borsa tarafından tespit edilen limitler dahilinde vade tarihi ve kullanım fiyatı kullanıcılar tarafından belirlenerek oluşturulabilen esnek opsiyon sözleşmelerinin kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.

Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu

Kod	Açıklama
TM_O	Esnek opsiyon sözleşmesi
XU030	Dayanak varlık kodu
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)
250419	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)
1235.00	Kullanım fiyatı

Özsermaye hali uyarlamalarına konu olan esnek sözleşme kodlarının sonuna sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.

6. Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler

Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak normal seans boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında ([Ek-1](#)) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar

tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir.

İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek sözleşmelerin oluşturulmasına izin verilmez. Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır.

7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler

Akşam seansında BIST 30, BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İşlemlere İlişkin Esaslar

8. Pazarlar

Piyasada işlem gören sözleşmelerin türlerine ve işlem esaslarına göre Sistemde ekteki ([Ek-2](#)) tabloda yer alan Pazarlar oluşturulmuştur. Emirlerin eşleştirilmesi ve özel işlem bildirimleri ilgili Pazar altında gerçekleşir. Ayrıca ilgili Pazarlar altında işlem istatistiklerinin toplu olarak yayınlanması amacıyla Pazar segmentleri tanımlanmıştır.

9. Günlük İş Akışı

VIOP'ta günlük iş akışı içerisinde; işlem yapılmayan dönemler, normal seans, uzlaşma fiyatının ilanı, akşam seansı ve gün sonu işlemleri yer almaktadır.

9.1. İşlem Yapılmayan Dönemler

İşlem sisteminin açıldığı andan seansların başlangıcına veya açılış seansı olması durumunda bu seansın başlangıcına kadar geçen dönem "işlem yapılmayan dönemler" olarak adlandırılır. İşlem yapılmayan dönemlerde, işlem sistemi açık olmakla birlikte emir girişi, özel işlem bildirimleri yapılması ya da işlem gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu dönemlerde kullanıcılar tarafından;

- işlem sistemine bağlanılabilir,
- sorgulama yapılabilir,
- önceki günlerden kalan "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir veya inaktif hale getirilebilir,
- önceki günlerden kalan "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir,
- işlem sistemine daha sonra gönderilmek üzere inaktif emirler hazırlanabilir.

9.2. Normal Seans

Normal seans, fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği ana seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından;

- normal seansta ve akşam seansında geçerli olabilecek emir girişi yapılabilir,
- özel işlem bildirimleri yapılabilir,

- c) emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir ve emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir,
- ç) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir,
- d) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir,
- e) esnek sözleşme oluşturulabilir.

9.3. Uzlaşma Fiyatlarının İlanı

Her işlem günü sonunda günlük uzlaşma fiyatları, vade sonlarında ise vade sonu uzlaşma fiyatları ilan edilir.

9.4. Akşam Seansı

Akşam seansı, normal seansın sonrasında fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği, gerçekleştirilen işlemlerin bir sonraki normal seans işlemi olarak değerlendirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından;

- a) akşam seansında geçerli olabilecek günlük emir girişi yapılabilir,
- b) akşam seansında geçerli olan günlük emirlerin üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir,
- c) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir,
- ç) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir.

9.5. Gün Sonu İşlemleri

Gün sonu işlemleri, raporların oluşturulması ve dağıtımı ile Sistemin bir sonraki işlem gününe hazırlanması için gerekli işlemleri kapsar.

10. İşlem Saatleri

VIOP'ta geçerli işlem saatleri, işlem günü bölümleri ve söz konusu işlem günü bölümlerinde yapılabilecek ya da yapılamayacak iş ve işlemlere ilişkin açıklamalar ekte ([Ek-3](#)) yer almaktadır.

11. İşlem Günü Bölümlerinin Farklılaştırılabilmesi

Sistemde Pazar ve/veya sözleşme bazında işlem günü bölümleri farklılaştırılabilmektedir. Bu çerçevede, sözleşmeye ait işlem günü bölümü sözleşmenin işlem gördüğü Pazarda tanımlı olan işlem günü bölümünden farklı olarak belirlenebilmektedir.

12. İşlem Yöntemi

Piyasada esas olarak, emirlerin fiyat ve zaman önceliği esaslarına göre eşleştirildiği, çok fiyat işlem yöntemi uygulanır. Genel Müdür, gerekli görmesi halinde, seansın belirli bölümlerinde veya tamamında tek fiyat veya farklı bir işlem yöntemi uygulanmasına karar verebilir.

13. Özel İşlem Bildirimi

Piyasa üyeleri, ekte ([Ek-4](#)) yer alan sözleşmeler için belirtilen minimum emir miktarları üzerindeki emirlerini emir defterine iletmeden işleme dönüştürmek amacıyla Sistemin özel işlem bildirim özelliğini kullanarak Borsaya bildirebilirler. Bu çerçevede, ekte ([Ek-4](#)) yer alan onay koşullarını sağlayan özel işlem bildirimleri otomatik olarak eşleşir. Sistemde işleme dönüştürülen bu bildirimlere ilişkin fiyat istatistikleri Piyasadaki diğer işlemlerin istatistiklerinden ayrı olarak yayımlanmakla birlikte ilgili sözleşmenin ve tüm Piyasanın hacim ve miktar istatistiklerine dahil olur.

Özel işlem bildirimleri baş temsilciler tarafından işlem terminalleri ve FIX kullanıcıları vasıtasıyla sadece normal seansta gerçekleştirilebilir. Sistemde iki türlü özel işlem bildirim yöntemi bulunmaktadır.

13.1. Tek Taraflı Özel İşlem Bildirimi

İşlemin taraflarının farklı Piyasa üyeleri olması durumunda kullanılır. Taraflardan biri sadece kendi tarafına (alış veya satış) ait özel işlem bildirim tipi, miktar, fiyat, hesap bilgilerini ve karşı taraf bilgisini sisteme iletmektedir. Karşı taraf ise kendisine gelen özel işlem bildirimini kendi nezdindeki hesap bilgisini girerek eşlemektedir.

13.2. Çift Taraflı Özel İşlem Bildirimi

Piyasa üyesinin hem alıcı hem satıcı olduğu durumda işlemin alış ve satış tarafına ait özel işlem bildirim tipi, miktar, fiyat ve hesap bilgilerinin girilerek bildirilmesidir.

14. Gruplandırma Uygulaması

Sistem, emir işleme ve hız kapasitesinden optimum düzeyde yararlanılabilmesi amacıyla iki adet gruptan oluşmakta olup, işlem gören tüm sözleşmeler bu iki gruba dağıtılmıştır.

Grup-1: AKBNK-ARCLK-ASELS-BIMAS-CCOLA-DOHOL-EKGYO-ENJSA-ENKAI-EREGL-FROTO-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri

Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri

Bir sözleşme hangi grupta işlem görüyorsa emir o gruba bağlantı kurmuş işlem protokolleri vasıtasıyla gönderilmelidir. Bu nedenle Piyasa üyelerinin her iki gruba da bağlantı sağlamaları gerekmektedir.

15. Piyasa ve Pazarların Kapatılması

Piyasa ya da Pazarlar, Genel Müdür kararıyla, herhangi bir işlem gününde ya da beş işlem gününe kadar sürekli veya geçici olarak kapatılabilir. Aynı şekilde işlemlerin tekrar başlatılması için de Genel Müdürün kararı gereklidir. Beş işlem gününü aşan durumlarda Borsa Yönetmeliğinin 39 uncu maddesi hükümleri geçerlidir. Piyasa ya da Pazarların geçici olarak kapatılması durumunda, bu durum nedenleri ile birlikte Borsa tarafından KAP'tan duyurulur.

16. Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması

Dayanak varlıkların Sistemde durdurulması halinde, Piyasada ilgili varlıklara dayalı sözleşmelerdeki işlemler Genel Müdür kararı ile durdurulabilir. Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Genel Müdür sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir. Ayrıca sözleşmelerin işleme açılış zamanı Genel Müdür tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir.

Borsa Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen yazılı durumlardan birinin varlığı halinde de, ilgili sözleşmeler için işlemler Genel Müdür tarafından geçici olarak durdurulabilir. Genel Müdür sözleşmelerdeki işlemleri en fazla bir ay için durdurabilir. Bir ayı aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir. Sözleşmelerde işlemlerin durdurulması halinde gerekçeleriyle durdurma zamanı ve ayrıca yeniden işleme açılış

zamanı KAP'ta duyurulur. Genel Müdür yetkisini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.

17. Sözleşmelerin İşlem Görmesinin Sonlandırılması

Piyasada işlem gören sözleşmelerin işlemleri aşağıdaki durumlarda Genel Müdür tarafından sonlandırılabilir:

- a) Sözleşmenin dayanak varlığının spot piyasasında işlem görmemesi ya da belirli süre ile işlemlerinin sonlandırılması,
- b) Sözleşmenin dayanak varlığına ilişkin olarak yapılan lisans anlaşmalarının sona ermesi,
- c) Sözleşmede en az üç ay işlem olmaması veya açık pozisyon bulunmaması,
- ç) İşlem görme kabiliyetini engelleyecek veya Piyasada işlemleri etkileyebilecek diğer durumların ortaya çıkması.

Bir sözleşmenin işlem görmesinin sonlandırılmasından sonra asgari unsurlar değişmemek kaydıyla Genel Müdür kararı ile yeniden işleme açılabilir.

18. İşlemlerin Bildirimi ve İlanı

Piyasada gerçekleşen işlemlere ilişkin fiyatların, miktarların ve tutarların belirtildiği raporlar elektronik ortamda Piyasa üyelerinin erişimine sunulur. Bununla birlikte, Sisteme iletilen emirler ve gerçekleşen işlemlere ait bilgiler Sistemin açık olduğu süre içerisinde istenildiği zaman temin edilebilir.

İşlemlere ilişkin raporlardaki bilgiler hakkında herhangi bir uyuşmazlık oluşması durumunda Borsa kayıtları esas alınır.

19. İşlem İptali

Borsa Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hatalı emir veya emirler dolayısıyla gerçekleşen işlemler aşağıdaki kurallar çerçevesinde Borsa tarafından iptal edilebilir.

- a) Hatalı gerçekleşen işlem/işlemlerin Piyasa üyelerinin en az birinin hatalı emri dolayısıyla gerçekleşmiş olması esastır.
- b) Hatalı emir dolayısıyla gerçekleşen işlem/işlemlerin iptale konu olabilmesi için aşağıda belirtilen tüm kriterlerin iptal talebi esnasında sağlanması gerekir.

- i. Hatalı İşlem İptal Başvuru Süresi: İşlem gerçekleşme zamanından itibaren 15 dakika içerisinde hatalı işlem iptal başvurusu yapılabilir.
- ii. Hatalı İşlem İptal Talebi Başvurusunda Gerekli Bilgiler: Hatalı işleme/işlemlere ilişkin olarak emir numarası, sözleşme bilgisi ve hesap numarası bilgilerinin başvuru süresi içerisinde bildirilmesi gerekmektedir. Söz konusu emir ile gerçekleşen hatalı işlemlerin işlem numarası, fiyat ve miktar bilgilerinin ise başvurusu sonrasında ayrıca iletilmesi gerekir.
- iii. Hatalı İşlem İptalinin Kabul Edileceği Fiyat Seviyeleri: Hatalı işlemlerden, iptal talebinin bulunduğu ilgili sözleşme sınıfı bazında aşağıdaki tabloda belirtilen oranlarla referans fiyat üzerinden hesaplanacak fiyat aralıkları dışında kalan fiyatlardan gerçekleşmiş işlemler hatalı işlem iptali talebine konu olabilir.

Tablo 5: Referans Fiyat Üzerinden Hesaplanacak Fiyat Değişim Aralıkları

Sözleşme Sınıfı	Referans Fiyat Üzerinden Hesaplanacak Fiyat Değişimi
BIST30 Endeks ve Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri	+/- % 5
Döviz Vadeli İşlem Sözleşmeleri	+/- % 3
Diğer Vadeli İşlem Sözleşmeleri	+/- % 4
Tüm Alım ve Satım Opsiyon Sözleşmeleri	Prim fiyatının +/- %50'si veya ilgili sözleşme için belirlenmiş piyasa yapıcı maksimum spread miktarından büyük olan

iv. Hatalı İşlem İptaline Konu Olan İşlem/İşlemler Dolayısıyla Elde Edilen Minimum Zarar Tutarı: Referans fiyat ile hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemlerin fiyatları karşılaştırılarak hesaplanan zarar tutarının minimum 5.000 TL olması gerekir.

v. Referans Fiyat: Hatalı işlem iptalinin kabul edilebileceği fiyat seviyelerinin ve hatalı işlem dolayısıyla elde edilen zararın hesaplanmasında aşağıdaki yöntemlerden biri ya da birkaçı dikkate alınarak Piyasayı adil bir şekilde yansıttığı değerlendirilen referans fiyat kullanılır.

- i. Hatalı işlemden önce gerçekleşen fiyat/fiyatlar,
- ii. Hatalı işlemden sonra gerçekleşen fiyat/fiyatlar,
- iii. Önceki gün uzlaşma fiyatı,
- iv. Hatalı işlem/işlemlerin Piyasada bekleyen emir ile gerçekleşmesi halinde hatalı emir sonucu gerçekleşen ilk işlem fiyatı,
- v. İlgili dayanak varlığın spot fiyatı veya diğer vade aylarındaki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyat,
- vi. Piyasa yapıcılarından alınan fiyat,
- vii. Yukarıda belirtilen yöntemlerle bulunan fiyatın Piyasayı adil bir şekilde yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Genel Müdürlük tarafından farklı bir referans fiyat tespit edilebilir.

c) Vadeler arası strateji emirlerinden kaynaklanan işlemlerin iptalinde ilgili sözleşmelerde gerçekleşen işlemlerin fiyatları ve strateji emri fiyatı birlikte değerlendirilir.

ç) Yukarıda belirtilen şartları sağlayan hatalı işlem iptal talepleri işlem taraflarından biri ya da her iki taraf aracılığıyla viop@borsaistanbul.com e-posta adresi veya 0212 298 24 27 numaralı telefon (3 tuşlanarak) yoluyla VİOP'a iletilebilir.

d) Hatalı işlem/işlemlerin iptale konu olabilmesi için hatanın açıklığını teminen piyasa eğiliminin hatalı işlem iptali talebinde bulunulan fiyat/fiyatlar yönünde olup olmaması ayrıca dikkate alınabilir.

e) İşlem iptaline karar verilmesi halinde, iptal kararları ilgili mevzuat çerçevesinde ilan edilir. İşlem iptalinden önce ilgili sözleşmede işlemler durdurulabilir, ayrıca işlemi iptal edecek taraflara bilgilendirme yapılabilir.

f) Hatalı işlem iptaline ilişkin olarak yukarıda belirtilen şartlar sağlanmış olsa dahi Borsanın işlem iptali talebinin tamamını ya da bir kısmını yerine getirme/getirmeme hakkı saklı kalmakla birlikte, yukarıda belirtilen şartlar sağlanmadığı takdirde Borsa Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi uygulanır.

g) Hatalı gerçekleşen özel işlem bildirimleri yukarıdaki belirtilen şartlar sağlanmasa dahi işlem taraflarının onayları olması halinde iptal edilebilir.

h) Akşam seansında gerçekleşen hatalı işlem/işlemlere ilişkin iptal talepleri takip eden normal seans içerisinde değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde ilgili hatalı işlem/işlemler iptal edilir.

1) İşlem iptali talebinin değerlendirilmesinde emirler/işlemler arasındaki ilişki göz önünde bulundurulurken işlem iptal talepleri birlikte ya da ayrı ayrı değerlendirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Emirlere İlişkin Esaslar

20. Piyasa Erişimine İlişkin Hususlar

20.1. Piyasa Erişiminde Kullanılan Protokoller

Piyasa erişimi için aşağıda belirtilen protokoller kullanılmaktadır:

- İşlem terminalleri (TW, Omnet API),
- FixAPI,
- OUCH,
- ITCH.

20.1.1. İşlem Terminalleri (TW, Omnet API)

Piyasa üyelerine Borsa düzenlemeleri çerçevesinde işlem terminalleri tahsis edilir. İşlem terminallerinde iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

20.1.2. FixAPI

Sistemde FixAPI protokolü üç amaçla kullanılmaktadır:

- Emir İletimi (FixAPI Order Entry):** Emir, kotasyon, kotasyon isteği, özel işlem bildirim ve esnek sözleşme oluşturma için kullanılır. Sözleşmelerin işlem gördüğü her bir grup için ayrı FixAPI oturumu açılması, dolayısıyla en az iki FixAPI bağlantısı kurulması zorunludur. Eşyerleşim (co-location) ve uzak erişim noktalarından kullanılabilir. FixAPI kapasiteleri ve bunların değişimine ilişkin kurallar gruplama bazında yapılmaktadır.
- Referans Veri (FixAPI Reference Data):** Sözleşme bazında referans bilgileri sağlayan FixAPI bağlantısıdır. FixAPI Emir İletimi bağlantısından farklı olarak hem birinci hem de ikinci gruptaki sözleşmeler hakkındaki bilgileri içermektedir.
- FixAPI Drop-Copy:** Belli bir Piyasa üyesine ait emir, kotasyon, işlem ve özel işlem bildirimleri akışının sağlandığı FixAPI bağlantısıdır. Kullanıcı filtreleme şeklindeki bu özellik sayesinde Piyasa üyelerine kullanıcılar bazında filtreleme yapma imkanı sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle Piyasa üyeleri tarafından tüm kullanıcıları içerisinden belli bir kullanıcı grubuna ait bilgilerin alınması yönünde filtreleme gerçekleştirilebilmektedir. FixAPI Drop-Copy bağlantısının, emir iletiminde olduğu gibi her bir grup için ayrı oturum açılması nedeniyle, en az iki adet kurulması zorunludur.

20.1.3. OUCH

Diğer emir iletim kanallarına göre daha hızlı emir iletimine ve böylece yüksek frekanslı işlemlerin gerçekleştirilmesine imkân sağlayan bir emir iletim protokolüdür. Bu emir iletim protokolünde sadece limit emirler ile emir girişi, düzeltmesi ve iptali fonksiyonları

kullanılabilir. Her iki gruba bağlı tüm sözleşmelere emir iletimi sağlanabilmesi için en az iki OUCH oturumunun kurulması zorunludur.

20.1.4. ITCH

Diğer veri yayın protokollerine göre daha hızlı veri akışı sağlayan bir protokoldür. İşlem gören sözleşmelere ait emir defterindeki tüm bilgilerin ve işlem bilgilerinin düşük gecikme ile yayınlanmasında kullanılır. ITCH kanalıyla iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

20.2. Algoritmik Emir İletim Sistemlerine İlişkin Hususlar

Algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla kendi merkezlerinden veya eşyerleşim merkezinden emir gönderecek Piyasa üyelerinin kullanacakları yazılım hakkında ekte ([Ek-14](#)) yer alan bilgi formu ile Borsaya yazılı olarak bilgi vermeleri zorunludur. Ayrıca Piyasa üyesinin algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla emir göndermeye başlamadan önce bu sistemlerin test edildiğini, sonuçlarının öngörülebilir olduğunu ve Piyasayı bozacak işlemlere sebep olmayacağını ekte ([Ek-15](#)) yer alan taahhütname ile Borsaya yazılı olarak taahhüt etmesi gerekmektedir. Sistemler devreye alındıktan sonra Piyasa üyesinin oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak üzere gerekli tedbirleri alması zorunludur.

Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için Piyasa üyesi başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilecektir. Yüksek frekanslı işlemler esaslı algoritmaların emir iletiminde, her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlanması zorunludur. Bu kullanıcıların İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasının risk grubu kontrollerini (kullanıcı limitleri) kullanmaları zorunludur. İşlem öncesi risk yönetimi uygulamasına ilişkin işleyiş esasları ekte ([Ek-6](#)) yer almaktadır. OUCH emir iletim protokolü kullanarak emir iletecek kullanıcılar da yüksek frekanslı işlemler kapsamında değerlendirilir. Bir kullanıcının yüksek frekanslı işlem kullanıcısı sayılabilmesi için bu kullanıcı adına emir üretecek sunucuların Piyasa üyesi tarafından Borsanın eşyerleşim merkezinde konuşlandırılması ve Borsa tarafından bu kullanıcılara ayırt edici özellikteki kullanıcı kodu verilmiş olması gerekmektedir.

Piyasa üyesi kendisine veya müşterilerine ait emirleri Borsaya iletmek için kullandığı algoritmik emir iletim sistemlerinden Borsaya karşı doğrudan sorumludur. Bu sistemlerin Piyasada yaratacağı etkiler ve sonuçları hakkında kullanan/aracılık eden Piyasa üyesinin devredilemez bir sorumluluğu bulunmaktadır. Piyasa üyesi, emirlerin piyasaların işleyişini engellemeyecek, riske atmayacak, yanlış yönlendirilmesine neden olmayacak şekilde gönderileceğini ve bunun için kontrol uygulamalarının oluşturulacağını kabul etmiş ve taahhüt etmiş sayılacaktır. Algoritmik emir iletim sistemleri ile Sisteme emir iletiminde kullanılacak yazılımlar ile ilgili gerekli kontrolleri ve testleri yapmış olmak, devreye aldıktan sonra ise oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak Piyasa üyelerinin sorumluluğundadır. Piyasa üyesi algoritmik emir iletim sistemlerinin neden olduğu problemleri veya aksaklıkları gerçekleştiği andan itibaren en hızlı iletişim kanalı ile Borsaya bildirmekle yükümlüdür. Piyasa üyesinin İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması kapsamında oluşturacağı her bir risk grubu için belirleyeceği risk limitlerinin hangi yöntem

ve hesaplamalarla oluşturulduğunu yazılı hale getirmesi ve Borsa tarafından talep edilmesi durumunda aynı gün içinde Borsaya bildirmesi zorunludur.

Algoritmik emir iletim sistemlerinin ve özelde yüksek frekanslı işlem kullanıcılarının işlemlerinden kaynaklı piyasa bozucu durumların ortaya çıkması durumunda, Borsa tarafından ilgili kullanıcıların işlemlerine ara verilebilir, verilen hizmetler kısmen veya tamamen durdurulabilir. Verilen hizmetlerin Borsa tarafından durdurulması durumunda üye kâr mahrumiyeti, zarar ve sair tazminat talebinde bulunamaz.

21. Emirlerin Eşleşmesinde Öncelik Kuralları

Sisteme gönderilen emirlerin çok fiyat yöntemi ile eşleşmesi esnasında uygulanacak öncelik kuralları aşağıdaki gibidir:

- a) Fiyat Önceliği Kuralı: Daha düşük fiyatlı satım emirleri, daha yüksek fiyatlı satım emirlerinden; daha yüksek fiyatlı alım emirleri, daha düşük fiyatlı alım emirlerinden önce karşılanır.
- b) Zaman Önceliği Kuralı: Fiyat eşitliği halinde, zaman açısından işlem sistemine daha önce gelen emirler önce karşılanır.

22. Emir Yöntemleri

Sisteme emir gönderilirken aşağıda belirtilen emir yöntemlerinden birinin seçilmesi zorunludur:

- a) Limit: Belirlenen limit fiyat seviyesine kadar işlem gerçekleştirmek için kullanılan emir yöntemidir. Bu yöntem kullanıldığında fiyat ve miktar girilmesi zorunludur.
- b) Piyasa: Emrin girildiği anda ilgili sözleşmede piyasada bulunan en iyi fiyatlı emirden başlayarak emrin karşılanması amacıyla kullanılan emir yöntemidir. “Piyasa” emir türü “Gerçekleşmezse İptal Et” ya da “Kalanı İptal Et” emir geçerlilik süreleri seçilerek Sisteme iletilebilir.
- c) Piyasadan Limite: Piyasa emirleri gibi fiyatsız olarak sadece miktar belirtilerek girilen emirlerdir. Karşı taraftaki sadece en iyi fiyat kademesinde bekleyen emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler. Ancak işleme dönüşmeyen kısım, gerçekleşen son işlem fiyatını alarak limit fiyatlı emre dönüşür ve emir defterinde beklemeye geçer. Girilen bir piyasadan limite emir, karşı tarafta bekleyen bir emir olmaması durumunda hemen iptal edilir.

23. Emir Geçerlilik Süreleri

Sisteme gönderilecek emirlerde aşağıda belirtilen emir geçerlilik sürelerinden birinin seçilmesi zorunludur:

- a) Gün: Emir, girildiği günde geçerlidir. Gün sonuna kadar eşleşmezse Sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
- b) İptale Kadar Geçerli: Emir iptal edilene kadar geçerlidir. Bu emir süresi seçildiğinde, emrin iptal edilmediği ve eşleşmediği durumda, emir sözleşmenin vade sonuna kadar geçerli olur ve vade sonunda Sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
- c) Tarihli: Emir, Sisteme girilirken belirtilen tarihe kadar geçerlidir. Belirtilen tarihe kadar eşleşmezse ya da iptal edilmezse, bu tarihte gün sonunda Sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir. Sistemde, sözleşmenin vade sonundan daha ileri bir tarih girilmesine izin verilmez.

ç) Gerçekleşmezse İptal Et: Girildiği veya aktif olduğu anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının gerçekleşmesi, aksi takdirde tamamının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür.

d) Kalanı İptal Et: Girildiği veya aktif olduğu anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının veya bir kısmının gerçekleşmesi, gerçekleşmeyen kısmının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür.

Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alıŖ emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satıŖ emirleri Sisteme gönderilebilir. Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et emir geçerlilik süresine sahip olanlar dahil söz konusu emirler “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilmekte olup, fiyat deęiŖim limitleri içine girdiklerinde aktif hâle gelerek işleme konu olurlar ve geçerlilik süreleri/gerçekleşme koşulları emirler aktif olduğu anda kontrol edilir.

24. Vadeler Arası Strateji Emirleri

İşlem gören vadeli işlem sözleşmelerinin farklı vade aylarına (spread fiyatıyla girilecek tek bir emir üzerinden) aynı anda ters yönlü otomatik iki emir gönderilmesine imkan sağlayan emirlerdir. Stratejiyi oluşturan farklı vadeler stratejinin “bacağı” olarak adlandırılırken; yakın vade “M1”, bir sonraki (uzak) vade “M2” ile ifade edilir. Vadeler arası strateji emirlerinin kullanılabileceği vadeli işlem sözleşmeleri ekte ([Ek-16](#)) yer almaktadır. Strateji emirlerinin işleyişine ilişkin kurallar aŖađıda verilmektedir:

- i. Strateji AlıŖ Emri: Uzak vade (M2) alıŖ yakın vade (M1) satıŖ işlemini birleştiren spread fiyatı (uzak vade alıŖ fiyatı – yakın vade satıŖ fiyatı) dikkate alınarak Sisteme girilir.
- ii. Strateji SatıŖ Emri: Uzak vade (M2) satıŖ yakın vade (M1) alıŖ işlemini birleştiren spread fiyatı (uzak vade satıŖ fiyatı – yakın vade alıŖ fiyatı) dikkate alınarak Sisteme girilir.
- iii. Emir giriŖi sözleşme koduna benzer nitelikteki strateji emri kodları üzerinden yapılır.
- iv. AlıŖ ya da satıŖ yönlü strateji emri, fiyat limitleri içinde olması koşuluyla, negatif fiyat ile de girilebilir.
- v. Strateji emirlerinde girilebilecek maksimum emir miktarı stratejiyi oluşturan sözleşmelerin maksimum emir miktarına eşit olur.
- vi. Emir yöntemlerinden Limit ve Gün harici sürelerde strateji emir girişine izin verilmez. Strateji emirleri herhangi bir Ŗart koşuluna bağlanamaz ve strateji emri kodları üzerinden özel işlem bildirimini yapılamaz.
- vii. Eşleştirme: Sistem öncelikli olarak alıŖ ya da satıŖ yönlü vadeler arası strateji emrine ait fiyat ve miktarın uzak/yakın vadelerde bekleyen emirlerden karŖılanıp karŖılanmadığını kontrol eder ve koşulların sağlanması halinde strateji emrini bu emirlerle eş zamanlı eşleştirir. Girilen spread ve/veya miktar vadelerde bekleyen emirlerden karŖılanamıyorsa bu kez koşulları sağlayacak (ters yönlü) bir strateji emrinin bulunup bulunmadığına bakılır. Eğer böyle bir emir sistemde mevcutsa işlemlere konu spread, ilgili vadelerdeki en iyi alıŖ/en iyi satıŖ ve baz fiyatlar referans alınarak uzak ve yakın vade için uygun fiyatlar belirlenir ve uzak/yakın vadelerdeki otomatik işlemler oluşturulur. Vadeler arası strateji emirleri eşleştirme algoritmasına ilişkin detaylı bilgi ve sayısal örnekler ekte ([Ek-16](#)) yer almaktadır.
- viii. Otomatik işlemler stratejiyi oluşturan uzak ve yakın vade sözleşmelerin uzlaşma fiyatı hesaplamalarına ve son, en düşük, en yüksek gibi işlem fiyatı istatistiklerine dahil edilmezler. Ayrıca Piyasada son işlem fiyatı koşuluyla girilmiş inaktif statüdeki

şarta bağlı emirlerin aktivasyonunu sağlamazlar. İşlem tarafları Sistemin her iki vade için belirlediği otomatik fiyatları gün içerisinde işlem terminalleri veya FixAPI Drop-copy ile gün sonunda ise işlem defterlerini kullanarak sorgulayabilir.

ix. Fiyat Limitleri: Strateji emirleri için uygulanacak alt ve üst fiyat limitleri aşağıdaki formüllere göre hesaplanır.

Alt Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) – k

Üst Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) + k

Sözleşmelerin dayanak varlığına göre belirlenen k parametre bilgisi ekte (Ek-16) yer almaktadır. .

x. Stratejiyi oluşturan uzak ve/veya yakın vadedeki sözleşmede işlemlerin herhangi bir nedenle durdurulması halinde strateji emri girişine de izin verilmez.

25. Şarta Bağlı Emirler

Emir girilirken belirtilen koşulun sağlandığı anda aktif hale gelen emirlerdir. Koşul olarak, emrin girildiği veya aynı grupta yer alan başka bir sözleşmedeki son, en iyi alış ve en iyi satış fiyatı kullanılabilir. Şarta bağlı emirlerin özellikleri aşağıda yer almaktadır:

- i. Belirli bir fiyat (son fiyat, en iyi alış veya satış) koşuluna bağlı olarak girilirler.
- ii. Belirlenen fiyat koşulundan emir girilmesi veya işlem gerçekleşmesi durumunda şarta bağlı emir aktif hâle gelir yani belirtilen koşul gerçekleştiğinde emir tetiklenir.
- iii. Emrin girildiği anda aktivasyon koşulunu sağlayan bir emrin Sistemde bekliyor olması veya son işlem fiyatının aktivasyon koşulunu sağlıyor olması durumunda emir sisteme girildiği anda aktif hâle gelir.
- iv. Emir aktif hâle gelene kadar emir defterinde yer almaz.
- v. Emrin girildiği sözleşmeler ile koşul olarak kullanılan sözleşmelerin aynı grupta yer almaları gerekir. FixAPI aracılığıyla iletilen şarta bağlı emirlerde BISTECH sistemi içerisinde işlem gören diğer enstrümanlar koşul olarak kullanılabilir. Bu şekilde iletilen emirlerin emir detayları için FixAPI kanalından gelen mesajlar esas alınmalıdır. Kullanıcı menü hakları nedeniyle bu emirlere ilişkin bazı detaylar işlem terminallerinde gösterilmeyebilir. VİOP'ta işlem gören sözleşmelere dayanak varlık olması açısından Sistemde oluşturulmuş ancak işlem görmeyen enstrümanları (örneğin D_XU030D, D_USDTRY vb. gibi) koşul olarak kullanan şarta bağlı emirler, koşul sağlansa bile aktif hale gelmezler.
- vi. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. Söz konusu emirler aktif hâle geldiği anda “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilir. Ayrıca şarta bağlı emirlerde günlük alt limit fiyatının altında satış, günlük üst limit fiyatının üstünde alış emirleri de girilebilir. Fiyat limitlerine ilişkin kontroller emir aktif hâle geldiği anda Sistem tarafından yapılır.
- vii. Maksimum emir büyüklükleri ile fiyat adımına ilişkin kontroller emir girişi sırasında Sistem tarafından yapılır.

26. Akşam Seansında Geçerli Olan Emirlerle İlişkin Hususlar

Sisteme akşam seansında geçerli olacak bir emir gönderilmek istendiği takdirde ilgili emrin akşam seansında geçerli olacağı belirtilmesi gerekir. Akşam seansında piyasa ile piyasadan limite emir türleri ve iptale kadar geçerli ile tarihli emir geçerlilik süreleri kullanılamaz. Akşam seansında geçerli olacağı belirtilmemiş iptale kadar geçerli ve tarihli emirler akşam seansına geçerken Sistem tarafından “Durdurulmuş” statüye çekilir. İlgili emirler normal seansa geçerken ise zaman öncelikleri korunarak Sistem tarafından “Aktif”

statüye çekilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olmayacak şekilde gönderilen günlük emirler ilgili normal seansın sonunda iptal edilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olacak şekilde gönderilen günlük emirler ile akşam seansı içerisinde gönderilen günlük emirler ise akşam seansı sonunda iptal edilir.

Normal seans ve akşam seansında farklı fiyat limitleri uygulanabileceğinden normal seansta akşam seansında da geçerli olacak şekilde gönderilen emirler, akşam seansına geçildiğinde fiyat limitlerinin dışında kalabileceğinden “Durdurulmuş” statüye çekilebilir.

Akşam seansı süresince iptale kadar geçerli ve tarihli şarta bağlı emirler Sisteme gönderilebilir. Ancak bu emirlerin şartlarının akşam seansında gerçekleşmesi halinde şarta bağlı emir aktif hale geldikten sonra iptal olur.

Akşam seansında vadeler arası strateji emirleri kullanılmaz.

27. Kotasyon İsteği

Piyasa üyeleri, kotasyon isteği fonksiyonunu kullanarak FixAPI Emir İletimi kanalı üzerinden bir Piyasa üyesine ya da tüm Piyasa üyelerine belirli bir sözleşmeye ilişkin kotasyon isteği gönderebilir. Kotasyon isteği çift ya da tek taraflı olarak gönderilebilir.

28. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri

Emir girişinde Sistem tarafından fiyat ve miktar kontrolü yapılır. İlgili işlem günü bölümü özelliklerine uygun olmayan emirler Sisteme girilemez. Piyasada uygulanan minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 6: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri

Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı)		
0-2,49	1	40.000
2,50-4,99	1	20.000
5,00-9,99	1	10.000
10,00-19,99	1	5.000
20,00-39,99	1	2.500
40,00-79,99	1	1.250
>80,00	1	750
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000
Altın Sözleşmeleri	1	100.000
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	50
TLREF Sözleşmeleri	1	100
Diğer Sözleşmeler	1	2.000

29. Emir Düzeltme

Durdurulmuş statüdeki emirler hariç Sistemde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları üzerinde ekte (Ek-3) belirtildiği şekilde ilgili işlem günü bölümünde Sistem tarafından izin verilen değişiklikler yetkilendirilmiş temsilciler tarafından yapılabilir.

Normal temsilciler kendi emirlerini, baş temsilciler ise yetkilendirildikleri Piyasa üyesine ait tüm emirleri değiştirebilirler. Sistemde emrin bazı unsurları asli kabul edilerek değiştirilemezken, bazı unsurlarında değişiklik yapılabilir. Aşağıdaki tabloda normal seans içerisinde emir defterinde yer alan emirlerin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emirlerin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:

Tablo 7: Emir Düzeltmede Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği

Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur
Hesap numarası	Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.	-
Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet
Fiyat	Değiştirilebilir	Hayır
Miktar	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet
Emir Geçerliliği	Değiştirilebilir	Hayır
Geçerlilik Süresi	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet
Off-hours	Değiştirilemez*	-
Açıklamalar	Değiştirilebilir	Evet

*İşlem terminallerinden Off-hours alanında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla Off-hours bilgisi değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.

Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansında günlük emirler için de geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz.

Aşağıdaki tabloda henüz koşulu gerçekleşmemiş şarta bağlı emirlerin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emirlerin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:

Tablo 8: Koşulu Gerçekleşmemiş Şarta Bağlı Emir Düzeltmelerinde Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği

Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur
Koşul Sözleşmesi	Değiştirilemez	-
Koşul Fiyatı	Değiştirilemez*	-
Koşul	Değiştirilemez*	-
Sözleşme	Değiştirilemez	-
Hesap numarası	Değiştirilebilir	Evet
Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet
Fiyat	Değiştirilebilir	Evet
Miktar	Değiştirilebilir	Evet
Tip	Değiştirilemez	-
Emir Geçerliliği	Değiştirilebilir	Evet
Geçerlilik Süresi	Değiştirilebilir	Evet
Off-hours	Değiştirilemez*	-
Açıklamalar	Değiştirilebilir	Evet

*İşlem terminallerinden koşul fiyatı, koşul ve Off-hours alanlarında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla koşul fiyatı, koşul ve Off-hours bilgileri değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.

30. Emirlerin Askıya Alınması

Piyasa üyelerinin normal/baş temsilcileri emirlerini kendi isteği ile askıya alıp gün içerisinde istediği zaman tekrar aktif hâle getirebilirler. Ayrıca Piyasa üyelerinin talebi halinde kullanıcılarının bağlantılarının kopması gibi belirli koşullar için kullanıcıları tarafından girilmiş olan tüm emirlerin Sistem tarafından otomatik olarak askıya alınabilmesi amacıyla Sistemde gerekli tanımlamalar Borsa tarafından yapılabilir. Emirlerin askıya alınması Sistem açısından emrin iptal edilmesi ile eşdeğerdir. Askıya alınan emirler yalnızca normal/baş temsilcilerin bilgisayarlarında tutulmakta ve istenilirse tekrar Sisteme gönderilebilmektedir. Aktif hâle getirilen emirler zaman önceliğini kaybedip yeni bir emir numarası alırlar ve emir defterinde yeniden sıralanırlar. Emirler sadece işlem terminali kullanıcıları vasıtasıyla askıya alınabilir. Bununla birlikte, FixAPI Drop-copy kullanıcıları inaktif edilen emirler ile ilgili mesajları alabilecektir. İşlem terminali kullanıcıları emir girişi ekranı aracılığıyla inaktif emirler oluşturabilecek, istedikleri anda emirleri aktifleştirmek suretiyle Sisteme iletebileceklerdir.

31. Emir İptali

Sistemde açık olarak bekleyen emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmemiş olarak bekleyen kısımları günlük iş akışında belirtilen süreler içerisinde iptal edilebilir ya da askıya alınabilir. Normal temsilciler kendi emirlerini, baş temsilciler ise yetkilendirildikleri Piyasa üyesine ait tüm emirleri, yetkili Borsa personeli ise Sistemdeki tüm emirleri iptal edebilir ya da askıya alabilir.

İşlem öncesi risk yönetimi çerçevesinde, emirler Sistem tarafından iptal edilebilir. Ayrıca Piyasada işlem yapma yetkileri geçici olarak kaldırılanlara veya kapatılanlara ait "iptale kadar geçerli" ya da "tarihli" emirler, Borsa tarafından başka bir uyarıya gerek kalmaksızın Sistemden silinir.

İptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğü üzerinden ilgili Piyasa üyelerinden ekte ([Ek-5](#)) belirtilen oranda "İradi Emir İptal Ücreti" alınır. Bu şekilde iptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğünün aylık olarak ilgili Piyasa üyesi tarafından gerçekleştirilen aylık işlem hacmine oranının %50'yi aşması durumunda aşan kısmın parasal büyüklüğü iradi emir iptal ücretine konu olur. İlgili oran hesabında vade sonundaki pozisyon kapamalar ve özel işlem bildirimleri sonucu oluşan işlem hacmi dikkate alınmaz. Parasal büyüklük ve işlem hacmi sözleşme büyüklüğü, miktar ve fiyatın çarpılması ile hesap edilir.. Yabancı para birimi cinsinden işlem gören sözleşmelere ilişkin hesaplamalarda döviz kuru bilgisi de kullanılır.

BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri dışındaki sözleşmelerde piyasa yapıcı olanlar için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki piyasa yapıcı hesapların gerçekleştirdikleri emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaf tutulur.

Vadeler arası strateji emirleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muafıdır.

Döviz ve altına dayalı tüm sözleşmelerdeki emir iptalleri iradi emir iptal ücreti hesaplamasına dahil edilmez.

İradi emir iptalleri dışındaki Sistem tarafından ya da diğer nedenlerden dolayı iptal edilen veya askıya alınan emirler emir iptal ücreti hesaplamasında dikkate alınmaz.

Emirlerin Borsa tarafından iptaline ilişkin olarak, Borsa Yönetmeliğinin 33 üncü maddesinde belirtilen hükümleri uygulanır.

32. İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması

İşlem öncesi risk yönetimi uygulaması, Piyasada girilen emirler ve gerçekleştirilen işlemlerden dolayı karşılaşılabilecek olası riskleri kontrol etmeye ve söz konusu riskleri izlemeye yönelik olarak Sisteme entegre olarak geliştirilmiş bir risk yönetimi uygulamasıdır.

Uygulama ile işlem terminali, FixAPI ve OUCH protokollerinden Sisteme gönderilen emirlerin ve gerçekleşen işlemlerin riskleri kontrol edilir. Risk kontrolleri emirler Sisteme kabul edilmeden önce (emir öncesi), kabul edildikten sonra (emir sonrası) ve işlem anında olmak üzere farklı aşamalarda yapılabilir.

İşlem öncesi risk yönetimi uygulamasına ilişkin işleyiş esasları ekte ([Ek-6](#)) yer almaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Komiteler ve İşleyişlerine İlişkin Esaslar

33. Uzlaşma Fiyatı Komitesi

Piyasada işlem gören sözleşmeler için Genel Müdür tarafından bir Uzlaşma Fiyatı Komitesi oluşturulur. Komite beş asil üyeden oluşur. Komite üyelerinin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında yedi adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi olan komite üyeleri arasından seçilir. Asil üyelerin komiteden ayrılması durumunda, Komite başkanının bilgisi dahilinde yedek üyeler arasından asil üyeliğe geçiş yapılır. Komite başkanının herhangi bir nedenle bulunmadığı durumlarda, komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekâlet eder. Komite asil üyeleri yerlerine yenisi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite asil üyelerinden üç kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasından, bir kişi Pay Piyasasından ve bir kişi de Denetim ve Gözetim Kurulundan görevlendirilir.

34. Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları

Uzlaşma Fiyatı Komitesinin kararlarını en kısa sürede alması esastır. Herhangi bir Komite üyesi Komiteyi toplantıya çağırabileceği gibi, Piyasa tarafından da Komite toplantıya çağrılabilir veya Komiteye öneri sunularak karar almaları talep edilebilir. Toplantı ve toplantı kararlarının onaylanması telefon, video konferans ve e-posta gibi haberleşme yöntemleriyle de yapılabilir. Komite salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını katılanların salt çoğunluğu ile alır. Eşitlik durumunda Komite başkanının oy verdiği karar kabul edilmiş sayılır. Komite üyeleri diğer üyeler adına oy kullanamaz. Komite tarafından alınan kararlar, Komite üyelerinin teklifleri ve gerekli diğer belgeler, sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde Piyasa tarafından muhafaza edilir.

Komite üyelerinin kararlarının telefonla alınması durumunda, görüşmeler elektronik ortamda kaydedilebilir. Görüşmelerin kaydedilememesi ve gerekli görülmesi hallerinde Komite üyelerinin oyları ve teklifleri sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde Piyasa tarafından tutanağa geçirilir.

35. Günlük ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti

Günlük uzlaşma fiyatları ilgili sözleşmelerin unsurlarında belirtilen yöntemlere göre normal seans sonunda tespit edilir. Bu çerçevede, vadeli işlem sözleşmeleri için günlük uzlaşma fiyatları Sistem tarafından, opsiyon sözleşmeleri için ise Takasbank tarafından belirlenir.

Komite, sözleşme unsurlarında öngörülen yöntemlere göre yeni bir fiyat belirleyebilir. Söz konusu değişiklik talebi Piyasa tarafından onay için Komiteye elektronik posta yoluyla iletilir. Böylece belirlenen fiyatlar oylamaya sunulur. Her Komite üyesinin bir oy hakkı vardır. Eşitlik halinde Komite başkanının oyu belirleyici olur. Komite onayı doğrultusunda ilgili vadeli işlem sözleşmelerinin uzlaşma fiyatları Piyasa personeli tarafından değiştirilebilecek iken, Takasbank tarafından opsiyon sözleşmeleri için belirlenecek uzlaşma fiyatları Sistemde Borsa tarafından ilan edilir.

Piyasada işlem gören sözleşmelerin vade sonu uzlaşma fiyatı, yukarıda belirtilen yöntem kullanılarak Komite kararı ile bu Prosedürde öngörülen şekilde düzeltilebilir.

36. Uzlaşma Fiyatı Komitesi Üyelerinin Yükümlülükleri

Komite üyeleri, görevin gerektirdiği tarafsızlığı sağlamakla yükümlüdürler. Komite üyeleri verdikleri kararlardan dolayı sorumlu tutulamaz. Komite üyeleri seçilmeleri halinde görevi kabul etmekle Borsa Yönetmeliği ve ilgili mevzuatta yer alan hükümleri beyan, kabul ve taahhüt etmiş sayılırlar.

37. Özsermaye Halleri ve Özsermaye Halleri Komitesi

Özsermaye hallerine bağlı olarak yapılacak uyarlamalar ekte ([Ek-7](#)) belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

Piyasada işlem gören sözleşmeler için Genel Müdür tarafından bir Özsermaye Halleri Komitesi oluşturulur. Komite beş asil üyeden oluşur. Komite üyelerinin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında yedi adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi olan komite üyeleri arasından seçilir. Asil üyelerin komiteden ayrılması durumunda, Komite başkanının bilgisi dahilinde yedek üyeler arasından asil üyeliğe geçiş yapılır. Komite başkanının herhangi bir nedenle bulunmadığı durumlarda, komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekâlet eder. Komite asil üyeleri yerlerine yenisi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite asil üyelerinden iki kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarından, iki kişi Endeks ve Veri Direktörlüğünden ve bir kişi de Pay Piyasasından görevlendirilir.

38. Özsermaye Halleri Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları

Özsermaye Halleri Komitesinin kararlarını en kısa sürede alması esastır. Herhangi bir Komite üyesi Komiteyi toplantıya çağırabileceği gibi, Piyasa tarafından da Komite toplantıya çağrılabilir veya Komiteye öneri sunulurken karar almaları talep edilebilir. Toplantı ve toplantı kararlarının onaylanması telefon, video konferans ve e-posta gibi haberleşme yöntemleriyle de yapılabilir. Komite salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını katılanların salt çoğunluğu ile alır. Eşitlik durumunda Komite başkanının oy verdiği karar kabul edilmiş sayılır. Komite üyeleri diğer üyeler adına oy kullanamazlar. Komite tarafından alınan kararlar, Komite üyelerinin teklifleri ve gerekli diğer belgeler, sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde Piyasa tarafından muhafaza edilir.

Komite üyelerinin kararlarının telefonla alınması durumunda, görüşmeler elektronik ortamda kaydedilebilir. Görüşmelerin kaydedilememesi ve gerekli görülmesi hallerinde

Komite üyelerinin oyları ve teklifleri sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde Piyasa tarafından tutanağa geçirilir.

39. Özsermaye Halleri Sonrasında Yapılan Değişikliklerin Komite Tarafından Tespiti

Özsermaye hallerine ilişkin düzeltme bilgileri, Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasına gönderilir. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası tarafından, bu düzeltme bilgilerine istinaden bu Prosedür ekinde belirtilen esaslara uygun bir şekilde ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarında yapılacak uyarlamalar Komite üyeleri ile paylaşılır.

Özsermaye hallerinde yapılan uyarlamaların ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarına yansıtılmasında itiraz veya tereddütlerin oluşması durumunda Komite tarafından özsermaye halinin ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarına makul ve adil bir şekilde yansıtılmasına yönelik öneri getirilebilir. Söz konusu öneri Komite tarafından oylanır. Her Komite üyesinin bir oy hakkı vardır. En yüksek oy alan öneri Komite tarafından kabul edilir. Eşitlik halinde Komite başkanının oyu belirleyici olur.

Özsermaye halinin ilgili sözleşmelere makul ve adil bir şekilde yansıtılamayacağına Komite tarafından karar verilmesi durumunda, ilgili sözleşmelerin nakdi uzlaşma ile sonlandırılması da dahil gerekli tedbirler konusunda Genel Müdür tarafından karar alınması sağlanır.

40. Özsermaye Halleri Komitesi Üyelerinin Yükümlülükleri

Komite üyeleri, görevin gerektirdiği tarafsızlığı sağlamakla yükümlüdürler. Komite üyeleri verdikleri kararlardan dolayı sorumlu tutulamazlar. Komite üyeleri seçilmeleri halinde görevi kabul etmekle Borsa Yönetmeliği ve ilgili mevzuatta yer alan hükümleri beyan, kabul ve taahhüt etmiş sayılırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar

41. Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları

Piyasa yapıcılar, sorumlu oldukları sözleşmelerde piyasanın dürüst, düzenli ve etkin çalışmasını sağlamak, likit ve sürekli bir piyasanın oluşmasını teşvik etmek amacıyla bu Prosedürde belirlenen ölçütlere uygun olarak Genel Müdür tarafından yetkilendirilen ve bu alandaki performansları dönemsel olarak değerlendirilen kurumlardır.

Hangi sözleşmelerde piyasa yapıcılığı uygulanacağı veya uygulamadan kaldırılacağı Genel Müdür tarafından belirlenir.

Piyasa yapıcılarının gün sonunda tutabilecekleri pozisyon limitleri, günlük işlem limitleri, minimum emir büyüklükleri, alış ve satış kotasyonları arasındaki farkın azami miktarı ve/veya oranı (spread), vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler, yapabilecekleri işlemler ve taşıyabilecekleri açık pozisyon miktarlarına ilişkin diğer değişkenler ve diğer benzeri kriterler esas alınarak Genel Müdür tarafından seans, sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi, sözleşme grubu veya piyasa yapıcılar bazında farklı piyasa yapıcılık sistemleri belirlenebilir.

Birden fazla sözleşmede piyasa yapıcısı olunabileceği gibi bir sözleşmede birden fazla piyasa yapıcısı da işlem yapabilir. Genel Müdür tarafından sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi ve/veya sözleşme grubu bazında piyasa yapıcı sayısına kısıtlama getirilebilir.

Piyasa yapıcılık başvurusu için asgari özkaynak altın sözleşmeleri için 5 milyon TL, diğer tüm sözleşmeler için 10 milyon TL olmalıdır.

42. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler

Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar:

- a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak,
- b) Piyasa yapıcılık faaliyetine başlamak için gerekli sistemsel, teknik ve altyapısal hazırlıkları tamamlamış olmak,
- c) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan [\(Ek-8\)](#) Piyasa Yapıcılığı Taahhünamesini imzalamak.

Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar.

- a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan [\(Ek-9\)](#) “Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi”,
- b) “Piyasa Yapıcılık Taahhünamesi”.

Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan [\(Ek-14\)](#) ve [\(Ek-15\)](#) “Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu” ile “Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhünamesi” belgelerini de Borsaya sunarlar.

Piyasa yapıcılık başvurusu, piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlamak istenilen ayın ilk iş gününden en az 10 iş günü önce Borsaya iletilmelidir.

43. Piyasa Yapıcılık Programı

43.1. Genel İşleyiş Esasları

Piyasa yapıcılık programı unsurları aşağıda yer almaktadır:

- a) Minimum emir büyüklüğü: Piyasa yapıcının sorumlu olduğu sözleşmelerde belirlenen miktarlarda alış ve satış tarafında bulundurması gereken minimum emir miktarıdır.
- b) Maksimum Alım-Satım Fiyatı Aralığı (Spread): Piyasa yapıcının sorumlu olduğu sözleşmelerde sahip olduğu en iyi alış ve en iyi satış emirlerinin fiyatları arasındaki farktır.
- c) Piyasada Bulunma Oranı: Piyasa yapıcının Borsa tarafından belirlenen maksimum spread ve minimum emir büyüklüğü yükümlülüğünü aynı anda karşıladığı sürenin ilgili sözleşmelerde Piyasanın açık olduğu süreye oranıdır.
- ç) Vadeye Kalan Gün Sayısı: Minimum emir büyüklüğü, maksimum spread, piyasada bulunma oranı gibi şartlar ilgili sözleşmelerde vadeye kalan gün sayısına göre değişiklik gösterebilir.

d) Sorumlu olunan sözleşmeler: Piyasa yapıcının performans ölçütleriyle sorumlu olduğu sözleşmelerdir.

Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri,
- b) BIST30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,
- c) BIST Likit Banka Endeks ile BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks vadeli işlem sözleşmeleri,
- ç) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri,
- d) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri,
- e) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri,
- f) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri,
- g) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri,
- ğ) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri.

Piyasa yapıcılık için Takasbank nezdinde piyasa yapıcı hesabı açılır ve Borsaya piyasa yapıcılık faaliyetlerinin bu hesaplar aracılığıyla gerçekleştirileceği konusunda yazılı olarak bildirimde bulunulur.

Piyasa yapıcılık faaliyetleri için kullanılacak hesap sadece piyasa yapıcılık işlemlerinde kullanılabilir. Piyasa yapıcı, bütün piyasa yapıcılık faaliyetlerini tek bir hesap üzerinden yürütebileceği gibi, bildirimde bulunarak Takasbank nezdinde birden fazla hesap açabilir. Gelir paylaşımının, yükümlülüklerin ve hakların yerine getirilmesinde Piyasa üyeleri nezdindeki piyasa yapıcı hesaplar bazında değerlendirme yapılır.

Program kapsamında yapılan başvurular neticesinde piyasa yapıcılar Genel Müdür kararını takip eden ayın başından itibaren piyasa yapıcılık programına dahil olurlar. Genel Müdür kararını takip eden üç ay içerisinde piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlanması esastır. Söz konusu dönem sonunda fiili olarak piyasa yapıcılık faaliyetine başlamayanlar ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda program dışında bırakılır.

43.2. Piyasa Yapıcıların Yükümlülükleri

Piyasa yapıcılar, Genel Müdür tarafından belirlenen performans koşullarını yerine getirmekle sorumludurlar. Söz konusu koşullar sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

Gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde piyasa yapıcılık programı kapsamında değişiklikler yapılabilir:

- i. Programın unsurlarının 1 ay öncesinden açıklanmak suretiyle değiştirilmesi esastır.
- ii. Programa yeni sözleşmeler dahil edilmesi veya programla ilgili olarak geliştirme ihtiyacı ortaya çıkması durumunda veya Genel Müdürün değerlendirmesine bağlı olarak değişiklikler yukarıda belirtilen süre dikkate alınmaksızın devreye alınabilir.

Piyasa yapıcıların yükümlülükleri ekte ([Ek-10](#)) yer almaktadır.

43.3. Piyasa Yapıcıların Hakları

Piyasa yapıcılara sağlanan haklar Genel Müdür tarafından belirlenir ve sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

Genel Müdür, piyasa yapıcılığı programı uygulanan sözleşmelerde piyasa yapıcılar için belirlenen hakları Piyasadaki işlem hacmi ve gelişmeler çerçevesinde en az 1 ay önceden haber vererek değiştirebilir.

Piyasa yapıcıların hakları ekte ([Ek-11](#)) yer almaktadır.

43.4. Programa Yönelik İstisna Durumlar

Piyasada oynaklığın çok yüksek olduğu veya diğer olağandışı durumlarda piyasa yapıcı Borsa ile irtibata geçerek piyasa yapıcılık yükümlülüklerinin esnetilmesini veya kaldırılmasını talep edebilir. Piyasa yapıcının söz konusu talebini ilgili piyasa yapıcılık dönemi son iş günü normal seans sonuna kadar Borsaya gerekçesi ile birlikte iletmesi esastır. Borsaya iletimin piyasa yapıcısı hesabının bulunduğu Piyasa üyesi tarafından veya Piyasa üyesinin bilgisi dahilinde yapılması gereklidir. Borsanın değerlendirmesi sonucunda Genel Müdürlük tarafından piyasa yapıcılık yükümlülükleri geçici bir süre ile kaldırılabilir veya değiştirilebilir. Söz konusu değişiklikler Piyasaya duyurulur.

Borsa istisnai durumlarda piyasa yapıcının talebi üzerine piyasa yapıcı hesabın/hesapların Sistemde bekleyen açık emirlerini iptal edebilir ve/veya ilgili hesabın/hesapların durdurulması için Takasbank'a bildirimde bulunabilir.

43.5. Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi

Piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları çift ay sonlarında önceki iki aylık dönem için incelenir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda her iki ayda da yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir, faaliyetlerine devam etmeleri için süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir. Piyasa yapıcılık faaliyetine değerlendirme dönemi arasında başlayan üyeler için performans değerlendirilmesi yapılmaz.

Piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki işlemlerden (pozisyon kapama ücretleri dahil edilmez) tahsil edilen borsa payı toplamının ekte ([Ek-11](#)) belirtilen oranlardaki kısımları, gelir paylaşımı çerçevesinde en az iki örnek düzenlenmek ve bir örneği Borsamıza verilmek üzere, "İşlem Sonuç Formu" mukabili piyasa yapıcılık performanslarıyla orantılı olarak piyasa yapıcılara dağıtılır. Piyasa yapıcı kurumların ilgili sözleşmelerdeki performansı aşağıdaki iki kritere göre değerlendirilir.

- a) Piyasada Bulunma Oranı: Piyasa yapıcının Borsa tarafından belirlenen maksimum spread ve minimum emir büyüklüğü yükümlülüğünü aynı anda karşıladığı sürenin ilgili sözleşmelerde piyasanın açık olduğu süreye oranı.
- b) İşlem Hacmi Oranı: Bir piyasa yapıcı kuruluşun ilgili sözleşmede piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerin, yine ilgili sözleşmedeki tüm piyasa yapıcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptıkları toplam işlem hacmi içindeki payı.

Gelir paylaşımı sözleşme sınıfı/tipi/grubu bazında yapılır. Yalnızca sorumlu sözleşmelerde değil ilgili sözleşme sınıfı/tipi/grubu içerisindeki tüm sözleşmelerde gerçekleşen işlemlerden ve özel işlem bildirimlerinden elde edilen borsa payı gelir paylaşım hesabına dahil edilir.

Piyasada bulunma oranı, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olunan standart sözleşmelerdeki ilgili piyasa yapıcının değerlendirme dönemindeki piyasada bulunma oranlarının aritmetik ortalaması olarak hesaplanır. Piyasada bulunma oranının karşılanmadığı durumda ilgili piyasa yapıcı gelir paylaşımına dahil edilmez. Bir başka deyişle, bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olan bir piyasa yapıcı bu sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda piyasada bulunma oranını karşılayamazsa, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda elde edilen gelirdeki paylaşıma hak kazanamaz.

Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapıcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte ([Ek-11](#)) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilir. Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapıcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplanmasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP normal seans süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapıcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur.

Gelir paylaşımı hesaplaması aylık olarak Piyasa üyeleri nezdindeki piyasa yapıcı hesaplar bazında yapılır ve Piyasa üyeleri bazında raporlanır. İlgili sözleşmelerde aynı Piyasa üyesi bünyesinde farklı piyasa yapıcı hesapları ile piyasa yapıcılık faaliyetinde bulunuluyorsa piyasa yapıcısı hesapları bazında gelir paylaşımı bildirimini de yapılabilir.

Ayrıca, sadece piyasa yapıcı hesaplar üzerinden ve piyasa yapıcı oldukları sözleşmelere emir göndermek üzere tahsis edilen Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH kullanıcılarından ilgili düzenlemelere aykırı olarak işlem yapıldığının veya emir iletilmediğinin tespit edilmesi halinde, sahip olunan Piyasa Yapıcı FixAPI terminaline, aykırılığın devam ettiği gün sayısı ile orantılı olarak, ilgili kullanıcı tipinin en yüksek aylık kullanım ücretinin %50 fazlası tahakkuk ettirilecektir. Bunun yanında, piyasa yapıcılara ücretsiz olarak tahsis edilen Piyasa Yapıcı kullanıcı sayısı düşürülebilir veya tüm Piyasa Yapıcı kullanıcıları geri alınabilir. İlgili aykırı kullanım değerlendirilirken, piyasa yapıcıların sorumlu oldukları sözleşmeler dışındaki ilgili diğer sözleşmelere de risk yönetimi amacıyla piyasa yapıcı hesabı ile emir gönderebilmesi imkanı göz önünde bulundurulur. Teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar olması durumu Genel Müdürlük tarafından ayrıca değerlendirilecektir.

43.6. Program Süresi

Piyasa yapıcılık programı süresiz olarak uygulanmaktadır. Genel Müdür programı Piyasaya en az 3 ay önce haber vermek suretiyle sonlandırabilir.

44. Piyasa Yapıcılığından Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması

Piyasa yapıcılığı yetkisi Genel Müdür tarafından re'sen ya da piyasa yapıcının başvurusu üzerine Genel Müdür tarafından belirlenen süre içerisinde geçici ya da sürekli iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları görevlerinden sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Genel Müdür tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilenler, başvurmaları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Genel Müdür yetkilidir.

Piyasa yapıcılığı yetkisi ay sonları itibarıyla iptal edilir. Bu durumda piyasa yapıcılık faaliyeti dolayısıyla son üç ayda elde edilen borsa payı indirimi ile gelir paylaşım tutarları tahsil edilir.

Piyasa yapıcılığında sürekli veya geçici olarak ayrılma, Piyasada işlem yapma yetkisini etkilemez.

YEDİNCİ BÖLÜM Özsermaye Hallerine İlişkin Esaslar

45. Özsermaye Halleri Uyarlamaları

Özsermaye halleri uyarlamasına ilişkin olarak örnekler ve hesaplama yapılırken kullanılan formüller ekte ([Ek-7](#)) yer almaktadır.

Özsermaye halleri uyarlaması çerçevesinde sözleşmenin fiyatı, kullanım fiyatı ve büyüklüğünde yapılacak işlemlerin amacı, dayanak varlık olan payın fiyat ve miktarıyla ilgili spot piyasada meydana gelen değişimin ilgili sözleşmeye makul ve adil olarak yansıtılmasıdır. Ayrıca, bu yansıtma ile, Piyasadaki açık pozisyonların özsermaye hali öncesi toplam değeri ile özsermaye hali uyarlaması sonrası toplam değeri denkliği korunacaktır.

Dayanak varlık olan payın fiyat ve/veya miktarındaki özsermaye hallerine ilişkin yapılan düzeltmelere paralel olarak Piyasada işlem gören sözleşmelerin fiyatı, kullanım fiyatı ve sözleşme büyüklüğü ile bunlara bağlı olarak ilgili sözleşmelerin kodları üzerinde uyarlamalar yapılır. İlgili sözleşmelerdeki açık pozisyon sayısında herhangi bir düzeltme yapılmaz. Uyarlama işlemlerinde yapılan yuvarlamalara bağlı olarak pozisyonların Türk Lirası değerlerinde özsermaye öncesi değerlere göre ortaya çıkabilecek olası farklılıklara ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Dayanak varlıkta özsermaye hallerine ilişkin uyarlama yapıldığında, Piyasada bulunan mevcut standart tüm sözleşmeler işleme kapatılırken, aynı vadelere ait standart olmayan sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan standart sözleşmelerde bulunan açık pozisyonlar yeni bir kodla tanımlanan standart olmayan sözleşmelere aktarılır. İlgili sözleşmelerde bekleyen “iptale kadar geçerli” ve “tarihli emir”ler iptal edilir. Ayrıca özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır.

Daha önce özsermaye uyarlaması yapılmış, standart ve/veya standart olmayan sözleşmelerin işlem gördüğü pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine dayanak teşkil eden payda yeni bir özsermaye hali uyarlaması yapılması durumunda, mevcut durumdaki standart ve standart olmayan sözleşmeler işleme kapatılır, standart olmayan yeni sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan sözleşmelerdeki pozisyonlar standart olmayan yeni sözleşmelere aktarılır. Ayrıca özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır.

Özsermaye haline ilişkin uyarlamalar yapılırken, uyarlama sonrası ilgili sözleşmelerin baz veya kullanım fiyatları virgülden sonra iki ondalık basamaklı olacak şekilde genel yuvarlama kurallarına göre en yakın fiyat adımına doğru yuvarlanır. Sözleşme büyüklüğü ise yuvarlama kurallarına göre en yakın tam sayıya yuvarlanmış olarak belirlenir. Hesaplamalara baz teşkil eden ve spot piyasadaki değişikliği Piyasadaki ilgili sözleşmelere yansıtan “Düzeltilme

Katsayısı” ise virgülden sonra 7 basamaklı olacak şekilde en yakın değere yuvarlanarak elde edilir.

Özsermaye haline ilişkin olarak spot piyasada ilgili payın fiyat hareket limitlerinin serbest bırakıldığı durumda, ilgili pay vadeli işlem sözleşmelerinde uygulanacak fiyat değişim limitlerine Özsermaye Halleri Komitesi karar verir. Bu durumda, spot piyasada hesaplanan ve/veya Özsermaye Halleri Komitesi tarafından tespit edilen referans fiyat kullanılarak pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeler için ilgili düzeltmeler yapılır.

Nakit temettü dağıtımlarında özsermaye hali uyarlaması yapılmaz. Temettü ödemesinin pay dağıtımı şeklinde olması durumunda bedelsiz sermaye artırımında uygulanan formül ile uyarlama yapılır. Temettünün bir kısmının nakit diğer kısmının pay biçiminde dağıtılması durumunda sadece pay biçiminde dağıtılan kısım için uyarlama yapılır. Diğer taraftan, Özsermaye Halleri Komitesi bahsedilen yöntemlerden farklı bir yöntem ile uyarlama yapmaya karar verebilir.

Esnek sözleşmeler de özsermaye hali uyarlamalarına tabi olur. Özsermaye hali uyarlaması sonrasında esnek sözleşmeleri sözleşme büyüklükleri, kullanım fiyatları ve uzlaşma fiyatları standart sözleşmelerde olduğu gibi düzeltilir. Özsermaye hali uyarlaması sonrasında mevcut standart olmayan sözleşmeler üzerinden oluşturulan esnek sözleşmeler de standart olmayan sözleşme büyüklüğüne sahip olur.

Yeni işleme açılan sözleşmeler ve yapılan düzeltmelere ilişkin bilgiler Borsa tarafından Piyasaya duyurulur.

Prosedürde belirtilen özsermaye halleri uyarlamalarına ilişkin durumlar dışında yeni durumların ortaya çıkması halinde, pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerin fiyat ve miktarında yapılacak uyarlamalar Özsermaye Halleri Komitesi belirlenir ve Borsa tarafından ilan edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Olağanüstü Durumlar**

46. Olağanüstü Durumlara Yönelik Uygulamalar

Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin şartlarından veya altyapıdan kaynaklanan ve işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya engelleyebilecek tüm işlemler ve gelişmeler ile beklenmedik diğer olaylar olağanüstü durum olarak kabul edilir.

Normal seans öncesinde aşağıdaki durumlardan en az birinin ortaya çıkması halinde Genel Müdür tarafından normal seansın başlatılmaması veya başlamış ise durdurulması kararı verilebilir:

- Sistem, şebeke (network), VİOP'a ilişkin veri yayını (Borsadan kaynaklanan) ya da veriden/veritabanından kaynaklanan teknik sorunların ortaya çıkması ve bu sorunların Sistemin tamamını etkileyeceğinin anlaşılması,
- Piyasada faaliyette bulunan (Sistemde açık olarak tanımlanmış ve VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç ayda işlem hacmi yapan) Piyasa üyelerinin

- 1/4'ünden fazlasının teknik nedenler dolayısıyla Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin -en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması,
- Olağandışı iklim koşullarına bağlı olarak veya diğer olağanüstü koşullar nedeniyle İstanbul dahilinde ulaşımın aksaması sonucunda Piyasa üyelerinin yeterli sayıda elemanın Piyasa üyelerinin merkezlerine/şubelerine ya da erişim noktalarına ulaşamaması nedeniyle Piyasa üyelerinin 1/4'ünden fazlasının Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin -en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması,
 - Takasbank sisteminde veya işlem öncesi risk yönetimi uygulamasında sorun yaşanması durumunda, yaşanan sorunun Piyasa üyelerinin 1/4'ünün emirlerinin Sisteme ulaşımını etkilemesi ve/veya sorun nedeniyle emir gönderemeyen hesapların -etkilenen Piyasa üyesi sayısının en az 5 olması kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması ve sorunun kısa sürede giderilemeyeceğinin anlaşılması,
 - Borsa bünyesinde elektrik veya kesintisiz güç kaynağı (UPS) sistemlerindeki arızalar nedeniyle enerji kesintisi olması ve bunun sonucunda Sistemin çalışmaması veya çalışmasının tehlikeye girmesi,
 - Normal seansın yapılmasını engelleyecek nitelikte deprem, radyasyon tehlikesi, yangın, su baskını, doğal afetler, enerji kesintileri veya terör olayları gibi durumlar olması.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı normal seansın olağan saatinde başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri aşağıdaki kurallar çerçevesinde belirlenir:

- Normal seansın zamanında başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda ilgili seans bitiş saatinden 15 dakika öncesine kadar başlatılamaz ve normal seans bitiş saatine kadar başlatılamayacağı anlaşılırsa seans tekrar başlatılmaz.
- Normal seans başlamış ve daha sonra yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle kesintiye uğramış ve yeniden başlatılmamışsa, veri kaybı yaşanmadığının Borsaca tespiti halinde gerçekleşen işlemler ve girilen emirler geçerli sayılır. Ayrıca Piyasa üyelerinin kontrollerini sağlamaları amacıyla geçerli olan en son emir numarası ve en son işlem numarası duyurulur ve takas işlemleri gerçekleştirilir.
- Yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle normal seans başlatılmamış, kesilmiş ve yeniden başlamışsa normal seans bitiş saati Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir.
- Normal seansın başlatılmaması veya normal seans saati değişikliği yapılmaması durumunun vade sonu ve/veya özsermaye hali işlemleri açısından Piyasaya etkileri değerlendirilerek Genel Müdürlük kararıyla farklı esaslar da uygulanabilir.

Borsa İstanbul merkezinde normal seansın başlatılmaması veya kesintiye uğrayan normal seansın tekrar başlatılmayacak olması durumlarında işlemler Borsa İstanbul Olağanüstü Durum Merkezinde (ODM) yapılabilir. Normal seansın ODM'de yapılması durumunda da yukarıda belirtilen kurallar uygulanır. ODM'de Sisteme tüm bağlantılar uzaktan erişim yöntemiyle gerçekleştirilir. Borsa İstanbul merkezinde yaşanan kesinti dolayısıyla ODM'ye

geçilmesi söz konusu olduğunda; girilen emirler için geçerli olan son emir numarası, gerçekleşen işlemler için ise geçerli olan son işlem numarası duyurularak ODM’de normal seans tamamlanır ve gün sonu işlemleri gerçekleştirilir.

Akşam seansı öncesinde aşağıdaki durumlardan en az birinin ortaya çıkması halinde Genel Müdür tarafından akşam seansının başlatılmaması veya başlamış ise durdurulması kararı verilebilir:

- Sistem, şebeke (network), VIOP’a ilişkin veri yayını (Borsadan kaynaklanan) ya da veriden/veritabanından kaynaklanan teknik sorunların ortaya çıkması ve bu sorunların Sistemin tamamını etkileyeceğinin anlaşılması,
- Normal seansın uzatılması veya normal seans günsonu süreçlerinde gecikme yaşanması,
- Borsa bünyesinde elektrik veya kesintisiz güç kaynağı (UPS) sistemlerindeki arızalar nedeniyle enerji kesintisi olması ve bunun sonucunda Sistemin çalışmaması veya çalışmasının tehlikeye girmesi,
- Akşam seansının yapılmasını engelleyecek nitelikte deprem, radyasyon tehlikesi, yangın, su baskını, doğal afetler, enerji kesintileri veya terör olayları gibi durumlar olması.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı akşam seansının olağan saatinde başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri aşağıdaki kurallar çerçevesinde belirlenir:

- Akşam seansının zamanında başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda ilgili seans bitiş saatinden 1 saat öncesine kadar başlatılamaz ve akşam seansı bitiş saatine kadar başlatılamayacağı anlaşılırsa seans tekrar başlatılmaz.
- Akşam seansı başlamış ve daha sonra yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle kesintiye uğramış ve yeniden başlatılamamışsa, veri kaybı yaşanmadığının Borsaca tespiti halinde gerçekleşen işlemler ve girilen emirler geçerli sayılır. Ayrıca Piyasa üyelerinin kontrollerini sağlamaları amacıyla geçerli olan en son emir numarası ve en son işlem numarası duyurulur ve takas işlemleri gerçekleştirilir.
- Yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle akşam seansı başlatılamamış, kesilmiş ve yeniden başlamışsa akşam seansı bitiş saati Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir.

Yukarıda belirtilen tedbirler dışında, Piyasada işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, Genel Müdür tarafından olağanüstü durumun niteliğine göre bunlarla sınırlı olmaksızın aşağıdaki tedbirlerden uygun görülenlerden biri veya birkaçı da birlikte alınabilir:

- a) Piyasa üyelerinin mali yükümlülükleriyle ilgili şartları değiştirmek,
- b) İşlemlerin sadece mevcut pozisyonların kapatılmasına yönelik olarak yapılmasını istemek,
- c) Sözleşmelerin vade tarihini değiştirmek,
- ç) Uzlaşma yöntemi ve şartlarını değiştirmek
- d) Günlük fiyat değişim limitlerini değiştirmek,
- e) Açık pozisyonların kapatılmasını istemek ve sözleşmenin uzlaşma fiyatını belirlemek,
- f) Seans açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak.

Olağanüstü durumun niteliğine göre Takas Merkezi tarafından alınabilecek tedbirlere ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

Bu madde uyarınca Piyasa üyelerinden veya bir müşterisinden yerine getirilmesi istenen işlemlerin verilen süre içerisinde yapılmaması durumunda, Borsa veya Takas Merkezi tarafından yerine getirilmesi mümkün olan işlemler, başkaca bir bildirim gereksiz olarak Borsa veya Takas Merkezi tarafından re'sen yerine getirilir.

Olağanüstü durumlar çerçevesinde düzenlenen veya Genel Müdür tarafından bu kapsamda ayrıca belirlenen uygulamalar VİOP tarafından yürütülür.

47. Günlük Fiyat Değişim Limitlerinin Değiştirilmesi

Baz fiyat üzerinden hesaplanan günlük fiyat değişim limitleri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından geçici olarak belirli süreler dahilinde seans ve/veya sözleşme bazında değiştirilebilir. Söz konusu değişiklik Piyasaya duyurulur.

Günlük fiyat değişim limitleri değişiklikleri normal seans veya akşam seansı içerisinde yapılabileceği gibi normal seans sonunda da yapılabilir. Piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde sözleşme bazında günlük fiyat değişim limitleri Genel Müdür Yardımcısı veya Piyasa Müdürü tarafından iki katına kadar yükseltilebilir.

48. Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar

Piyasaya bu Prosedürde belirtilen erişim yöntemleri ile bağlanması esastır. Ancak, Piyasa üyelerinin kendilerinden kaynaklanmayan bağlantı problemlerinin ortaya çıktığı (özellikle telekomünikasyon altyapısı kaynaklı problemler) ve ortaya çıkan problemin tüm Piyasa üyelerini birden etkilemediği durumlarda Piyasa üyelerinin muhtemel mağduriyetinin önlenmesi için aşağıda belirtilen kurallar çerçevesinde sadece normal seans içerisinde Piyasaya telefon ile emir kabul edilebilir. Bu çerçevede, kendilerinden kaynaklanmayan haklı gerekçelerle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyeleri kullanıcılarının sadece normal seans içerisinde emir girişi/emir iptali/emir düzeltme talepleri, kendi altyapılarından kaynaklanan problemler nedeniyle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyelerinin ise sadece emir iptali talepleri normal seans veya akşam seansı içerisinde yetkili Piyasa personeli tarafından belirli şartlar dahilinde telefonla alınabilir ve Sisteme girilebilir.

1. Uzaktan erişim yöntemiyle Piyasa üyesi adına herhangi bir kullanıcısı Sisteme bağlanabiliyorsa, Borsa tarafından telefonla emir kabul edilmez.
2. Piyasa üyesinin kendi bilgi sistemleri altyapısındaki eksiklik/yetersizlik gibi diğer faktörlerden kaynaklanan sebepler yüzünden Sisteme bağlantı sağlayamıyorsa Borsa tarafından telefonla emir kabul edilmez sadece işlem sisteminde bekleyen emirlerin iptali gerçekleştirilebilir. Yukarıda belirtilen şartlar sağlansa bile Borsa telefonla iletilen emirleri kabul etmeyebilir.
3. Sadece Borsa tarafından belirlenen ve ses kaydına imkan tanıyan telefonlardan emir kabul edilir. Telefonla emir iletimi yapabilmek için 0212 298 24 27 numaralı telefon yoluyla (3 tuşlanarak) telefonla emir girme yetkinliği olan Piyasa uzman personeline ulaşılabilir.
4. Normal/Baş temsilci, hangi Piyasa üyesi adına işlem yapmak istediğini, kullanıcı kodunu ve bu kullanıcı kodu için geçerli olan mevcut şifresini yetkili Piyasa personeline iletir. İlgili Piyasa personeli Piyasa üyesinin temsilcisinin kullanıcı kodu ve şifresi ile Sisteme bağlanır ve temsilcinin talepleri doğrultusunda emir girişlerini/emir iptallerini/emir düzeltmelerini

gerçekleştirir. Bunun yanında, Piyasa üyesi tarafından talep edilmesi halinde Piyasa personeli kendi kullanıcısı ile normal/baş temsilcinin emir girişi/emir iptali/emir düzeltmesi taleplerini ilgili Piyasa üyesi adına gerçekleştirebilir.

5. Telefonla emir iletilirken aşağıdaki hususların belirtilmesi gerekmektedir:

- a. Alış emri/Satış emri
- b. Sözleşme veya Strateji emri kodu
- c. Hesap numarası
- ç. Emir yöntemi
- d. Limit emir ise fiyat bilgisi
- e. Emir miktarı
- f. Şarta Bağlı emir ise şart, şarta bağlanacak sözleşme ve aktivasyon fiyatı bilgisi,
- g. Emir geçerlilik süresi
- ğ. Tarihli emir ise ilgili tarih
- h. Varsa referans ya da açıklama
1. Pozisyon (öndeğer/aç/netleştir) bilgisi

6. Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde temsilcinin talepleri ile yetkili Piyasa personeli tarafından oluşturulan emir, sözleşme, hesap numarası, fiyat ve miktar gibi ana unsurlar için temsilciden onay alındıktan sonra Sisteme girilir.

7. Telefonla emir iletimi tamamlandıktan sonra ilgili Piyasa üyesi ekte (Ek-12) yer alan “Telefonla Emir İletimi Teyit Formu”nu aynı gün en geç saat 19:00’a kadar imzalı ve pdf dosyası şeklinde viop@borsaistanbul.com adresine e-posta ile iletir. Söz konusu form ayrıca ıslak imzalı olarak Borsaya gönderilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM DİĞER HUSUSLAR

49. Borsanın Yetkileri

Borsa Yönetmeliği, Yönerge ve diğer düzenlemelerde yer alan yetkileri saklı kalmak üzere Genel Müdür, Piyasanın etkin, dürüst ve güvenilir bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla veya olağanüstü fiyat ve miktar hareketleri, yapay fiyat oluşumu ve benzeri etkilere sahip durumlarda gerekli gördüğünde;

- a) Tek fiyat işlem yöntemi dahil farklı işlem yöntemleri belirlemeye,
- b) Fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak seansa belirli bir süre ara vermeye,
- c) Özel İşlem Bildirimi kabul edip etmemeye,
- ç) Emir yöntemlerine, türlerine ve sürelerine kısıtlama getirmeye,
- d) Bekleyen emirlerin tamamını veya bir kısmını iptal etmeye,
- e) Piyasa üyesine ait erişim protokollerine kısıtlama getirmeye veya kullanımlarını durdurmaya,
- f) Yayınlanacak verilerin kapsamını değiştirmeye,
- g) Günlük iş akışında belirtilen saatleri değiştirmeye yetkilidir.

Genel Müdür, yukarıda sayılan işlemleri önceden bildirimde bulunmaksızın gerçekleştirebilir.

50. Takas Merkezi

Piyasada gerçekleşen işlemler için Takas Merkezi, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank)’dir.

51. Borsa Payı ve Diğer Ücretler

Piyasada gerçekleştirilen alım-satım işlemleri üzerinden Borsa tarafından belirlenen oranlarda borsa payı tahsil edilir. Borsa payı işlemin her iki tarafından ayrı ayrı alınır. Vade sonlarındaki açık pozisyonların kapatılması işleminden de borsa payı tahsil edilir.

Borsa payı ve diğer ücretlere ilişkin tarife ekte ([Ek-5](#)) yer almaktadır.

52. Veri Yayını

Sistemde yer alan emirler, fiyat derinliği ve emir derinliği gibi sorgu ekranlarından takip edilebilirken, her bir sözleşme için Sistemde beklemekte olan emirlere ilişkin fiyat ve derinlik bilgileri veri yayın kuruluşları aracılığıyla gerçek zamanlı ya da gecikmeli olarak da yayımlanır. Bunun yanı sıra her gün başlangıcında işlem günü tarihini ve gün içerisinde işlem göreceği her bir sözleşme için gün içerisinde değişmeyen referans veriler de aynı şekilde yayımlanır.

Yayımlanacak emir ve işlem bilgileri ve bu bilgilerin içeriği, yayımlanacağı elektronik ortamlar ve yayımlanan bilgilerin güncellenme sıklıkları Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

53. Bülten ve Raporlar

Piyasaya ilişkin bülten ve raporlar elektronik ortamda yayımlanır. Söz konusu bülten ve raporlarda bulunan alanlar ve bu alanlara ilişkin açıklamalar “VIOP Veri Bildirim ve Kabul Formatları”nda ilan edilir. Genel Müdürlük, bülten ve raporların içeriğini ve şeklini belirlemeye, değiştirmeye yetkilidir.

54. Hüküm Bulunmayan Haller

Bu Prosedürde yer almayan veya açıklık bulunmayan konularda ilgili mevzuat çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Genel Müdür yetkilidir.

55. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

Bu Prosedürün yürürlüğe girmesiyle birlikte, 19/7/2013 tarihli ve 433 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş Esasları Genelgesi, 13/12/2012 tarihli ve 414 sayılı Pay Senedine Dayalı Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinde Özsermaye Halleri Uyarlamalarına İlişkin Esaslar Genelgesi, 15/9/2015 tarihli ve 2015/86 sayılı Duyuru, 19/3/2015 tarihli ve 2015/31 sayılı Duyuru, 21/7/2014 tarihli ve 4186 sayılı Genel Mektup ve 26/3/2014 tarihli ve 4139 sayılı Genel Mektup yürürlükten kaldırılmıştır.

56. Yürürlük

Bu Prosedür yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

57. Yürütme

Bu Prosedür hükümlerini Genel Müdür yürütür.

58. Revizyon

Bu Prosedürde yapılan değişiklikler ekte yer almaktadır.

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem gören ve Borsa tarafından belirlenen kriterlere göre seçilen paylardır.
Opsiyon Sınıfı	Alım veya Satım Opsiyonu.
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü (Standart Sözleşme)	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyatını ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat, kullanım fiyatları ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir. Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Minimum fiyat adımı 0,01'dir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, dayanak varlığın spot fiyatı, bir önceki günlük uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.

Son İşlem Günü	Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.																								
Vade Sonu	Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.																								
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 2 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü tahsil edilir, prim alacakları hesaplara T günü aktarılır.																								
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limitleri ekte (Ek-13) belirtildiği şekilde uygulanmaktadır.																								
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir. <table border="1" data-bbox="544 1055 1374 1496"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0,01 – 0,99</td> <td>0,02</td> </tr> <tr> <td>1,00 – 2,49</td> <td>0,05</td> </tr> <tr> <td>2,50 – 4,99</td> <td>0,10</td> </tr> <tr> <td>5,00 – 9,99</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td>10,00 – 24,99</td> <td>0,50</td> </tr> <tr> <td>25,00 – 49,99</td> <td>1,00</td> </tr> <tr> <td>50,00 – 99,99</td> <td>2,00</td> </tr> <tr> <td>100,00 – 249,99</td> <td>5,00</td> </tr> <tr> <td>250,00 – 499,99</td> <td>10,00</td> </tr> <tr> <td>500,00 – 999,99</td> <td>20,00</td> </tr> <tr> <td>1.000,00 ve üzeri</td> <td>50,00</td> </tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere biri “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere sekiz farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01 – 0,99	0,02	1,00 – 2,49	0,05	2,50 – 4,99	0,10	5,00 – 9,99	0,20	10,00 – 24,99	0,50	25,00 – 49,99	1,00	50,00 – 99,99	2,00	100,00 – 249,99	5,00	250,00 – 499,99	10,00	500,00 – 999,99	20,00	1.000,00 ve üzeri	50,00
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																								
0,01 – 0,99	0,02																								
1,00 – 2,49	0,05																								
2,50 – 4,99	0,10																								
5,00 – 9,99	0,20																								
10,00 – 24,99	0,50																								
25,00 – 49,99	1,00																								
50,00 – 99,99	2,00																								
100,00 – 249,99	5,00																								
250,00 – 499,99	10,00																								
500,00 – 999,99	20,00																								
1.000,00 ve üzeri	50,00																								
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.																								
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.																								

B. Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem gören ve Borsa tarafından belirlenen kriterlere göre seçilen paylardır.
Sözleşme Büyüklüğü (Standart Sözleşme)	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyat ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Minimum fiyat adımı 0,01'dir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasa gerçeklerini yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Dayanak varlık olarak kabul edilen her payın son işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış fiyatı, vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kabul edilir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya açık olup da fiyat oluşmaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.

Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 2 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%20$ 'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST 30 Fiyat Endeksi.
Opsiyon Sınıfı	Alım ve Satım Opsiyonları.
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks opsiyon sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi)*10 TL = (1.240,00)*10 = 12.400,00 TL.)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Minimum fiyat adımı 0,01'dir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade aya ait sözleşmeler işlem görür. Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru

	olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, bir önceki günlük uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Standart vade ayları her vade ayının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü tahsil edilir, prim alacakları hesaplara T günü aktarılır.
Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limitleri ekte (Ek-13) belirtildiği şekilde uygulanmaktadır.
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 20'dir.

	Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta”, ikisi “karda”, sekizi “zararda” olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

D. BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST 30 Fiyat Endeksi.
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi)*10 TL=(1.240,00)*10=12.400,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 1.240,25) ve bir defada gerçekleşebilecek en küçük fiyat adımı 0,25’dir (Örnek: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Eğer son 10 dakika içerisinde 10’dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. Seans içerisinde 10’dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

	b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın normal seansta $\pm\%15$'i, akşam seansında $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

E. BIST Likit Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST Likit Banka Endeksi
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örnek: BIST Likit Banka Endeksi)*10 TL=(1.240,00)*10=12.400,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 1.240,25) ve bir defada gerçekleşebilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örnek: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.

	Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Likit Banka Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansa sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Likit Banka Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.

	Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın normal seansta $\pm\%15$ 'i, akşam seansında $\pm\%3$ 'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

F. BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksi
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örnek: BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksi)*10 TL=(1.240,00)*10=12.400,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 1.240,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örnek: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar.

	Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın normal seansta $\pm\%15$ 'i, akşam seansında $\pm\%3$ 'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	ABD Doları/Türk Lirası kuru.
Opsiyon Sınıfı	Alım ve Satım Opsiyonları
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 ABD Doları
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, 1.000 ABD Doları için, opsiyon primi olarak virgülden sonra bir basamak olacak şekilde Türk Lirası cinsinden işlem sistemine girilir. (Örnek: 20,1, 20,2 vb.) Minimum fiyat adımı 0,1'dir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın vade olmak üzere toplam 2 vade aya ait sözleşmeler işlem görür.) Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:

	a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, bir önceki günlük uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım sözleşmelerinde vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olan ABD Doları için son işlem gününde TCMB'nin saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki alış ve satış kurunun ortalamasınının 1.000 ile çarpılması suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım sözleşmeleri için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olan ABD Doları için son işlem gününde TCMB'nin saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki alış ve satış kurunun ortalamasınının 1.000 ile çarpılması suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, TCMB tarafından ilgili kurun ilan edilmemesi durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Standart vade ayları için her vade ayının veya haftasının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür. Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü tahsil edilir, prim alacakları hesaplara T günü aktarılır.
Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Takasbank tarafından belirlenen

	teorik fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limitleri ekte (Ek-13) belirtildiği şekilde uygulanmaktadır.
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100 vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasınının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri "başabaşta" ve sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

H. USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	ABD Doları/Türk Lirası kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 ABD Doları.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 ABD Doları'nın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir (Örnek: 2,2390; 2,2391; 2,2392 gibi). Minimum fiyat adımı 0,0001 TL'dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 0,1 TL'ye (0,0001*1000) karşılık gelir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk üç döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam altı vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Altı vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün günlük uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.

	Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü saat 15:30’da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları alış ve satış kurları ortalaması. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$’udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

I. EUR/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Euro/Türk Lirası kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 Euro.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Euro’nun Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir (2,8320; 2,8321; 2,8322 gibi). Minimum fiyat adımı 0,0001’dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 0,1 TL’ye (0,0001*1.000) karşılık gelir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık’tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:

	a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki Euro alış ve satış kurları ortalaması. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

J. EUR/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Euro/Amerikan (ABD) Doları (EUR/USD) çapraz kurudur.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 Euro
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Euro'nun ABD Doları cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. (Örnek: 1,3050; 1,3051 gibi). Minimum fiyat adımı

	0,0001'dir. Minimum fiyat adımının değeri 0,1 ABD Doları'na karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	TCMB'nin son işlem gününde açıkladığı gösterge niteliğindeki Euro/Amerikan Doları çapraz kurudur. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına

	tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL'ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, Dolar Kuru spot piyasada oluşan Dolar kurları dikkate alınarak güncellenebilir.

K. RUB/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Rus Rublesi/Türk Lirası kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	100.000 Rus Rublesi.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Rus Rublesi'nin Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra beş basamak halinde kote edilir (Örnek: 0,06432; 0,06579; 0,06698 gibi). Minimum fiyat adımı 0,00001 TL'dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 1 TL'ye (0,00001*100.000) karşılık gelir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki Rus Rublesi alış ve satış kurları ortalaması.

	Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

L. CNH/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Offshore Çin Yuanı/Türk Lirası kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	10.000 Offshore Çin Yuanı.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Offshore Çin Yuanı 'nın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir (Örnek: 0,4893; 0,4917; 0,5005 gibi). Minimum fiyat adımı 0,0001 TL'dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 1 TL'ye (0,0001*10.000) karşılık gelir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

	b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Hong Kong Treasury Markets Association tarafından son işlem gününde açıklanan ABD Doları/Offshore Çin Yuanı çapraz kuru (USD/CNY (HK)) ile TCMB tarafından son işlem günü açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları alış ve satış kurları ortalaması kullanılarak hesaplanan Offshore Çin Yuanı/Türk Lirası kuru. Son işlem gününde resmi tatil veya başka bir nedenle ABD Doları/Offshore Çin Yuanı çapraz kuru açıklanamaması halinde, uluslararası spot piyasalarda Türkiye saatiyle 17:00’de oluşan ABD Doları/Offshore Çin Yuanı alış ve satış fiyatlarının ortalaması kullanılır. Belirlenen yöntem ile hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır. Uzlaşma Fiyatı Komitesi’nin vade sonu uzlaşma fiyatını değiştirme hakkı saklıdır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$’udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

M. GBP/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	İngiliz Sterlini/ABD Doları çapraz kurudur.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 İngiliz Sterlini
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 İngiliz Sterlininin ABD Doları cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir (Örnek: 1,2667 gibi). Minimum fiyat adımı 0,0001 ‘dir. Minimum fiyat adımının değeri 0,1 ABD Doları’na karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık’tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki ilk döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:

	a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki İngiliz Sterlini/ABD Doları çapraz kurudur. Belirlenen yöntem ile hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL'ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, dolar kuru spot piyasada oluşan değer dikkate alınarak güncellenebilir.

N. Altın Vadelî İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Saf altın.
Sözleşme Büyüklüğü	1 gram.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 gram altının Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra iki basamak olacak şekilde sisteme girilir. Minimum fiyat adımı 0,01 TL'dir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır.Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı,Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, son işlem gününde Londra'da öğleden sonra oluşan altın Dolar/ons fiyatının (ICE Benchmark Administration tarafından açıklanan LBMA Gold Price P.M.) Merkez Bankasının saat 15.30'da açıklayacağı gösterge niteliğindeki ABD Doları alış ve satış kurları ortalaması kullanılarak TL/gram'a çevrilmesi ile bulunan değer vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Londra'da öğleden sonra altın fiyat sabitleme seansı yapılmazsa, sabah seansında oluşan altın Dolar/ons fiyatı vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Son işlem gününde resmi tatil veya başka bir nedenle fiyat açıklanmaması halinde, uluslararası spot piyasalarda Türkiye saati ile saat 17:00'de oluşan Dolar/ons altın alış ve satış fiyatının ortalaması baz alınır. Ons ağırlık birimi 31,1035'e bölünerek grama çevrilir. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.

Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

O. Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Saf altın.
Sözleşme Büyüklüğü	1 ons altın.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 ons altının ABD Doları cinsinden değeri virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. (Örnek: 1.450,05; 1.450,10 gibi). Minimum fiyat adımı 0,05'dir. Minimum fiyat adımının değeri 0,05 ABD Doları'na karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

	b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, son işlem gününde Londra’da öğleden sonra oluşan altın Dolar/ons fiyatıdır (ICE Benchmark Administration tarafından açıklanan LBMA Gold Price P.M.). Son işlem gününde Londra'da öğleden sonra altın fiyat sabitleme seansı yapılmazsa, sabah seansında oluşan altın Dolar/Ons fiyatı vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Son işlem gününde resmi tatil veya başka bir nedenle fiyat açıklanmaması halinde, uluslararası spot piyasalarda Türkiye saati ile saat 17:00’de oluşan Dolar/Ons altın alış ve satış fiyatının ortalaması vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL'ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, Dolar Kuru spot piyasada oluşan Dolar kurları dikkate alınarak güncellenebilir.

P. EgePamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	41 Renk Ege Pamuğu
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 kg (1 ton)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 kg 41 Renk baz kalite Ege pamuğun Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra üç basamak halinde kote edilir. Minimum fiyat adımı 0,005’dir. Minimum fiyat adımının değeri 5 TL’ye karşılık gelmektedir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (5,125 veya 5,410 TL/kg gibi).

Vade Ayları	Mart, Mayıs, Temmuz, Ekim ve Aralık (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır.Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı,Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı şu şekilde hesaplanır: Son işlem günü ve öncesindeki işlem gününe ait İzmir Ticaret Borsası'nda 41 Renk Ege Pamuğu baz kalitesi için açıklanan kapanış fiyatlarının en az olarak tanımlananlarının aritmetik ortalaması vade sonu uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Bu günlerin birinde söz konusu fiyatın oluşmaması durumunda diğer günün fiyatı vade sonu uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Yukarıdaki yöntemle 41 Renk Ege Pamuğu baz kalitesi için uzlaşma fiyatı belirlenememesi durumunda İzmir Ticaret Borsası'nda; Son işlem günü 41 Renk Ege Pamuğu baz kalitesi için açıklanan kapanış fiyatlarının en çok olarak tanımlananı,Son işlem günü 31 ve/veya 51 Renk Ege Pamuğu baz kalitesi için açıklanan kapanış fiyatları,Son işlem günü öncesindeki işlem gününe ait 41 Renk Ege Pamuğu baz kalitesi için açıklanan kapanış fiyatlarının en çok olarak tanımlananı gibi yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatı Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenebilir.

	Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında İzmir Ticaret Borsası'ndan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir, diğer ticaret borsalarında oluşan 41 Renk Ege Pamuğu fiyatlarını dikkate alabilir. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 5 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Fiziki Teslimata İlişkin Hususlar	Fiziki teslimat Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) vasıtasıyla gerçekleşir. Teslimata konu pozisyonlara yönelik işlemler takas süresi sonunda İZBEP (İzmir Ticaret Borsası Elektronik Platformu) işlemine dönüşerek takas tamamlanır. Fiziki teslimatın İZBEP'in kabul ettiği TBB_R (Türkiye Batı B Rollergin) pamuğu şeklinde yapılması esastır. Ancak piyasa şartlarına bağlı olarak ve önceden ilan edilmiş olmak kaydıyla prim ve iskonto tutarları/oranları dikkate alınarak teslimat TBA_R (Türkiye Batı A Rollergin) ya da TBC_R (Türkiye Batı C Rollergin) kalite pamuk ile de yapılabilir. Prim ve iskonto tutarları/oranları Borsa İstanbul A.Ş. ve İzmir Ticaret Borsası tarafından belirlenecektir.

Q. Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Anadolu Kırmızı Sert İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday
Sözleşme Büyüklüğü	5.000 kg (5 ton)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 kg Anadolu kırmızı sert ikinci sınıf baz kalitede buğdayın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (0,9865 veya 0,9870 TL/kg gibi). Minimum fiyat adım değeri 0,0005'dir. Minimum fiyat adımının değeri 2,5 TL'ye karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Ocak, Şubat, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Eylül değilse, Eylül vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.

Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır.Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı,Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı şu şekilde hesaplanır: Son işlem günü Konya Ticaret Borsası'nda Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının ikinci sınıf baz kalitesi için gün sonu itibariyle oluşmuş fiyatların miktar ağırlıklı ortalaması hesaplanır. Bu fiyat vade sonu uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Konya Ticaret Borsası'nda son işlem günü Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının ikinci sınıf baz kalitesi için fiyat oluşmaması durumunda; Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının ikinci sınıf baz kalitesi için piyasaya ulaşan talep ve teklifler,Anadolu Kırmızı Sert Buğdayının birinci ve/veya üçüncü sınıf baz kalitesi fiyatları,Anadolu Kırmızı Sert Buğdayı ikinci sınıf baz kalitesinin bir önceki işlem günündeki miktar ağırlıklı ortalama fiyatı gibi yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatı Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenebilir. Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında Konya Ticaret Borsası'ndan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir, diğer ticaret borsalarında oluşan Anadolu Kırmızı Sert Buğday İkinci Sınıf fiyatlarını dikkate alabilir.

	Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda sözleşmenin vadesi (son işlem günü) bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 5 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%20$ 'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Fiziki Teslimata İlişkin Hususlar	Fiziki teslimat Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) vasıtasıyla gerçekleşir. Teslimata konu pozisyonlara yönelik işlemler takas süresi sonunda Borsa Konya A.Ş. işlemine dönüşerek takas tamamlanır. Fiziki teslimatın Borsa Konya A.Ş.'nin kabul ettiği Anadolu Kırmızı Sert İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday şeklinde yapılması esastır. Ancak piyasa şartlarına bağlı olarak ve önceden ilan edilmiş olmak kaydıyla prim ve iskonto tutarları/oranları dikkate alınarak teslimat Anadolu Kırmızı Sert Birinci Sınıf ya da Anadolu Kırmızı Sert Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday ile de yapılabilir. Prim ve iskonto tutarları/oranları Borsa İstanbul A.Ş. ve Borsa Konya A.Ş. tarafından belirlenecektir.

R. Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Makarnalık Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday
Sözleşme Büyüklüğü	5.000 kg (5 ton)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 kg Makarnalık üçüncü sınıf baz kalitede buğdayın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (0,9865 veya 0,9870 TL/kg gibi). Minimum fiyat adım değeri 0,0005'dir. Minimum fiyat adımının değeri 2,5 TL'ye karşılık gelmektedir
Vade Ayları	Ocak, Şubat, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Eylül değilse, Eylül vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:

	a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır..
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı şu şekilde hesaplanır: Son işlem günü Konya Ticaret Borsası'nda Makarnalık Buğdayının Üçüncü sınıf baz kalitesi için gün sonu itibariyle oluşmuş fiyatların miktar ağırlıklı ortalaması hesaplanır. Bu fiyat vade sonu uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Konya Ticaret Borsası'nda son işlem günü Makarnalık Buğdayının üçüncü sınıf baz kalitesi için fiyat oluşmaması durumunda; • Makarnalık Buğdayının üçüncü sınıf baz kalitesi için piyasaya ulaşan talep ve teklifler,• Makarnalık Buğdayının birinci ve/veya ikinci sınıf baz kalitesi fiyatları,• Makarnalık Buğdayı üçüncü sınıf baz kalitesinin bir önceki işlem günündeki miktar ağırlıklı ortalama fiyatı gibi yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatı Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenebilir. Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında Konya Ticaret Borsası'ndan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir, diğer ticaret borsalarında oluşan Makarnalık Buğday Üçüncü Sınıf fiyatlarını dikkate alabilir. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.

Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda sözleşmenin vadesi (son işlem günü) bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 5 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%20$ 'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Fiziki Teslimata İlişkin Hususlar	Fiziki teslimat Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) vasıtasıyla gerçekleşir. Teslimata konu pozisyonlara yönelik işlemler takas süresi sonunda Borsa Konya A.Ş. işlemine dönüşerek takas tamamlanır. Fiziki teslimatın Borsa Konya A.Ş.'nin kabul ettiği Makarnalık Üçüncü Sınıf Baz Kalite Buğday şeklinde yapılması esastır. Ancak piyasa şartlarına bağlı olarak ve önceden ilan edilmiş olmak kaydıyla prim ve iskonto tutarları/oranları dikkate alınarak Makarnalık Birinci Sınıf ya da Makarnalık İkinci Sınıf Baz Kalite Buğday ile de yapılabilir. Prim ve iskonto tutarları/oranları Borsa İstanbul A.Ş. ve Borsa Konya A.Ş. tarafından belirlenecektir.

S. Yıllık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Vade döneminin her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarının (KPTF) basit aritmetik ortalamasıdır.
Sözleşme Büyüklüğü	Vade dönemindeki saat sayısı x 0,1 MWh Vade dönemindeki saat sayısı: Vade dönemindeki gün sayısı x 24. Sözleşme büyüklüğü vade dönemindeki gün sayısına ve yaz saati/kış saati uygulamalarına göre değişkenlik gösterir. Örnek: Sözleşme büyüklüğü normal yıllar için 876 MWh (365x24x0,1MWh), artık yıllar için 878,4 MWh'dir. (366x24x0,1MWh).
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 MWh elektrik enerjisinin TL değeri virgülden sonra iki basamak olarak ifade edilir (Örnek: 121,20). Minimum fiyat adımı 0,10 TL'dir. (Örnek: Sözleşme büyüklüğü 876 MWh olan sözleşmeler için minimum fiyat adımı değeri 87,6 TL, sözleşme büyüklüğü 878,4 MWh olan sözleşmeler için minimum fiyat adımı değeri 87,84 TL'dir.)
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan yılı takip eden iki yıla ait yıllık sözleşmeler işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:

	a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) b) Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Yıllık sözleşmeler basamaklandırma işlemine tabi olacağı için vade sonu uzlaşma fiyatı hesaplanmaz.
Vade Dönemi	Sözleşme kodunda belirtilen dönem. (Örnek F_ELCBASY18 sözleşmesinin vade dönemi 2018 yılıdır.)
Son İşlem Günü	Vade dönemi başlangıcından önceki ay baz alınarak hesaplanır. Vade dönemi başlamadan önceki ayın son takvim gününden önceki üçüncü iş günüdür. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Yıllık sözleşmeler basamaklandırma işlemine tabi olacağı için son işlem günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Basamaklandırma	Yıllık sözleşmelerdeki pozisyonlar sözleşmenin son işlem gününde, günlük uzlaşma fiyatı baz alınarak otomatik olarak üç aylık sözleşmelere aktarılır.

	Örneğin, F_ELCBASY18 sözleşmesindeki pozisyonlar 2017 yılı Aralık ayında sözleşmenin son işlem gününde F_ELCBASQ118, F_ELCBASQ218, F_ELCBASQ318, F_ELCBASQ418 sözleşmelerine aktarılır.

T. Üç Aylık (Çeyreklik) Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Vade döneminin her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarının (KPTF) basit aritmetik ortalamasıdır.
Sözleşme Büyüklüğü	Vade dönemindeki saat sayısı x 0,1 MWh Vade dönemindeki saat sayısı: Vade dönemindeki gün sayısı x 24. Sözleşme büyüklüğü vade dönemindeki gün sayısına ve yaz saati/kış saati uygulamasına göre değişkenlik gösterir. Kış saatinden yaz saatine geçiş yapılan gün için saat sayısı 23, yaz saatinden kış saatine geçiş yapılan gün için ise saat sayısı 25 olarak uygulanacaktır. Örnek: Birinci çeyrek için sözleşme büyüklüğü 216 MWh (90x24x0,1MWh), artık yıllar için 218,4 MWh, (91x24x0,1MWh), ikinci çeyrek için 218,4 MWh, (91x24x0,1MWh), üçüncü çeyrek için 220,8 MWh (92x24x0,1MWh), dördüncü çeyrek için 220,8 MWh'dir (92x24x0,1MWh). Belirtilen sözleşme büyüklükleri kış saatinden yaz saatine/yaz saatinden kış saatine geçilen aylar için geçerli değildir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 MWh elektrik enerjisinin TL değeri virgülden sonra iki basamak olarak ifade edilir (Örnek: 121,20). Minimum fiyat adımı 0,10 TL'dir. (Örnek: Sözleşme büyüklüğü 216 MWh olan sözleşmeler için minimum fiyat adımı değeri 21,6 TL, sözleşme büyüklüğü 218,4 MWh olan sözleşmeler için minimum fiyat adımı değeri 21,84 TL, sözleşme büyüklüğü 220,8 MWh olan sözleşmeler için minimum fiyat adımı değeri 22,08 TL'dir.)
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan yıla ve takip eden iki yıla ait çeyreklik sözleşmeler işlem görür. Q1 (Oca-Mar), Q2 (Nis-Haz), Q3 (Tem-Eyl) ve Q4 (Eki-Ara).
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

	b) Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Üç aylık sözleşmeler basamaklandırma işlemine tabi olacağı için vade sonu uzlaşma fiyatı hesaplanmaz.
Vade Dönemi	Sözleşme kodunda belirtilen dönem. (Örnek F_ELCBASQ317 sözleşmesinin vade dönemi 2017 yılının üçüncü çeyreğidir.)
Son İşlem Günü	Vade dönemi başlangıcından önceki ay baz alınarak hesaplanır. Vade dönemi başlamadan önceki ayın son takvim gününden önceki ilk iş günüdür. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Üç aylık sözleşmeler basamaklandırma işlemine tabi olacağı için son işlem günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Basamaklandırma	Üç aylık sözleşmelerdeki pozisyonlar sözleşmenin son işlem gününde, günlük uzlaşma fiyatı baz alınarak otomatik olarak aylık sözleşmelere aktarılır. Örneğin, F_ELCBASQ317 sözleşmesindeki pozisyonlar 2017 yılı Haziran ayında sözleşmenin son işlem gününde F_ELCBAS0717, F_ELCBAS0817, F_ELCBAS0917 sözleşmelerine aktarılır.

U. Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Vade ayının her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarından (KPTF) hesaplanan basit aritmetik ortalamasıdır.
Sözleşme Büyüklüğü	Vade ayındaki saat sayısı x 0,1 MWh Vade Ayındaki Saat Sayısı: Vade ayındaki gün sayısı x 24 Sözleşme büyüklüğü vade ayındaki gün sayısına ve yaz saati/kış saati uygulamasına göre değişkenlik gösterir. Kış saatinden yaz saatine geçiş yapılan gün için saat sayısı 23, yaz saatinden kış saatine geçiş yapılan gün için ise saat sayısı 25 olarak uygulanacaktır. Örnek: 30 gün içeren aylar için sözleşme büyüklüğü 72 MWh'dir (30x24x0,1MWh), 31 gün içeren aylar için sözleşme büyüklüğü 74,4 MWh'dir (31x24x0,1MWh), 28 gün çeken Şubat ayı için sözleşme

	büyüküğü 67,2 MWh'dir (28x24x0,1MWh), 29 gün çeken Şubat ayı için sözleşme büyüküğü 69,6 MWh'dir (29x24x0,1 MWh). Belirtilen sözleşme büyükükleri kış saatinden yaz saatine/yaz saatinden kış saatine geçilen aylar için geçerli değildir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 MWh elektrik enerjisinin TL değeri virgülden sonra iki basamak olarak ifade edilir(Örnek: 121,20). Minimum fiyat adımı 0,10 TL'dir. (Örnek: Sözleşme büyüküğü 72 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 7,2 TL, sözleşme büyüküğü 74,4 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 7,44 TL, sözleşme büyüküğü 67,2 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 6,72 TL, sözleşme büyüküğü 69,6 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 6,96 TL'dir.)
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 6 ay olmak üzere toplam 7 ay.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade ayının her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarından (KPTF) hesaplanan basit aritmetik ortalama son uzlaşma fiyatı olur. Bu yöntemle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.

Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

V. SASX 10 Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Bosna Hersek Saraybosna Borsası'nın "The Sarajevo Stock Exchange Index 10" (SASX 10) adlı Fiyat Endeksi.
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık olan SASX 10 endeks değerinin 1 TL ile çarpılmış halidir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri bir adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı, endeks değerinin virgülden sonraki iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 750,50) ve bir defada gerçekleşebilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir. (Örnek: 750,50; 750,75 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

	b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem gününde dayanak varlığın ilgili piyasadaki kapanış değeridir. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır. Dayanak varlığın işlem gördüğü piyasanın seansın tamamen kapalı olması veya açık olup da fiyat oluşmaması veya dayanak varlığın işlem gördüğü piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda sözleşmenin vadesi bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

W. Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	HMS 1&2 80:20 CFR İskenderun Çelik Hurdası Endeksi
Sözleşme Büyüklüğü	10 Ton
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Ton çelik hurdasının Amerikan Doları cinsinden değeri virgülden sonra iki basamak olarak ifade edilir. Minimum fiyat adımı 0,01 ABD Doları'dır.
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve bir sonraki takvim ayı ile Mart, Haziran, Eylül ve Aralık döngü aylarından en yakın iki döngü ayına ait olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler aynı anda işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı,

	d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade ayı içinde endeks sağlayıcının günlük olarak açıkladığı fiyatların aritmetik ortalamasıdır. Herhangi bir sebeple vade sonu uzlaşma fiyatının üzerinden hesaplanacağı yeterli veri oluşmaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) İlgili sözleşmelerin yurtdışında işlem gören emsalleri, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen Baz Fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL'ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, Dolar Kuru spot piyasada oluşan Dolar kurları dikkate alınarak güncellenebilir.

X. 1 Aylık TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Borsa İstanbul tarafından açıklanan Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı (TLREF)
Sözleşme Büyüklüğü	Nominal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 = 833$
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, faiz oranının 100 ile çarpılması sonrasında virgülden sonra üç basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. (Örnek: 20,050, 20,060 vb.) Minimum fiyat adımı 0,010'dur. Minimum fiyat adımının değeri 8,33 TL'dir.
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın 6 vade ayı olmak üzere toplam 7 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı aşağıdaki formülle hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır. $VSUF = \left[\prod_{i=1}^{N_0} \left(1 + \frac{r_i \times n_i}{365} \right) - 1 \right] \times \frac{365}{N} \times 100$ N : vade dönemindeki takvim günü sayısı N_0 : hesaplama periyodundaki iş günü sayısı n_i : r_i faiz oranının geçerli olduğu takvim günü sayısı

	r_i : i günü için Borsa İstanbul tarafından açıklanan gecelik referans faiz oranı Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranlarının belirlenemediği günler için bir önceki iş gününe ait oranlar kullanılabilir. Eğer bu yöntemlerle bir fiyat belirlenemezse, ya da bu yöntemler ile hesaplanan fiyatlar piyasayı tam yansıtmıyorsa, vade sonu uzlaşma fiyatı Uzlaşma Fiyat Komitesi tarafından belirlenir.
Vade Dönemi	Sözleşme kodunda belirtilen dönem (Örneğin F_TLREF1M1219 sözleşmesinin vade dönemi Aralık 2019 ayıdır).
Son İşlem Günü	Her vade döneminin son iş günü.
Vade Sonu	Her vade döneminin son iş günü.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%50$'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ

PAZAR KODU/ADI	PAZAR SEGMENT KODU/ADI	DAYANAK VARLIK
168/VİOP Pay Türev Pazarı	SSO/Pay Opsiyon-TRY	AKBNK
		ARCLK
		ASELS
		EKGYO
		EREGL
		GARAN
		HALKB
		ISCTR
		KCHOL
		KRDMD
		PETKM
		PGSUS
		SAHOL
		SISE
		TCELL
		THYAO
		TOASO
TTKOM		
TUPRS		
VAKBN		
YKBNK		
168/VİOP Pay Türev Pazarı	SSF/Pay VİS-TRY	AKBNK
		ARCLK
		ASELS
		BIMAS

PAZAR KODU/ADI	PAZAR SEGMENT KODU/ADI	DAYANAK VARLIK
		CCOLA
		DOHOL
		EKGYO
		ENJSA
		ENKAI
		EREGL
		FROTO
		GARAN
		HALKB
		ISCTR
		KCHOL
		KOZAA
		KOZAL
		KRDMD
		MGROS
		PETKM
		PGSUS
		SAHOL
		SASA
		SISE
		SODA
		TAVHL
		TCELL
		THYAO
		TKFEN
		TOASO
		TRKCM

PAZAR KODU/ADI	PAZAR SEGMENT KODU/ADI	DAYANAK VARLIK
		TSKB
		TTKOM
		TUPRS
		ULKER
		VAKBN
		YKBNK
170/VİOP Endeks Türev Pazarı	INO/Endeks Opsiyon-TRY	XU030D
		XU030D
	INF/Endeks VİS-TRY	XLBNKD
		X10XBD
171/VİOP Yabancı Endeksler Türev Pazarı	FIF/Yabancı Endeksler VİS-TRY	SASX10
176/VİOP Döviz Türev Pazarı	CRO/Döviz Opsiyon-TRY	USDTRYK
	CRFU/Döviz VİS-USD	EURUSD
		GBPUSD
		USDTRY
	CRF/Döviz VİS-TRY	EURTRY
		RUBTRY
	CNHTRY	
178/VİOP BYF Türev Pazarı	ETF/Borsa Yatırım Fonu VİS-TRY	-
179/VİOP Kıymetli Madenler Türev Pazarı	PMF/Kıymetli Madenler VİS-TRY	XAUTRY
	PMFU/Kıymetli Madenler VİS-USD	XAUUSD
180/VİOP Metal Türev Pazarı	MTF/Metal VİS-USD	HMSTR
181/VİOP Faiz Türev Pazarı	ONE/Gecelik Repo VİS-TRY	-
	TRF/TLREF VİS-TRY	TLREF1M
182/VİOP Emtia Türev Pazarı		COTEGE
	CMF/Emtia VİS-TRY	WHTANR
		WHTDRM

PAZAR KODU/ADI	PAZAR SEGMENT KODU/ADI	DAYANAK VARLIK
185/VIOP Elektrik Türev Pazarı	ENF/Enerji VİS-TRY	ELCBAS01
		ELCBAS02
		ELCBAS03
		ELCBAS04
		ELCBAS05
		ELCBAS06
		ELCBAS07
		ELCBAS08
		ELCBAS09
		ELCBAS10
		ELCBAS11
		ELCBAS12
		ELCBASQ1
		ELCBASQ2
		ELCBASQ3
ELCBASQ4		
ELCBASY		

EK-3: VIOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLMAYAN SÖZLEŞMELERİN GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-18:10
Diğer Türev Pazarları	09:30-18:15
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	
SAATLER	
VIOP_SEANS_ONCESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	18:10:00/18:15:00
VIOP_UF_ILANI	18:55:00+
VIOP_GUNSONU_N	19:00:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+

B) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLAN SÖZLEŞMELERİN GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Endeks Türev Pazarı	09:30-18:15 & 19:00-23:00
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	
SAATLER	
VIOP_SEANS_ONCESI_AH	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	18:15:00
VIOP_UF_ILANI	18:45:00+
VIOP_GUNSONU	18:46:00+
VIOP_AS_ONCESI	18:50:00
VIOP_AS_SUREKLI_MZYD	19:00:00
VIOP_AS_SONU	23:00:00
VIOP_GUNSONU_AS	23:15:00
VIOP_YAYIN_AS	23:30:00+

C) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLMAYAN SÖZLEŞMELERİN YARIM İŞ GÜNÜ GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

YARIM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-12:40
Diğer Türev Pazarları	09:30-12:45
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	
SAATLER	
VIOP_SEANS_ONCESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	12:40:00/12:45:00
VIOP_UF_ILANI	13:25:00+
VIOP_GUNSONU_N	13:30:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+

Ç) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLAN SÖZLEŞMELERİN YARIM İŞ GÜNÜ GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

YARIM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Endeks Türev Pazarı	09:30-12:45

İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_ONCESI_AH	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	12:45:00
VIOP_UF_ILANI	13:25:00+
VIOP_GUNSONU_N	13:30:00+
VIOP_YAYIN_AS	23:30:00+

İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR
VIOP_ARA	Kullanıcılar tarafından oluşturulan esnek sözleşmelerin işleme açılana kadar içinde buldukları ve işlemlere ara verilmesi durumunda işlem gerçekleştirilmeyen dönemdir.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_ARA_AS	Akşam seansında işlemlere ara verilmesi durumunda işlem gerçekleştirilmeyen dönemdir.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_AS_ONCESI	Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.
	İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.
	Emir girilemez.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
	Esnek sözleşme oluşturulamaz.
	Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak günlük emirler ile “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirler iptal edilebilir.
	Akşam seansında geçerli olacak “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.
	Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.
Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.	
VIOP_AS_SONU	Akşam seansının bittiğini gösteren seans dönemidir.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.

İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR
VIOP_AS_SUREKLI_MZYD	Fiyat ve zaman önceliğine dayanılarak çok fiyat sürekli işlem yöntemiyle işlemlerin gerçekleştirildiği akşam seansı dönemidir.
	Akşam seansında geçerli olacak şekilde değişik tipte ve geçerlilikte emir girişi yapılabilir. (bkz. Tablo-2)
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
	Esnek sözleşme oluşturulamaz.
	Emirler üzerinde miktar ve fiyat değişiklikleri yapılabilir.
	Emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif statüye çekilebilir.
	Akşam seansında geçerli inaktif emirler aktif statüye çekilebilir ve Sisteme gönderilebilir.
VIOP_DURDURMA	Normal seansta işlemler durdurulduğunda kullanılır.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_DURDURMA_AS	Akşam seansında işlemler durdurulduğunda kullanılır.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_DURDURMA_EI	Normal seansta işlemler durdurulduğunda kullanılır.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_DURDURMA_EI_AS	Akşam seansında işlemler durdurulduğunda kullanılır.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_GUNSONU	Akşam seansında dahil olan sözleşmeler için normal seans sürecinin bittiğini gösteren seans dönemidir.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Akşam seansında geçerli olmayan ve işleme dönüşmeyen günlük emirler Sistem tarafından otomatik iptal edilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_GUNSONU_AS	Akşam seansı bitiminden Sistem kapanışına kadar geçen süreyi kapsayan ve işlem gerçekleşmeyen dönemdir.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Akşam seansında geçerli olan ve işleme dönüşmeyen günlük emirler Sistem tarafından otomatik iptal edilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.

İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR
VIOP_GUNSONU_N	Akşam seansına dahil olmayan sözleşmeler için işlem gününün tamamlandığını gösterir.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	İşleme dönüşmeyen günlük emirler sistem tarafından otomatik iptal edilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_SEANS_ONCESI	Sistem açılışından normal seans (veya açılış seansı olması durumunda bu seansın) başlangıcına kadar geçen süreyi kapsayan ve işlem gerçekleşmeyen bölümdür.
	İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.
	Emir girilemez.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
	Önceki günlerden kalan “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirler iptal edilebilir ya da inaktif yapılabilir.
	Önceki günlerden kalan “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.
VIOP_SEANS_ONCESI_AH	Akşam seansına dahil olan sözleşmeler için sistem açılışından normal seans (veya açılış seansı olması durumunda bu seansın) başlangıcına kadar geçen süreyi kapsayan ve işlem gerçekleşmeyen bölümdür.
	İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.
	Emir girilemez.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
	Önceki günlerden kalan “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirler iptal edilebilir.
	Önceki günlerden kalan “iptale kadar geçerli” veya “tarihli” emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.
VIOP_SEANS_SONU	Normal seans bittikten sonra uzlaşma fiyatlarının hesaplandığı seans dönemidir.
	Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Emirler iptal edilebilir.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.

İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR
VIOP_SUREKLI_MZYD	Fiyat ve zaman önceliğine dayanılarak çok fiyat sürekli işlem yöntemiyle işlemlerin gerçekleştirildiği normal seans dönemidir.
	Değişik tipte ve geçerlilikte emir girişi yapılabilir. (bkz. Tablo-2)
	Özel işlem bildirimini yapılabilir.
	Emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir, emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir.
	Emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif statüye çekilebilir.
	İnaktif statüdeki emirler aktif edilerek sisteme gönderilebilir.
	Esnek sözleşme oluşturulabilir.
VIOP_TUM_EMIR_IPTAL	Olağanüstü durumlarda Borsa tarafından Sistemde bulunan tüm emirlerin iptal edilmesi için kullanılan bölümdür.
VIOP_UF_ILANI	Hesaplanan uzlaşma fiyatlarının ve diğer fiyat istatistiklerinin nihai haline getirilerek yayımlandığı bölümdür.
	Emir girilemez, iptal edilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.
	Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_YAYIN	Veri yayına ilişkin olarak günsonu istatistiki bilgilerin doğru üretilebilmesini teminen oluşturulan bölümdür.
VIOP_YAYIN_AS	Akşam seansına dahil olan sözleşmeler için veri yayına ilişkin olarak günsonu istatistiki bilgilerin doğru üretilebilmesini teminen oluşturulan bölümdür.

İşlem Günü Bölümlerine Göre Girilebilecek Emir Türleri

İşlem Günü Bölümleri	Emir Yöntemi				Emir Süresi/ Geçerliliği							Emir Düzeltme/İptal						Diğer	
	A	B	C	D	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U	V	Y
VIOP_ARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
VIOP_ARA_AS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
VIOP_AS_ONCESI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
VIOP_AS_SONU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
VIOP_AS_SUREKLI_MZYD	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1
VIOP_DURDURMA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_DURDURMA_AS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_DURDURMA_EI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
VIOP_DURDURMA_EI_AS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
VIOP_GUNSONU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_GUNSONU_AS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_GUNSONU_N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_SEANS_ONCESI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
VIOP_SEANS_ONCESI_AH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
VIOP_SEANS_SONU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1

VIOP_SUREKLI_MZYD	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
VIOP_TUM_EMIR_IPTAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_UF_ILANI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
VIOP_YAYIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIOP_YAYIN_AS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

İşlem Günü Bölümlerine Göre Girilebilecek Emir Türleri Tablosuna İlişkin Açıklamalar	
Emir Yöntemi:	
A	Limit
B	Piyasa
C	Piyasadan Limite
D	Şarta Bağlı
Emir Süresi/Geçerliliği:	
H	Gün
I	Kalanı İptal Et
J	Gerçekleşmezse İptal Et
K	Tarihli
L	İptale Kadar Geçerli
M	Akşam Seansında Geçerli Olan (Off-hours seçeneği)
Emir Düzeltme/İptal Etme:	
N	Miktar Azaltma
O	Miktar Arttırma
P	Fiyat İyileştirme
R	Fiyat Kötüleştirme
S	Süre Azaltma
T	Süre Arttırma
U	Emir İptali
V	Özel İşlem Bildirimi
Y	Emir Derinlik Bilgisi
1	Var
0	Yok

EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR

Pay Senedi Sözleşmeleri Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar

Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı*	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
0-2,49	40.000	80.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
2,50-4,99	20.000	40.000	
5,00-9,99	10.000	20.000	
10,00-19,99	5.000	10.000	
20,00-39,99	2.500	5.000	
40,00-79,99	1.250	2.500	
>80,00	750	1.500	

*İlgili pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde geçerli olacak özel işlem bildirimleri minimum ve maksimum miktarları aylık olarak güncellenir.

Endeks, Döviz, Altın, Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri ile Diğer Sözleşmeler Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar

Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	
Altın Sözleşmeleri	100.000	200.000	
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	50	2.000	
TLREF Sözleşmeleri	100	1.000	
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000	

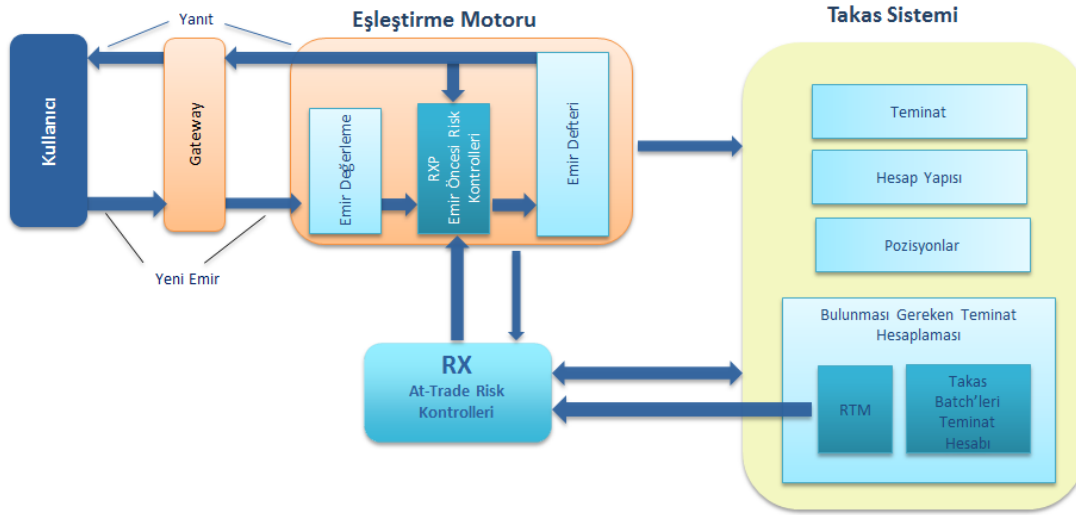
EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ

Gelir Kalemi	Açıklama		
	Baz Alınan Değer		Oran
İrادی Emir İptal Ücreti	VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük		0,00001 (Yüzbinde 1)
	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı
Borsa Payı	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)
	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)
	TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Nominal Değer	0,00001 (Yüzbinde 1)
	Diğer Tüm Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)
	Diğer Tüm Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)

EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI

Sistemde, işlem öncesi ve işlem sonrası olmak üzere iki katmanlı bir risk yönetimi yapısı oluşturulmuştur. İşlem öncesi risk yönetimi, işlem öncesi risk yönetimi uygulaması olan PTRM tarafından yapılmaktadır. PTRM, Sisteme girilen emirler ve gerçekleştirilen işlemlerden dolayı karşılaşılabilecek olası riskleri kontrol etmeye ve söz konusu riskleri izlemeye yönelik olarak işlem ve takas platformları ile entegre olarak geliştirilmiş bir risk yönetimi uygulamasıdır. Uygulama ile işlem terminali, FixAPI ve OUCH protokollerinden sisteme gönderilen emirlerin ve gerçekleşen işlemlerin riskleri kontrol edilir. Risk kontrolleri emirler sisteme kabul edilmeden önce (emir öncesi), kabul edildikten sonra (emir sonrası) ve işlem anında olmak üzere farklı aşamalarda yapılabilir.

Şekil 1: İşlem Öncesi Risk Yönetimi - Genel Yapı

Piyasa üyeleri, PTRM Grafik Kullanıcı Arayüzü (GUI) uygulamasına Uzak Erişim Noktalarından (UEN) bağlanabilecektir. PTRM'e GUI üzerinden giriş yapmak için gerekli olan kullanıcıların tanımlamaları ve yetkilendirilmeleri Borsa tarafından yapılacaktır. PTRM kullanıcılarının PTRM uygulama eğitimini almış olması zorunludur.

İşlem öncesi risk yönetimi uygulaması kapsamında aşağıda belirtilen kontroller yapılı:

- Kullanıcı ve hesabın yetkisine ilişkin kontroller
- Risk grubu kontrolleri (Kullanıcı limitleri)
- Teminat kontrolleri
- Pozisyon limiti kontrolleri

Kullanıcı ve hesabın yetkisine ilişkin kontroller piyasa bazında belirlenen kurallar çerçevesinde emir Sisteme kabul edilmeden önce yapılır.

Risk grubu kontrolleri Piyasa üyesi tarafından tanımlanan limitler doğrultusunda emirler Sisteme kabul edilmeden önce, kabul edildikten sonra ve işlem anında olmak üzere farklı aşamalarda yapılabilir. Gerekli görülmesi durumunda Borsa da Piyasa üyeleri için limit belirleyebilir.

Teminat kontrolleri Takasbank tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde hesap bazında yapılır. Piyasa üyeleri işlem yapan hesaplara ait güncel teminat bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir.

Pozisyon limiti kontrolleri Takasbank tarafından belirlenen kurallar doğrultusunda piyasa ve sicil bazında yapılır.

PTRM, Takas sisteminden gönderilen Piyasa üyesi ve hesap engelleme talimatlarına uygun olarak gerekli aksiyonları alır. Takasbank, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşılması durumunda, aşım gerçekleşen hesap üzerinden tüm emirlerin ya da yalnızca pozisyon artırıcı emirlerin iletimini engelleyebilir. Takasbank tarafından gerekli görülmesi halinde riskli hesaplardan gönderilen emirlerin pozisyon kapatıcı dahi olsa sisteme kabul edilmesi engellenebilir. Emir iletiminin engellenmesine ilişkin kurallar Takas Mevzuatında belirlenir. Ayrıca, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşımı dışında Borsa ve Takas ilgili mevzuatlarında oluşan şartların oluşması durumunda, gerekli olması halinde, doğrudan PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi ve hesap engelleyebilir. Piyasa üyeleri durdurulan Piyasa üyesi ve hesap bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir.

PTRM uygulamasında aşağıda belirtilen tanımlamalar haricindeki tanımlamalarda girişçi-onaycı özelliği kullanılabilir. Girişçi-onaycı özelliği Piyasa üyesinin talebi üzerine Borsa tarafından tanımlanır. Bu özellik ile Piyasa üyesinin okuma ve/veya yazma yetkisine sahip bir PTRM kullanıcısı ile yapılan işleme ilişkin onay şifresi oluşturulur ve Piyasa üyesinin yazma yetkisine sahip diğer bir PTRM kullanıcısı ile yapılan tanımlama onaylanır.

- Piyasa üyesinin tüm risk gruplarının toplu emir iptalini gerçekleştirme,
- Risk grubunun toplu emir iptalini gerçekleştirme,
- Risk grubunu engelleme/engellemesini kaldırma,
- Kullanıcının tüm emirlerini iptal etme,
- Emir/sn limiti dolayısıyla riskli duruma gelen risk grubunun emir/sn limitini kaldırma.

Risk grubuna dahil kullanıcıların anlık bağlantı durumları PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi tarafından görüntülenebilir.

1. KULLANICI VE HESABIN YETKİSİNE İLİŞKİN KONTROLLER

Emir giriş ve emir düzeltme anında, PTRM tarafından kullanıcı ve hesabın yetkisine ilişkin aşağıdaki kontroller yapılır:

- Hesap numarası kontrolü: Geçerli bir hesap numarası girilmeden emir gönderilemez.
- Kullanıcının hesap yetkisi kontrolü: Bir kullanıcı yalnızca yetkili olduğu hesaplarda emir gönderebilir. Kullanıcı-hesap yetkilendirmeleri Piyasa üyeleri tarafından takas terminalleri üzerinden yapılacaktır.
- Hesabın sözleşme yetkisi kontrolü: Bir hesap yalnızca yetkili olduğu sözleşmelerde emir gönderebilir.

2. RİSK GRUBU KONTROLLERİ (KULLANICI LİMİTLERİ)

Risk grubu kontrolleri Piyasa üyeleri tarafından tanımlanan limitler doğrultusunda gerçekleştirilir. Risk grupları Piyasa üyelerinin kullanıcılarının gruplandırılmasıyla oluşturulur. Piyasa üyeleri bu uygulamayı isteğe bağlı olarak kullanabileceklerdir. Bu fonksiyona ilişkin yetkiler Piyasa üyelerine talepleri doğrultusunda verilir.

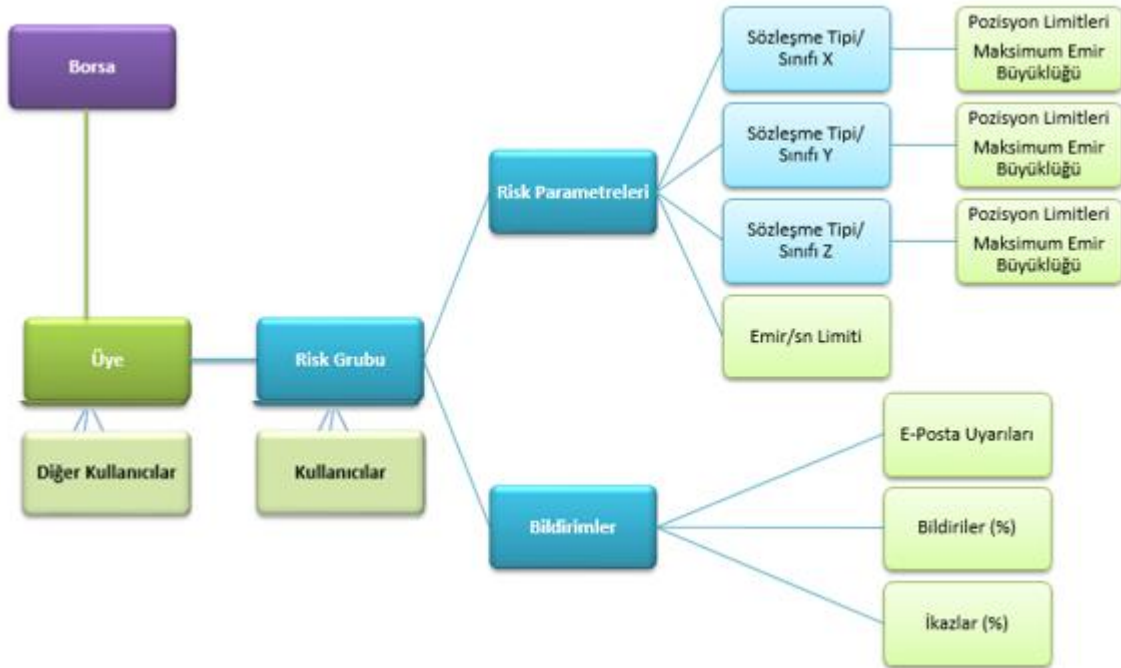
Algoritmik emir iletim sistemleri ile Sisteme emir iletiminde oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak algoritmik sistemi kullanan/Borsa'ya iletimine aracılık eden Piyasa üyelerinin sorumluluğundadır. Bu kapsam dahilindeki Piyasa üyelerinin gerekli tedbirleri alması, PTRM Risk Grubu Kontrolleri fonksiyonunu kullanmaları ve algoritmik emir iletim sistemlerinin neden olduğu problemleri veya aksaklıkları gerçekleştirdiği andan itibaren en hızlı iletişim kanalı ile Borsaya bildirmeleri beklenmektedir. Ayrıca Piyasa üyelerinin PTRM Risk Grubu Kontrolleri fonksiyonu kapsamında oluşturacağı her bir risk grubu için belirleyeceği risk limitlerinin hangi yöntem ve hesaplamalarla oluşturulduğunu dokümente etmesi ve Borsa tarafından talep edilmesi durumunda aynı gün içinde Borsaya bildirmesi zorunludur.

PTRM Risk Grubu Kontrolleri kapsamında aşağıdaki kontroller yapılır:

- Emir Öncesi Risk Kontrolleri
 - Maksimum emir büyüklüğü
 - İşlem yapılabilir sözleşme kısıtı
 - Fiyat tolerans limiti
- Emir Sonrası & İşlem Anı Risk Kontrolleri
 - Pozisyon risk limitleri
 - Emir/sn limiti

Bu fonksiyonlara ek olarak risk grubu altında bulunan tüm kullanıcıların bekleyen emirleri tek seferde manuel olarak iptal edilebilir. Ayrıca PTRM uygulamasına Piyasa üyeleri tarafından tanımlanan limitlerin (Pozisyon Risk Limitleri ve Emir/Saniye Limiti) aşılmasıyla ve 2.3. başlığı altında detayları belirtilen izlenen kullanıcının bağlantısının kopmasıyla bekleyen emirlerin otomatik olarak toplu iptal edilmesi sağlanabilir.

Şekil 2: Risk Grubu Kontrolleri

Pozisyon risk limitleri ve maksimum emir büyüklüğü kontrollerinde yapılan risk hesaplamasında aşağıdaki farklı risk hesaplama yöntemleri kullanılabilir:

- Adet (sözleşme adedi)
- Miktar (sözleşme adedi*sözleşme büyüklüğü)
- Hacim (sözleşme adedi*sözleşme büyüklüğü*fıyat*döviz kuru)

Bir Piyasa üyesi farklı risk limitleriyle oluşturulmuş birden çok risk grubuna sahip olabilirken bir kullanıcı birden fazla risk grubuna atanamaz. Her risk grubu için farklı limitler tanımlanabilir. Risk gruplarına ait maksimum emir büyüklüğü, pozisyon risk limitleri ve risk hesaplama yöntemi sözleşme sınıfı ve sözleşme tipi seviyesinde belirlenebilir. Emir/sn limiti ise risk grubu seviyesinde belirlenir.

Sözleşme hiyerarşisi “Borsa → Pazar → Sözleşme Tipi → Sözleşme Sınıfı → İşlem Gören Sözleşmeler” şeklinde oluşturulmuştur. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası sözleşme hiyerarşisi örneği “Borsa → Pazar (VİOP Endeks Türev Pazarı)→ Sözleşme Tipi (Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri)→ Sözleşme Sınıfı (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri) → İşlem Gören Sözleşmeler (F_XU0301218)” gibi olacaktır.

Bir risk grubunun riskinin belirlenen bildirim seviyelerini aşması halinde, Piyasa üyesi tarafından risk grubu için belirlenmiş olan bildirim listesindeki tüm alıcılara e-posta gönderimi yapılır. Üç tip bildirim seviyesi vardır:

- Bildiriler: Uyarının en düşük seviyesidir.
- İkazlar: Uyarının en yüksek seviyesidir.
- İhlaller: Risk limitleri aşılmıştır.

Bir risk grubu için tanımlanmış her limit, bir işlem gününde sadece bir bildiri, ikaz ve ihlal e-postası oluşturur.

2.1 Emir Öncesi Risk Kontrolleri

2.1.1 Maksimum Emir Büyüklüğü Kontrolü

Bir emir Sisteme kabul edilmeden ya da emir düzeltme öncesinde aşağıda belirtilen maksimum emir büyüklüğü kontrolünden geçer:

- Emir Büyüklüğü \geq Maksimum Emir Büyüklüğü---> Emir reddedilir
- Emir Büyüklüğü $<$ Maksimum Emir Büyüklüğü---> Emir kabul edilir

Maksimum emir büyüklüğü bir emrin maksimum adedi, miktarı ya da hacmidir. Maksimum emir büyüklüğü kontrolünde kullanılacak olan limit ve hesaplama yöntemi bir risk grubu altında sözleşme sınıfı ve tipi seviyesinde belirlenebilir.

2.1.2 İşlem Yapılabilir Sözleşme Kısıtı

Bir risk grubu içerisindeki kullanıcıların işlem yapabileceği sözleşmelere sınırlama getirilmesi mümkündür. İşlem yapılabilen sözleşmelerin kısıtlanması halinde kullanıcılar yalnızca risk limiti tanımlanmış sözleşme tipi ve sınıfına ait sözleşmelerde işlem yapabilir; risk grubuna atanmamış olan sözleşme tipi ve sınıfına ait sözleşmelerde işlem yapamaz.

2.1.3 Fiyat Tolerans Limiti

Bir emrin kabul edilebileceği yüzdesel fiyat limitini belirtir. Söz konusu fiyat limitleri dışında kalan emirler Sistem tarafından kabul edilmez. Fiyat tolerans limitleri tespit edilirken aşağıdaki fiyatlar sırasıyla dikkate alınır:

- Son işlem fiyatı,

- Baz fiyat,
- En iyi alış veya satış fiyatı,
- Referans fiyat.

Sistemde bekleyen emirler fiyat tolerans limitinin güncellenmesi ya da fiyat hareketleri nedeniyle limit dışında kalsalar dahi PTRM tarafından iptal edilmezler.

2.2 Emir Sonrası & İşlem Anı Risk Kontrolleri

2.2.1 Pozisyon Risk Limitleri

Emir Sisteme kabul edildikten sonra risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların gün başından itibaren gerçekleştirdikleri işlemleri ve emir defterinde bulunan emirleri dikkate alınarak kullanılan risk hesaplama yöntemine göre dokuz farklı risk hesaplaması yapılabilir.

Hesaplanan risklerin aşağıda belirtilen limitler ile karşılaştırılmasıyla pozisyon risk limiti kontrolleri yapılır:

A:	Bekleyen Alım Emirleri	
B:	Bekleyen Satım Emirleri	
C:	Alım İşlemleri	
D:	Satım İşlemleri	
E:	Net İşlemler	E = C-D
F:	Toplam Alım	F = A+C
G:	Toplam Satım	G = B+D
H:	Toplam Net Alım	H = C-D+A
I:	Toplam Net Satım	I = D-C+B
J:	Toplam Bekleyen Emirler	J = A+B

Pozisyon risk limiti kontrollerinde kullanılacak olan limitler ve hesaplama yöntemi bir risk grubu altında sözleşme sınıfı ve tipi seviyesinde belirlenebilir. Belirlenmiş risk limitlerinin aşılması halinde limit aşımının gerçekleştiği sözleşme tipi ya da sınıfı limit ihlali durumuna geçer.

Bir risk grubu limit ihlalindeyken, risk grubu içindeki kullanıcılar:

- İhlal edilmiş sözleşme tipi ve sınıfına ait sözleşmelerde yeni emir giremez.
- İhlal edilmiş sözleşme tipi ve sınıfına ait sözleşmelerde mevcut emirlerinde değişiklik yapamaz.
- Bekleyen emirleri iptal edebilir.
- İhlal edilmemiş sözleşme tipi ve sınıfına ait sözleşmelerde emir girişine devam edebilir.
- Risk grubu içindeki kullanıcıların limit aşımını önleyecek şekilde bekleyen emirleri iptal etmesiyle ihlal sınırlaması otomatik olarak kalkar. Borsa ya da Piyasa üyesi risk grubu tarafından ihlal edilen limiti gün içinde arttırarak ihlal durumunu kaldırabilir.

Risk limitinin sıfır olarak tanımlanması ilgili limitin sonsuz olduğu anlamına gelir, Sistem sıfır olarak tanımlanan risk limiti için herhangi bir kontrol yapmaz. Sıfır olarak belirlenmiş sözleşme tipi ya da sözleşme sınıfı limitlerinin gün içerisinde sıfırdan farklı bir değere çekilmesi durumunda Sistemin limit hesaplamalarında beklenmeyen sonuçlarla karşılaşılabilir.

Dolayısıyla sıfır olarak belirlenmiş sözleşme tipi ya da sözleşme sınıfı limitleri gün içerisinde değiştirilmemelidir.

2.2.2 Emir/Saniye Limiti Kontrolleri

Emir/saniye limiti, emir iletim hızına risk grubu bazında uygulanabilecek olan bir kısıtlamadır. Sisteme gönderilen yeni emirlerin kontrolüne dayanır ve aşağıda belirtilen emirler kontrolde dikkate alınmaz:

- Emir iptalleri
- Reddedilen emirler
- Emir güncellemeleri
- Gerçekleşmezse iptal et (GİE), Kalanı iptal et (KİE) gibi emir defterinde kalmayan emirler (giriş anında işleme dönen emirler hesaba katılır)

Belirlenen emir/saniye limiti, bir saniyede izin verilen emir iletim hızını belirtir. Emir/saniye limiti kontrolleri ise saniyenin 1/10'u (100 milisaniye) aralıklarla yapılır. Emir iletim hızının belirlenen limitin onda birinden daha yüksek olması durumunda limit aşımı gerçekleşir. Emir/saniye limitinin aşılması halinde, kullanıcının bağlı olduğu risk grubu engellenir.

Engellenmiş bir risk grubu içindeki kullanıcılar:

- Yeni emir giremez.
- Bekleyen emirleri değiştiremez.
- Bekleyen emirleri iptal edebilir.
- Sisteme bağlanabilir ve sorgulama yapabilir.

Emir/saniye limiti ihlalden kaynaklanan engelleme gün içinde otomatik olarak kaldırılmaz. Ancak Piyasa üyesi tarafından manuel olarak kaldırılabilir. Limit ihlalinin gerçekleştiği gün manuel olarak kaldırılmamış engellemeler ertesi işlem gününün başında otomatik olarak kalkar.

2.3 İzlenen Kullanıcı

Kullanıcıların gruplandırılmasıyla oluşturulan bir risk grubu, Piyasa üyesinin belirlenmiş bir kullanıcısının bağlantı durumunun izlenmesi üzerine yapılandırılabilir. Bu kullanıcının bağlantısının kopması halinde, risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcılar engellenir. İzlenen kullanıcının bağlantısını yeniden sağlaması sonrasında engelleme durumunun manuel olarak kaldırılması gerekmektedir. Bu kullanıcının belirlenmesi tercihe bağlıdır.

2.4 Risk Grubunun Engellenmesi

Bir risk grubu aşağıda belirtilen üç farklı şekilde engellenebilir:

- Risk limitlerinin aşılmasıyla otomatik olarak sistem tarafından
- İzlenen kullanıcının bağlantısının kopmasıyla otomatik olarak sistem tarafından
- Manuel olarak Piyasa üyesi veya Borsa tarafından

Risk grubunun belirlenen limitleri aşması halinde risk grubu Sistem tarafından otomatik olarak engellenir. Risk grubu pozisyon risk limitlerinin aşılması sonucunda engellenmiş ise limit aşımının sona ermesiyle ya da Borsa ya da Piyasa üyesinin risk grubu tarafından ihlal edilen limiti gün içinde arttırmasıyla engelleme sona erer. Risk grubu, emir/saniye limitinin aşılmasıyla engellenmiş ise, engellenenin manuel olarak kaldırılması gerekir. Aksi halde, risk grubu engellenmesi bir sonraki gün otomatik olarak sonlanır.

İzlenen kullanıcının Sistem ile bağlantısının kesilmesi durumunda oluşan engellenmenin sonlanması için de manuel müdahale gerekli olup izlenen kullanıcının tekrar bağlanması yeterli olmaz.

Bir risk grubu Borsa ya da Piyasa üyesi tarafından manuel olarak de engellenebilir. Manuel olarak bloke edilen risk grubunun bloke durumu yine manuel olarak kaldırılabilir.

Engelleme durumunun ortadan kaldırılmasına ilişkin olarak herhangi aksiyon alınmaması durumunda engelleme durumu ertesi iş günü başlangıcında otomatik olarak ortadan kalkar.

Engellenen risk grubuna bağlı olan kullanıcılar;

- Sisteme yeni emir giremez.
- Sistemde bekleyen emirlerini düzeltemez.
- Emir iptali gerçekleştirebilir.
- Sisteme bağlı olmaya devam edebilir.
- Piyasayı izlemeye devam edebilir. (Yayın alma, emir/işlem takibi vs...)

2.5 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Tanımlamalar

Risk grubu kontrolleri yapılması için gerekli tanımlamaların bazıları tanımlamanın yapıldığı günün ardından geçerli olurken bazı tanımlamalar gün için geçerli olabilmektedir.

PTRM uygulaması ara yüzünde her zaman için yapılabilen ve etkin duruma geçen tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Limitlerin güncellenmesi (pozisyon limitleri, emir/saniye limiti, maksimum emir büyüklüğü, fiyat tolerans limiti)
- İkaz & bildiri yüzdelerinin ve e-posta uyarılarının güncellenmesi
- E-posta alıcılarına ekleme yapılması
- Risk gruplarının engellenmesi ya da engellemelerin kaldırılması
- Emir/sn limiti ihlalden kaynaklanan engellenmenin kaldırılması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların işlem yapabileceği sözleşmelerin kısıtlanması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcıların tek seferde tüm bekleyen emirlerinin iptal edilmesi

PTRM uygulaması ara yüzünde her zaman için yapılabilen ancak bir gün sonra Sistem açıldığında etkin duruma gelen tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Yeni bir limit ekleme ya da mevcut bir limiti silme
- E-posta uyarılarını tetikleyen olayların güncellenmesi
- E-posta alıcılarının silinmesi
- Risk gruplarına yeni kullanıcı eklenmesi
- Bir risk grubundan kullanıcı çıkarılması
- Yeni bir risk grubu oluşturulması ya da mevcut bir risk grubunu silinmesi
- İzlenen kullanıcının değiştirilmesi
- Varsayılan grubun belirlenmesi

2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

Bu bölümde emir tiplerine göre ortaya çıkan bazı özel durumların risk grubu kontrollerinde nasıl dikkate alındığı açıklanmıştır.

Özel İşlem Bildirimleri

Tek taraflı ve çift taraflı özel işlem bildirim kapsamında yapılan bildirimler ve oluşan işlemler de risk grubu kontrollerinde alım işlemleri ve satım işlemleri hesaplamaları altında dikkate alınır. Risk hesaplamalarında işlem olarak değerlendirilen özel işlem bildirimleri, maksimum emir büyüklüğü kontrollerinde ya da risk grubunun engellenmesi halinde reddedilmez. Limit kullanımını kullanıcılar Sisteme özel işlem bildirim gönderdiklerinde değil, işlem olduğunda gerçekleşir.

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası stratejiler için sistemde sözleşme tipi ve sınıfına benzer strateji tipi ve sınıfı tanımlanmıştır. Pozisyon risk limitleri ve maksimum emir büyüklüğü tanımlamaları stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde yapılabildiği gibi strateji tipi ve sınıfı seviyesinde de yapılabilir. Bu kontrollerde risk hesaplama yöntemi, sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde “adet”, “miktar” ya da “hacim” olarak belirlenebiliyorken, strateji tipi ve sınıfı seviyesinde yalnızca “adet” olarak belirlenebilir. Stratejiler işlem yapılabilir sözleşme kısıtı tanımlamalarına dahil edilebilir. Vadeler arası strateji emirleri için fiyat tolerans limiti tanımlanabilir. Tanımlanan limit sadece vadeler arası strateji emirleri için geçerli olur.

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Aktif olmayan koşullu emirler, aktivasyon anına kadar risk grubu kontrollerinde dikkate alınmaz. Koşullu emirler için fiyat tolerans limiti kontrolü yapılmaz.

Tarihli ve İptale Kadar Geçerli Emirler

Tarihli ve iptale kadar geçerli emirler her günün başında Sisteme yeniden yüklenir ve yeni güne ait hesaplamalar bu emirler dikkate alınarak yapılır. Bu aşamada emirlerin reddedilmesi ya da iptal edilmesi söz konusu değildir. Tarihli ve iptale kadar geçerli emirler için maksimum emir büyüklüğü kontrolleri her günün başında yeniden yapılmaz.

Aktif Olmayan Emirler

Emirlerin kullanıcı tarafından inaktif duruma getirilmesi halinde limit kullanımını söz konusu emirler iptal olmuşçasına güncellenir.

Sistem tarafından inaktif duruma getirilen emirler risk grubu hesaplamalarında açık emir gibi değerlendirilir.

İşlem İptali

Gerçekleştirilen işlemlerin iptal edilmesi durumunda ilgili risk limiti kullanımında herhangi bir güncelleme olmaz.

Piyasa Emirleri

Risk hesaplama yönteminin “hacim” olarak belirlenmesi halinde, son işlem fiyatı olmayan sözleşmelere gönderilen piyasa emirleri bu sözleşmelerde önceki güne ait hesaplanmış bir kapanış fiyatı ya da uzlaşma fiyatı olmaması durumunda reddedilir. Diğer risk hesaplama yöntemlerinde böyle bir durum söz konusu değildir. Piyasa emirleri ve piyasadan limite emirler için fiyat tolerans limiti kontrolü yapılmaz.

Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirleri

Pozisyon risk limitleri kontrolleri altında “Bekleyen Alım Emirleri”, “Bekleyen Satım Emirleri” ve “Toplam Bekleyen Emirler” limitleri tanımlanmış olan Piyasa üyelerinin ilgili risk grubuna dahil edilmiş kullanıcılardan “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip

limit, piyasa ya da piyasadan limite emir göndermesi ve gönderilen emrin parçalı olarak ya da tamamen eşleşmesi durumunda emir miktarının tamamı risk hesaplamalarına yansımakta ve hesaplanan son değerler ile tanımlanan limite ulaşılmışsa anlık olarak limit ihlali gerçekleşebilmektedir. PTRM GUI’de görünmeyecek hızda gerçekleşen bu olay, ilgili risk grubu için mail tanımlaması yapılmışsa ya da otomatik toplu emir iptali fonksiyonu kullanılıyorsa bu fonksiyonların tetiklenmesine yol açabilmektedir. Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir yansıma olmadan emir iptal edilmektedir. “Durdurulmuş” statü ile Sisteme kabul edilen emirler ise risk hesaplamalarına dahil edilmektedir.

3. TEMİNAT KONTROLLERİ

Piyasa üyeleri işlem yapan hesaplara ait güncel teminat bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir. PTRM uygulaması kapsamında yapılacak olan teminat kontrolleri Takasbank tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde hesap bazında yapılır ve gerçekleşen işlemler sonrasında hesapların teminatlarının yeterli olup olmadığı kontrol edilir. Teminat yeterliliği kontrolü, “Kullanılan Teminat” ve “Kullanılabilir Teminat” değerlerinin karşılaştırılmasıyla yapılır. Kullanılan teminat değeri, kullanılabilir teminat değerini aşan ya da kullanılabilir teminat değeri negatif olan hesaplar riskli duruma geçer. Riskli durumda olan hesapların bekleyen emirleri iptal edilir ve bu hesaplar yalnızca pozisyon kapatıcı emir gönderebilir.

Kullanılabilir teminat değeri, işlem sonrası risk yönetimi sisteminin bir bileşeni olan RTM tarafından, işlem sonrası risk yönetimi teminat hesaplama yöntemine göre hesaplanır. Kullanılan teminat değeri ise, PTRM sistemine özel geliştirilmiş olan teminat hesaplama yöntemine göre hesaplanır. PTRM, gün içinde RTM ile bütünleşik olarak çalışır. RTM, bir işlem gerçekleştikten sonra, hesabın son pozisyon bilgisi ve gün içinde yeni fiyatlara göre güncellenmiş parametreleri dikkate alarak bulunması gereken teminat, geçici kar/zarar ve nihayetinde kullanılabilir teminatı hesaplar. Kullanılabilir teminatın güncel değeri ve bu değer hesaplanırken dikkate alınan işlem bilgileri RTM tarafından PTRM’e gönderilir. RTM’den gelen güncellenmenin ardından PTRM, teminat yeterliliği kontrolünde güncel kullanılabilir teminat değeri bilgisini kullanır ve kullanılan teminat değerini hesaplarken RTM hesabına dahil edilmiş işlemlere ilişkin bir hesaplama yapmaz.

3.1 PTRM Teminat Hesaplama Yöntemi

PTRM teminat hesaplama yöntemi, Takasbank’ın risk hesaplamalarında kullandığı teminatlandırma yöntemi temel alınarak geliştirilmiş olan portföy bazlı bir risk hesaplama yöntemidir. Emir iletiminde gecikmeye neden olmayacak düzeyde geliştirilmiş olan bu yöntem; işlem sonrası teminatlandırma yönteminde dikkate alınan vadeler arası yayılma teminatı, ürünler arası yayılma kredisi, kısa pozisyonlu opsiyon asgari teminatı ve net opsiyon değeri gibi hesaplamaları yapmaz. PTRM, kullanılan teminatı mevcut pozisyonların oluşturduğu en kötü durum senaryosunu dikkate alarak öncelikle sözleşme grubu seviyesinde hesaplar. Aynı dayanak varlığa sahip ya da dayanak varlık fiyat hareketleri yakın olan sözleşmeler aynı sözleşme grubunda yer alır. Bir sözleşme grubunun kullanılan teminat değerine katkısı hesaplanırken bu grup altındaki sözleşmeler arasındaki netleştirme hesaplamaları yapılır ve her sözleşme grubu için uzun ve kısa taraftaki riskler ayrı ayrı incelenerek en kötü durum senaryosu oluşturulur. Bir hesabın pozisyon bulunan tüm sözleşme gruplarının teminata katkısı toplanarak ilgili hesap için kullanılan teminat değeri hesaplanır.

3.1.1 Teminat Hesaplamasında Kullanılan Parametreler

- i. Birim Teminat, BT

Birim teminat, her bir sözleşmede uzun ya da kısa pozisyon alınması halinde gerekli olan teminat değeridir. Sözleşme bazında uzun (UBT) ve kısa (KBT) olmak üzere belirlenir. PTRM tarafından gün başında Takas sisteminden alınan bu bilgi gün boyunca PTRM tarafından yapılan teminat hesaplamalarına temel oluşturur. Birim teminat değerleri gerektiğinde Piyasa üyesi veya hesap bazında farklılaştırılabilir.

ii. Birim Teminat Katsayısı, BTK

Birim teminat katsayısı, gün başında Takas sisteminden alınan birim teminat bilgisinin PTRM algoritması tarafından kullanılırken ağırlıklandırılmasını sağlayan parametredir. PTRM'in risk toleransına göre belirlenecek olan bu katsayı, hesap seviyesinde farklılaştırılabilir.

iii. Netleştirme Katsayısı, NK

Netleştirme katsayısı, sözleşme grubu seviyesinde belirlenir ve sözleşme grubu seviyesinde hesaplanan uzun ve kısa taraftaki riskler bu katsayı oranında birbiriyile netleşir.

iv. Tüketim Katsayısı, TK

Tüketim katsayısı, bulunması gereken teminat değerinin ağırlıklandırılmasında ve böylelikle işlem öncesi teminat kontrollerinde kullanılacak risk toleransının belirlenmesinde kullanılan parametredir. Bu katsayı hesap seviyesinde belirlenir ve kullanılabilir teminat hesaplamasında dikkate alınır.

3.1.2 Teminat Hesaplamasında Kullanılan Algoritma

PTRM sisteminde, her bir marjin hesabı için sözleşme seviyesinde aşağıda belirtildiği gibi tutulan pozisyon bilgileri teminat hesaplamasına temel oluşturur.

- LP : Uzun Pozisyon (miktar)
- SP : Kısa Pozisyon (miktar)
- RLP : Serbest Uzun Pozisyon (miktar)
- RSP : Serbest Kısa Pozisyon (miktar)
- TM : Pozisyonların Toplam Teminata Katkısı (teminat değeri)
- MC : Kullanılan Teminat (teminat değeri)

Teminat değerleri hesaplanırken pozisyon bilgileri aşağı belirtilen teminat çarpanlarıyla çarpılır.

MCPL (Uzun pozisyon teminat çarpanı) : BTK * UBT

MCPS(Kısa pozisyon teminat çarpanı) : BTK * KBT

3.1.2.1 Tekil Hesaplar İçin Teminat Hesabı

Sözleşme grubu altında yapılan netleştirme hesaplamalarında kullanılmak üzere öncelikle her bir sözleşme grubu için gerçekleşen işlemler dikkate alınarak aşağıdaki hesaplamalar yapılır:

Uzun pozisyon teminatı (TL) : TOPLAM (LP*MCPL)_{sözleşme}

Kısa pozisyon teminatı (TS) : TOPLAM (SP*MCPS)_{sözleşme}

Netleştirme hesaplamaları miktar değerleri üzerinden değil, teminat çarpanları ile çarpılmış miktar değerleri üzerinden yapılır. İşlem miktarlarının teminat çarpanlarıyla çarpılmasının ardından her bir sözleşme grubu için mevcut pozisyonlar dikkate alınarak en kötü durum senaryosu bulunur. Bu amaçla uzun ve kısa taraftaki net pozisyonlar dikkate alınarak risk hesaplamaları yapılır. Bu hesaplamalardan elde edilen değerlerden yüksek olanı kullanılan teminat olarak belirlenir.

Net Pozisyon - Alım Teminatı (ML)	: $\max(TL - TS * NK, 0)$
Net Pozisyon - Satım Teminatı (MS)	: $\max(TS - TL * NK, 0)$
Kullanılan Teminat (MC)	: $MC_{\text{sözleşme grubu}} = \max(ML, MS)$

Sözleşme gruplarının teminata katkısı toplanarak hesap seviyesinde kullanılan teminat değeri aşağıdaki gibi hesaplanır.

$$MC_{\text{Marjın hesabı}} = \sum_{\text{sözleşme grubu}} MC$$

3.1.2.2 Global Hesaplar İçin Teminat Hesabı

Global hesaplarda netleştirme yapılmaz. Kullanılan teminat hesabı sırasında mevcut pozisyonlar aşağıda belirtildiği gibi dikkate alınır:

$$\text{Kullanılan Teminat (MC)} = \text{Net Pozisyon Teminatı (MN)}: (LP) * MCPL + (SP) * MCPS$$

3.2 Teminat Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

Bu bölümde emir tiplerine göre ortaya çıkan bazı özel durumların teminat kontrollerinde nasıl dikkate alındığı açıklanmıştır.

Özel İşlem Bildirimi

Tek taraflı işlem ve çift taraflı işlem bildirimleri sonucunda oluşan pozisyonlar diğer pozisyonlardan farksız olarak PTRM sistemi tarafından risk hesaplamasına dahil edilir. Hesabın riskli olması durumunda, bekleyen emirler iptal edilirken, özel işlem bildirimleri kapsamında gönderilen ve teyit bekleyen emirler iptal edilir. Riskli durumda olan hesaplardan özel işlem bildirimleri kapsamında gönderilen emirler pozisyon kapatıcı ise Sisteme kabul edilir, aksi durumda reddedilir.

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Hesabın riskli olması durumunda, bekleyen emirler iptal edilirken, aktif olmayan koşullu emirler iptal edilmez. Riskli durumda olan hesaplardan gönderilen ve aktif olmayan koşullu emirler pozisyon arttırıcı da olsa sisteme kabul edilir. Aktivasyon anında yapılan değerlendirme sonucunda ise sadece pozisyon kapatıcı olanlar sisteme kabul edilir, pozisyon arttırıcı emirler reddedilir.

Tarihli ve İptale Kadar Geçerli Emirler

Tarihli ve iptale kadar geçerli emirler her günün başında Sisteme yeniden yüklenir ve bu esnada herhangi bir teminat kontrolü yapılmaz. Bu aşamada emirlerin reddedilmesi ya da iptal edilmesi söz konusu değildir. Tarihli ve iptale kadar geçerli emirlerin sisteme yüklenmesinin

tamamlanmasının ardından hesabın riskli duruma düşmesi halinde tüm bekleyen emirler ile birlikte bu emirler de iptal edilir.

Aktif olmayan Emirler

Borsa tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde emirler Sistem tarafından inaktif duruma getirilebilir. İnaktif durumda emri olan bir hesabın riskli olması halinde bekleyen emirler iptal edilirken, inaktif emirler de iptal edilir. İnaktif duruma getirilen emirlere ilişkin kayıtlar PTRM uygulaması tarafından tutulmaya devam eder ve bu nedenle riskli durumda olan bir hesap bu emirleri aktifleştirdiğinde pozisyon azaltıcı emir olma şartı aranmaksızın aktivasyon gerçekleşir.

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası strateji emirlerinin teminat kontrolleri yapılırken stratejiye dahil edilmiş farklı vadelerdeki emirler ayrı ayrı değerlendirilir. Riskli durumda olan hesapların bekleyen emirleri iptal edilirken bekleyen strateji emirleri de iptal edilir. Riskli hesapların yalnızca pozisyon kapatıcı emir gönderebilme kuralı ise stratejiye dahil edilmiş tüm vadelerdeki emirler için geçerlidir.

4. POZİSYON LİMİTİ KONTROLLERİ

Piyasada uygulanmakta olan sicil bazında ve piyasa bazında pozisyon limitlerinin kontrolü de PTRM tarafından yapılır. Sicil bazında veya piyasa bazındaki limitlerin aşılması halinde, sadece pozisyon azaltıcı emirlere izin verilebilir. Pozisyon limitlerine ilişkin esaslar Takas Mevzuatında yer almaktadır.

Piyasa üyeleri PTRM uygulaması üzerinden pozisyon limitlerine ilişkin herhangi bir takip yapamazlar.

5. ENGELLENEN ÜYELER VE HESAPLAR

PTRM, Takas sisteminden gönderilen Piyasa üyesi ve hesap engelleme talimatlarına uygun olarak tüm emirlerin ya da yalnızca pozisyon artırıcı emirlerin iletimini engelleyebilir. Ayrıca Borsa ve Takasbank gerekli olması halinde doğrudan PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi ve hesap engelleyebilir.

Piyasa üyeleri engelleme zamanı ve seviyesi ya da hangi kaynak tarafından ve ne sebeple engelleme gerçekleştiğine ilişkin bilgileri PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir. Engellenen bir hesabın tüm emirleri reddedilebilir ya da sadece pozisyon azaltıcı emirleri kabul edilebilir. Engellenen bir hesabın bekleyen tüm emirlerinin iptal edilmesi de mümkündür. Engellenen hesapta hangi aksiyonların alınacağına ilişkin bilgiler de uygulama üzerinden izlenebilir. An itibarıyla geçerli olan duruma ek olarak gün boyunca meydana gelen engelleme hareketlerini içeren engelleme geçmişi de ilgili gün için geriye dönük izlenebilir.

EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU

Özsermaye halleri uyarlamalarında kullanılan genel formül ve formüle ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır;

PVİS	: Paya dayalı vadeli işlem sözleşmesi
POS	: Paya dayalı opsiyon sözleşmesi
F_t	: Payların özsermaye hali sonrasında hesaplanan teorik fiyatı
F_{eski}	: Mevcut sermayeyi temsil eden eski pay senedinin teorik fiyatı
F_{yeni}	: Sermaye artırımını nedeniyle verilen yeni pay senedinin teorik fiyatı
F_k	: Payların özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatı
n₁	: Bedelsiz pay alma oranı
n₂	: Rüçhan hakkı kullanma oranı
T	: Brüt temettü
R	: 1 TL nominal değerli bir payın rüçhan hakkı kullanma fiyatı
V_{baz}	: PVİS'in özsermaye hali sonrası ilk işlem günü baz fiyatı
V_u	: PVİS'in özsermaye hali öncesi son işlem günü uzlaşma fiyatı
K_{eski}	: POS'un özsermaye hali öncesi kullanım fiyatı
K_{yeni}	: POS'un özsermaye hali sonrası kullanım fiyatı
Ç_{eski}	: Özsermaye hali öncesi sözleşme büyüklüğü (sözleşme çarpanı)
Ç_{yeni}	: Özsermaye hali sonrası sözleşme büyüklüğü (sözleşme çarpanı)
D_{eski}	: Özsermaye hali öncesi toplam pozisyon değeri
D_{yeni}	: Özsermaye hali sonrası toplam pozisyon değeri
DK	: Düzeltme katsayısı
P	: Pozisyon sayısı

DK	: F_t / F_k
V_{baz}	: $V_u \times DK$
Ç_{yeni}	: $Ç_{eski} / DK$
D_{eski}	: $V_u \times Ç_{eski} \times P$
D_{yeni}	: $V_{baz} \times Ç_{yeni} \times P$
K_{yeni}	: $K_{eski} \times DK$

Genel Formül:

$$F_t = \frac{F_k + (n_2 \times R) - T}{1 + n_1 + n_2}$$

PVİS’lerde Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar

Bu bölümde örnek olarak PVİS’lere ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.

Özsermaye hali uyarlaması öncesinde ve sonrasında kullanılacak PVİS kodları aşağıda verilmiştir.

Tablo-1: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları	Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları
F_GARAN0117	F_GARAN0117N1
F_GARAN0217	F_GARAN0217N1

Tablo 1’de görüldüğü gibi, GARAN payı üzerine ilk açılan vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 şeklindedir.

Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde; F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak yeni vade ayları standart sözleşme olarak işleme açılır.

Diğer taraftan, ikinci özsermaye uyarlaması yapılması (yeni vade ayı gelip standart vadeli işlem sözleşmesinin de yaratıldığı) durumunda kullanılacak sözleşme kodları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo-2: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları	
F_GARAN0217N1	F_GARAN0317
İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları	
F_GARAN0217N2	F_GARAN0317N1

Birinci özsermaye hali sonrası (ikinci özsermaye hali öncesi) Sistemde tanımlı vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 şeklindedir.

GARAN payı üzerine ikinci defa özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;

F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan F_GARAN0217N2 ile F_GARAN0317N1 kodlu sözleşmelere aktarılır.

Hesaplanan “Düzeltilme Katsayısı”, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki PVİS’lerin fiyat ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet PVİS olduğu varsayılmıştır.

Bedelsiz Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k}{1 + n_1}$$

B Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %130 bedelsiz pay dağıtım işlemleri 9 Mayıs 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 8 Mayıs 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 2.84 TL olan B payının 9 Mayıs 2017 tarihi itibariyle teorik fiyatı 1.23 TL olmuştur.

$$F_k = 2.84$$

$$F_t = \frac{2.84}{(1 + 1.3)} = 1.23$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki gibi bulunur:

$$DK = 1.23/2.84 = 0.4330986$$

PVİS'in yeni baz fiyatı ise bir önceki günlük uzlaşma fiyatının DK ile çarpılarak ve genel yuvarlama kurallarına göre en yakın fiyat adımına yuvarlanmasıyla bulunur:

$$V_u = 3.42 \text{ (Özsermaye uyarlaması öncesi vadeli fiyat)}$$

$$V_{\text{baz}} = V_u \times DK$$

$$V_{\text{baz}} = 3.42 \times 0.4330986 = 1.48$$

Benzer şekilde fiyat 3.42 TL'den 1.48 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.4330986 = 230.89356 \text{ (231)}$$

8 Mayıs 2017 tarihinde bu vadeli işlem sözleşmesinde 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonunun toplam değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$P_{\text{eski}} = 150$$

$$D_{\text{eski}} = (Ç_{\text{eski}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Sözleşme Fiyatı} = 100 \times 150 \times 3.42 = 51,300 \text{ TL}$$

9 Mayıs 2017 tarihinde ise 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonu yeni açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılır ve pozisyonun değeri aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$P_{\text{yeni}} = 150$$

$$D_{\text{yeni}} = (Ç_{\text{yeni}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Yeni Sözleşmenin Baz Fiyatı}$$

$$D_{\text{yeni}} = 231 \times 150 \times 1.48 = 51,282 \text{ TL}$$

Bedelli Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k + (n_2 \times R)}{1 + n_2}$$

C Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin % 100 bedelli pay dağıtım işlemleri 19 Temmuz 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 18 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 6.00 TL olan C payının 19 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 3.50 TL olmuştur.

$$F_k = 6.00$$

$$F_t = \frac{[6.00 + (1 \times 1)]}{(1 + 1)} = 3.50$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali son öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki şekilde bulunur:

$$DK = 3.50/6.00 = 0.5833333$$

PVİS'in yeni baz fiyatı ise bir önceki günkü uzlaşma fiyatının DK ile çarpılarak ve genel yuvarlama kurallarına göre en yakın fiyat adımına yuvarlanmasıyla bulunur:

$$V_u = 6.20 \text{ (Özsermaye uyarlaması öncesi vadeli fiyat)}$$

$$V_{\text{baz}} = V_u \times DK$$

$$V_{\text{baz}} = 6.20 \times 0.5833333 = 3.62 \text{ TL}$$

Benzer şekilde fiyat 6.20 TL'den 3.62 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.5833333 = 171.42955 \text{ (171)}$$

18 Temmuz 2017 tarihinde bu vadeli işlem sözleşmesinde 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonunun toplam değeri aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$P_{\text{eski}} = 150$$

$$D_{\text{eski}} = (Ç_{\text{eski}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Sözleşme Fiyatı} = 100 \times 150 \times 6.20 = 93,000 \text{ TL}$$

19 Temmuz 2017 tarihinde ise 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonu yeni açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılmış olup pozisyonun değeri aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$P_{\text{yeni}} = 150$$

$$D_{\text{yeni}} = (Ç_{\text{yeni}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Yeni Sözleşmenin Baz Fiyatı}$$

$$D_{\text{yeni}} = 171 \times 150 \times 3.62 = 92,853 \text{ TL}$$

Bedelsiz/Bedelli Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k + (n_2 \times R)}{1 + n_1 + n_2}$$

D Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %50 bedelsiz, % 100 bedelli pay dağıtım işlemleri 19 Temmuz 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 18 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 4.82 TL olan D payının 19 Temmuz 2017 itibarıyla teorik fiyatı 2.33 TL olmuştur.

$$F_k = 4.82$$

$$F_t = \frac{[4.82 + (1 \times 1)]}{(1 + 1 + 0.5)} = 2.33$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki şekilde bulunur:

$$DK = 2.33/4.82 = 0.4834025$$

PVİS'in yeni baz fiyatı ise bir önceki günlük uzlaşma fiyatının DK ile çarpılarak ve genel yuvarlama kurallarına göre en yakın fiyat adımına yuvarlanmasıyla bulunur:

$$V_u = 5.10 \text{ (Özsermaye uyarlaması öncesi vadeli fiyat)}$$

$$V_{\text{baz}} = V_u \times DK$$

$$V_{\text{baz}} = 5.10 \times 0.4834025 = 2.47 \text{ TL}$$

Benzer şekilde fiyat 5.10 TL'den 2.47 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.4834025 = 206.86802 \text{ (207)}$$

19 Temmuz 2017 tarihinde bu vadeli işlem sözleşmesinde 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonunun toplam değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$P_{\text{eski}} = 150$$

$$D_{\text{eski}} = (Ç_{\text{eski}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Sözleşme Fiyatı} = 100 \times 150 \times 5.10 = 76,500 \text{ TL}$$

18 Temmuz 2017 tarihinde ise 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonu yeni açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılmış olup pozisyonun değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$P_{\text{yeni}} = 150$$

$$D_{\text{yeni}} = (Ç_{\text{yeni}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Yeni Sözleşmenin Baz Fiyatı}$$

$$D_{\text{yeni}} = 207 \times 150 \times 2.47 = 76,693 \text{ TL}$$

Sermaye Azaltımı Durumu

$$F_t = \frac{(\text{Azaltım Öncesi Pay Sayısı} \times \text{Azaltım Öncesi } F_k)}{\text{Şirketin Azaltım Sonrası Pay Sayısı}}$$

D Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %20 oranında sermaye azaltılması işlemleri 19 Temmuz 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 18 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla

Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 4.84 TL olan D payının 19 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 6.05 TL olmuştur.

$$F_k = 4.84$$

$$F_t = \frac{[4.84 \times 1]}{(1 - 0.2)} = 6.05$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki şekilde bulunur:

$$DK = 6.05/4.84 = 1.2500000$$

PVİS'in yeni baz fiyatı ise bir önceki günlük uzlaşma fiyatının DK ile çarpılarak ve genel yuvarlama kurallarına göre en yakın fiyat adımına yuvarlanmasıyla bulunur:

$$V_u = 5.10 \text{ (Özsermaye uyarlaması öncesi vadeli fiyat)}$$

$$V_{\text{baz}} = V_u \times DK$$

$$V_{\text{baz}} = 5.10 \times 1.2500000 = 6.38 \text{ TL}$$

Benzer şekilde fiyat 5.10 TL'den 6.38 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 1.2500000 = 80$$

18 Temmuz 2017 tarihinde bu vadeli işlem sözleşmesinde 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonunun toplam değeri aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$P_{\text{eski}} = 150$$

$$D_{\text{eski}} = (Ç_{\text{eski}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Sözleşme Fiyatı} = 100 \times 150 \times 5.10 = 76,500 \text{ TL}$$

19 Temmuz 2017 tarihinde ise 150 adet pozisyonu olan yatırımcının pozisyonu yeni açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılmış olup pozisyonun değeri aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$P_{\text{yeni}} = 150$$

$$D_{\text{yeni}} = (Ç_{\text{yeni}}) \times \text{Pozisyon Sayısı} \times \text{Yeni Sözleşmenin Baz Fiyatı}$$

$$D_{\text{yeni}} = 80 \times 150 \times 6.38 = 76,560 \text{ TL}$$

POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar

Bu bölümde örnek olarak POS'lara ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.

Özsermaye hali uyarlaması öncesinde 02/17 vadeli, kullanım fiyatı 6.75 TL olan AKBNK kodlu paya bağlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo-3: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası

O_AKBNKE0217 C 6.75	O_AKBNKE0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE0217 C 3.75
O_AKBNKE0217 P 6.75	O_AKBNKE0217 P 3.78 N1	O_AKBNKE0217 P 3.75
TM_O_AKBNKE060219 C 6.75	TM_O_AKBNKE060219 C 3.78 N1	

Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneğin AKBNK payı üzerine 02/17 vadeli 6.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları sırasıyla O_AKBNKE0217C6.75, O_AKBNKE0217P6.75 ve TM_O_AKBNKE060219C6.75 şeklindedir.

Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde;

Standart sözleşmelerdeki pozisyonlar yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C6.75, O_AKBNKE0217P6.75 ve TM_O_AKBNKE250419C6.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılırken yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Tablo 3’de görüldüğü gibi, birinci özsermaye hali sonrası AKBNK üzerine 02/17 vadeli 3.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 ve aynı vadeli düzeltilmiş kullanım fiyatı 3.78 TL olan standart olmayan sözleşmelerin kodları O_AKBNKE0217C3.78N1, O_AKBNKE0217P3.78N1 ve TM_O_AKBNKE060219C3.78N1 olur. İşleme açılacak sözleşmeler, alım satım sisteminde daha önce işleme açılmış ancak çeşitli nedenlerle işleme kapatılmış ise aynı ISIN kodları ile yeni sözleşmeler olarak yeniden işleme açılabilir. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler standart sözleşme olarak işleme açılır.

Diğer taraftan, ikinci bir özsermaye uyarlaması yapılması durumunda kullanılan örnek sözleşme kodları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo-4: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Sonrası Sözleşme Kodları

Uyarlama Öncesi		
O_AKBNKE0217 C 3.78 N1		O_AKBNKE0217 C 3.75
O_AKBNKE0217 P 3.78 N1		O_AKBNKE0217 P 3.75
Uyarlama Sonrası		
O_AKBNKE0217 C 2.86 N1	O_AKBNKE0217 C 2.83 N1	O_AKBNKE0217 C 3.00
O_AKBNKE0217 P 2.86 N1	O_AKBNKE0217 P 2.83 N1	O_AKBNKE0217 P 3.00

AKBNK payı ikinci defa bedelli/bedelsiz sermaye artırımını gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde örnek olarak;

O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 kodlu standart olmayan sözleşmeler işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.86N1 ve O_AKBNKE0217P2.86N1 kodlu standart olmayan sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.83N1 ve O_AKBNKE0217P2.83N1 kodlu standart olmayan sözleşmelere aktarılır. Son olarak yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır.

Aşağıdaki bölümlerdeki örneklerde rüçhan haklarının 1 TL nominal değerli bir pay için 1 TL'den kullanıldığı kabul edilmiştir. Primli rüçhan hakkı kullanımı söz konusu olması durumunda, aşağıdaki genel formülde, ilgili tutarın rüçhan hakkı bedeli (R) olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Hesaplanan Düzeltme Katsayısı, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki paya dayalı opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatı ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet paya dayalı opsiyon sözleşmesi olduğu varsayılmıştır.

Bedelsiz Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k}{1 + n_1}$$

B Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %130 bedelsiz pay dağıtım işlemleri 10 Mayıs 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 9 Mayıs 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 2.84 TL olan B payının 10 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 1.23 TL olmuştur.

$$F_k = 2.84$$

$$F_t = \frac{2.84}{(1 + 1.3)} = 1.23$$

Düzeltme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki şekilde bulunur:

$$DK = 1.23 / 2.84 = 0.4330986$$

B payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{\text{eski}} = 3.00$$

$$K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$$

$$K_{\text{yeni}} = 3.00 \times 0.4330986 = 1.30 \text{ (1.2993 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde kullanım fiyatı 3.00 TL'den 1.30 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{eski} = 100$$

$$Ç_{yeni} = Ç_{eski} / DK$$

$$Ç_{yeni} = 100 / 0.4330986 = 231 \text{ (230.8936 en yakın tam sayıya yuvarlanır.)}$$

Bedelli Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k + (n_2 \times R)}{1 + n_2}$$

C Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin % 100 bedelli pay dağıtım işlemleri 10 Mayıs 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 9 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 6.00 TL olan C payının 10 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 3.50 TL olmuştur.

$$F_k = 6.00$$

$$F_t = \frac{[6.00 + (1 \times 1)]}{(1 + 1)} = 3.50$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payının Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki gibi bulunur:

$$DK = 3.50 / 6.00 = 0.5833333$$

C payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{eski} = 5.75$$

$$K_{yeni} = K_{eski} \times DK$$

$$K_{yeni} = 5.75 \times 0.5833333 = 3.35 \text{ (3.3541 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde kullanım fiyatı 5.75 TL'den 3.35 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{eski} = 100$$

$$Ç_{yeni} = Ç_{eski} / DK$$

$$Ç_{yeni} = 100 / 0.5833333 = 171 \text{ (171.4296 en yakın tam sayıya yuvarlanır.)}$$

Bedelsiz/Bedelli Sermaye Artırımı Durumu

$$F_t = \frac{F_k + (n_2 \times R)}{1 + n_1 + n_2}$$

D Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %50 bedelsiz, % 100 bedelli pay dağıtım işlemleri 10 Mayıs 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 9 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 4.82 TL olan D payının 10 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 2.33 TL olmuştur.

$$F_k = 4.82$$

$$F_t = \frac{[4.82 + (1 \times 1)]}{(1 + 1 + 0.5)} = 2.33$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki gibi bulunur:

$$DK = 2.33 / 4.82 = 0.4834025$$

D payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{\text{eski}} = 5.00$$

$$K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$$

$$K_{\text{yeni}} = 5.00 \times 0.4834025 = 2.42 \text{ (2.4170 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde kullanım fiyatı 5.00 TL'den 2.42 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.4834025 = 207 \text{ (206.8680 en yakın tam sayıya yuvarlanır.)}$$

Sermaye Azaltımı Durumu

$$F_t = \frac{(\text{Azaltım Öncesi Pay Sayısı} \times \text{Azaltım Öncesi } F_k)}{\text{Şirketin Azaltım Sonrası Pay Sayısı}}$$

D Şirketi'nin çıkarılmış sermayesinin %20 oranında sermaye azaltılması işlemleri 19 Temmuz 2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 18 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'daki son kapanış fiyatı 4.84 TL olan D payının 19 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla teorik fiyatı 6.05 TL olmuştur.

$$F_k = 4.84$$

$$F_t = \frac{[4.84 \times 1]}{(1 - 0.2)} = 6.05$$

Düzeltilme Katsayısı (DK), payın Endeks ve Veri Direktörlüğü tarafından hesaplanan yeni teorik fiyatının özsermaye hali öncesi son kapanış fiyatına bölünmesiyle aşağıdaki gibi bulunur:

$$DK = 6.05/4.84 = 1.2500000$$

D payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{\text{eski}} = 4.75$$

$$K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$$

$$K_{\text{yeni}} = 4.75 \times 1.2500000 = 5.94 \text{ (5.9375 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde kullanım fiyatı 4.75 TL'den 5.94 TL'ye düzeltildiği için pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{eski} = 100$$

$$Ç_{yeni} = Ç_{eski} / DK$$

$$Ç_{yeni} = 100 / 1.2500000 = 80$$

EK-8: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PİYASA YAPICILIK TAAHHÜTNAMESİ

.../.../....

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
İSTANBUL

Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'na piyasa yapıcısı olarak kabul edilmemiz halinde;

1. Gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul), Borsa ve Borsa tarafından seçilecek Takas Merkezi tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm düzenleme hükümleri ile bu taahhütname şartlarının uygulanacağını, Kurul ve Borsa Yönetim Kurulu'nun söz konusu hükümler ve şartları yorumlamaya, açıklık bulunmayan hususlarda genel hükümleri de göz önünde bulundurarak karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkili olduğunu;
2. Borsanın ilgili mevzuat çerçevesinde Borsada gerçekleştirilecek işlemlerle ilgili olarak her türlü düzenleyici ve değiştirici yetkiye sahip olduğunu;
3. Borsada işlem yapmak üzere Şirketimiz tarafından görevlendirilen temsilcilerimizin gerçekleştirdikleri Borsa işlemlerinden doğan yükümlülükler açısından sınırsız sorumlu olduğumuzu, Borsa tarafından talep edilen tüm şartları yerine getireceğimizi; temsilcinin sisteme bağlanmak için kullandığı kullanıcı kodu ve şifrenin muhafazasının sorumluluğunun Şirketimize ait olduğunu, kullanıcı kodu ve şifrenin temsilcinin rızası ile veya rızası dışında 3. şahısların eline geçmesi ve/veya devredilmesi suretiyle piyasa yapıcı hesaplarının yetkisiz kişiler tarafından kullanılmasından doğacak hukuki ve/veya maddi zararlardan Şirketimizin sorumlu olduğunu;
4. Piyasa yapıcılık yetkisinin enstrüman, sözleşme grubu, sözleşme tipi ve/veya sözleşme sınıfı ve/veya sözleşme vadesi bazında Borsa tarafından ihdas edilebileceğini;
5. Sadece başvuru ve Borsa Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen sözleşme grubu, sözleşme tipi ve/veya sözleşme sınıfı ve/veya sözleşme vadelerinde piyasa yapıcılık görevinin yerine getirileceğini, yetki alınmamış sözleşme grubu, tipi, sınıfı ve vadelerinde piyasa yapıcılık faaliyetlerinin yürütülmeyeceğini;
6. Borsanın piyasa yapıcıların performanslarını Borsanın belirleyeceği kriterlerle ve Borsanın belirleyeceği dönemlerde ölçebileceğini ve performansları yeterli bulunmayan piyasa yapıcıların piyasa yapıcılık yetkilerinin tek taraflı olarak Borsa tarafından iptal edilebileceğini,

ayrıca Kurul, Borsa ve Takas Merkezi tarafından çıkartılan mevzuat ve benzeri düzenlemelere uyulmadığının tespiti halinde de piyasa yapıcılık yetkisinin Borsa tarafından tek taraflı olarak iptal edilebileceğini;

7. Piyasa yapıcılık taahhüdünden vazgeçmek istememiz halinde Borsa'ya yazılı olarak müracaat edeceğimizi, ancak Borsa Yönetim Kurulunun onayından sonra piyasa yapıcılık görevimizin sona ereceğini, Yönetim Kurulu kararına kadar piyasa yapıcılık görevimizin devam edeceğini;
8. Piyasa yapıcılık görevimizi yürütürken müşteri ve diğer şirket portföy hesaplarından bağımsız piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürütülmesi için bir piyasa yapıcı hesabı (hesapları) kullanacağımızı,
9. Piyasa yapıcı hesaplardaki pozisyonların başka hesaplara aktarılmayacağını;
10. Piyasa yapıcılık yetkisi aldığımız sözleşmeler için Borsa tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getireceğimizi,
11. Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek pozisyon limitleri ile sınırlı olunacağımızı ve bu limitlerin Borsa Yönetim Kurulu tarafından her an değiştirilebileceğini;
12. Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek performans kriterlerine uyma konusunda azami özeni göstereceğimizi, Borsa Yönetim Kurulunca belirlenecek başkaca kriter ve kuralların tümüne uyacağımızı;
13. Piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürüttüğümüz piyasa yapıcı hesabında (hesaplarında) piyasa yapıcılık görevlerimizin yerine getirilebilmesini teminen yeterli miktarda teminat bulunduracağımızı;
14. Borsanın piyasa yapıcılara tanıyacağı avantajların her an Borsa Yönetim Kurulu tarafından kaldırılabileceğini;
15. Piyasa yapıcı hesabımızla (hesaplarımızla) ilgili temerrüt oluşması halinde Borsa ile imzaladığımız taahhütnamelerde yer alan ilgili hükümlerin geçerli olduğunu;
16. Nakit uzlaşma yerine fiziki teslim uygulaması söz konusu olduğunda diğer müşteri ve portföy hesaplarına uygulanan hükümlerin piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürüttüğümüz piyasa yapıcı hesabı (hesapları) için de geçerli olduğunu;

- 17.** Bu taahhütnamede yer almayan hususlarda Borsa Yönetmeliğinde ve ilgili diğer mevzuatta yer alan hükümlerin uygulanacağını, söz konusu mevzuatta değişiklik olması durumunda değişen hükümlerin tarafımıza uygulanacağını;
- 18.** Herhangi bir ihtilaf halinde Borsa ve Takas Merkezinin kayıtlarının geçerli ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddesi uyarınca kesin delil niteliğinde olacağını kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Yetkili imzalar, Şirket Unvanı ve Kaşesi

EK-9: PİYASA YAPICILIK BAŞVURU DİLEKÇESİ

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgili düzenlemeler çerçevesinde piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlayabilmek için sistemsal, teknik ve alt yapısal hazırlıklarımızın tamamlandığını beyan eder, piyasa yapıcılık faaliyetine başlayabilmemiz için gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Piyasa Yapıcı Olarak Yetkilendirilen Piyasa Üyesi:	
Piyasa Yapıcı Kurum:	
Piyasa Yapıcının VIOP Alım-Satım Sistemine Bağlanacağı Piyasa Üyesi:	
Piyasa Yapıcının İşlem Hesabının Bağlı Olduğu Saklamacı Piyasa Üyesi:	
Piyasa Yapıcılık Talep Edilen Sözleşme Sınıfı/Tipi/Grubu:	
Piyasa Yapıcılık Başlangıç Tarihi:	
Piyasa Yapıcılık İşlemlerinde Sorumlu Kurum Yetkilisi:	
Kurum Yetkilisi Unvanı:	
Kurum Yetkilisi İletişim Bilgileri:	
Piyasa Yapıcılık İşlemlerinde Sorumlu Kurum Yetkilisi:	
Kurum Yetkilisi Unvanı:	
Kurum Yetkilisi İletişim Bilgileri:	

YATIRIM KURULUŞU UNVANI

İMZA

İMZA

Yetkili Kişi

Yetkili Kişi

Ad Soyad

Ad Soyad

EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**	Piyasada Bulunma Oranları***																																																																										
Pay Vadeli İşlem*	En az 10 farklı sözleşme sınıfında en yakın 2 vadedeki standart sözleşmeler. GRUP1: AKBNK ASELS EKGYO EREGL GARAN HALKB ISCTR KRDMD PETKM PGSUS SISE THYAO TSKB VAKBN YKBNK GRUP2: ARCLK	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">GRUP 1 En İyi Alış Fiyatı TL</th> <th colspan="4">Vadeye Kalan Gün Sayısı</th> <th rowspan="3">Minimum Emir Büyüklüğü</th> </tr> <tr> <th><15</th> <th><30</th> <th><45</th> <th>≥45</th> </tr> <tr> <th colspan="4">Maksimum Spread</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><1</td> <td>0,02</td> <td>0,02</td> <td>0,02</td> <td>0,02</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td><5</td> <td>0,03</td> <td>0,03</td> <td>0,04</td> <td>0,05</td> <td>150</td> </tr> <tr> <td><10</td> <td>0,04</td> <td>0,05</td> <td>0,07</td> <td>0,10</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td><20</td> <td>0,05</td> <td>0,10</td> <td>0,15</td> <td>0,20</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td><40</td> <td>0,10</td> <td>0,20</td> <td>0,30</td> <td>0,39</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td><60</td> <td>0,15</td> <td>0,30</td> <td>0,44</td> <td>0,59</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td><80</td> <td>0,20</td> <td>0,39</td> <td>0,59</td> <td>0,79</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td><100</td> <td>0,25</td> <td>0,49</td> <td>0,74</td> <td>0,99</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td><150</td> <td>0,37</td> <td>0,74</td> <td>1,11</td> <td>1,43</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>≥150</td> <td>0,50</td> <td>0,93</td> <td>1,21</td> <td>1,47</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	GRUP 1 En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü	<15	<30	<45	≥45	Maksimum Spread				<1	0,02	0,02	0,02	0,02	500	<5	0,03	0,03	0,04	0,05	150	<10	0,04	0,05	0,07	0,10	50	<20	0,05	0,10	0,15	0,20	25	<40	0,10	0,20	0,30	0,39	15	<60	0,15	0,30	0,44	0,59	10	<80	0,20	0,39	0,59	0,79	10	<100	0,25	0,49	0,74	0,99	10	<150	0,37	0,74	1,11	1,43	10	≥150	0,50	0,93	1,21	1,47	10	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı
		GRUP 1 En İyi Alış Fiyatı TL		Vadeye Kalan Gün Sayısı					Minimum Emir Büyüklüğü																																																																				
				<15	<30	<45	≥45																																																																						
			Maksimum Spread																																																																										
		<1	0,02	0,02	0,02	0,02	500																																																																						
		<5	0,03	0,03	0,04	0,05	150																																																																						
		<10	0,04	0,05	0,07	0,10	50																																																																						
		<20	0,05	0,10	0,15	0,20	25																																																																						
		<40	0,10	0,20	0,30	0,39	15																																																																						
		<60	0,15	0,30	0,44	0,59	10																																																																						
		<80	0,20	0,39	0,59	0,79	10																																																																						
		<100	0,25	0,49	0,74	0,99	10																																																																						
		<150	0,37	0,74	1,11	1,43	10																																																																						
		≥150	0,50	0,93	1,21	1,47	10																																																																						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">GRUP 2 En İyi Alış Fiyatı TL</th> <th colspan="4">Vadeye Kalan Gün Sayısı</th> <th rowspan="3">Minimum Emir Büyüklüğü</th> </tr> <tr> <th><15</th> <th><30</th> <th><45</th> <th>≥45</th> </tr> <tr> <th colspan="4">Maksimum Spread</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><1</td> <td>0,02</td> <td>0,02</td> <td>0,03</td> <td>0,04</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td><5</td> <td>0,03</td> <td>0,04</td> <td>0,06</td> <td>0,08</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td><10</td> <td>0,05</td> <td>0,08</td> <td>0,12</td> <td>0,16</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td><20</td> <td>0,10</td> <td>0,16</td> <td>0,25</td> <td>0,35</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td><40</td> <td>0,12</td> <td>0,24</td> <td>0,35</td> <td>0,45</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td><60</td> <td>0,22</td> <td>0,44</td> <td>0,62</td> <td>0,84</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td><80</td> <td>0,35</td> <td>0,60</td> <td>0,92</td> <td>1,15</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	GRUP 2 En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü	<15	<30	<45	≥45	Maksimum Spread				<1	0,02	0,02	0,03	0,04	200	<5	0,03	0,04	0,06	0,08	40	<10	0,05	0,08	0,12	0,16	20	<20	0,10	0,16	0,25	0,35	10	<40	0,12	0,24	0,35	0,45	10	<60	0,22	0,44	0,62	0,84	5	<80	0,35	0,60	0,92	1,15	5																			
		GRUP 2 En İyi Alış Fiyatı TL		Vadeye Kalan Gün Sayısı					Minimum Emir Büyüklüğü																																																																				
				<15	<30	<45	≥45																																																																						
			Maksimum Spread																																																																										
		<1	0,02	0,02	0,03	0,04	200																																																																						
		<5	0,03	0,04	0,06	0,08	40																																																																						
<10	0,05	0,08	0,12	0,16	20																																																																								
<20	0,10	0,16	0,25	0,35	10																																																																								
<40	0,12	0,24	0,35	0,45	10																																																																								
<60	0,22	0,44	0,62	0,84	5																																																																								
<80	0,35	0,60	0,92	1,15	5																																																																								

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**								Piyasada Bulunma Oranları***
		<100	0,40	0,75	1,03	1,3	5			
	BIMAS	<100	0,40	0,75	1,03	1,3	5			
	CCOLA	<150	0,45	0,85	1,15	1,43	5			
	DOHOL	≥150	0,50	0,93	1,21	1,47	5			
	ENJSA									
	ENKAI									
	FROTO									
	KCHOL									
	KOZAA									
	KOZAL									
	MGROS									
	SAHOL									
	SASA									
	SODA									
	TAVHL									
	TCELL									
TKFEN										
TOASO										
TRKCM										
TTKOM										
TUPRS										
ULKER										
Pay Opsiyon*	En az 5 farklı sözleşme sınıfında en yakın 2 vadedeki standart alım ve satım opsiyonları için; i. Yakın vadede 1 Karda, 1 Başabaşta	Vadeye Kalan Gün Sayısı								Minimum Emir Büyüklüğü
		Yakın Vade				Uzak Vade				
		En İyi Alış Fiyatı-TL								
		0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	>5,00	0,00-0,99	1,00-3,00	3,01-5,00	>5,00	
		Maksimum Spread								
		0,25	0,35	0,50	0,60	0,45	0,70	0,75	0,80	
									Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı	

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**	Piyasada Bulunma Oranları***																																																																																						
	ve 1 Zararda kullanım fiyatı, ii. Uzak vadede 1 Karda, 1 Başabaşta ve 2 Zararda kullanım fiyatı. Karda ve zararda olan kullanım fiyatları başabaş kullanım fiyatına en yakın olan kullanım fiyatlarıdır.																																																																																								
Endeks Opsiyon*	En yakın 2 vadedeki alım ve satım opsiyonları için; 1 Karda, 1 Başabaşta ve 2 Zararda kullanım fiyatı. Karda olan kullanım fiyatları başabaş kullanım fiyatına en yakın olan kullanım fiyatıdır. Zararda kullanım fiyatları ise alım opsiyonu için;	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Dayanak Varlık</th> <th colspan="8">Yakın Vade</th> <th rowspan="3">Minimum Emir Büyüklüğü</th> </tr> <tr> <th colspan="8">Vadeye Kalan Gün Sayısı</th> </tr> <tr> <th colspan="4">0-30 gün</th> <th colspan="4">30-60 gün</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <th colspan="8">En İyi Alış Fiyatı-TL</th> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,00</td> <td>10,00</td> <td>30,01</td> <td>>50,00</td> <td>0,00</td> <td>10,00</td> <td>30,01</td> <td>>50,00</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>9,99</td> <td>30,00</td> <td>50,00</td> <td>9,99</td> <td>30,00</td> <td>50,00</td> <td>9,99</td> <td>30,00</td> <td>50,00</td> </tr> <tr> <td></td> <th colspan="8">Maksimum Spread</th> <td></td> </tr> <tr> <td>XU030D</td> <td>2,50</td> <td>5,00</td> <td>6,00</td> <td>7,00</td> <td>5,00</td> <td>7,50</td> <td>8,00</td> <td>8,50</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	Dayanak Varlık	Yakın Vade								Minimum Emir Büyüklüğü	Vadeye Kalan Gün Sayısı								0-30 gün				30-60 gün					En İyi Alış Fiyatı-TL										0,00	10,00	30,01	>50,00	0,00	10,00	30,01	>50,00			-	-	-	-	-	-	-	-			9,99	30,00	50,00	9,99	30,00	50,00	9,99	30,00	50,00		Maksimum Spread									XU030D	2,50	5,00	6,00	7,00	5,00	7,50	8,00	8,50	10	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i
		Dayanak Varlık		Yakın Vade									Minimum Emir Büyüklüğü																																																																												
				Vadeye Kalan Gün Sayısı																																																																																					
			0-30 gün				30-60 gün																																																																																		
	En İyi Alış Fiyatı-TL																																																																																								
	0,00	10,00	30,01	>50,00	0,00	10,00	30,01	>50,00																																																																																	
	-	-	-	-	-	-	-	-																																																																																	
	9,99	30,00	50,00	9,99	30,00	50,00	9,99	30,00	50,00																																																																																
	Maksimum Spread																																																																																								
XU030D	2,50	5,00	6,00	7,00	5,00	7,50	8,00	8,50	10																																																																																
	Dayanak Varlık	Uzak Vade								Minimum Emir Büyüklüğü																																																																															
		Vadeye Kalan Gün Sayısı																																																																																							
		60-90 gün				>90 gün																																																																																			
	En İyi Alış Fiyatı-TL																																																																																								

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**										Piyasada Bulunma Oranları***
			0,00	10,00	30,01	>50,00	0,00	10,00	30,01	>50,00		
	i. Yakın vadede başabaş kullanım fiyatına en yakın 2. ve 3. kullanım fiyatları ii. Uzak vadede başabaş kullanım fiyatına en yakın 3. ve 4. kullanım fiyatları. Satım opsiyonu için; başabaş kullanım fiyatına en yakın kullanım fiyatı.		-	-	-	>50,00	-	-	-	>50,00		
		Maksimum Spread										
		XU030D	5,00	9,00	10,00	11,00	5,00	10,00	11,00	11,50	10	
Endeks Vadeli İşlem	En yakın 2 vadedeki sözleşmeler.		En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü				
				<30	<60	<90	≥90					
		Maksimum Spread										
		<1.000	3,50	4,00	4,50	5,00	10					
		<1.250	4,00	4,50	5,00	5,50	10					
		<1.500	4,50	5,00	5,50	6,00	10					
		<1.750	5,00	5,50	6,00	6,50	10					
		<2.000	5,50	6,00	6,50	7,00	10					
≥2.000	6,00	6,50	7,00	7,50	10							
											Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i	

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**								Piyasada Bulunma Oranları***					
Döviz Vadeli İşlem	En yakın 2 vadedeki sözleşmeler.	Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i							
			<30	<60	<90	≥90									
			Maksimum Spread												
		RUBTRY	0,0001	0,0001	0,0005	0,0005	100								
CNHTRY	0,0075	0,0125	0,0175	0,0250	100										
Döviz Opsiyon*	En yakın 2 vadedeki alım ve satım opsiyonları için; 1 Karda, 1 Başabaşta ve 2 Zararda kullanım fiyatı. Karda ve zararda olan kullanım fiyatları başabaş kullanım fiyatına en yakın olan kullanım fiyatlarıdır.	Yakın Vade									Minimum Emir Büyüklüğü	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i			
		Vadeye Kalan Gün Sayısı			0-7 gün			8-15 gün					15-30 gün		
		En İyi Alış Fiyatı-TL													
		0-9,99	10,00-20	>20	0-9,99	10,00-20	>20	0-9,99	10,00-20	>20					
		Maksimum Spread													
		8	10	15	10	15	18	10	15	20			100		
		Uzak Vade											Minimum Emir Büyüklüğü		
		Vadeye Kalan Gün Sayısı			30-45 gün			>45 gün							
		En İyi Alış Fiyatı-TL													
		0,00-9,99	10,00-20	>20	0,00-9,99	10,00-20	>20								
Maksimum Spread															
10	15	22	10	15	25	100									
Altın Vadeli İşlem	En yakın 2 vadedeki sözleşmeler.	Dayanak Varlık	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i							
			<30	<60	<90	≥90									
			Maksimum Spread												
		XAUTRY	0,3	0,45	0,6	0,75	200								
XAUUSD	1	1	1	1	20										

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**							Piyasada Bulunma Oranları***		
Emtia Vadeli İşlem	En yakın 2 vadedeki sözleşmeler.	Dayanak Varlık	En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı			Minimum Emir Büyüklüğü	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i			
				<90	<120	<150					
				Maksimum Spread							
		WHTANR	<0,800	0,1200	0,1440	0,1600	5				
			<1,000	0,1500	0,1800	0,2000	5				
			<1,200	0,1800	0,2160	0,2400	5				
			<1,400	0,2100	0,2520	0,2800	5				
			<1,600	0,2400	0,2880	0,3200	5				
			<1,800	0,2700	0,3240	0,3600	5				
			<2,000	0,3000	0,3600	0,4000	5				
		WHTDRM	≥2,000	0,3300	0,3960	0,4400	5				
			<0,800	0,1200	0,1440	0,1600	5				
			<1,000	0,1500	0,1800	0,2000	5				
			<1,200	0,1800	0,2160	0,2400	5				
<1,400	0,2100		0,2520	0,2800	5						
<1,600	0,2400		0,2880	0,3200	5						
<1,800	0,2700		0,3240	0,3600	5						
<2,000	0,3000	0,3600	0,4000	5							
>=2,000	0,3300	0,3960	0,4400	5							
Aylık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	En yakın 2. ve 3. vadedeki sözleşmeler.	Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Minimum Emir Büyüklüğü	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı.	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	140-220	140-220	100-200	100-200	100-200	100-210			20
		Maksimum Spread	4	4	4	4	4	4			

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**							Piyasada Bulunma Oranları***
		Aylar	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	130-210	130-210	130-210	130-210	140-210	140-220	20
		Maksimum Spread	4	4	4	4	4	4	
Piyasa yapımcıların spread yükümlülükleri, yukarıdaki tabloda belirtilen ilgili vade ayındaki fiyat aralıkları içerisinde ise 4 TL, dışında ise 5 TL olacak şekilde belirlenir.									
Üç Aylık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	En yakın 3 aylık sözleşme	3 Aylık Dönemler	Q1	Q2	Q3	Q4	Minimum Emir Büyüklüğü		Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı.
		En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 220	120 - 200	130 - 210	130 - 220	20		
		Maksimum Spread	3	3	3	3			
Piyasa yapımcıların spread yükümlülükleri, yukarıdaki tabloda belirtilen ilgili vade ayındaki fiyat aralıkları içerisinde ise 3 TL, dışında ise 4 TL olacak şekilde belirlenir.									
Yıllık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	En yakın yıllık sözleşme	Yıl	Y	Minimum Emir Büyüklüğü					
		En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 210	20					
		Maksimum Spread	3						
Piyasa yapımcıların spread yükümlülükleri, yukarıdaki tabloda belirtilen ilgili vade ayındaki fiyat aralıkları içerisinde ise 3 TL, dışında ise 4 TL olacak şekilde belirlenir.									
Metal Vadeli İşlem	En yakın 2 vadedeki sözleşmeler.	En İyi Alış Fiyatı USD	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü		
			<15	<30	<45	<65			
		Maksimum Spread							
		<250	23,3	24,5	25,7	26,8	5		
		<300	28,0	29,4	30,8	32,2	5		
<350	32,7	34,3	35,9	37,6	5				
Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i									

Pazar Segmenti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Spread Şartları**					Piyasada Bulunma Oranları***
		<400	37,3	39,2	41,1	42,9	
		≥400	42,0	44,1	46,2	48,3	5

*Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapıcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapıcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. Esnek sözleşme olarak oluşturulan ancak standart vade tarihi ve kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapıcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir. Piyasa yapıcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir.

**Piyasa yapıcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adımından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

***Piyasada bulunma oranı değerlendirilirken piyasa yapıcının ilgili piyasa yapıcı hesabından gönderilmiş "Limit" emir yönlümlü ve "Gün" geçerlilik süreli en iyi alış ve en iyi satış emirleri sadece dikkate alınır.

EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI

Pazar Segmenti	Dayanak Varlık	PY Hesabı Borsa Payı İndirimi	PY Müşteri Hesapları Borsa Payı İndirimi	İradi Emir Ücreti (PY Hesapları İçin)	Gelir Paylaşım Oranı	İşlem Hacmi Katsayısı	Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı	Bağlantı Avantajları*
Pay Vadeli İşlem Grup 1	AKBNK	% 100	-	Var	% 20	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	ASELS							
	EKGYO							
	EREGL							
	GARAN							
	HALKB							
	ISCTR							
	KRDMD							
	PETKM							
	PGSUS							
	SISE							
	THYAO							
	TSKB							
	VAKBN							
YKBNK								
Pay Vadeli İşlem Grup 2	ARCLK	% 100	-	Var	% 60	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	BIMAS							
	CCOLA							
	DOHOL							
	ENJSA							
	ENKAI							
	FROTO							
	KCHOL							
	KOZAA							
	KOZAL							
	MGROS							
	SAHOL							
	SASA							
	SODA							

Pazar Segmenti	Dayanak Varlık	PY Hesabı Borsa Payı İndirimi	PY Müşteri Hesapları Borsa Payı İndirimi	İradi Emir İptal Ücreti Muafiyeti (PY Hesapları İçin)	Gelir Paylaşım Oranı	İşlem Hacmi Katsayısı	Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı	Bağlantı Avantajları*
	TAVHL							
	TCELL							
	TKFEN							
	TOASO							
	TRKCM							
	TTKOM							
	TUPRS							
	ULKER							
Pay Opsiyon	AKBNK	% 100	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	ARCLK							
	ASELS							
	EKGYO							
	EREGL							
	GARAN							
	HALKB							
	ISCTR							
	KCHOL							
	KRDMD							
	PETKM							
	PGSUS							
	SAHOL							
	SISE							
	TCELL							
	THYAO							
	TOASO							
	TTKOM							
TUPRS								
VAKBN								
YKBNK								

Pazar Segmenti	Dayanak Varlık	PY Borsa Payı İndirimi	Hesap Payı	PY Müşteri Hesapları Borsa Payı İndirimi	İradi Emir İptal Ücreti (PY Hesapları İçin)	Gelir Paylaşım Oranı	İşlem Hacmi Katsayısı	Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı	Bağlantı Avantajları*
Endeks Opsiyon	XU030D	%100	-	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
Endeks Vadeli	XLBNK	%100	-	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	X10XB								
Döviz Vadeli	RUBTRY	%100	-	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	CNHTRY								
Döviz Opsiyon	USDTRYK	%100	-	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH

Pazar Segmenti	Dayanak Varlık	PY Hesabı Borsa Payı İndirimi	PY Müşteri Hesapları Borsa Payı İndirimi	İradi Emir İptal Ücreti Muafiyeti (PY Hesapları İçin)	Gelir Paylaşım Oranı	İşlem Hacmi Katsayısı	Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı	Bağlantı Avantajları*
Altın Vadeli	XAUTRY	%100	-	Var	%25	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	XAUUSD							
Emtia Vadeli	WHTANR	%100	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
	WHTDRM							
Elektrik Vadeli	ELCBAS	%100	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH
Metal Vadeli	HMSTR	%100	-	Var	%50	0,90	0,10	1 adet ücretsiz Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH

* Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH sayısı/hızı piyasa yapıcısı olunan sözleşme sayısı ve emir iletim yoğunluğu göz önünde bulundurularak Genel Müdürlük kararıyla arttırılabilir.

Gelir Paylaşım Hesaplama Yöntemi:

İki piyasa yapıcının olduğu bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda, piyasa yapıcı A'nın piyasa bulunma oranının %80, piyasa yapıcı B'nin ise %100 olduğunu varsayalım. Piyasa yapıcı A'nın piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerden oluşan hacmin 100.000 TL, piyasa yapıcı B'nin ise 200.000 TL olduğu bir durumda gelir paylaşımı hesaplaması aşağıdaki şekilde olur.

- X: Piyasa yapıcının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacim
- Y: İlgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapıcılarının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacimlerin toplamı
- X/Y: İşlem Hacmi Oranı
- Z: Piyasa yapıcının piyasada bulunma oranı
- K: Sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapıcılarının piyasada bulunma oranlarının toplamı
- A: (Pay piyasası sürekli işlem seansı süresi / VIOP normal seans süresi)*0,95

Formül: $0,9 * (X/Y) + 0,1 * (Z/K)$

Piyasa Yapıcı A: $0,9 * (100.000 / 300.000) + 0,1 * (0,8 / 1,8) = 0,34$

Piyasa Yapıcı B: $0,9 * (200.000 / 300.000) + 0,1 * (1 / 1,8) = 0,65$

Borsa payının %50'sinin piyasa yapıcılar ile paylaşılacağı varsayımı ile eğer ilgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki toplam borsa payı 20.000 TL ise bunun 10.000 TL tutarındaki kısmı, piyasa yapıcı A ile 3.444,44 TL ve piyasa yapıcı B ile 6.555,56 TL olarak paylaşılır.

Pay vadeli işlem sözleşmelerinde hesaplanan gelir paylaşım tutarı (Z/A) ile çarpılır. Eğer (Z/A) oranı 1'den büyükse bu oran formülde "1" olarak kullanılır.

EK-12: TELEFONLA EMİR İLETİM TEYİT FORMU

Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları'na

Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda tarihinde işbu form ekinde detayları belirtilen emir girişlerimizi/emir düzeltmelerimizi/emir iptallerimizi (emirler) no.lu telefon numarasından Borsanız yetkili personeline ilettiğimizi, emirlerin Borsanız yetkilileri tarafından ve gerekli olması halinde Şirketimize ait şifre ve kullanıcı kodları kullanılarak Sisteme girilmesini, emirlerin veriliş sırasında Borsanız tarafından kayda alınan telefon görüşmesi kayıtları ile emirlerin sisteme girilmesi neticesinde oluşacak Borsanız defter, kayıt ve belgelerinin kesin ve geçerli delil olacağını, telefon ile verilen emirler dolayısıyla oluşacak her türlü işlemi, telefon ile verilen emirlerle ilgili yapılabilecek hataları ve sonuçlarını kabul ettiğimizi talep, beyan, kabul ve taahhüt ederiz.

Tarih:

Yetkili İmzalar:

EK-13: OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE GÜNLÜK FİYAT DEĞİŞİM LİMITLERİ

Sözleşme Sınıfı	Baz Fiyat	Limit Tanımı	Limit Değeri	Limit Örneği
Pay Opsiyon Sözleşmeleri	0,01-0,99	Sabit	+3,00	Baz Fiyat: 0,50 Alt Limit: - Üst Limit: 3,50
	1,00-14,99	Yüzde (%)	+%300	Baz Fiyat: 2,50 Alt Limit: - Üst Limit: 10,00
	15,00 ve üstü	Sabit	+100,00	Baz Fiyat: 60,00 Alt Limit: - Üst Limit: 160,00
Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	0,01-14,99	Sabit	+20,00	Baz Fiyat: 5,00 Alt Limit: - Üst Limit: 25,00
	15,00-99,99	Yüzde (%)	+%200	Baz Fiyat: 50,00 Alt Limit: - Üst Limit: 150,00
	100,00 ve üstü	Sabit	+300,00	Baz Fiyat: 150,00 Alt Limit: - Üst Limit: 450,00
Döviz Opsiyon Sözleşmeleri	0,1-49,9	Sabit	+50,00	Baz Fiyat: 5,00 Alt Limit: - Üst Limit: 55,00
	50,0-99,9	Yüzde (%)	+%400	Baz Fiyat: 70,00 Alt Limit: - Üst Limit: 350,00
	100,0 ve üstü	Sabit	+500,00	Baz Fiyat: 150,00 Alt Limit: - Üst Limit: 650,00

EK-14: ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ BİLGİ FORMU

**BORSA İSTANBUL A.Ş.
ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ BİLGİ FORMU**

Yeni Algoritmik Emir İletim Sistemi Bilgi Formu ☐	
Mevcut Algoritmik Emir İletim Sisteminde Değişiklik Bilgi Formu ☐	
KONU	AÇIKLAMA
Algoritmik emir iletim sisteminin numarası: (Çalışacak her algoritma için tekil bir rakam verilmelidir)	
Algoritmik emir iletim sistemine tahsis edilecek kullanıcı veya kullanıcılar:	
Algoritmik emir iletim sistemine tahsis edilecek hesap numarası veya hesap numaraları:*	
Algoritmik emir iletim sisteminin kullanılmaya başladığı veya başlanacağı tarih:	
Algoritmik emir iletim sisteminin sahibi:	Üye ☐ Müşteri ☐
Algoritmik emir iletim sisteminin çalıştırılacağı sunucuların lokasyonu:	Üye Yerleşkesi ☐ Eş Yerleşim Merkezi ☐
Algoritmik emir iletim sistemi için kullanılacak protokol:	FIX ☐ OUCH ☐
Algoritmik emir iletim sisteminin devreye alınmadan önce test edildiği platform, tarih ve diğer detaylar:	
Test sonuçları hakkındaki değerlendirme:	
BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi uygulaması kullanılıyor mu?	Evet ☐ Hayır ☐
BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi uygulaması kullanılıyorsa riskler öngörülerek gerekli limitler tanımlandı mı?	

- Enstrüman tipi/sınıfı seviyesinde tanımlanan işlem limitleri	Evet	☐	Hayır	☐
- Enstrüman tipi/sınıfı seviyesinde tanımlanan bekleyen emir limitleri	Evet	☐	Hayır	☐
- Enstrüman tipi/sınıfı seviyesinde tanımlanan maksimum emir büyüklüğü limiti	Evet	☐	Hayır	☐
- Risk grubu seviyesinde tanımlanan emir/sn limiti	Evet	☐	Hayır	☐
- Risk grubu seviyesinde tanımlanan işlem yapılabilir enstrüman kısıtı	Evet	☐	Hayır	☐
- Otomatik toplu emir iptali fonksiyonu	Evet	☐	Hayır	☐
BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi uygulaması dışında bir uygulama/sistem/durdurma mekanizması kullanılıyor mu? Eğer kullanılıyorsa ilgili uygulama/sistem/durdurma mekanizması hakkında bilgi:				
Varsa belirtilmek istenen diğer hususlar:				

Yukarıdaki formda sağlanan bilgilerin geçerli olmasından Üye sorumludur. Herhangi bir değişiklik olması durumunda Borsamıza bilgi verilerek işbu formun güncellenmesi gerekmektedir.

Etkin bir risk yönetimi açısından BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi uygulaması altındaki özelliklerin tamamının kullanılması önerilmektedir.

*Aynı algoritma üzerinden birden fazla müşteriye hizmet verilmesi halinde algoritmaya bağlanan müşteri hesaplarının tek tek bildirilmesi zorunlu değildir. Bu istisna OUCH, FIXHFT kullanıcıları aracılığıyla yüksek frekanslı emir ileten algoritmalar için geçerli değildir. OUCH, FIXHFT kullanıcıları aracılığıyla yüksek frekanslı emir ileten algoritmaların birden fazla hesap numarası kullanması durumunda her hesabı ayrı ayrı bildirmesi zorunludur.

Algoritmik İşlem Yapacak Piyasa Üyesini Temsile Yetkili Yöneticileri ve İmzaları

EK-15: BORSA İSTANBUL A.Ş. ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ TAAHHÜTNAMESİ

..... / /

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Borsa İstanbul A.Ş. (bundan sonra Borsa olarak adlandırılacaktır) Pay Piyasasında ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında (bundan sonra Piyasa olarak adlandırılacaktır) algoritmik emir iletim sistemleri kullanan Piyasa Üyesi olarak;

- 1) Piyasada gerçekleştirilecek işlemler ile ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulunun (bundan sonra SPK olarak adlandırılacaktır) ve Borsanın her türlü düzenleme, denetim ve gözetim yetkisine sahip olduğunu ve işbu Taahhütnamenin imzalanmasından önce yapılmış ve sonra yapılacak olan bu konu ile ilgili tüm düzenleme ve değişikliklere uyacağımızı,
- 2) Algoritmik işlemler nedeniyle temerrüt oluşması durumunda ilgili mevzuatta temerrüde ilişkin olarak yer verilen hükümlerin uygulanacağını,
- 3) Alım satım emirlerinin sisteme girişi, eşleştirilmesi ve emir ve işlem bilgilerinin gösterilmesine ilişkin olarak Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve aşağıda belirtilen işlevsel sorumlulukları SPK ve Borsa düzenlemelerine uygun olarak yapacağımızı,
 - Mali kaynaklar ile tutarlı bir şekilde işlem yapmak,
 - Borsa düzenlemelerine uygun olarak emir vermek,
- 4) Algoritmik işlemlerin diğer yatırımcı işlemleri gibi sürekli olarak gözetim faaliyeti çerçevesinde izleneceğini, amacı dışında kullanımların tespiti hâlinde SPK ve Borsa mevzuatı gereğince idari ve cezai yaptırımlar uygulanabileceğini,
- 5) Piyasada gerçekleştirilecek işlemlerle ilgili doğabilecek herhangi bir ihtilaf hâlinde Borsa kayıtlarının geçerli ve ilgili hukuki düzenlemeler uyarınca kesin delil niteliğinde olacağını,
- 6) İşbu Taahhütname şartlarının SPK ve Borsa tarafından çıkartılmış olan her türlü mevzuat ve benzeri tüm düzenleme hükümleri çerçevesinde uygulanacağını, SPK ve Borsa Yönetim Kurulunun söz konusu hükümler ve şartları yorumlamaya, açıklık bulunmayan hususlarda genel hükümleri de göz önünde bulundurarak karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkili olduğunu,
- 7) Tarafımıza veya müşterilerimize ait olarak kullandığımız algoritmik emir iletim sistemlerinden, bu sistemlerin piyasada yaratacağı etkilerden ve sonuçlarından Borsaya karşı doğrudan ve devredilemez bir sorumluluğumuz olduğunu,
- 8) Algoritmik emir iletim sistemleri ile Sisteme emir iletiminde kullanılacak yazılımlar ile ilgili gerekli kontrolleri ve testleri yaptığımızı, bu sistemler devreye alındıktan sonra ise oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımların üzerinde çalıştığı sunucuların faaliyetlerini durdurarak emir iletimini sonlandırmanın kurumumuz sorumluluğunda olduğunu,
- 9) Piyasaların işletildiği Sisteme algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla emir göndermeye başlamadan önce bu sistemlerin performans ve fonksiyon açısından Borsa test ortamında test edildiğini, yapılan testler sonucunda Sisteme gönderilecek emirlerin piyasaların işleyişini engellemeyecek, bozmayacak, riske atmayacak ve yanlış yönlendirilmesine neden olmayacak şekilde sonuçlarının öngörülebilir olduğunu ve bu koşulları sağlamak amacı ile kontrol uygulamalarının oluşturulduğunu,
- 10) Algoritmik emir iletim sistemlerinin neden olduğu problemleri veya aksaklıkları gerçekleştiği andan itibaren en hızlı iletişim kanalı ile Borsaya bildirmekle yükümlü olduğumuzu,
- 11) Kendi yerleşkemizde veya Borsa eş yerleşim merkezinde kurumumuza veya müşterilerimize ait emir iletim sistemlerini kurmamız, bu sistemler üzerinde çalışan algoritmalar aracılığıyla emir üretip Sisteme iletmemiz halinde BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasını etkin bir şekilde kullanarak risklerimizi yöneteceğimizi,
- 12) Emir iletiminde halihazırda kullandığımız ve kullanmaya başlayacağımız her algoritma yazılımı hakkında, yazılımın çalıştırılacağı sunucuların lokasyonu, yazılımın kime ait olduğu, emir iletiminde hangi protokolün kullanılacağı (FIX, OUCH), yazılımın hangi tarihler arasında kimler tarafından test

edildiği, test sonuçları hakkındaki değerlendirmemizi, hangi tarihten itibaren kullanıldığı veya kullanılmaya başlanacağı bilgilerini içerecek şekilde yazılı olarak Borsaya bilgi vereceğimizi,

13) BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması kapsamında oluşturacağımız her bir risk grubu için belirleyeceğimiz risk limitlerinin hangi yöntem ve hesaplamalarla oluşturulduğunu dokümanete edeceğimizi ve Borsa tarafından talep edilmesi durumunda aynı gün içinde Borsaya bildireceğimizi,

14) Yüksek frekanslı işlem esaslı algoritmalar tarafından oluşturulan ve piyasaya iletilen emirlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlatıp kullanacağımızı,

15) Algoritmik emir iletim sistemleri aracılığı ile iletilen emirlerle gerçekleştirilen işlemler dolayısıyla piyasa bozucu durumların ortaya çıkması durumunda, Borsa tarafından ilgili kullanıcıların emir girmelerinin engellenebileceğini, işlemlerine ara verilebileceğini, bu kullanıcılara ve/veya üyelere Borsa tarafından verilen hizmetlerin kısmen veya tamamen durdurulabileceğini, verilen hizmetlerin Borsa tarafından durdurulması durumunda kâr mahrumiyeti, zarar ve sair tazminat talebinde bulunmayacağımızı,

kayıtsız, şartsız gayri kabil-i rücu kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

**Algoritmik İşlem Yapacak Piyasa Üyesini
Temsile Yetkili
Yöneticileri ve İmzaları**

EK-16: VADELER ARASI STRATEJİ EMİRLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR VE ÖRNEKLER

Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme iletilir. Strateji kodu ile sözleşme kodu arasında Sistem açısından işlevsel olarak herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Bu kapsamda oluşturulan vadeler arası stratejiler sözleşmelere benzer şekilde işlem terminalleri veya FixAPI Reference Data ilgili ekranları (Örneğin; Fiyat Bilgisi, Emir Derinliği vb.) üzerinde yer alır ve strateji emirleri normal emirlerle aynı şekilde ilgili kod seçilerek/girilerek Piyasa erişiminde kullanılan protokoller vasıtasıyla iletilebilir.

Kod	Açıklama
F_	Vadeler arası strateji emri sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)
XU030	Dayanak varlık kodu
M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)

Vadeler arası strateji emirlerinin aktif olduğu Pazar segmentleri ve sözleşmeler ile fiyat limiti hesaplamasında kullanılacak sabit parametre (k) değerleri aşağıda verilmektedir.

Pazar Segmenti	Dayanak Varlık	Strateji Kodu	Fiyat Limiti Sabiti (k)
Endeks VİS-TRY	XU030D	F_XU030M2-M1	6,50
Döviz VİS-TRY	USDTRY	F_USDTRYM2-M1	0,05
Kıymetli Madenler VİS-USD	XAUUSD	F_XAUUSDM2-M1	5,50

Uzak vade alış – Yakın vade satış strateji emirlerin Sistemdeki kodu sabit olup stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin vadesi değiştiğinde değişmez. Bunun yanında, stratejinin bacakları ilgili vadeler değiştiğinde güncellenir ve işlem terminali veya Fix API Reference Data üzerinden sorgulanabilir.

Sistemde bulunan strateji emirlerinin işleyişi emir girişi, eşleştirme ve işleme dönme safhaları göz önünde bulundurularak baştan uca aşağıdaki örnekte açıklanmaktadır:

Örnek:

A yatırımcısı Aralık-2018 vadeli Dolar/Ons sözleşmesinde bulunan 250 uzun pozisyonunu bir sonraki vade Şubat-2019'a taşımak (roll) istemektedir. Diğer bir ifadeyle, Şubat-2019 vadede alım yaparak yeni pozisyon açacak; Aralık-2018 vadede ise satım yaparak mevcut pozisyonunu kapatacaktır. Yatırımcının vadeler arasındaki taşıma işlemi için öngördüğü fiyat farkı (uzak vade – yakın vade spread) sözleşme başına maksimum 5 USD'dir.

İlgili Vadelerdeki Sözleşme Emir Defterleri (Başlangıç):

Vade Ayı	Baz Fiyat	En iyi alış		En iyi satış	
Aralık-2018 F_XAUUSD1218	1260	Fiyat:	1271	Fiyat:	1272
		Miktar:	150	Miktar:	115
Şubat-2019 F_XAUUSD0219	1270	Fiyat:	1274	Fiyat:	1275
		Miktar:	100	Miktar:	175

Yatırımcı stratejisi doğrultusunda iki sözleşmede gerçekleştireceği işlemleri **F_XAUUSDM2-M1** strateji emri koduna göndereceği tek alış emri ile gerçekleştirecektir. Piyasada aynı dayanak varlıkta ilgili strateji için pasif emir olup olmadığı işlem gören sözleşmelere benzer şekilde ilgili strateji koduna ait emir defteri incelenerek kontrol edilebilir. Bu örnek özelinde başlangıçta pasifte bekleyen başka strateji emri bulunmadığı varsayılmıştır.

Emir Girişi:

Strateji emri girişinde aktif olacak dinamik fiyat limitleri önceki bölümlerde açıklandığı üzere aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Alt Limit: $(1270 - 1260) - 5,50 = 4,50$; Üst Limit: $(1270 - 1260) + 5,50 = 15,50$

Sistemde 4,50 ve 15,50 spread değerleri arasındaki fiyatlardan strateji emri girişine izin verilecek bu değerler haricinde girilen strateji emirleri reddedilecektir.

Eşleştirme – Sözleşmelerde Bekleyen Emirler ile

Yatırımcı strateji alış emrini 5,00 spread fiyat, 250 miktar ile gönderdiğinde girilen spread Aralık-18 ve Şubat-19 vadelerdeki pasif emirlere göre hesaplanan fiyatı karşılayacağından $(5,00 \geq 1275 - 1271)$ A yatırımcısına ait strateji emrinin 150 lik kısmı uzak/yakın vadede bekleyen emirlerle eşleşip taraflar arasında aşağıdaki işlemler gerçekleşecektir (Azami eşleştirme vadelerde bekleyen emir miktarlarından küçük olan kadardır).

İşlem-1 : F_XAUUSD1218 sözleşmesinde 1271 fiyattan ve 150 miktarlı (A yatırımcısı satış)

İşlem-2 : F_XAUUSD0219 sözleşmesinde 1275 fiyattan ve 150 miktarlı (A yatırımcısı alış)

İşlem-1 ve İşlem-2 ilgili vadelerdeki sözleşmelerin fiyat ve miktar piyasa istatistiklerine yansıtılacaktır.

İşlemler sonrasında bacaklardaki sözleşme emir defterleri aşağıdaki şekilde güncellenmiştir:

Emir Defteri	En iyi alış		En iyi satış	
F_XAUUSD1218	Fiyat:	1268	Fiyat:	1272
	Miktar:	70	Miktar:	115
F_XAUUSD0219	Fiyat:	1274	Fiyat:	1275
	Miktar:	100	Miktar:	25

Strateji emrinin 100 miktarlık kısmı vadelerde bekleyen emirlerle, fiyat koşulunu sağlamadığından, eşleşemez $(5,00 < 1275 - 1268)$ ve pasifte beklemeye devam eder.

Emir Defteri	En iyi alış		En iyi satış	
F_XAUUSDM2-M1	Fiyat:	5,00	Fiyat:	
	Miktar:	100	Miktar:	

Eşleştirme – Ters Yönlü Başka Bir Strateji Emri ile

Bu durumda iken yakın vadedeki 100 kısa pozisyonunu (Şubat-2019 vadede satış Aralık-2018 vadede alış yapılması suretiyle) bir sonraki vadeye taşımak isteyen B yatırımcısı tarafından aktif fiyattan 100 miktarlı limit satış strateji emri gönderilirse sistem algoritması tarafından spread fiyatı karşılayacak aşağıdaki otomatik işlemler üretilir ve fiyat/miktar işlem bilgileri taraflara anlık bildirilir.

İşlem-3 : F_XAUUSD1218 sözleşmesinde 1269,5 fiyattan ve 100 miktarlı (A yatırımcısı satış)

İşlem-4 : F_XAUUSD0219 sözleşmesinde 1274,5 fiyattan ve 100 miktarlı (A yatırımcısı alış)

Otomatik işlem fiyatlarının belirlenmesinde ilk etapta (a) bacaklarda bekleyen en iyi alış ve en iyi satış fiyatları temel alınmaktadır. Eğer herhangi bir bacak için (b) alış ve/veya satış emri bulunmazsa diğer bacadaki emirler ve aşağıda detayları belirtilen sabit bazı parametreler kullanılarak algoritmik hesaplamalar yapılır. Son olarak eğer bacaklarda (c) alış veya satış hiçbir emir bulunmazsa sistem algoritması fiyatları uzak ve yakın vadedeki sözleşmelerin o güne ait baz fiyatlarını referans alarak belirlemektedir. Daha açık ifadeyle, otomatik işlem fiyatlarına ilişkin hesaplamalar bacaklardaki emir defterlerinin durumuna göre ölçüt alınan referans değerden işlemlere konu spread fiyat yakalanana kadar uzaklaşılması suretiyle uygulanacak deneme-yanılma (trial-error) yöntemiyle gerçekleştirilmektedir. Otomatik işlem fiyatları ilgili vadedeki sözleşmenin fiyat limitleri dışında belirlenemez.

Bu çerçevede, emir defterlerinin yukarıdaki durumuna göre Sistem tarafından atanacak otomatik işlem fiyatları o an için bacaklarda bekleyen en iyi alış ve en iyi satış emirleri sınırları içinde kalmak koşuluyla bu iki fiyat ortalamasına (*mid-price*) yakınsar ve aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$\text{İşlem-3: } (1268 + 1272)/2 - (\text{Sözleşme fiyat adımı} \times p) \Rightarrow 1269,5 = 1270 - (0,05 \times 20)$$

$$\text{İşlem-4: } (1274 + 1275)/2 \Rightarrow 1274,5$$

p parametresi deneme yanılmalarda kullanılacak sabit değeri temsil etmektedir. Algoritma hesaplamalar için rassal olarak uzak veya yakın herhangi bir bacağın *mid-price* değerini referans aldıktan sonra kalan bacak için spread fiyatı yakalayana kadar sözleşme fiyat adımlarıyla **p** parametresi kadar uzaklaşmaktadır. Sistemde **p** parametresi 20 olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda strateji emirlerinin bacaklar veya kendi aralarında eşleşmelerini sağlayan hesaplamalar aşağıdaki kurallara göre yapılmaktadır.

- Herhangi bir yönde strateji emri girildiğinde Sistem eşleşmeyi ilk olarak bacak olarak adlandırılan stratejiyi oluşturan yakın ve uzak vade sözleşmelerde bekleyen emirler ile gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Eğer ilgili sözleşmelerde spread fiyat veya miktar yakalanamazsa sistem, zıt yönlü strateji emirlerin birbiri arasında eşleşmesi aşamasına geçmektedir.
- Sistem, strateji emirlerinin kendi içinde eşleşmeleri sonucunda algoritmanın hesaplayacağı işlem fiyatlarının mevcut piyasa fiyatlarından sapmasını önlemek amacıyla belirli bir spread içinde strateji emirlerinin kendi içinde eşleşmesine izin vermektedir. Bu spread türetilen spread olarak adlandırılmaktadır. Türetilen spread in hesaplaması, temel olarak bacaklardaki en iyi alış ve satış bekleyen emirler (BBO) üzerinden yapılmaktadır. Örneğin, aşağıdaki emir defterine sahip bir sözleşme için;

	Alış	Satış
Yakın Vade	8 (a)	10 (b)
Uzak Vade	12 (c)	15 (d)

Türetilen Spread = (c-b) alış ve (d-a) satış şeklinde hesaplanmakta; [2;7] haricindeki fiyatlar için strateji sözleşmelerinin kendi içinde eşleşmesi mümkün olmamaktadır.

- Herhangi bir bacağın emir defterinde en iyi alış-en iyi satış değerleri bulunmuyorsa Sistem aşağıdaki kuralları kullanarak öncelikle bacaklar için eksik alış, satış veya hem alış hem

satış fiyatları belirlemekte ve türetilen spread'i bu fiyatlar üzerinden hesaplamaktadır. Herhangi bir bacadakta:

a-i) Alış veya Satış eksikse (uzak vade BBO mevcut)=> Bu durumda diğer bacadakta bekleyen emirlerin BBO su üzerinden hesaplanan spread, minimum fiyat adımı kullanılıp bir satış fiyat oluşturulur ve türetilen spread bu değer üzerinden hesaplanır.

	Alış	Satış
Yakın Vade	8 (a)	11 (e)
Uzak Vade	12 (c)	15 (d)

$e = 8 + (15-12) = 11$. Bu durumda strateji emirlerinin eşleşmesine izin veren türetilen spread [1; 7] e eşit olur (Aynı durum alış emrinin eksik olması durumunda da bekleyen satış emri – diğer bacak BBO su şeklinde aynı mantıkla yapılır).

a-ii)Eğer referans alınan uzak vadede de BBO bulunmuyorsa bu kez sistem 20 minimum fiyat adımı açılma (p) parametresini kullanacak (20 minimum fiyat adımı bacağın fiyat limiti dışına çıkılmasına neden olursa fiyat limiti içinde 20 ye en yakın değer) ve hesaplamaları bunun üzerinden yapar. Örneğin, aşağıdaki emir defterleri için; (minimum fiyat adımı=0,5 üst fiyat limiti yakın vade =21 uzak vade= 24 olsun.)

	Alış	Satış
Yakın Vade	8 (a)	18 (f)
Uzak Vade	15 (c)	24 (g)

$f = 8 + (20*0,5)=18$ ve $g = 15 + (20*0,5)=25$ fiyat limiti dışında, kabul edilen parametre değeri 18 set edilir $g=15+(18*0,5) = 24$ Türetilen spread [15-18; 24-8] olarak hesaplanır.

b) Alış ve Satış her ikisi de eksikse => Sistem o gün için BBO su tamamen eksik bacadakta işlem olup olmadığını kontrol eder ve işlem varsa son işlem fiyatı, işlem yoksa baz fiyatı orta nokta kabul edip, 20 minimum fiyat adımı açılma parametresini (p), fiyat limitleri içinde olmak koşuluyla, 2 ye bölerek alış ve satış fiyatlarını hesaplar.

	Alış	Satış
Yakın Vade		
Uzak Vade	15	

Gün içindeki son işlem fiyatının yakın vade için 16 sözleşmenin fiyat limitlerinin 8 ve 24 olduğunu varsayalım.

	Alış	Satış
Yakın Vade	$16-(20/2*0,5)=11$	$16+(20/2*0,5)=21$
Uzak Vade	15	$15+(20*0,05)=16$

Bu örnekte algoritma uzak vade hesaplamalarını (a-ii) de belirtilen kurallara göre yaparken yakın vade için son işlem fiyatı 16 üzerinden yapar ve türetilen spread'i $(15- 21) (16-11) = [-6;5]$ hesaplar.

**EK-17: BORSA İSTANBUL A.Ş. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI
PROSEDÜRÜ REVİZYON KARŞILAŞTIRMA TABLOSU**

06/04/2017 tarihli ve 2017/44 sayılı Duyuru ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN	YENİ METİN
30.PRO.01 4.Tanım ve Kısaltmalar Bu Uygulama Usulü ve Esaslarının uygulanmasında; a) Açık pozisyon: Piyasada gerçekleştirilen işlemler neticesinde veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle oluşan ve ters işlem, nakdi uzlaşma, fiziki teslimat veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle kapatılmamış olan pozisyonları, b) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini, c) Borsa Yönetmeliği: 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliğini, ç) Dayanak varlık: Sözleşmede alma veya satma hakkı ve/veya yükümlülüğüne konu olan sermaye piyasası aracını, malı, kıymeti, ekonomik veya finansal göstergesi, emtiayı ve bunlara dayalı senetleri, d) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü, e) Genel Müdürlük: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü veya ilgili Genel Müdür Yardımcısını, f) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu ...	REVİZYON NO:1 4.Tanım ve Kısaltmalar Bu Uygulama Usulü ve Esaslarının uygulanmasında; a) Açık pozisyon: Piyasada gerçekleştirilen işlemler neticesinde veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle oluşan ve ters işlem, nakdi uzlaşma, fiziki teslimat veya Takas Mevzuatında belirtilen yöntemlerle kapatılmamış olan pozisyonları, b) <u>Algoritmik Emir İletim Sistemleri: Parametreleri önceden belirlenmiş bir kurallar setine bağlı olarak insan müdahalesi olmadan, çeşitli yazılımlar tarafından oluşturulan algoritmalar kullanılarak sermaye piyasası araçlarına yönelik alım-satım emirleri üreten sistemleri,</u> c) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini, ç) Borsa Yönetmeliği: 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliğini, d) Dayanak varlık: Sözleşmede alma veya satma hakkı ve/veya yükümlülüğüne konu olan sermaye piyasası aracını, malı, kıymeti, ekonomik veya finansal göstergesi, emtiayı ve bunlara dayalı senetleri, e) <u>Eşyerleşim: Emir iletiminde ve veri alımında kullanılan, piyasa katılımcılarına (üye, veri yayın kuruluşu, servis sağlayıcı vb.) ait sunucuların Borsa işlem sistemine hizmet veren sunucuların bulunduğu veri merkezinde barındırılmasını sağlayan, Borsa tarafından sunulan hizmeti,</u> f) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü, g) Genel Müdürlük: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü veya ilgili Genel Müdür Yardımcısını, ğ) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu ... (bent numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)
18.Piyasa Erişiminde Kullanılan Protokoller Piyasa erişimi için aşağıda belirtilen protokoller kullanılmaktadır: a) İşlem terminalleri (TW, Omnet API), b) FixAPI, c) OUCH, ç) ITCH. 18.1. İşlem Terminalleri (TW, Omnet API)	18.Piyasa Erişimine İlişkin Hususlar 18.1. Piyasa Erişiminde Kullanılan Protokoller Piyasa erişimi için aşağıda belirtilen protokoller kullanılmaktadır: a) İşlem terminalleri (TW, Omnet API), b) FixAPI, c) OUCH, ç) ITCH.

Piyasa üyelerine Borsa düzenlemeleri çerçevesinde işlem terminalleri tahsis edilir. İşlem terminallerinde iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

18.2. FixAPI

Sistemde FixAPI protokolü üç amaçla kullanılmaktadır:

- **Emir İletimi (FixAPI Order Enrty):** Emir, kotasyon ve özel işlem bildirimini için kullanılır. Sözleşmelerin işlem gördüğü her bir grup için ayrı FixAPI oturumu açılması, dolayısıyla en az iki FixAPI bağlantısı kurulması zorunludur. Eşyerleşim (co-location) ve uzak erişim noktalarından kullanılabilir. FixAPI kapasiteleri ve bunların değişimine ilişkin kurallar gruplama bazında yapılmaktadır.
- **Referans Veri (FixAPI Reference Data):** Sözleşme bazında referans bilgileri sağlayan FixAPI bağlantısıdır. FixAPI Emir İletimi bağlantısından farklı olarak hem birinci hem de ikinci gruptaki sözleşmeler hakkındaki bilgileri içermektedir.
- **FixAPI Drop-Copy:** Belli bir Piyasa üyesine ait emir, kotasyon, işlem ve özel işlem bildirimleri akışının sağlandığı FixAPI bağlantısıdır. Kullanıcı filtreleme şeklindeki bu özellik sayesinde Piyasa üyelerine kullanıcılar bazında filtreleme yapma imkanı sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle Piyasa üyeleri tarafından tüm kullanıcıları içerisinden belli bir kullanıcı grubuna ait bilgilerin alınması yönünde filtreleme gerçekleştirilebilmektedir. FixAPI Drop-Copy bağlantısının, emir iletiminde olduğu gibi her bir grup için ayrı oturum açılması nedeniyle, en az iki adet kurulması zorunludur.

18.3. OUCH

Diğer emir iletim kanallarına göre daha hızlı emir iletimine ve böylece yüksek frekanslı işlemlerin gerçekleştirilmesine imkân sağlayan bir emir iletim protokolüdür. Bu emir iletim protokolünde sadece limit emirler ile emir girişi, düzeltilmesi ve iptali fonksiyonları kullanılabilir. Her iki gruba bağlı tüm sözleşmelere emir iletimi sağlanabilmesi için en az iki OUCH oturumunun kurulması zorunludur.

18.4. ITCH

18.1.1. İşlem Terminalleri (TW, Omnet API)

Piyasa üyelerine Borsa düzenlemeleri çerçevesinde işlem terminalleri tahsis edilir. İşlem terminallerinde iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

18.1.2. FixAPI

Sistemde FixAPI protokolü üç amaçla kullanılmaktadır:

- **Emir İletimi (FixAPI Order Enrty):** Emir, kotasyon ve özel işlem bildirimini için kullanılır. Sözleşmelerin işlem gördüğü her bir grup için ayrı FixAPI oturumu açılması, dolayısıyla en az iki FixAPI bağlantısı kurulması zorunludur. Eşyerleşim (co-location) ve uzak erişim noktalarından kullanılabilir. FixAPI kapasiteleri ve bunların değişimine ilişkin kurallar gruplama bazında yapılmaktadır.
- **Referans Veri (FixAPI Reference Data):** Sözleşme bazında referans bilgileri sağlayan FixAPI bağlantısıdır. FixAPI Emir İletimi bağlantısından farklı olarak hem birinci hem de ikinci gruptaki sözleşmeler hakkındaki bilgileri içermektedir.
- **FixAPI Drop-Copy:** Belli bir Piyasa üyesine ait emir, kotasyon, işlem ve özel işlem bildirimleri akışının sağlandığı FixAPI bağlantısıdır. Kullanıcı filtreleme şeklindeki bu özellik sayesinde Piyasa üyelerine kullanıcılar bazında filtreleme yapma imkanı sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle Piyasa üyeleri tarafından tüm kullanıcıları içerisinden belli bir kullanıcı grubuna ait bilgilerin alınması yönünde filtreleme gerçekleştirilebilmektedir. FixAPI Drop-Copy bağlantısının, emir iletiminde olduğu gibi her bir grup için ayrı oturum açılması nedeniyle, en az iki adet kurulması zorunludur.

18.1.3. OUCH

Diğer emir iletim kanallarına göre daha hızlı emir iletimine ve böylece yüksek frekanslı işlemlerin gerçekleştirilmesine imkân sağlayan bir emir iletim protokolüdür. Bu emir iletim protokolünde sadece limit emirler ile emir girişi, düzeltilmesi ve iptali fonksiyonları kullanılabilir. Her iki gruba bağlı tüm sözleşmelere emir iletimi sağlanabilmesi için en az iki OUCH oturumunun kurulması zorunludur.

18.1.4. ITCH

Diğer veri yayın protokollerine göre daha hızlı veri akışı sağlayan bir protokoldür. İşlem gören sözleşmelere ait emir defterindeki tüm bilgilerin ve işlem bilgilerinin düşük gecikme ile yayınlanmasında kullanılır. ITCH kanalıyla iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

Diğer veri yayın protokollerine göre daha hızlı veri akışı sağlayan bir protokoldür. İşlem gören sözleşmelere ait emir defterindeki tüm bilgilerin ve işlem bilgilerinin düşük gecikme ile yayınlanmasında kullanılır. ITCH kanalıyla iki ayrı gruba iki ayrı bağlantı yapılmasına gerek yoktur, bir kullanıcı tek bağlantı ile her iki gruba da bağlantı sağlayabilir.

18.2. Algoritmik Emir İletim Sistemlerine İlişkin Hususlar

Algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla kendi merkezlerinden veya eşyerleşim merkezinden emir gönderecek Piyasa üyelerinin kullanacakları yazılım hakkında Borsaya yazılı olarak bilgi vermeleri zorunludur. Bu bilgilendirmede yazılımın çalıştırılacağı lokasyon, kime ait olduğu, emir iletiminde hangi protokolün kullanılacağı (FIX, OUCH), hangi tarihler arasında kimler tarafından test edildiği, Piyasa üyesinin test sonuçları hakkındaki değerlendirmesi, hangi tarihten itibaren kullanılmaya başlanacağı bilgileri yer almalıdır. Piyasa üyesinin algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla emir göndermeye başlamadan önce bu sistemlerin test edildiğini, sonuçlarının öngörülebilir olduğunu ve Piyasayı bozacak işlemlere sebep olmayacağını Borsaya yazılı olarak taahhüt etmesi gerekmektedir. Sistemler devreye alındıktan sonra Piyasa üyesinin oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak üzere gerekli tedbirleri alması zorunludur.

Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için Piyasa üyesi başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilecektir. YFİ esaslı algoritmaların emir iletiminde, her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlanması zorunludur. OUCH emir iletim protokolü kullanarak emir iletecek kullanıcılar da YFİ kapsamında değerlendirilir. Bu kullanıcıların İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasının risk grubu ontrollerini (kullanıcı limitleri) kullanmaları zorunludur. İşlem öncesi risk yönetimi uygulamasına ilişkin işlevi esasları ekte (Ek-6) verilmektedir.

Piyasa üyesi kendisine veya müşterilerine ait emirleri Borsaya iletmek için kullandığı algoritmik emir iletim sistemlerinden Borsaya karşı doğrudan sorumludur. Bu sistemlerin

	<u>Piyasada yaratacağı etkiler ve sonuçları hakkında kullanan/aracılık eden Piyasa üyesinin devredilemez bir sorumluluğu bulunmaktadır. Piyasa üyesi, emirlerin piyasaların işlevişini engellemeyecek, riske atmayacak, yanlış yönlendirilmesine neden olmayacak şekilde gönderileceğini ve bunun için kontrol uygulamalarının oluşturulacağını kabul etmiş ve taahhüt etmiş sayılacaktır. Algoritmik emir iletim sistemleri ile Sisteme emir iletiminde kullanılacak yazılımlar ile ilgili gerekli kontrolleri ve testleri yapmış olmak, devreye aldıktan sonra ise oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak Piyasa üyelerinin sorumluluğundadır. Piyasa üyesi algoritmik emir iletim sistemlerinin neden olduğu problemleri veya aksaklıkları gerçekleştirdiği andan itibaren en hızlı iletişim kanalı ile Borsaya bildirmekle yükümlüdür. Piyasa üyesinin İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması kapsamında oluşturacağı her bir risk grubu için belirleyeceği risk limitlerinin hangi yöntem ve hesaplamalarla oluşturulduğunu yazılı hale getirmesi ve Borsa tarafından talep edilmesi durumunda aynı gün içinde Borsaya bildirmesi zorunludur. Algoritmik emir iletim sistemlerinin ve özelde YFİ kullanıcılarının işlemlerinden kaynaklı piyasa bozucu durumların ortaya çıkması durumunda, Borsa tarafından ilgili kullanıcıların işlemlerine ara verilebilir, verilen hizmetler kısmen veya tamamen durdurulabilir. Verilen hizmetlerin Borsa tarafından durdurulması durumunda üye kâr mahrumiyeti, zarar ve sair tazminat talebinde bulunamaz.</u>				
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td data-bbox="199 1637 343 2036">Kullanım Fiyatları</td> <td data-bbox="343 1637 783 2036"> ... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere biri “karda” ve üçü “zararda” olmak üzere beş farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. </td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere biri “karda” ve üçü “zararda” olmak üzere beş farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td data-bbox="805 1637 1013 2036">Kullanım Fiyatları</td> <td data-bbox="1013 1637 1390 2036"> ... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere ikisi “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere dokuz farklı kullanım fiyatı </td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere ikisi “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere dokuz farklı kullanım fiyatı
Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere biri “karda” ve üçü “zararda” olmak üzere beş farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.				
Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere ikisi “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere dokuz farklı kullanım fiyatı				

		seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	
C.BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		C.BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", dördü "zararda" olmak üzere yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.
D. Mini BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		D. Mini BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 5'dir. (5.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", dördü "zararda" olmak üzere yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 5'dir. (5.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.
F.USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri		F.USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri	
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 25 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2025, 2050, vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir	Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 25 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2025, 2050, vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir

	vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri karda, biri “başabaşta” ve ikisi “zararda” olmak üzere dört farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.		vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri “başabaşta” ve sekizi “zararda” olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR		EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	
TAM İŞ GÜNÜ		TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ	PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-18:10	Pay Türev Pazarı	09:30-18:10
Diğer Türev Pazarları	09:30-18:15	Diğer Türev Pazarları	09:30-18:15
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER	İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_ONCESI	07:00:00	VIOP_SEANS_ONCESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00	VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	18:10:00/18:15:00	VIOP_SEANS_SONU	18:10:00/18:15:00
VIOP_UF_ILANI	18:55:00+	VIOP_UF_ILANI	18:55:00+
VIOP_GUNSONU_N	19:00:00+	VIOP_GUNSONU_N	19:00:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+	VIOP_YAYIN	23:30:00+
YARIM İŞ GÜNÜ		YARIM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ	PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-12:40	Pay Türev Pazarı	09:30-12:40
Diğer Türev Pazarları	09:30-12:45	Diğer Türev Pazarları	09:30-12:45
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER	İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_ONCESI	07:00:00	VIOP_SEANS_ONCESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00	VIOP_SUREKLI_MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SONU	12:40:00/12:45:00	VIOP_SEANS_SONU	12:40:00/12:45:00
VIOP_UF_ILANI	13:25:00+	VIOP_UF_ILANI	13:25:00+
VIOP_GUNSONU_N	13:30:00+	VIOP_GUNSONU_N	13:30:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+	VIOP_YAYIN	23:30:00+
...		...	

31/05/2017 tarihli ve 2017/51 sayılı Duyuru ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:2
4.Tanım ve Kısaltmalar ... e) Eşyerleşim: Emir iletiminde ve veri alımında kullanılan, piyasa katılımcılarına (üye, veri yayın kuruluşu, servis sağlayıcı vb.) ait sunucuların Borsa işlem sistemine hizmet veren sunucuların bulunduğu veri merkezinde barındırılmasını sağlayan, Borsa tarafından sunulan hizmeti, ... ifade eder.	4.Tanım ve Kısaltmalar ... e) Eşyerleşim: <u>Veri yayın kuruluşlarına, servis sağlayıcılara, Piyasa üyelerine ve müşterilerine ait sistem ve sunucuların, belirli standartlar dâhilinde Sisteme en yakın şekilde konuşlandırılarak, emir iletiminde ve veriye erişimde hız kazandırmak üzere sunulan bir veri merkezi hizmeti,</u> ... af) <u>Yüksek frekanslı işlem kullanıcıları: Algoritmik emir üretim/iletim sistemlerini kullanarak yüksek hızda ve çok sayıda emir</u>

	<u>iletme ve işlem gerçekleştirme potansiyeline sahip olan kullanıcıları,</u> ifade eder.
12.Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1:AKBNK-ARCLK-EKGYO-EREGL-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...	12.Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1: AKBNK-ARCLK-EKGYO-EREGL-<u>FBIST</u>-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...
18.2.Algoritmik Emir İletim Sistemlerine İlişkin Hususlar Algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla kendi merkezlerinden veya eşyerleşim merkezinden emir gönderecek Piyasa üyelerinin kullanacakları yazılım hakkında Borsaya yazılı olarak bilgi vermeleri zorunludur. <u>Bu bilgilendirmede yazılımın çalıştırılacağı lokasyon, kime ait olduğu, emir iletiminde hangi protokolün kullanılacağı (FIX, OUCH), hangi tarihler arasında kimler tarafından test edildiği, Piyasa üyesinin test sonuçları hakkındaki değerlendirmesi, hangi tarihten itibaren kullanılmaya başlanacağı bilgileri yer almalıdır.</u> Piyasa üyesinin algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla emir göndermeye başlamadan önce bu sistemlerin test edildiğini, sonuçlarının öngörülebilir olduğunu ve Piyasayı bozacak işlemlere sebep olmayacağını Borsaya yazılı olarak taahhüt etmesi gerekmektedir. Sistemler devreye alındıktan sonra Piyasa üyesinin oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak üzere gerekli tedbirleri alması zorunludur. Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için Piyasa üyesi başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilecektir. Yüksek frekanslı işlemler esaslı algoritmaların emir iletiminde, her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlanması zorunludur. OUCH emir iletim protokolü kullanarak emir iletecek kullanıcılar da yüksek frekanslı işlemler kapsamında değerlendirilir. Bu kullanıcıların İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasının risk grubu kontrollerini (kullanıcı limitleri) kullanmaları zorunludur. İşlem öncesi risk yönetimi uygulamasına ilişkin işleyiş esasları ekte (<u>Ek-6</u>) yer almaktadır.	18.2.Algoritmik Emir İletim Sistemlerine İlişkin Hususlar Algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla kendi merkezlerinden veya eşyerleşim merkezinden emir gönderecek Piyasa üyelerinin kullanacakları yazılım hakkında <u>ekte (Ek-14) yer alan bilgi formu ile</u> Borsaya yazılı olarak bilgi vermeleri zorunludur. <u>Ayrıca</u> Piyasa üyesinin algoritmik emir iletim sistemleri aracılığıyla emir göndermeye başlamadan önce bu sistemlerin test edildiğini, sonuçlarının öngörülebilir olduğunu ve Piyasayı bozacak işlemlere sebep olmayacağını <u>ekte (Ek-15) yer alan taahhütname ile</u> Borsaya yazılı olarak taahhüt etmesi gerekmektedir. Sistemler devreye alındıktan sonra Piyasa üyesinin oluşabilecek riskleri gerçek zamanlı olarak izleyip, bu riskleri sınırlandırmak ve gerekli durumlarda en kısa sürede yazılımı durdurarak emir iletimini sonlandırmak üzere gerekli tedbirleri alması zorunludur. Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için Piyasa üyesi başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilecektir. Yüksek frekanslı işlemler esaslı algoritmaların emir iletiminde, her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlanması zorunludur. Bu kullanıcıların İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasının risk grubu kontrollerini (kullanıcı limitleri) kullanmaları zorunludur. İşlem öncesi risk yönetimi uygulamasına ilişkin işleyiş esasları ekte (<u>Ek-6</u>) yer almaktadır. OUCH emir iletim protokolü kullanarak emir iletecek kullanıcılar da yüksek frekanslı işlemler kapsamında değerlendirilir. <u>Bir kullanıcının yüksek frekanslı işlem kullanıcısı sayılabilmesi için bu kullanıcı adına emir üretecek sunucuların Piyasa üyesi tarafından Borsanın eşyerleşim merkezinde konuşlandırılması ve Borsa tarafından bu kullanıcılara ayırt edici özellikteki kullanıcı kodu verilmiş olması gerekmektedir.</u> ...

...	23. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <u>Emir girişinde Sistem tarafından fiyat ve miktar kontrolü yapılır. İlgili işlem günü bölümü özelliklerine uygun olmayan emirler Sisteme girilemez. Piyasada uygulanan minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:</u> Tablo 4: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th><u>Sözleşme</u></th> <th><u>Minimum Emir Miktarı</u></th> <th><u>Maksimum Emir Miktarı</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı < 25 TL)</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>5.000</u></td> </tr> <tr> <td><u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥ 25 TL)</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>2.500</u></td> </tr> <tr> <td><u>Endeks Sözleşmeleri</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>2.000</u></td> </tr> <tr> <td><u>Mini Endeks Sözleşmeleri</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>200.000</u></td> </tr> <tr> <td><u>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>5.000</u></td> </tr> <tr> <td><u>Altın Sözleşmeleri</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>500.000</u></td> </tr> <tr> <td><u>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>100</u></td> </tr> <tr> <td><u>Diğer Sözleşmeler</u></td> <td><u>1</u></td> <td><u>2.000</u></td> </tr> </tbody> </table> (madde ve tablo numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)	<u>Sözleşme</u>	<u>Minimum Emir Miktarı</u>	<u>Maksimum Emir Miktarı</u>	<u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı < 25 TL)</u>	<u>1</u>	<u>5.000</u>	<u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥ 25 TL)</u>	<u>1</u>	<u>2.500</u>	<u>Endeks Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>2.000</u>	<u>Mini Endeks Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>200.000</u>	<u>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>5.000</u>	<u>Altın Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>500.000</u>	<u>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>100</u>	<u>Diğer Sözleşmeler</u>	<u>1</u>	<u>2.000</u>
<u>Sözleşme</u>	<u>Minimum Emir Miktarı</u>	<u>Maksimum Emir Miktarı</u>																										
<u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı < 25 TL)</u>	<u>1</u>	<u>5.000</u>																										
<u>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥ 25 TL)</u>	<u>1</u>	<u>2.500</u>																										
<u>Endeks Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>2.000</u>																										
<u>Mini Endeks Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>200.000</u>																										
<u>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>5.000</u>																										
<u>Altın Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>500.000</u>																										
<u>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</u>	<u>1</u>	<u>100</u>																										
<u>Diğer Sözleşmeler</u>	<u>1</u>	<u>2.000</u>																										
23. Emir Düzeltme Durdurulmuş statüdeki emirler hariç Sistemde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları istenildiği anda yetkilendirilmiş temsilciler tarafından değiştirilebilir. ...	24. Emir Düzeltme Durdurulmuş statüdeki emirler hariç Sistemde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları üzerinde ekte (Ek-3) belirtildiği şekilde ilgili işlem günü bölümünde Sistem tarafından izin verilen değişiklikler yetkilendirilmiş temsilciler tarafından yapılabilir. ...																											

31.Özsermaye Halleri ve Özsermaye Halleri Komitesi ... Komite asil üyelerinden iki kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarından, iki kişi Endeks ve Veri Bölümünden ve bir kişi de Pay Piyasasından görevlendirilir.	32.Özsermaye Halleri ve Özsermaye Halleri Komitesi ... Komite asil üyelerinden iki kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarından, iki kişi Endeks ve Veri Direktörlüğünden ve bir kişi de Pay Piyasasından görevlendirilir. (Ek-7'de yer alan benzer ifadeler yukarıda belirtildiği şekilde güncellenmiştir.)												
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ S.Aylık Gecelik Repo Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Son İşlem Günü</td> <td>Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.</td> </tr> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td>Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.</td> </tr> </table>	Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ S.Aylık Gecelik Repo Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Son İşlem Günü</td> <td>Her vade ayının son iş günü.</td> </tr> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td>Her vade ayının son iş günü.</td> </tr> </table> T.Üç Aylık Gecelik Repo Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Son İşlem Günü</td> <td>Her vade ayının son iş günü.</td> </tr> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td>Her vade ayının son iş günü.</td> </tr> </table>	Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü.	Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.												
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.												
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.												
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü.												
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü.												
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü.												
T.Üç Aylık Gecelik Repo Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Son İşlem Günü</td> <td>Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.</td> </tr> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td>Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.</td> </tr> </table>	Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.									
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.												
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.												
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Spread Şartları <table border="1"> <tr> <td>Minimum Emir Büyüklüğü</td> </tr> <tr> <td>50</td> </tr> </table>	Minimum Emir Büyüklüğü	50	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Spread Şartları <table border="1"> <tr> <td>Minimum Emir Büyüklüğü</td> </tr> <tr> <td>25</td> </tr> </table>	Minimum Emir Büyüklüğü	25								
Minimum Emir Büyüklüğü													
50													
Minimum Emir Büyüklüğü													
25													
	EK-14: ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ BİLGİ FORMU ve EK-15:												

	BORSA İSTANBUL A.Ş. ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ TAAHHÜTNAMESİ eklenmiştir.

08/08/2017 tarihli ve 2017/59 sayılı Duyuru ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:3
5.3 Sözleşme Kodları ... Özsermaye hali uyarlamasına tabi olan ve böylelikle unsurları standart sözleşme unsurlarından farklılaşan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde sözleşme kodlarının sonuna özsermaye hali uyarlamasına bağlı olarak ilgili sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N kodu) ile sıra numarası (1, 2, 3 vb.) ayrıca eklenir.	5.3 Sözleşme Kodları ... Özsermaye hali uyarlamasına tabi olan ve böylelikle unsurları standart sözleşme unsurlarından farklılaşan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde sözleşme kodlarının sonuna özsermaye hali uyarlamasına bağlı olarak ilgili sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.
38. Piyasa Yapıcılık Programı 38.1 Genel İşleyiş Esasları ... Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir: a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, b) Endeks (BİST30 ve Mini BİST30) opsiyon sözleşmeleri, c) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri, ç) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, d) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, f) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, g) FBIST BYF vadeli işlem sözleşmeleri. ...	38. Piyasa Yapıcılık Programı 38.1 Genel İşleyiş Esasları ... Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir: a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, b) Endeks (BİST30 ve Mini BİST30) opsiyon sözleşmeleri, c) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri, ç) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, d) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, f) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, g) FBIST BYF vadeli işlem sözleşmeleri, ğ) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri.
	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ ... RUB/TL ve CNH/TL sözleşmeleri unsurları eklenmiştir.
	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ 176/VİOP Döviz Türev Pazarı'na RUBTRY ve CNHTRY dayanak varlıkları eklenmiştir.
EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... PVİS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar Bu bölümde örnek olarak PVİS'lere ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.	EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... PVİS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar Bu bölümde örnek olarak PVİS'lere ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.

Özsermaye hali uyarlaması öncesinde ve sonrasında kullanılacak PVİS kodları aşağıda verilmiştir.

Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları	Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları
F_GARAN0117	F_GARAN0117N1
F_GARAN0217	F_GARAN0217N1

Tablo 1’de görüldüğü gibi, GARAN payı üzerine ilk açılan vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 şeklindedir.

Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;

F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. Ayrıca F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri ~~de~~ işlem görmeye devam eder.

Diğer taraftan, ikinci özsermaye uyarlaması yapılması (yeni vade ayı gelip standart vadeli işlem sözleşmesinin de yaratıldığı) durumunda kullanılacak sözleşme kodları Tablo 2’de verilmiştir.

İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları		
F_GARAN0 217N1	F_GARAN02 17	F_GARAN0 317
İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları		
F_GARAN0 217N2	F_GARAN0 217N1	F_GARAN0 317N1

Birinci özsermaye hali sonrası (ikinci özsermaye hali öncesi) Sistemde tanımlı vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0217, F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 şeklindedir.

Özsermaye hali uyarlaması öncesinde ve sonrasında kullanılacak PVİS kodları aşağıda verilmiştir.

Tablo-1: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları	Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları
F_GARAN0117	F_GARAN0117N1
F_GARAN0217	F_GARAN0217N1

Tablo 1’de görüldüğü gibi, GARAN payı üzerine ilk açılan vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 şeklindedir.

Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;

F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. Ayrıca F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri **aynı ISIN kodları ve özellikler ile yeni standart sözleşmeler olarak** işlem görmeye devam eder. **Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak yeni vade ayları standart sözleşme olarak işleme açılır.**

Diğer taraftan, ikinci özsermaye uyarlaması yapılması (yeni vade ayı gelip standart vadeli işlem sözleşmesinin de yaratıldığı) durumunda kullanılacak sözleşme kodları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo-2: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Öncesi Sözleşme Kodları		
F_GARAN0 217N1	F_GARAN02 17	F_GARAN0 317
İkinci Özsermaye Hali Uyarlaması Sonrası Sözleşme Kodları		

GARAN payı üzerine ikinci defa özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;	F_GARAN0 217N2	<u>F_GARAN0 217N3</u>	F_GARAN0 317N1									
F_GARAN0217 ve F_GARAN0217N1 sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan <u>F_GARAN0217N1</u> ile F_GARAN0217N2 kodlu sözleşmeye aktarılır; ayrıca <u>F_GARAN0317</u> sözleşmesindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşme olan <u>F_GARAN0317N1</u> kodlu sözleşmeye aktarılır. Ayrıca F_GARAN0217 ve F_GARAN0317 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri de işlem görmeye devam eder.	Birinci özsermaye hali sonrası (ikinci özsermaye hali öncesi) Sistemde tanımlı vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0217, F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 şeklindedir.											
Hesaplanan “Düzeltilme Katsayısı”, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki PVİS’lerin fiyat ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet PVİS olduğu varsayılmıştır.	GARAN payı üzerine ikinci defa özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;											
... POS’larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar Bu bölümde örnek olarak POS’lara ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.	F_GARAN0217, F_GARAN0217N1 ve <u>F_GARAN0317</u> sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan F_GARAN0217N3, F_GARAN0217N2 ile <u>F_GARAN0317N1</u> kodlu sözleşmelere aktarılır. Ayrıca F_GARAN0217 ve F_GARAN0317 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri <u>aynı ISIN kodları ve özellikler ile yeni standart sözleşmeler olarak</u> işlem görmeye devam eder.											
Özsermaye hali uyarlaması öncesinde 02/17 vadeli, kullanım fiyatı 6.75 TL olan AKBNK kodlu paya bağlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları Tablo 3’de verilmiştir.	Hesaplanan “Düzeltilme Katsayısı”, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki PVİS’lerin fiyat ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet PVİS olduğu varsayılmıştır.											
<i>Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları</i>	... POS’larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Uyarlama Öncesi</th> <th colspan="2">Uyarlama Sonrası</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 C 6.75</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.75</td> </tr> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 P 6.75</td> <td>O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 P 3.75</td> </tr> </tbody> </table>	Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası		O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75	O_AKBNKE 0217 P 6.75	O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.75	Bu bölümde örnek olarak POS’lara ilişkin olarak özsermaye hallerinde yapılan uyarlamalardan bahsedilmektedir.		
Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası											
O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75										
O_AKBNKE 0217 P 6.75	O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.75										
Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneğin AKBNK payı üzerine 02/17 vadeli 6.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları sırasıyla	Özsermaye hali uyarlaması öncesinde 02/17 vadeli, kullanım fiyatı 6.75 TL olan AKBNK kodlu paya bağlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları Tablo 3’de verilmiştir.											
<i>Tablo-3: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları</i>												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Uyarlama Öncesi</th> <th colspan="2">Uyarlama Sonrası</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 C 6.75</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.75</td> </tr> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 P 6.75</td> <td></td> <td>O_AKBNKE 0217 P 3.75</td> </tr> </tbody> </table>				Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası		O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75	O_AKBNKE 0217 P 6.75		O_AKBNKE 0217 P 3.75
Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası											
O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75										
O_AKBNKE 0217 P 6.75		O_AKBNKE 0217 P 3.75										

O_AKBNKE0217C6.75 ve O_AKBNKE0217P6.75 şeklindedir.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="818 192 1002 309"></td> <td data-bbox="1002 192 1197 309">O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1</td> <td data-bbox="1197 192 1386 309"></td> </tr> </table>		O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1							
	O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1									
Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde; Standart sözleşmelerdeki pozisyonlar yeni işleme açılan standart olmayan (N1) sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C6.75 ile O_AKBNKE0217P6.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılırken yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Tablo 3’de görüldüğü gibi, birinci özsermaye hali sonrası AKBNK üzerine 02/17 vadeli 3.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 ve aynı vadeli düzeltilmiş kullanım fiyatı 3.78 TL olan standart olmayan (N1) sözleşmelerin kodları ise O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 olur. Diğer taraftan, ikinci bir özsermaye uyarlaması yapılması durumunda kullanılan örnek sözleşme kodları Tablo 4’te verilmiştir.	Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneğin AKBNK payı üzerine 02/17 vadeli 6.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları sırasıyla O_AKBNKE0217C6.75 ve O_AKBNKE0217P6.75 şeklindedir. Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde; Standart sözleşmelerdeki pozisyonlar yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C6.75 ile O_AKBNKE0217P6.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılırken yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Tablo 3’de görüldüğü gibi, birinci özsermaye hali sonrası AKBNK üzerine 02/17 vadeli 3.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 ve aynı vadeli düzeltilmiş kullanım fiyatı 3.78 TL olan standart olmayan sözleşmelerin kodları ise O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 olur. <u>İşleme açılacak sözleşmeler, alım satım sisteminde daha önce işleme açılmış ancak çeşitli nedenlerle işleme kapatılmış ise aynı ISIN kodları ile yeni sözleşmeler olarak yeniden işleme açılabilir. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler standart sözleşme olarak işleme açılır.</u> Diğer taraftan, ikinci bir özsermaye uyarlaması yapılması durumunda kullanılan örnek sözleşme kodları Tablo 4’te verilmiştir.									
<i>İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Sonrası Sözleşme Kodları</i>										
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Uyarlama Sonrası</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 C 2.86 N2</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.00</td> </tr> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 P 2.86 N2</td> <td>O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 P 3.00</td> </tr> </tbody> </table>	Uyarlama Sonrası			O_AKBNKE 0217 C 2.86 N2	O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.00	O_AKBNKE 0217 P 2.86 N2	O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.00	
Uyarlama Sonrası										
O_AKBNKE 0217 C 2.86 N2	O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.00								
O_AKBNKE 0217 P 2.86 N2	O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.00								
AKBNK payı ikinci defa bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde örnek olarak; O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 kodlu standart olmayan (N1) sözleşmeler işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.86N2 ve O_AKBNKE0217P2.86N2 kodlu standart olmayan (N2) sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 standart sözleşmeleri	<u>Tablo-4: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Sonrası Sözleşme Kodları</u> <table border="1"> <tr> <td style="text-align: center;">Uyarlama Öncesi</td> </tr> </table>	Uyarlama Öncesi								
Uyarlama Öncesi										

işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.83N1 ve O_AKBNKE0217P2.83N1 kodlu standart olmayan (N1) sözleşmelere aktarılır. Son olarak yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Aşağıdaki bölümlerdeki örneklerde rüçhan haklarının 1 TL nominal değerli bir pay için 1 TL'den kullanıldığı kabul edilmiştir. Primli rüçhan hakkı kullanımı söz konusu olması durumunda, aşağıdaki genel formülde, ilgili tutarın rüçhan hakkı bedeli (R) olarak dikkate alınması gerekmektedir. Hesaplanan Düzeltme Katsayısı, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki paya dayalı opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatı ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet paya dayalı opsiyon sözleşmesi olduğu varsayılmıştır. ...	<u>O_AKBNKE0217 C</u> <u>3.78 N1</u> <u>O_AKBNKE0217 P</u> <u>3.78 N1</u>	<u>O_AKBNKE0217 C 3.75</u> <u>O_AKBNKE0217 P 3.75</u>					
	Uyarılama Sonrası <table border="1"> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 C 2.86 <u>N1</u></td> <td>O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 C 3.00</td> </tr> <tr> <td>O_AKBNKE 0217 P 2.86 <u>N1</u></td> <td>O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1</td> <td>O_AKBNKE 0217 P 3.00</td> </tr> </table>		O_AKBNKE 0217 C 2.86 <u>N1</u>	O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.00	O_AKBNKE 0217 P 2.86 <u>N1</u>	O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1
O_AKBNKE 0217 C 2.86 <u>N1</u>	O_AKBNKE 0217 C 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.00					
O_AKBNKE 0217 P 2.86 <u>N1</u>	O_AKBNKE 0217 P 2.83 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.00					
	AKBNK payı ikinci defa bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarılması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde örnek olarak; O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 kodlu standart olmayan sözleşmeler işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.86<u>N1</u> ve O_AKBNKE0217P2.86<u>N1</u> kodlu standart olmayan (N2) sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan O_AKBNKE0217C2.83N1 ve O_AKBNKE0217P2.83N1 kodlu standart olmayan sözleşmelere aktarılır. Son olarak yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Aşağıdaki bölümlerdeki örneklerde rüçhan haklarının 1 TL nominal değerli bir pay için 1 TL'den kullanıldığı kabul edilmiştir. Primli rüçhan hakkı kullanımı söz konusu olması durumunda, aşağıdaki genel formülde, ilgili tutarın rüçhan hakkı bedeli (R) olarak dikkate alınması gerekmektedir. Hesaplanan Düzeltme Katsayısı, özsermaye halinin yapıldığı sırada açık olan tüm vade aylarındaki paya dayalı opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatı ve sözleşme büyüklüğü için yapılacak düzeltmelerde kullanılır. Aşağıdaki örneklerde özsermaye hali sırasında sadece bir adet paya dayalı opsiyon sözleşmesi olduğu varsayılmıştır.						

	...
	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ RUB/TL ve CNH/TL sözleşmeleri için piyasa yapıcı yükümlülükleri eklenmiştir.
	EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI RUB/TL ve CNH/TL sözleşmeleri için piyasa yapıcı hakları eklenmiştir.

06/11/2017 tarihli ve 2017/81 sayılı Duyuru ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:4																
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)</td> <td>Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.</td> </tr> </table> B.Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)</td> <td>Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.</td> </tr> </table> C.BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.		Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.		Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)</td> <td>Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.</td> </tr> </table> B.Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)</td> <td>Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.</td> </tr> </table>	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.		Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.		Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.																
	Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.																
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.																
	Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.																
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir.																
	Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.																
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.																
	Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.																

Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	C.BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
D.Mini BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		D.Mini BİST30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. <u>Minimum fiyat adımı 0,01'dir.</u> Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ ... Yıllık ve Üç Aylık (Çeyreklik) baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri unsurları eklenmiştir.		EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ ... Yıllık ve Üç Aylık (Çeyreklik) baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri unsurları eklenmiştir.
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ 185/VİOP Elektrik Türev Pazarı'na ELCBASY ile ELCBASQ1, ELCBASQ2, ELCBASQ3 ve ELCBASQ4 dayanak varlıkları eklenmiştir.		EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ 185/VİOP Elektrik Türev Pazarı'na ELCBASY ile ELCBASQ1, ELCBASQ2, ELCBASQ3 ve ELCBASQ4 dayanak varlıkları eklenmiştir.
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ		EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ
Pay Vadeli İşlem	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i	Pay Vadeli İşlem Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı
Pay Opsiyon	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i	Pay Opsiyon Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı
EK-12:TELEFONLA EMİR İLETİM TEYİT FORMU Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları'na Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda tarihinde emir girişlerimizi/emir		EK-12:TELEFONLA EMİR İLETİM TEYİT FORMU Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları'na Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda tarihinde işbu form

düzeltilmelerimizi/emir iptallerimizi (emirler) no.lu telefon numarasından Borsanız yetkili personeline ilettiğimizi, emirlerin Borsanız yetkilileri tarafından ve gerekli olması halinde Şirketimize ait şifre ve kullanıcı kodları kullanılarak Sisteme girilmesini, emirlerin veriliş sırasında Borsanız tarafından kayda alınan telefon görüşmesi kayıtları ile emirlerin sisteme girilmesi neticesinde oluşacak Borsanız defter, kayıt ve belgelerinin kesin ve geçerli delil olacağını, telefon ile verilen emirler dolayısıyla oluşacak her türlü işlemi, telefon ile verilen emirlerle ilgili yapılabilecek hataları ve sonuçlarını kabul ettiğimizi talep, beyan, kabul ve taahhüt ederiz. Tarih: Yetkili İmzalar:	ekinde detayları belirtilen emir girişlerimizi/emir düzeltilmelerimizi/emir iptallerimizi (emirler) no.lu telefon numarasından Borsanız yetkili personeline ilettiğimizi, emirlerin Borsanız yetkilileri tarafından ve gerekli olması halinde Şirketimize ait şifre ve kullanıcı kodları kullanılarak Sisteme girilmesini, emirlerin veriliş sırasında Borsanız tarafından kayda alınan telefon görüşmesi kayıtları ile emirlerin sisteme girilmesi neticesinde oluşacak Borsanız defter, kayıt ve belgelerinin kesin ve geçerli delil olacağını, telefon ile verilen emirler dolayısıyla oluşacak her türlü işlemi, telefon ile verilen emirlerle ilgili yapılabilecek hataları ve sonuçlarını kabul ettiğimizi talep, beyan, kabul ve taahhüt ederiz. Tarih: Yetkili İmzalar:

05/12/2017 tarihli ve 2017/87 sayılı Duyuru ile belgede aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01 EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 15%;">Kullanım Fiyatları</td> <td>İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>2,50-9,99</td><td>0,25</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>2,50</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>5,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” </td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.		<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>2,50-9,99</td><td>0,25</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>2,50</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>5,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta”	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01-0,99	0,05	1,00-2,49	0,10	2,50- 9,99	0,25	10,00-24,99	0,50	25,00-49,99	1,00	50,00-99,99	2,50	100,00-249,99	5,00	250,00-499,99	10,00	500,00-999,99	25,00	1.000,00 ve üzeri	50,00	YENİ METİN REVİZYON NO:5 EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 15%;">Kullanım Fiyatları</td> <td>İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,01</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,02</td></tr> <tr><td>2,50-4,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>5,00-9,99</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,20</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>2,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri </td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.		<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,01</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,02</td></tr> <tr><td>2,50-4,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>5,00-9,99</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,20</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>2,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01-0,99	0,01	1,00-2,49	0,02	2,50- 4,99	0,05	5,00-9,99	0,10	10,00-24,99	0,20	25,00-49,99	0,50	50,00-99,99	1,00	100,00-249,99	2,00	250,00-499,99	10,00	500,00-999,99	25,00	1.000,00 ve üzeri	50,00
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.																																																						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>2,50-9,99</td><td>0,25</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>2,50</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>5,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta”	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01-0,99	0,05	1,00-2,49	0,10	2,50- 9,99	0,25	10,00-24,99	0,50	25,00-49,99	1,00	50,00-99,99	2,50	100,00-249,99	5,00	250,00-499,99	10,00	500,00-999,99	25,00	1.000,00 ve üzeri	50,00																																
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																																																						
0,01-0,99	0,05																																																						
1,00-2,49	0,10																																																						
2,50- 9,99	0,25																																																						
10,00-24,99	0,50																																																						
25,00-49,99	1,00																																																						
50,00-99,99	2,50																																																						
100,00-249,99	5,00																																																						
250,00-499,99	10,00																																																						
500,00-999,99	25,00																																																						
1.000,00 ve üzeri	50,00																																																						
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.																																																						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th> <th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0,01-0,99</td><td>0,01</td></tr> <tr><td>1,00-2,49</td><td>0,02</td></tr> <tr><td>2,50-4,99</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>5,00-9,99</td><td>0,10</td></tr> <tr><td>10,00-24,99</td><td>0,20</td></tr> <tr><td>25,00-49,99</td><td>0,50</td></tr> <tr><td>50,00-99,99</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>100,00-249,99</td><td>2,00</td></tr> <tr><td>250,00-499,99</td><td>10,00</td></tr> <tr><td>500,00-999,99</td><td>25,00</td></tr> <tr><td>1.000,00 ve üzeri</td><td>50,00</td></tr> </tbody> </table> Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01-0,99	0,01	1,00-2,49	0,02	2,50- 4,99	0,05	5,00-9,99	0,10	10,00-24,99	0,20	25,00-49,99	0,50	50,00-99,99	1,00	100,00-249,99	2,00	250,00-499,99	10,00	500,00-999,99	25,00	1.000,00 ve üzeri	50,00																														
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																																																						
0,01-0,99	0,01																																																						
1,00-2,49	0,02																																																						
2,50- 4,99	0,05																																																						
5,00-9,99	0,10																																																						
10,00-24,99	0,20																																																						
25,00-49,99	0,50																																																						
50,00-99,99	1,00																																																						
100,00-249,99	2,00																																																						
250,00-499,99	10,00																																																						
500,00-999,99	25,00																																																						
1.000,00 ve üzeri	50,00																																																						

olmak üzere ikisi “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere dokuz farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.

22/12/2017 tarihli ve 2017/93 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01						YENİ METİN REVİZYON NO:6					
Pazar Segmen ti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Aylar	Ocak	Şubat	Minimum Emir Büyüklüğü	Pazar Segmen ti	Sorumlu Olunan Sözleşmeler	Aylar	Ocak	Şubat	Minimum Emir Büyüklüğü
Elektrik Vadeli İşlem	En yakın 3 vadedeki sözleşmeler.	En İyi Alış Fiyatı - TL	140 - 190	140 - 190	25	Aylık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	En yakın 2. ve 3. vadedeki sözleşmeler	En İyi Alış Fiyatı - TL	140 - 220	140 - 220	20
		Maksimum Spread	2	2				Maksimum Spread	4	4	
		Aylar	Mart	Nisan				Aylar	Mart	Nisan	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	100 - 160	100 - 160				En İyi Alış Fiyatı - TL	100 - 200	100 - 200	
		Maksimum Spread	2	2				Maksimum Spread	4	4	
		Aylar	Mayıs	Haziran				Aylar	Mayıs	Haziran	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	100 - 160	100 - 160				En İyi Alış Fiyatı - TL	100 - 200	100 - 210	
		Maksimum Spread	2	2				Maksimum Spread	4	4	
		Aylar	Temmuz	Ağustos				Aylar	Temmuz	Ağustos	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 180	130 - 180				En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 210	130 - 210	
		Maksimum Spread	2	2				Maksimum Spread	4	4	
		Aylar	Eylül	Ekim				Aylar	Eylül	Ekim	
		En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 170	130 - 170				En İyi Alış Fiyatı - TL	130 - 210	130 - 210	
		Maksimum Spread	2	2				Maksimum Spread	4	4	
Aylar	Kasım	Aralık	Aylar	Kasım	Aralık						
En İyi Alış Fiyatı - TL	140 - 180	140 - 190	En İyi Alış Fiyatı - TL	140 - 210	140 - 220						
Maksimum Spread	2	2	Maksimum Spread	4	4						
Piyasada Bulunma Oranı	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %70'i					Piyasada Bulunma Oranı	Aylık dönemler itibarıyla piyasanın açık olduğu sürenin %60'ı .				
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ						EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ					
Üç aylık ve yıllık baz yük vadeli işlem sözleşmelerinin piyasa yapıcılık yükümlülükleri eklenmiştir.						Üç aylık ve yıllık baz yük vadeli işlem sözleşmelerinin piyasa yapıcılık yükümlülükleri eklenmiştir.					

28/12/2017 tarihli ve 2017/95 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:7
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ **Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler.	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ **Piyasa yapımcılar sorumlu oldukları sözleşmelerde ilgili spread şartını çift taraflı (alış-satış) emir girmek suretiyle sağlamakla yükümlüdürler. <u>Sorumlu olunan sözleşmelerde belirlenen alış satış fiyat/miktar yükümlülükleri dahilinde yalnızca satış emri bulundurulması halinde, satış fiyatı ile bu fiyata karşılık gelen maksimum fiyat aralığı farkının ilgili sözleşmenin fiyat adından küçük olması durumunda yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.</u>

27/08/2018 tarihli ve 2018/53 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:8
G.USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri Vade Ayları Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki iki döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam dört vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Dört vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.	G.USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri Vade Ayları Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda içinde bulunulan ay, takip eden ay, sonraki <u>üç</u> döngü ayı ve aynı yılın Aralık ayı olmak üzere toplam <u>altı</u> vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. <u>Altı</u> vade ayını tamamlamak için gerektiğinde bir sonraki takvim yılının Aralık vadeli sözleşmeleri de ayrıca işleme açılır.

31/10/2018 tarihli ve 2018/66 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:9																														
5.3. Sözleşme Kodları ... Tablo 2: Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu	5.3. Sözleşme Kodları ... Tablo 2: Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_</td> <td>Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>Mini sözleşme bilgisi kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> <tr> <td>0417</td> <td>Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)</td> </tr> <tr> <td>92.000</td> <td>Kullanım fiyatı</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)	XU030	Dayanak varlık kodu	M	Mini sözleşme bilgisi kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)	C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)	92.000	Kullanım fiyatı	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_</td> <td>Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> <tr> <td>0417</td> <td>Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)</td> </tr> <tr> <td>92.000</td> <td>Kullanım fiyatı</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)	XU030	Dayanak varlık kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)	C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)	92.000	Kullanım fiyatı
Kod	Açıklama																														
O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)																														
XU030	Dayanak varlık kodu																														
M	Mini sözleşme bilgisi kodu																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																														
0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)																														
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)																														
92.000	Kullanım fiyatı																														
Kod	Açıklama																														
O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)																														
XU030	Dayanak varlık kodu																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																														
0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)																														
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)																														
92.000	Kullanım fiyatı																														

...																																																				
12. Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1: AKBNK-ARCLK-EKGYO-EREGL-FBIST-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...	12. Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1: AKBNK-ARCLK-EKGYO-EREGL-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...																																																			
23. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri ... Tablo 4: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)</td> <td>1</td> <td>2.500</td> </tr> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> <tr> <td>Mini Endeks Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>200.000</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>500.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500	Endeks Sözleşmeleri	1	2.000	Mini Endeks Sözleşmeleri	1	200.000	Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000	Altın Sözleşmeleri	1	500.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100	Diğer Sözleşmeler	1	2.000	23. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri ... Tablo 4: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)</td> <td>1</td> <td>2.500</td> </tr> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>500.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500	Endeks Sözleşmeleri	1	2.000	Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000	Altın Sözleşmeleri	1	500.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100	Diğer Sözleşmeler	1	2.000
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı																																																		
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000																																																		
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500																																																		
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000																																																		
Mini Endeks Sözleşmeleri	1	200.000																																																		
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000																																																		
Altın Sözleşmeleri	1	500.000																																																		
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100																																																		
Diğer Sözleşmeler	1	2.000																																																		
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı																																																		
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000																																																		
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500																																																		
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000																																																		
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000																																																		
Altın Sözleşmeleri	1	500.000																																																		
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100																																																		
Diğer Sözleşmeler	1	2.000																																																		
38. Piyasa Yapıcılık Programı 38.1. Genel İşleyiş Esasları ... Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir: a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri,	38. Piyasa Yapıcılık Programı 38.1. Genel İşleyiş Esasları ... Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir: a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, b) BİST 30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,																																																			

b) Endeks (BİST30 ve Mini BİST30) opsiyon sözleşmeleri, c) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri, ç) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, d) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, f) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, g) FBIST BYF vadeli işlem sözleşmeleri, ğ) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri. ...	c) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri, ç) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, d) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, f) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, g) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri. ...				
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Mini BİST 30 Endeks Opsiyon ve FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri unsurları çıkarılmıştır.					
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="204 1032 762 1402"> <tr> <td>Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti</td> <td>... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.</td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="802 1032 1361 1402"> <tr> <td>Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti</td> <td>... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.</td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.				
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.				
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="204 1727 762 2027"> <tr> <td>Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti</td> <td>... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit</td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Makarnalık Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="802 1727 1361 2027"> <tr> <td>Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti</td> <td>... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit</td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%10'udur . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit				
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	... Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın ±%20'sidir . Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit				

	ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.																																									
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ Mini BİST 30 Endeks ve FBIST BYF dayanak varlıkları çıkarılmıştır.																																												
EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR ... Endeks, Döviz, Altın, Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri ile Diğer Sözleşmeler Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar		EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR ... Endeks, Döviz, Altın, Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri ile Diğer Sözleşmeler Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar																																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Min. Emir Miktarı</th> <th>Maks. Emir Miktarı</th> <th>Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>2.000</td> <td>4.000</td> <td rowspan="7">Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .</td> </tr> <tr> <td>Mini Endeks Sözleşmeleri</td> <td>200.000</td> <td>400.000</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri</td> <td>5.000</td> <td>10.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>500.000</td> <td>1.000.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>100</td> <td>4.000</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>2.000</td> <td>4.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Min. Emir Miktarı	Maks. Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı	Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .	Mini Endeks Sözleşmeleri	200.000	400.000	Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000	Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Min. Emir Miktarı</th> <th>Maks. Emir Miktarı</th> <th>Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>2.000</td> <td>4.000</td> <td rowspan="6">Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri</td> <td>5.000</td> <td>10.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>500.000</td> <td>1.000.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>100</td> <td>4.000</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>2.000</td> <td>4.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Min. Emir Miktarı	Maks. Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı	Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .	Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000	Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000
Sözleşme	Min. Emir Miktarı	Maks. Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı																																									
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .																																									
Mini Endeks Sözleşmeleri	200.000	400.000																																										
Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000																																										
Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000																																										
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000																																										
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000																																										
Sözleşme	Min. Emir Miktarı	Maks. Emir Miktarı		Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı																																								
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir .																																									
Döviz ve Dolar/On s Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000																																										
Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000																																										
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000																																										
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000																																										
EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2. RİSK GRUBU KONTROLLERİ (KULLANICI LİMİTLERİ) ... Bu fonksiyonlara ek olarak risk grubu altında bulunan tüm kullanıcıların bekleyen emirlerinin tek seferde iptal edilmesi de mümkündür. ... 2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar ... <u>Piyasa Emirleri</u> Risk hesaplama yönteminin “hacim” olarak belirlenmesi halinde, son işlem fiyatı olmayan		EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2. RİSK GRUBU KONTROLLERİ (KULLANICI LİMİTLERİ) ... Bu fonksiyonlara ek olarak risk grubu altında bulunan tüm kullanıcıların bekleyen emirleri tek seferde <u>manuel olarak</u> iptal <u>edilebilir.</u> Ayrıca <u>PTRM uygulamasına Piyasa üyeleri tarafından tanımlanan limitlerin (Pozisyon Risk Limitleri ve Emir/Saniye Limiti) aşılmasıyla ve 2.3. başlığı altında detayları belirtilen izlenen kullanıcının bağlantısının kopmasıyla bekleyen emirlerin otomatik olarak toplu iptal edilmesi sağlanabilir.</u>																																										

sözleşmelere gönderilen piyasa emirleri bu sözleşmelerde önceki güne ait hesaplanmış bir kapanış fiyatı ya da uzlaşma fiyatı olmaması durumunda reddedilir. Diğer risk hesaplama yöntemlerinde böyle bir durum söz konusu değildir.

...

...

2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

...

Piyasa Emirleri

Risk hesaplama yönteminin “hacim” olarak belirlenmesi halinde, son işlem fiyatı olmayan sözleşmelere gönderilen piyasa emirleri bu sözleşmelerde önceki güne ait hesaplanmış bir kapanış fiyatı ya da uzlaşma fiyatı olmaması durumunda reddedilir. Diğer risk hesaplama yöntemlerinde böyle bir durum söz konusu değildir.

Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirler

Pozisyon risk limitleri kontrolleri altında “Bekleyen Alım Emirleri” ve “Bekleyen Satım Emirleri” limitleri tanımlanmış olan Piyasa üyelerinin ilgili risk grubuna dahil edilmiş kullanıcılardan “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip limit, piyasa ya da piyasadan limite emir göndermesi ve gönderilen emrin parçalı olarak ya da tamamen eşleşmesi durumunda emir miktarının tamamı risk hesaplamalarına yansımakta ve hesaplanan son değerler ile tanımlanan limite ulaşılmışsa anlık olarak limit ihlali gerçekleşebilmektedir. PTRM GUI’de görünmeyecek hızda gerçekleşen bu olay, ilgili risk grubu için mail tanımlaması yapılmışsa ya da otomatik toplu emir iptali fonksiyonu kullanılıyorsa bu fonksiyonların tetiklenmesine yol açabilmektedir. Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir yansıma olmadan emir iptal edilmektedir.

...

EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ Emtia Vadeli İşlem

Dayanak Varlık	En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı			Minimum Emir Büyüklüğü
		<90	<120	<150	
		Maksimum Spread			
WHTA NR	<0,70 0	0,06 00	0,084 0	0,098 0	5

EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ Emtia Vadeli İşlem

Dayanak Varlık	En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı			Minimum Emir Büyüklüğü
		<90	<120	<150	
		Maksimum Spread			
WHTA NR	<0,80 0	0,12 00	0,144 0	0,160 0	5
	<1,00 0	0,15 00	0,180 0	0,200 0	5

	<0,80 0	0,07 00	0,096 0	0,112 0	5		<1,20 0	0,18 00	0,216 0	0,240 0	5
	<0,90 0	0,08 00	0,108 0	0,126 0	5		<1,40 0	0,21 00	0,252 0	0,280 0	5
	<1,00 0	0,09 00	0,120 0	0,140 0	5		<1,60 0	0,24 00	0,288 0	0,320 0	5
	<1,10 0	0,10 00	0,132 0	0,154 0	5		<1,80 0	0,27 00	0,324 0	0,360 0	5
	<1,20 0	0,11 00	0,144 0	0,168 0	5		<2,00 0	0,30 00	0,360 0	0,400 0	5
	≥1,20 0	0,14 00	0,180 0	0,210 0	5		≥2,00 0	0,33 00	0,396 0	0,440 0	5
WHTD RM	<0,70 0	0,06 00	0,084 0	0,098 0	5	WHTD RM	<0,80 0	0,12 00	0,144 0	0,160 0	5
	<0,80 0	0,07 00	0,096 0	0,112 0	5		<1,00 0	0,15 00	0,180 0	0,200 0	5
	<0,90 0	0,08 00	0,108 0	0,126 0	5		<1,20 0	0,18 00	0,216 0	0,240 0	5
	<1,00 0	0,09 00	0,120 0	0,140 0	5		<1,40 0	0,21 00	0,252 0	0,280 0	5
	<1,10 0	0,10 00	0,132 0	0,154 0	5		<1,60 0	0,24 00	0,288 0	0,320 0	5
	<1,20 0	0,11 00	0,144 0	0,168 0	5		<1,80 0	0,27 00	0,324 0	0,360 0	5
	≥1,20 0	0,14 00	0,180 0	0,210 0	5		<2,00 0	0,30 00	0,360 0	0,400 0	5
						≥2,00 0	0,33 00	0,396 0	0,440 0	5	
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ Mini BİST 30 Endeks Opsiyon ve FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri için piyasa yapıcı yükümlülükleri çıkarılmıştır.											
EK-10: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI Mini BİST 30 Endeks Opsiyon ve FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri için piyasa yapıcı hakları çıkarılmıştır.											
EK-13: OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE GÜNLÜK FİYAT DEĞİŞİM LİMİTLERİ Mini Endeks Opsiyon Sözleşmeleri sözleşme sınıfları içerisinde çıkarılmıştır.											

07/11/2018 tarihli ve 2018/68 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN	YENİ METİN								
30.PRO.01	REVİZYON NO:10								
5.3. Sözleşme Kodları ...	5.3. Sözleşme Kodları ... Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme gönderilir. Tablo 3: Vadeler Arası Strateji Emri Kodu								
	<table border="1"><thead><tr><th>Kod</th><th>Açıklama</th></tr></thead><tbody><tr><td>F_</td><td>Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</td></tr><tr><td>XU030</td><td>Dayanak varlık kodu</td></tr><tr><td>M2-M1</td><td>Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)</td></tr></tbody></table>	Kod	Açıklama	F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)	XU030	Dayanak varlık kodu	M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)
Kod	Açıklama								
F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)								
XU030	Dayanak varlık kodu								
M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)								
17. İşlem İptali ...	17. İşlem İptali ... 3. Yukarıda belirtilen yöntemler ile referans fiyatın tespit edilemediği durumlarda referans fiyat Genel Müdürlük tarafından belirlenebilir. c) <u>Vadeler arası strateji emirlerinden kaynaklanan işlemlerin iptalinde ilgili sözleşmelerde gerçekleşen işlemlerin fiyatları ve strateji emri fiyatı birlikte değerlendirilir.</u> ... (fıkra numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)								
	22.Vadeler Arası Strateji Emirler İşlem gören vadeli işlem sözleşmelerinin farklı vade aylarına (spread fiyatıyla girilecek tek bir emir üzerinden) aynı anda ters yönlü otomatik iki emir gönderilmesine imkan sağlayan emirlerdir. Stratejiyi oluşturan farklı vadeler stratejinin “bacağı” olarak adlandırılırken; yakın vade “M1”, bir sonraki (uzak) vade “M2” ile ifade edilir. Vadeler arası strateji emirlerinin kullanılabileceği vadeli işlem sözleşmeleri ekte (Ek-16) yer almaktadır. Strateji emirlerinin işleyişine ilişkin kurallar aşağıda verilmektedir:								

	i. Strateji Alış Emri: Uzak vade (M2) alış yakın vade (M1) satış işlemini birleştiren spread fiyatı (uzak vade alış fiyatı – yakın vade satış fiyatı) dikkate alınarak Sisteme girilir. ii. Strateji Satış Emri: Uzak vade (M2) satış yakın vade (M1) alış işlemini birleştiren spread fiyatı (uzak vade satış fiyatı – yakın vade alış fiyatı) dikkate alınarak Sisteme girilir. iii. Emir girişi sözleşme koduna benzer nitelikteki strateji emri kodları üzerinden yapılır. iv. Alış ya da satış yönlü strateji emri, fiyat limitleri içinde olması koşuluyla, negatif fiyat ile de girilebilir. v. Strateji emirlerinde girilebilecek maksimum emir miktarı stratejiyi oluşturan sözleşmelerin maksimum emir miktarına eşit olur. vi. Emir yöntemlerinden Limit ve Gün harici sürelerde strateji emir girişine izin verilmez. Strateji emirleri herhangi bir şart koşuluna bağlanamaz ve strateji emri kodları üzerinden özel işlem bildirimini yapılamaz. vii. Eşleştirme: Sistem öncelikli olarak alış ya da satış yönlü vadeler arası strateji emrine ait fiyat ve miktarın uzak/yakın vadelerde bekleyen emirlerden karşılanıp karşılanmadığını kontrol eder ve koşulların sağlanması halinde strateji emrini bu emirlerle eş zamanlı eşleştirir. Girilen spread ve/veya miktar vadelerde bekleyen emirlerden karşılanamıyorsa bu kez koşulları sağlayacak (ters yönlü) bir strateji emrinin bulunup bulunmadığına bakılır. Eğer böyle bir emir sistemde mevcutsa işlemlere konu spread, ilgili vadelerdeki en iyi alış/en iyi satış ve baz fiyatlar referans alınarak uzak ve yakın vade için uygun fiyatlar belirlenir ve uzak/yakın vadelerdeki otomatik işlemler oluşturulur. Vadeler arası strateji emirleri eşleştirme algoritmasına ilişkin detaylı bilgi ve sayısal örnekler ekte (Ek-16) yer almaktadır. viii. Otomatik işlemler stratejiyi oluşturan uzak ve yakın vade sözleşmelerin uzlaşma fiyatı hesaplamalarına ve son, en düşük, en yüksek gibi işlem fiyatı istatistiklerine dahil edilmezler. Ayrıca Piyasada son işlem fiyatı koşuluyla girilmiş inaktif statüdeki şarta bağlı emirlerin aktivasyonunu sağlamazlar. İşlem tarafları Sistemin her iki vade için belirlediği otomatik fiyatları gün içerisinde işlem terminalleri veya FixAPI Drop-copy ile gün sonunda ise işlem defterlerini kullanarak sorgulayabilir.

	ix. Fiyat Limitleri: Strateji emirleri için uygulanacak alt ve üst fiyat limitleri aşağıdaki formüllere göre hesaplanır. Alt Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) – k Üst Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) + k Sözleşmelerin dayanak varlığına göre belirlenen k parametre bilgisi ekte (Ek-16) yer almaktadır. Strateji emir girişinde dinamik olarak kontrol edilen limit değerleri herhangi bir kanaldan yayınlanmamaktadır. x. Stratejiyi oluşturan uzak ve/veya yakın vadedeki sözleşmede işlemlerin herhangi bir nedenle durdurulması halinde strateji emri girişine de izin verilmez. <i>(madde numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)</i>
26.Emir İptali ... BİST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri dışındaki sözleşmelerde piyasa yapıcı olanlar için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki piyasa yapıcı hesapların gerçekleştirdikleri emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaf tutulur. ...	27.Emir İptali ... BİST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri dışındaki sözleşmelerde piyasa yapıcı olanlar için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki piyasa yapıcı hesapların gerçekleştirdikleri emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaf tutulur. Vadeler arası strateji emirleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaftr. Döviz ve altına dayalı tüm sözleşmelerdeki emir iptalleri iradi emir iptal ücreti hesaplamasına dahil edilmez. ...
43. Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar ... 5. Telefonla emir iletilirken aşağıdaki hususların belirtilmesi gerekmektedir: Alış emri/Satış emriSözleşme kodu ...	44. Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar ... 5. Telefonla emir iletilirken aşağıdaki hususların belirtilmesi gerekmektedir: Alış emri/Satış emriSözleşme veya Strateji emri kodu ...
EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar ... <u>Özel İşlem Bildirimleri</u> Tek taraflı ve çift taraflı özel işlem bildirimleri kapsamında yapılan bildirimler ve oluşan işlemler de risk grubu kontrollerinde alım işlemleri ve satım işlemleri hesaplamaları altında dikkate alınır. Risk hesaplamalarında işlem olarak değerlendirilen özel işlem bildirimleri,	EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar ... <u>Özel İşlem Bildirimleri</u> Tek taraflı ve çift taraflı özel işlem bildirimleri kapsamında yapılan bildirimler ve oluşan işlemler de risk grubu kontrollerinde alım işlemleri ve satım işlemleri hesaplamaları altında dikkate alınır. Risk hesaplamalarında işlem olarak değerlendirilen özel işlem bildirimleri, maksimum

maksimum emir büyüklüğü kontrollerinde ya da risk grubunun engellenmesi halinde reddedilmez. Limit kullanımı kullanıcılar Sisteme özel işlem bildirimini gönderdiklerinde değil, işlem olduğunda gerçekleşir.

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Aktif olmayan koşullu emirler, aktivasyon anına kadar risk grubu kontrollerinde dikkate alınmaz.

...

3.2 Teminat Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

...

Aktif olmayan Emirler

Borsa tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde emirler Sistem tarafından inaktif duruma getirilebilir. İnaktif durumda emri olan bir hesabın riskli olması halinde bekleyen emirler iptal edilirken, inaktif emirler de iptal edilir. İnaktif duruma getirilen emirlere ilişkin kayıtlar PTRM uygulaması tarafından tutulmaya devam eder ve bu nedenle riskli durumda olan bir hesap bu emirleri aktifleştirdiğinde pozisyon azaltıcı emir olma şartı aranmaksızın aktivasyon gerçekleşir.

...

emir büyüklüğü kontrollerinde ya da risk grubunun engellenmesi halinde reddedilmez. Limit kullanımı kullanıcılar Sisteme özel işlem bildirimini gönderdiklerinde değil, işlem olduğunda gerçekleşir.

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası stratejiler için sistemde sözleşme tipi ve sınıfına benzer strateji tipi ve sınıfı tanımlanmıştır. Pozisyon risk limitleri ve maksimum emir büyüklüğü tanımlamaları stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde yapılabildiği gibi strateji tipi ve sınıfı seviyesinde de yapılabilir. Bu kontrollerde risk hesaplama yöntemi, sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde “adet”, “miktar” ya da “hacim” olarak belirlenebiliyorken, strateji tipi ve sınıfı seviyesinde yalnızca “adet” olarak belirlenebilir. Stratejiler işlem yapılabilir sözleşme kısıtı tanımlamalarına dahil edilebilir.

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Aktif olmayan koşullu emirler, aktivasyon anına kadar risk grubu kontrollerinde dikkate alınmaz.

...

3.2 Teminat Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

...

Aktif olmayan Emirler

Borsa tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde emirler Sistem tarafından inaktif duruma getirilebilir. İnaktif durumda emri olan bir hesabın riskli olması halinde bekleyen emirler iptal edilirken, inaktif emirler de iptal edilir. İnaktif duruma getirilen emirlere ilişkin kayıtlar PTRM uygulaması tarafından tutulmaya devam eder ve bu nedenle riskli durumda olan bir hesap bu emirleri aktifleştirdiğinde pozisyon azaltıcı emir olma şartı aranmaksızın aktivasyon gerçekleşir.

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası strateji emirlerinin teminat kontrolleri yapılırken stratejiye dahil edilmiş farklı vadelerdeki emirler ayrı ayrı değerlendirilir. Riskli durumda olan hesapların bekleyen emirleri iptal edilirken bekleyen strateji emirleri de iptal edilir. Riskli hesapların yalnızca pozisyon kapatıcı emir gönderebilme kuralı ise stratejiye dahil edilmiş tüm vadelerdeki emirler için geçerlidir.

	... <u>EK-16: VADELER ARASI STRATEJİ EMİRLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR VE ÖRNEKLER</u> <u>Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme iletilir. Strateji kodu ile sözleşme kodu arasında Sistem açısından işlevsel olarak herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Bu kapsamda oluşturulan vadeler arası stratejiler sözleşmelere benzer şekilde işlem terminalleri veya FixAPI Reference Data ilgili ekranları (Örneğin; Fiyat Bilgisi, Emir Derinliği, vb.) üzerinde yer alır ve strateji emirleri normal emirlerle aynı şekilde ilgili kod seçilerek/girilerek Piyasa erişiminde kullanılan protokoller vasıtasıyla iletilebilir.</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><u>Kod</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Açıklama</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"><u>F</u></td> <td><u>Vadeler arası strateji emri sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><u>XU030</u></td> <td><u>Dayanak varlık kodu</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><u>M2-M1</u></td> <td><u>Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)</u></td> </tr> </tbody> </table> <u>Vadeler arası strateji emirlerinin aktif olduğu Pazar segmentleri ve sözleşmeler ile fiyat limiti hesaplamasında kullanılacak sabit parametre (k) değerleri aşağıda verilmektedir.</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><u>Pazar Segmenti</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Dayana k Varlık</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Strateji Kodu</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Fiyat Limiti Sabiti (k)</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"><u>Endeks VİS-TRY</u></td> <td style="text-align: center;"><u>XU030 D</u></td> <td style="text-align: center;"><u>F XU03 0M2-M1</u></td> <td style="text-align: center;"><u>0,65</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><u>Döviz VİS-TRY</u></td> <td style="text-align: center;"><u>USDTR Y</u></td> <td style="text-align: center;"><u>F USD TRYM2 -M1</u></td> <td style="text-align: center;"><u>0,05</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><u>Kıymetli Madenler VİS-USD</u></td> <td style="text-align: center;"><u>XAUUS D</u></td> <td style="text-align: center;"><u>F XAU USDM2 -M1</u></td> <td style="text-align: center;"><u>5,50</u></td> </tr> </tbody> </table> <u>Uzak vade alış – Yakın vade satış strateji emirlerin Sistemdeki kodu sabit olup stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin vadesi değiştiğinde</u>	<u>Kod</u>	<u>Açıklama</u>	<u>F</u>	<u>Vadeler arası strateji emri sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</u>	<u>XU030</u>	<u>Dayanak varlık kodu</u>	<u>M2-M1</u>	<u>Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)</u>	<u>Pazar Segmenti</u>	<u>Dayana k Varlık</u>	<u>Strateji Kodu</u>	<u>Fiyat Limiti Sabiti (k)</u>	<u>Endeks VİS-TRY</u>	<u>XU030 D</u>	<u>F XU03 0M2-M1</u>	<u>0,65</u>	<u>Döviz VİS-TRY</u>	<u>USDTR Y</u>	<u>F USD TRYM2 -M1</u>	<u>0,05</u>	<u>Kıymetli Madenler VİS-USD</u>	<u>XAUUS D</u>	<u>F XAU USDM2 -M1</u>	<u>5,50</u>
<u>Kod</u>	<u>Açıklama</u>																								
<u>F</u>	<u>Vadeler arası strateji emri sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</u>																								
<u>XU030</u>	<u>Dayanak varlık kodu</u>																								
<u>M2-M1</u>	<u>Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)</u>																								
<u>Pazar Segmenti</u>	<u>Dayana k Varlık</u>	<u>Strateji Kodu</u>	<u>Fiyat Limiti Sabiti (k)</u>																						
<u>Endeks VİS-TRY</u>	<u>XU030 D</u>	<u>F XU03 0M2-M1</u>	<u>0,65</u>																						
<u>Döviz VİS-TRY</u>	<u>USDTR Y</u>	<u>F USD TRYM2 -M1</u>	<u>0,05</u>																						
<u>Kıymetli Madenler VİS-USD</u>	<u>XAUUS D</u>	<u>F XAU USDM2 -M1</u>	<u>5,50</u>																						

değişmez. Bunun yanında, stratejinin bacakları ilgili vadeler değiştikçe güncellenir ve işlem terminali veya Fix API Reference Data üzerinden sorgulanabilir.

Sistemde bulunan strateji emirlerinin işleyişi emir girişi, eşleştirme ve işleme dönme safhaları göz önünde bulundurularak baştan uca aşağıdaki örnekte açıklanmaktadır:

Örnek:

A yatırımcısı Aralık-2018 vadeli Dolar/Ons sözleşmesinde bulunan 250 uzun pozisyonunu bir sonraki vade Şubat-2019'a taşımak (roll) istemektedir. Diğer bir ifadeyle, Şubat-2019 vadede alım yaparak yeni pozisyon açacak; Aralık-2018 vadede ise satım yaparak mevcut pozisyonunu kapatacaktır. Yatırımcının vadeler arasındaki taşıma işlemi için öngördüğü fiyat farkı (uzak vade – yakın vade spread) sözleşme başına maksimum 5 USD'dir.

İlgili Vadelerdeki Sözleşme Emir Defterleri (Başlangıç):

<u>Vade</u> <u>Avı</u>	<u>Baz</u> <u>Fiyat</u>	<u>En iyi alış</u>		<u>En iyi satış</u>	
<u>Aralık-2018</u> <u>F XAU</u> <u>USD121</u> <u>8</u>	<u>1260</u>	<u>Fiy</u> <u>at:</u> <u>Mi</u> <u>kta</u> <u>r:</u>	<u>127</u> <u>1</u> <u>150</u> <u></u> <u></u>	<u>Fiy</u> <u>at:</u> <u>Mi</u> <u>kta</u> <u>r:</u>	<u>127</u> <u>2</u> <u>115</u> <u></u> <u></u>
<u>Şubat-2019</u> <u>F XAU</u> <u>USD021</u> <u>9</u>	<u>1270</u>	<u>Fiy</u> <u>at:</u> <u>Mi</u> <u>kta</u> <u>r:</u>	<u>127</u> <u>4</u> <u>100</u> <u></u> <u></u>	<u>Fiy</u> <u>at:</u> <u>Mi</u> <u>kta</u> <u>r:</u>	<u>127</u> <u>5</u> <u>175</u> <u></u> <u></u>

Yatırımcı stratejisi doğrultusunda iki sözleşmede gerçekleştireceği işlemleri F XAUUSDM2-M1 strateji emri koduna göndereceği tek alış emri ile gerçekleştirecektir. Piyasada aynı dayanak varlıkta ilgili strateji için pasif emir olup olmadığı işlem gören sözleşmelere benzer şekilde ilgili strateji koduna ait emir defteri incelenerek kontrol edilebilir. Bu örnek özelinde başlangıçta pasifte bekleyen başka strateji emri bulunmadığı varsayılmıştır.

Emir Girişi:

Strateji emri girişinde aktif olacak dinamik fiyat limitleri önceki bölümlerde açıklandığı üzere aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Alt Limit: $(1270 - 1260) - 5,50 = 4,50$; Üst Limit: $(1270 - 1260) + 5,50 = 15,50$

Sistemde 4,50 ve 15,50 spread değerleri arasındaki fiyatlardan strateji emri girişine izin verilecek bu değerler haricinde girilen strateji emirleri reddedilecektir.

Eşleştirme – Sözleşmelerde Bekleyen Emirler ile Yatırımcı strateji alış emrini 5,00 spread fiyat, 250 miktar ile gönderdiğinde girilen spread Aralık-18 ve Şubat-19 vadelerdeki pasif emirlere göre hesaplanan fiyatı karşılayacağından $(5,00 > 1275 - 1271)$ A yatırımcısına ait strateji emrinin 150 lik kısmı uzak/yakın vadede bekleyen emirlerle eşleşip taraflar arasında aşağıdaki işlemler gerçekleşecektir (Azami eşleştirme vadelerde bekleyen emir miktarlarından küçük olan kadardır).

İşlem-1 : F XAUUSD1218 sözleşmesinde 1271 fiyattan ve 150 miktarlı (A yatırımcısı satış)

İşlem-2 : F XAUUSD0219 sözleşmesinde 1275 fiyattan ve 150 miktarlı (A yatırımcısı alış)

İşlem-1 ve İşlem-2 ilgili vadelerdeki sözleşmelerin fiyat ve miktar piyasa istatistiklerine yansıtılacaktır.

İşlemler sonrasında bacaklardaki sözleşme emir defterleri aşağıdaki şekilde güncellenmiştir:

Emir Defteri	En iyi alış		En iyi satış	
F XAUUSD 1218	Fiyat:	1268	Fiyat:	1272
	Miktar:	70	Miktar:	115
	:	:	:	:
F XAUUSD 0219	Fiyat:	1274	Fiyat:	1275
	Miktar:	100	Miktar:	25
	:	:	:	:

Strateji emrinin 100 miktarlık kısmı vadelerde bekleyen emirlerle, fiyat koşulunu sağlamadığından, eşleşemez $(5,00 < 1275 - 1268)$ ve pasifte beklemeye devam eder.

Emir Defteri	En iyi alış		En iyi satış	
F XAUUSD M2-M1	Fiyat:	5,00	Fiyat:	
	:		:	
	Mikt ar:	100	Mikt ar:	

Eşleştirme – Ters Yönlü Başka Bir Strateji Emri ile

	<u>Bu durumda iken yakın vadedeki 100 kısa pozisyonunu (Şubat-2019 vadede satış Aralık-2018 vadede alış yapılması suretiyle) bir sonraki vadeye taşımak isteyen B yatırımcısı tarafından aktif fiyattan 100 miktarlı limit satış strateji emri gönderilirse sistem algoritması tarafından spread fiyatı karşılayacak aşağıdaki otomatik işlemler üretilir ve fiyat/miktar işlem bilgileri taraflara anlık bildirilir.</u> <u>İşlem-3 : F XAUUSD1218 sözleşmesinde 1269,5 fiyattan ve 100 miktarlı (A yatırımcısı satış)</u> <u>İşlem-4 : F XAUUSD0219 sözleşmesinde 1274,5 fiyattan ve 100 miktarlı (A yatırımcısı alış)</u> <u>Otomatik işlem fiyatlarının belirlenmesinde ilk etapta (a) bacalarda bekleyen en iyi alış ve en iyi satış fiyatları temel alınmaktadır. Eğer herhangi bir bacak için (b) alış ve/veya satış emri bulunmazsa diğer bacakta emirler ve aşağıda detayları belirtilen sabit bazı parametreler kullanılarak algoritmik hesaplamalar yapılır. Son olarak eğer bacalarda (c) alış veya satış hiçbir emir bulunmazsa sistem algoritması fiyatları uzak ve yakın vadedeki sözleşmelerin o güne ait baz fiyatlarını referans alarak belirlemektedir. Daha açık ifadeyle, otomatik işlem fiyatlarına ilişkin hesaplamalar bacalardaki emir defterlerinin durumuna göre ölçüt alınan referans değerden işlemlere konu spread fiyat yakalanana kadar uzaklaşılması suretiyle uygulanacak deneme-yanılma (trial-error) yöntemiyle gerçekleştirilmektedir. Otomatik işlem fiyatları ilgili vadedeki sözleşmenin fiyat limitleri dışında belirlenemez.</u> <u>Bu çerçevede, emir defterlerinin yukarıdaki durumuna göre Sistem tarafından atanacak otomatik işlem fiyatları o an için bacalarda bekleyen en iyi alış ve en iyi satış emirleri sınırları içinde kalmak koşuluyla bu iki fiyat ortalamasına (<i>mid-price</i>) yakınsar ve aşağıdaki gibi hesaplanır:</u> <u>İşlem-3: $(1268 + 1272)/2 - (\text{Sözleşme fiyat adımı} \times p) \Rightarrow 1269,5 = 1270 - (0,05 \times 20)$</u> <u>İşlem-4: $(1274 + 1275)/2 \Rightarrow 1274,5$</u> <u>p parametresi deneme yanılmalarda kullanılacak sabit değeri temsil etmektedir. Algoritma hesaplamalar için rassal olarak</u>

uzak veya yakın herhangi bir bacağın mid-price değerini referans aldıktan sonra kalan bacak için spread fiyatı yakalayana kadar sözleşme fiyat adımlarıyla p parametresi kadar uzaklaşmaktadır. Sistemde p parametresi 20 olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda strateji emirlerinin bacaklar veya kendi aralarında eşleşmelerini sağlayan hesaplamalar aşağıdaki kurallara göre yapılmaktadır.

- Herhangi bir yönde strateji emri girildiğinde Sistem eşleşmeyi ilk olarak bacak olarak adlandırılan stratejiyi oluşturan yakın ve uzak vade sözleşmelerde bekleyen emirler ile gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Eğer ilgili sözleşmelerde spread fiyat veya miktar yakalanamazsa sistem, zıt yönlü strateji emirlerin birbiri arasında eşleşmesi aşamasına geçmektedir.
- Sistem, strateji emirlerinin kendi içinde eşleşmeleri sonucunda algoritmanın hesaplayacağı işlem fiyatlarının mevcut piyasa fiyatlarından sapmasını önlemek amacıyla belirli bir spread içinde strateji emirlerinin kendi içinde eşleşmesine izin vermektedir. Bu spread türetilen spread olarak adlandırılmaktadır. Türetilen spread in hesaplaması, temel olarak bacaklardaki en iyi alış ve satış bekleyen emirler (BBO) üzerinden yapılmaktadır. Örneğin, aşağıdaki emir defterine sahip bir sözleşme için;

	<u>Alış</u>	<u>Satış</u>
<u>Yakın Vade</u>	<u>8 (a)</u>	<u>10 (b)</u>
<u>Uzak Vade</u>	<u>12 (c)</u>	<u>15 (d)</u>

Türetilen Spread = (c-b) alış ve (d-a) satış şeklinde hesaplanmakta; [2;7] haricindeki fiyatlar için strateji sözleşmelerinin kendi içinde eşleşmesi mümkün olmamaktadır.

- Herhangi bir bacağın emir defterinde en iyi alış-en iyi satış değerleri bulunmuyorsa Sistem aşağıdaki kuralları kullanarak öncelikle bacaklar için eksik alış, satış veya hem alış hem satış fiyatları belirlemekte ve türetilen spread'i bu fiyatlar üzerinden hesaplamaktadır. Herhangi bir bacakta;

a-i) Alış veya Satış eksikse (uzak vade BBO mevcut)=> Bu durumda diğer bacadaki bekleyen emirlerin BBO su üzerinden hesaplanan spread, minimum fiyat adımı kullanılıp bir satış fiyat oluşturulur ve türetilen spread bu değer üzerinden hesaplanır.

	<u>Alış</u>	<u>Satış</u>
<u>Yakın Vade</u>	<u>8 (a)</u>	<u>11 (e)</u>
<u>Uzak Vade</u>	<u>12 (c)</u>	<u>15 (d)</u>

e = 8 + (15-12) = 11. Bu durumda strateji emirlerinin eşleşmesine izin veren türetilen spread [1; 7] e eşit olur (Aynı durum alış emrinin eksik olması durumunda da bekleyen satış emri – diğer bacak BBO su şeklinde aynı mantıkla yapılır.).

a-ii)Eğer referans alınan uzak vadede de BBO bulunmuyorsa bu kez sistem 20 minimum fiyat adımı açılma (p) parametresini kullanacak (20 minimum fiyat adımı bacadaki fiyat limiti dışına çıkılmasına neden olursa fiyat limiti içinde 20 ve en yakın değer) ve hesaplamaları bunun üzerinden yapar. Örneğin, aşağıdaki emir defterleri için; (minimum fiyat adımı=0,5 üst fiyat limiti yakın vade =21 uzak vade= 24 olsun.)

	<u>Alış</u>	<u>Satış</u>
<u>Yakın Vade</u>	<u>8 (a)</u>	<u>18 (f)</u>
<u>Uzak Vade</u>	<u>12 (c)</u>	<u>24 (g)</u>

f = 8 + (20*0,5)=18 ve g = 15+ (20*0,5)=25 fiyat limiti dışında, kabul edilen parametre değeri 18 set edilir g=15+(18*0,5) = 24 Türetilen spread [15-18; 24-8] olarak hesaplanır.

b) Alış ve Satış her ikisi de eksikse => Sistem o gün için BBO su tamamen eksik bacadaki işlem olup olmadığını kontrol eder ve işlem varsa son işlem fiyatı, işlem yoksa baz fiyatı orta nokta kabul edip, 20 minimum fiyat adımı açılma parametresini (p), fiyat limitleri içinde olmak koşuluyla, 2 ye bölerek alış ve satış fiyatlarını hesaplar.

	<u>Alış</u>	<u>Satış</u>
<u>Yakın Vade</u>		
<u>Uzak Vade</u>	<u>15</u>	

	<u>Gün içindeki son işlem fiyatının yakın vade için 16 sözleşmenin fiyat limitlerinin 8 ve 24 olduğunu varsayalım.</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><u>Alış</u></th> <th><u>Satış</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><u>Yakın Vade</u></td> <td><u>16-</u> <u>(20/2*0,5)=1</u> <u>1</u></td> <td><u>16+(20/2*0,5)</u> <u>=21</u></td> </tr> <tr> <td><u>Uzak Vade</u></td> <td><u>15</u></td> <td><u>15+(20*0,05)</u> <u>=16</u></td> </tr> </tbody> </table> <u>Bu örnekte algoritma uzak vade hesaplamalarını (a-ii) de belirtilen kurallara göre yaparken yakın vade için son işlem fiyatı 16 üzerinden yapar ve türetilen spread'i (15-21) (16-11) = [-6;5] hesaplar.</u>		<u>Alış</u>	<u>Satış</u>	<u>Yakın Vade</u>	<u>16-</u> <u>(20/2*0,5)=1</u> <u>1</u>	<u>16+(20/2*0,5)</u> <u>=21</u>	<u>Uzak Vade</u>	<u>15</u>	<u>15+(20*0,05)</u> <u>=16</u>
	<u>Alış</u>	<u>Satış</u>								
<u>Yakın Vade</u>	<u>16-</u> <u>(20/2*0,5)=1</u> <u>1</u>	<u>16+(20/2*0,5)</u> <u>=21</u>								
<u>Uzak Vade</u>	<u>15</u>	<u>15+(20*0,05)</u> <u>=16</u>								

12/12/2018 tarihli ve 2018/81 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:11
12 Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1: AKBNK-ARCLK-EKGYO-EREGL-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...	12 Gruplandırma Uygulaması ... Grup-1: AKBNK-ARCLK- ASELS-BIMAS-DOHOL -EKGYO- ENJSA -EREGL-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ...
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ BIST Banka ile BIST Sınai Endeks ve GBP/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri sözleşme unsurları eklenmiştir.
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ <u>ASELS, BIMAS, DOHOL, ENJSA, KOZAA, KOZAL, SODA, SOKM, TAVHL, TKFEN, XBANKD, XUSIND ve GBPUSD dayanak varlıkları eklenmiştir.</u>
EK-11: PİYASA YAPICI HAKLARI	EK-11: PİYASA YAPICI HAKLARI <u>ASELS, BIMAS, DOHOL, ENJSA, KOZAA, KOZAL, SODA, SOKM, TAVHL ve TKFEN dayanak varlıkları eklenmiştir.</u>

25/12/2018 tarihli ve 2018/87 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:12
17.İşlem İptali ... iv. Hatalı İşlem İptaline Konu Olan İşlem/İşlemler Dolayısıyla Elde Edilen	17.İşlem İptali ... iv. Hatalı İşlem İptaline Konu Olan İşlem/İşlemler Dolayısıyla Elde Edilen Minimum Zarar Tutarı:

Minimum Zarar Tutarı: Referans fiyat ile hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemlerin fiyatları karşılaştırılarak hesaplanan zarar tutarının minimum 1.000 TL olması gerekir. ...	Referans fiyat ile hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemlerin fiyatları karşılaştırılarak hesaplanan zarar tutarının minimum 5.000 TL olması gerekir ...
41.Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Dayanak varlıkta özsermaye hallerine ilişkin uyarlama yapıldığında, Piyasada bulunan mevcut standart tüm sözleşmeler işleme kapatılırken, aynı vadelere ait standart olmayan sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan standart sözleşmelerde bulunan açık pozisyonlar yeni bir kodla tanımlanan standart olmayan sözleşmelere aktarılır. İlgili sözleşmelerde bekleyen “iptale kadar geçerli” ve “tarihli emir”ler iptal edilir. Ayrıca, özsermaye uyarlaması nedeniyle fiyatı düzeltilmiş standart vadeli işlem sözleşmeleri ile özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır. Daha önce özsermaye uyarlaması yapılmış, standart ve/veya standart olmayan sözleşmelerin işlem gördüğü pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine dayanak teşkil eden payda yeni bir özsermaye hali uyarlaması yapılması durumunda, mevcut durumdaki standart ve standart olmayan sözleşmeler işleme kapatılır, standart olmayan yeni sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan sözleşmelerdeki pozisyonlar standart olmayan yeni sözleşmelere aktarılır. Ayrıca özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır. ... Nakit temettü dağıtımlarında, temettü dağıtımının yapılacağı işlem günü öncesi ilgili dayanak varlığın son kapanış fiyatı baz alınarak hesaplanan temettü veriminin %10'un üstünde olması durumunda ilgili pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde düzeltme yapılır. Söz konusu durumda temettü veriminin %10'unu aşan kısmı baz alınarak düzeltmeler yapılır. ...	41.Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Dayanak varlıkta özsermaye hallerine ilişkin uyarlama yapıldığında, Piyasada bulunan mevcut standart tüm sözleşmeler işleme kapatılırken, aynı vadelere ait standart olmayan sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan standart sözleşmelerde bulunan açık pozisyonlar yeni bir kodla tanımlanan standart olmayan sözleşmelere aktarılır. İlgili sözleşmelerde bekleyen “iptale kadar geçerli” ve “tarihli emir”ler iptal edilir. Ayrıca özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır. Daha önce özsermaye uyarlaması yapılmış, standart ve/veya standart olmayan sözleşmelerin işlem gördüğü pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine dayanak teşkil eden payda yeni bir özsermaye hali uyarlaması yapılması durumunda, mevcut durumdaki standart ve standart olmayan sözleşmeler işleme kapatılır, standart olmayan yeni sözleşmeler işleme açılır. İşleme kapatılan sözleşmelerdeki pozisyonlar standart olmayan yeni sözleşmelere aktarılır. Ayrıca özsermaye hali sonrası dayanak varlığın teorik fiyatı baz alınarak standart opsiyon sözleşmeleri ilgili sözleşme unsurlarında belirtildiği şekilde işleme açılır. ... Nakit temettü dağıtımlarında, temettü dağıtımının yapılacağı işlem günü öncesi ilgili dayanak varlığın son kapanış fiyatı baz alınarak hesaplanan temettü veriminin %15'in üstünde olması durumunda ilgili pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde düzeltme yapılır. Söz konusu durumda temettü veriminin %15'ini aşan kısmı baz alınarak düzeltmeler yapılır. ...
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri

Sözleşme Büyüklüğü	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyatını ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi (temettü verimi >% 10 ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat, kullanım fiyatları ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.	Sözleşme Büyüklüğü	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyatını ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi (temettü verimi >% <u>15</u> ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat, kullanım fiyatları ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
B. Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri		B. Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri	
Sözleşme Büyüklüğü	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyat ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi (temettü verimi >% 10 ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.	Sözleşme Büyüklüğü	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyat ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi (temettü verimi >% <u>15</u> ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri		G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri	
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir.	Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.)

(Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 25 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2025, 2050 vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri "başabaşta" ve sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	-satım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100 vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri "başabaşta" ve sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.				
... U. Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="220 1034 762 1137"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 15-ay olmak üzere toplam 16 ay.</td> </tr> </table> ...	Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 15 -ay olmak üzere toplam 16 ay.	... U. Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1" data-bbox="817 900 1375 1003"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 6 ay olmak üzere toplam 7 ay.</td> </tr> </table> ...	Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 6 ay olmak üzere toplam 7 ay.
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 15 -ay olmak üzere toplam 16 ay.				
Vade Ayları	Aynı anda içinde bulunulan ay ve takip eden 6 ay olmak üzere toplam 7 ay.				
EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... PVIS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar ... Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde; F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. Ayrıca F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri aynı ISIN kodları ve özellikler ile yeni standart sözleşmeler olarak işlem görmeye devam eder. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak	EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... PVIS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar ... Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü ödemesi gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde; F_GARAN0117 ve F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak ...				

yeni vade ayları standart sözleşme olarak işleme açılır.

...

Tablo-2: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarılama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

İkinci Özsermaye Hali Uyarılması Öncesi Sözleşme Kodları		
F_GARAN 0217N1	F_GARAN 0217	F_GARAN 0317
İkinci Özsermaye Hali Uyarılması Sonrası Sözleşme Kodları		
F_GARAN 0217N2	F_GARAN 0217N3	F_GARAN 0317N1

Birinci özsermaye hali sonrası (ikinci özsermaye hali öncesi) Sistemde tanımlı vadeli işlem sözleşmelerinin kodları ~~F_GARAN0217~~, F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 şeklindedir.

GARAN payı üzerine ikinci defa özsermaye uyarılması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;

~~F_GARAN0217~~, F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan ~~F_GARAN0217N3~~, F_GARAN0217N2 ile F_GARAN0317N1 kodlu sözleşmelere aktarılır. ~~Ayrıca F_GARAN0217 ve F_GARAN0317 kodlu standart vadeli işlem sözleşmeleri aynı ISIN kodları ve özellikler ile yeni standart sözleşmeler olarak işlem görmeye devam eder.~~

...

Pay Senesinde Nakit Temettü Ödenmesi Durumu

...

10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 3.20 TL olan B payının temettü verimi %15,63 kritik oran olarak belirlenen ~~%10'dan~~ büyük olduğundan söz konusu dayanak varlığına ilişkin PVİS'lerde aşağıdaki şekilde düzeltme yapılır. Temettü tutarı = 0.50 TL

~~%10~~ Temettü verimi karşılığı = $3.20 \times 0.10 = 0.32$ TL

~~%10~~ Düzeltmelerde dikkate alınacak temettü tutarı = $0.50 - 0.32 = 0.18$ TL

~~DK~~ = $(3.20 - 0.32 - 0.18) / (3.20 - 0.32) = 0.9375000$

$V_u = 3.42$ (Özsermaye uyarılması öncesi vadeli fiyat)

$V_{baz} = V_u \times DK$

$V_{baz} = 3.42 \times 0.9375000 = 3.21$

Tablo-2: İkinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarılama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları

İkinci Özsermaye Hali Uyarılması Öncesi Sözleşme Kodları	
F_GARAN0217N1	F_GARAN0317
İkinci Özsermaye Hali Uyarılması Sonrası Sözleşme Kodları	
F_GARAN0217N2	F_GARAN0317N1

Birinci özsermaye hali sonrası (ikinci özsermaye hali öncesi) Sistemde tanımlı vadeli işlem sözleşmelerinin kodları F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 şeklindedir.

GARAN payı üzerine ikinci defa özsermaye uyarılması olarak tanımlanan olay gerçekleştiğinde;

F_GARAN0217N1 ve F_GARAN0317 sözleşmeleri işleme kapatılır. Bu sözleşmelerdeki pozisyonlar sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan F_GARAN0217N2 ile F_GARAN0317N1 kodlu sözleşmelere aktarılır.

...

Pay Senesinde Nakit Temettü Ödenmesi Durumu

...

10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 3.20 TL olan B payının temettü verimi %15,63 kritik oran olarak belirlenen %15'ten büyük olduğundan söz konusu dayanak varlığına ilişkin PVİS'lerde aşağıdaki şekilde düzeltme yapılır.

Temettü tutarı = 0.50 TL

%15 Temettü verimi karşılığı = $3.20 \times 0.15 = 0.48$ TL

%15 Düzeltmelerde dikkate alınacak temettü tutarı = $0.50 - 0.48 = 0.02$ TL

~~DK~~ = $(3.20 - 0.48 - 0.02) / (3.20 - 0.48) = 0.9926471$

$V_u = 3.42$ (Özsermaye uyarılması öncesi vadeli fiyat)

$V_{baz} = V_u \times DK$

$V_{baz} = 3.42 \times 0.9926471 = 3.39$

Benzer şekilde pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme büyüklüğü aşağıdaki şekilde yeniden belirlenir:

$\check{C}_{eski} = 100$

$\check{C}_{yeni} = \check{C}_{eski} / DK$

$\check{C}_{yeni} = 100 / 0.9926471 = 100.7407366$ (101)

...

POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarılmalar

...

Benzer şekilde pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme büyüklüğü aşağıdaki şekilde yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.9375000 = 106.6666667 \text{ (107)}$$

...

POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar

...

Nakit Temettü Ödenmesi Durumu

...

10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 3.20 TL olan B payının temettü verimi %15,63 kritik oran olarak belirlenen **%10'dan** büyük olduğundan söz konusu dayanak varlığa ilişkin POS'larda aşağıdaki gibi düzeltme yapılır.

Temettü tutarı = 0.50 TL

$$\%10 \text{ Temettü verimi karşılığı} = 3.20 \times 0.10 = 0.32 \text{ TL}$$

%10 düzeltmelerde dikkate alınacak temettü tutarı = 0.50 - 0.32 = 0.18 TL

$$DK = (3.20 - 0.32 - 0.18) / (3.20 - 0.32) = 0.9375000$$

B payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{\text{eski}} = 3.00$$

$$K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$$

$$K_{\text{yeni}} = 3.00 \times 0.9375000 = 2.81 \text{ (2.8125 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.9375000 = 106.666667 \text{ (107)}$$

...

Nakit Temettü Ödenmesi Durumu

...

10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 3.20 TL olan B payının temettü verimi %15,63 kritik oran olarak belirlenen **%15'ten** büyük olduğundan söz konusu dayanak varlığa ilişkin POS'larda aşağıdaki gibi düzeltme yapılır.

Temettü tutarı = 0.50 TL

$$\%15 \text{ Temettü verimi karşılığı} = 3.20 \times 0.15 = 0.48 \text{ TL}$$

%15 düzeltmelerde dikkate alınacak temettü tutarı = 0.50 - 0.48 = 0.02 TL

$$DK = (3.20 - 0.48 - 0.02) / (3.20 - 0.48) = 0.9926471$$

B payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur:

$$K_{\text{eski}} = 3.00$$

$$K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$$

$$K_{\text{yeni}} = 3.00 \times 0.9926471 = 2.98 \text{ (2.9779413 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.)}$$

Benzer şekilde pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir:

$$Ç_{\text{eski}} = 100$$

$$Ç_{\text{yeni}} = Ç_{\text{eski}} / DK$$

$$Ç_{\text{yeni}} = 100 / 0.9926471 = 100.7407366 \text{ (101)}$$

...

EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Pay Vadeli İşlem

En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü
	<15	<30	<45	≥45	
	Maksimum Spread				
<1	0,02	0,03	0,04	0,05	10
<5	0,03	0,05	0,07	0,08	10
<10	0,06	0,10	0,14	0,18	10
<20	0,13	0,22	0,29	0,37	10
<40	0,18	0,32	0,40	0,62	10
<60	0,22	0,44	0,62	0,84	10

EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Pay Vadeli İşlem

En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü
	<15	<30	<45	≥45	
	Maksimum Spread				
<1	0,02	0,03 3	0,04 4	0,05 5	10
<5	0,03	0,05 5	0,07 7	0,08 8	10
<10	0,06	0,10 0	0,14 4	0,18 8	10
<20	0,13	0,22 2	0,29 9	0,37 7	10

<80	0,30	0,60	0,92	1,15	10
≥80	0,35	0,75	1,03	1,30	10

<40	0,18	0,3 2	0,4 0	0,6 2	10
<60	0,22	0,4 4	0,6 2	0,8 4	10
<80	0,35	0,6 0	0,9 2	1,1 5	10
<100	0,40	0,7 5	1,0 3	1,3 0	10
<150	0,45	0,8 5	1,1 5	1,4 3	10
≥150	0,50	0,9 3	1,2 1	1,4 7	10

Döviz Opsiyon

Yakın Vade										Minimu m Emir Büyük lüğü
Vadeye Kalan Gün Sayısı										
0-7 gün			8-15 gün			15-30 gün				
En İyi Alış Fiyatı-TL										
0,4 9 9	5,1 0	10,0 2 0	> 0,9 99	0,1 - 2 0	> 0,2 0	0,0 - 9 99	1 - 2 0	0 - 9 0	> 0,2 0	
Maksimum Spread										100
1,8	2	2,2 2	2,5	3	3,5	4	4	4,5	5	

Uzak Vade						Mini mum Emir Büyük lüğü
Vadeye Kalan Gün Sayısı						
30-45 gün			>45 gün			
En İyi Alış Fiyatı-TL						
0,00- 9,99	10,0 0- 20	> 0,2 0	0,00- 9,99	10,0 0- 20	> 0,2 0	
Maksimum Spread						100
4,5	5,5	6	5	6	7	

Döviz Opsiyon

Yakın Vade										Minimu m Emir Büyük lüğü
Vadeye Kalan Gün Sayısı										
0-7 gün			8-15 gün			15-30 gün				
En İyi Alış Fiyatı-TL										
0,00- 9,99	10,0 -20	> 0,2 0	0,0 0- 9,9 9	1 0 2 0	> 0,2 0	0,0 0- 9 9	1 0 9 0	0 - 9 0	> 0,2 0	
Maksimum Spread										100
8	10	1,5	10	1,5	1,8	1,0	1,5	2,0		

Uzak Vade						Mini mum Emir Büyük lüğü
Vadeye Kalan Gün Sayısı						
30-45 gün			>45 gün			
En İyi Alış Fiyatı-TL						
0,00- 9,99	10,0 0- 20	> 0,2 0	0,00- 9,99	10,0 0- 20	> 0,2 0	
Maksimum Spread						100
10	15	2,2	10	15	2,5	

21/01/2019 tarihli ve 2019/5 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:13
17.İşlem İptali ... v. Referans Fiyat: Hatalı işlem iptalinin kabul edilebileceği fiyat seviyelerinin ve hatalı işlem dolayısıyla elde edilen zararın hesaplanmasında kullanılan referans fiyatın tespitinde; ... 2. Yukarıdakiler dışında kalan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde referans fiyat ise aşağıdaki belirtilen yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak tespit edilir.	17.İşlem İptali ... v. Referans Fiyat: Hatalı işlem iptalinin kabul edilebileceği fiyat seviyelerinin ve hatalı işlem dolayısıyla elde edilen zararın hesaplanmasında kullanılan referans fiyatın tespitinde; ... 2. Yukarıdakiler dışında kalan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde referans fiyat ise aşağıdaki belirtilen yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak tespit edilir.

-Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen son işlem fiyatı, -Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen işlem olmaması durumunda, önceki uzlaşma fiyatı, -İlgili dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmedeki diğer vade aylarındaki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyat. ...	-Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen son işlem fiyatı, -Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen işlem olmaması durumunda, önceki uzlaşma fiyatı, <u>-Hatalı işlem/işlemlerden sonra gerçekleşen işlem fiyatları,</u> -İlgili dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmedeki diğer vade aylarındaki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyat. ... <u>g) Hatalı gerçekleşen özel işlem bildirimleri yukarıdaki belirtilen şartlar sağlanmasa dahi işlem taraflarının onavları olması halinde iptal edilebilir.</u>
38.Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Uygulama Usulü ve Esaslarında belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhünamesini imzalamak. Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar. a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) “Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi”, b) “Piyasa Yapıcılık Taahhünamesi”. ...	38.Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Uygulama Usulü ve Esaslarında belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhünamesini imzalamak. Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar. a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) “Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi”, b) “Piyasa Yapıcılık Taahhünamesi”. <u>Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan (Ek-14 ve Ek-15) “Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu” ile “Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhünamesi” belgelerini de Borsaya sunarlar.</u>
39.Piyasa Yapıcılık Programı 39.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi Piyasa yapıcılık programı kapsamında iki aylık periyotlar dahilinde piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve gerektiğinde ilgili piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yükümlülüklerini yerine getirebilmesi amacıyla süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir.	39.Piyasa Yapıcılık Programı 39.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi Piyasa yapıcılık programı kapsamında iki aylık periyotlar dahilinde piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve gerektiğinde ilgili piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yükümlülüklerini yerine getirebilmesi amacıyla süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir.

Piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki işlemlerden (pozisyon kapama ücretleri dahil edilmez) tahsil edilen borsa payı toplamının ekte (Ek-11) belirtilen oranlardaki kısımları, gelir paylaşımı çerçevesinde en az iki örnek düzenlenmek ve bir örneği Borsamıza verilmek üzere, “İşlem Sonuç Formu” mukabili piyasa yapıcılık performanslarıyla orantılı olarak piyasa yapıcılara dağıtılır. Piyasa yapıcı kurumların ilgili sözleşmelerdeki performansı aşağıdaki iki kritere göre değerlendirilir.

a) Piyasada Bulunma Oranı: Piyasa yapıcının Borsa tarafından belirlenen maksimum spread ve minimum emir büyüklüğü yükümlülüğünü aynı anda karşıladığı sürenin ilgili sözleşmelerde piyasanın açık olduğu süreye oranı.

b) İşlem Hacmi Oranı: Bir piyasa yapıcı kuruluşun ilgili sözleşmede piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerin, yine ilgili sözleşmedeki tüm piyasa yapıcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptıkları toplam işlem hacmi içindeki payı.

Gelir paylaşımı sözleşme sınıfı/tipi/grubu bazında yapılır. Piyasada bulunma oranı, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olunan standart sözleşmelerdeki ilgili piyasa yapıcının değerlendirme dönemindeki piyasada bulunma oranlarının aritmetik ortalaması olarak hesaplanır. Piyasada bulunma oranının karşılanmadığı durumda ilgili piyasa yapıcı gelir paylaşımına dahil edilmez. Bir başka deyişle, bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olan bir piyasa yapıcı bu sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda piyasada bulunma oranını karşılayamazsa, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda elde edilen gelirdeki paylaşıma hak kazanamaz.

Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapıcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır.

Gelir paylaşımı hesaplaması aylık olarak Piyasa üyeleri nezdindeki piyasa yapıcı hesaplar bazında yapılır ve Piyasa üyeleri bazında raporlanır. İlgili sözleşmelerde aynı Piyasa üyesi bünyesinde farklı piyasa yapıcı hesapları ile piyasa yapıcılık faaliyetinde bulunuluyorsa piyasa yapıcısı hesapları bazında gelir paylaşımı bildirimini de yapabilir.

Ayrıca, sadece piyasa yapıcı hesaplar üzerinden ve piyasa yapıcı oldukları sözleşmelere emir göndermek üzere tahsis edilen Piyasa Yapıcı FixAPI ~~terminalinden~~ ilgili düzenlemelere aykırı olarak işlem yapıldığının veya emir iletildiğinin tespit edilmesi halinde, ~~sahip olunan Piyasa Yapıcı FixAPI terminaline~~, aykırılığın devam ettiği gün sayısı ile orantılı olarak, en yüksek **FixAPI** aylık kullanım ücretinin %50 fazlası tahakkuk ettirilecektir.

Piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki işlemlerden (pozisyon kapama ücretleri dahil edilmez) tahsil edilen borsa payı toplamının ekte (Ek-11) belirtilen oranlardaki kısımları, gelir paylaşımı çerçevesinde en az iki örnek düzenlenmek ve bir örneği Borsamıza verilmek üzere, “İşlem Sonuç Formu” mukabili piyasa yapıcılık performanslarıyla orantılı olarak piyasa yapıcılara dağıtılır. Piyasa yapıcı kurumların ilgili sözleşmelerdeki performansı aşağıdaki iki kritere göre değerlendirilir.

a) Piyasada Bulunma Oranı: Piyasa yapıcının Borsa tarafından belirlenen maksimum spread ve minimum emir büyüklüğü yükümlülüğünü aynı anda karşıladığı sürenin ilgili sözleşmelerde piyasanın açık olduğu süreye oranı.

b) İşlem Hacmi Oranı: Bir piyasa yapıcı kuruluşun ilgili sözleşmede piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerin, yine ilgili sözleşmedeki tüm piyasa yapıcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptıkları toplam işlem hacmi içindeki payı.

Gelir paylaşımı sözleşme sınıfı/tipi/grubu bazında yapılır. **Yalnızca sorumlu sözleşmelerde değil ilgili sözleşme sınıfı/tipi/grubu içerisindeki tüm sözleşmelerde gerçekleşen işlemlerden ve özel işlem bildirimlerinden elde edilen borsa payı gelir paylaşım hesabına dahil edilir.**

Piyasada bulunma oranı, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olunan standart sözleşmelerdeki ilgili piyasa yapıcının değerlendirme dönemindeki piyasada bulunma oranlarının aritmetik ortalaması olarak hesaplanır. Piyasada bulunma oranının karşılanmadığı durumda ilgili piyasa yapıcı gelir paylaşımına dahil edilmez. Bir başka deyişle, bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda sorumlu olan bir piyasa yapıcı bu sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda piyasada bulunma oranını karşılayamazsa, ilgili sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda elde edilen gelirdeki paylaşıma hak kazanamaz.

Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapıcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. **Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilmez.**

Gelir paylaşımı hesaplaması aylık olarak Piyasa üyeleri nezdindeki piyasa yapıcı hesaplar bazında yapılır ve Piyasa üyeleri bazında raporlanır. İlgili sözleşmelerde aynı Piyasa üyesi bünyesinde farklı piyasa yapıcı hesapları ile piyasa yapıcılık faaliyetinde bulunuluyorsa piyasa yapıcısı hesapları bazında gelir paylaşımı bildirimini de yapabilir.

Bunun yanında, piyasa yapıcılara ücretsiz olarak tahsis edilen Piyasa Yapıcı FixAPI kullanıcı sayısı düşürülebilir veya tüm Piyasa Yapıcı FixAPI terminalleri geri alınabilir. İlgili aykırı kullanım değerlendirilirken, piyasa yapıcılarının sorumlu oldukları sözleşmeler dışındaki ilgili diğer sözleşmelere de risk yönetimi amacıyla piyasa yapıcı hesabı ile emir gönderebilmesi imkanı göz önünde bulundurulur. Teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar olması durumu Genel Müdürlük tarafından ayrıca değerlendirilecektir.	Ayrıca, sadece piyasa yapıcı hesaplar üzerinden ve piyasa yapıcı oldukları sözleşmelere emir göndermek üzere tahsis edilen Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH kullanıcılarından ilgili düzenlemelere aykırı olarak işlem yapıldığının veya emir iletilmişinin tespit edilmesi halinde, aykırılığın devam ettiği gün sayısı ile orantılı olarak, ilgili kullanıcı tipinin en yüksek aylık kullanım ücretinin %50 fazlası tahakkuk ettirilecektir. Bunun yanında, piyasa yapıcılara ücretsiz olarak tahsis edilen Piyasa Yapıcı kullanıcı sayısı düşürülebilir veya tüm Piyasa Yapıcı kullanıcıları geri alınabilir. İlgili aykırı kullanım değerlendirilirken, piyasa yapıcılarının sorumlu oldukları sözleşmeler dışındaki ilgili diğer sözleşmelere de risk yönetimi amacıyla piyasa yapıcı hesabı ile emir gönderebilmesi imkanı göz önünde bulundurulur. Teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar olması durumu Genel Müdürlük tarafından ayrıca değerlendirilecektir.
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Aylık ve Üç Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri unsurları çıkarılmıştır.	
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ Aylık ve Üç Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri dayanak varlıkları çıkarılmıştır.	
EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI Piyasa yapıcılarının hakları arasında yer alan “Bağlantı Avantajları**”na Piyasa Yapıcı OUCH eklenmiştir. *Piyasa Yapıcı FixAPI sayısı piyasa yapıcısı olunan sözleşme sayısı ve emir iletim yoğunluğu göz önünde bulundurularak Genel Müdür kararıyla artırılabilir.	EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ... *Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH sayısı piyasa yapıcısı olunan sözleşme sayısı ve emir iletim yoğunluğu göz önünde bulundurularak Genel Müdür kararıyla artırılabilir.

Uygulama Usulü ve Esasları belge tipinin Prosedür olarak değişmesi nedeniyle 12/02/2019 tarihli ve 14 revizyon numaralı güncelleme yapılmıştır.

06/03/2019 tarihli ve 2019/14 sayılı duyuru ile “EK-14: ALGORİTMİK EMİR İLETİM SİSTEMLERİ BİLGİ FORMU” güncellenmiştir.

23/05/2019 tarihli ve 2019/39 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:16								
İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar 5. Sözleşmelere İlişkin Genel Esaslar ... 5.3. Sözleşme Kodları ... Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme gönderilir.	İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar 5. Sözleşmelere İlişkin Genel Esaslar ... 5.3. Sözleşme Kodları ... Vadeler arası strateji emirleri sözleşme kodu yerine özellikleri aşağıdaki gibi belirlenen strateji emri kodu kullanılarak Sisteme gönderilir.								
Tablo 3: Vadeler Arası Strateji Emri Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>F_</td> <td>Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)	Tablo 3: Vadeler Arası Strateji Emri Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>F_</td> <td>Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)
Kod	Açıklama								
F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)								
Kod	Açıklama								
F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)								

F_	Vadeler arası strateji emri oluşturulacak sözleşme grubu (Vadeli İşlem Sözleşmeleri)
XU030	Dayanak varlık kodu
M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)

...

XU030	Dayanak varlık kodu
M2-M1	Strateji emrinin hangi vade aylarını içerdiği (M1:en yakın vade ayı – M2: en yakın vadeden sonraki vade ayı)

Borsa tarafından tespit edilen limitler dahilinde vade tarihi ve kullanım fiyatı kullanıcılar tarafından belirlenerek oluşturulabilen esnek opsiyon sözleşmelerinin kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.

Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu

<u>Kod</u>	<u>Açıklama</u>
<u>TM O</u>	<u>Esnek opsiyon sözleşmesi</u>
<u>XU030</u>	<u>Dayanak varlık kodu</u>
<u>E</u>	<u>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</u>
<u>250419</u>	<u>Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)</u>
<u>C</u>	<u>Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)</u>
<u>123.000</u>	<u>Kullanım fiyatı</u>

Özsermaye hali uyarlamalarına konu olan esnek sözleşme kodlarının sonuna sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.

6. Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler

Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak Piyasamız sürekli işlem seansı boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında (Ek-1) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir.

İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek sözleşmelerin oluşturulmasına izin verilmez.

	<u>Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır.</u> <i>(madde ve tablo numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)</i>
7.2. Sürekli İşlem Seansı Sürekli işlem seansı, fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından; a) emir girişi yapılabilir, b) özel işlem bildirimini yapılabilir, c) emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir ve emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir, ç) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir, d) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir.	8.2. Sürekli İşlem Seansı Sürekli işlem seansı, fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından; a) emir girişi yapılabilir, b) özel işlem bildirimini yapılabilir, c) emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir ve emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir, ç) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir, d) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir, e) esnek sözleşme oluşturulabilir.
18.1.2. FixAPI Sistemde FixAPI protokolü üç amaçla kullanılmaktadır: • Emir İletimi (FixAPI Order Entry): Emir, kotasyon ve özel işlem bildirimini için kullanılır. Sözleşmelerin işlem gördüğü her bir grup için ayrı FixAPI oturumu açılması, dolayısıyla en az iki FixAPI bağlantısı kurulması zorunludur. Eşyerleşim (co-location) ve uzak erişim noktalarından kullanılabilir. FixAPI kapasiteleri ve bunların değişimine ilişkin kurallar gruplama bazında yapılmaktadır. ...	19.1.2. FixAPI Sistemde FixAPI protokolü üç amaçla kullanılmaktadır: • Emir İletimi (FixAPI Order Entry): Emir, kotasyon, <u>kotasyon talebi</u>, ve özel işlem bildirimini <u>ve esnek sözleşme oluşturma</u> için kullanılır. Sözleşmelerin işlem gördüğü her bir grup için ayrı FixAPI oturumu açılması, dolayısıyla en az iki FixAPI bağlantısı kurulması zorunludur. Eşyerleşim (co-location) ve uzak erişim noktalarından kullanılabilir. FixAPI kapasiteleri ve bunların değişimine ilişkin kurallar gruplama bazında yapılmaktadır. ...
	<u>25. Kotasyon İsteği</u> <u>Piyasa üyeleri, kotasyon isteği fonksiyonunu kullanarak FixAPI Emir İletimi kanalı üzerinden bir Piyasa üyesine ya da tüm Piyasa üyelerine belirli bir sözleşmeye ilişkin kotasyon isteği gönderebilir. Kotasyon isteği çift ya da tek taraflı olarak gönderilebilir.</u>
41.Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Temettü ödemesinin pay dağıtımı şeklinde olması durumunda bedelsiz sermaye artırımında uygulanan formül ile uyarlama yapılır. Temettünün bir kısmının nakit diğer kısmının pay biçiminde dağıtılması durumunda ise,	43.Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Temettü ödemesinin pay dağıtımı şeklinde olması durumunda bedelsiz sermaye artırımında uygulanan formül ile uyarlama yapılır. Temettünün bir kısmının nakit diğer kısmının pay biçiminde dağıtılması durumunda ise, temettünün

temettünün nakit ödenen kısmı için temettü verimi oranına göre değerlendirme yapıp uyarılma şekli belirlenir. Pay biçiminde dağıtılan kısmı için ise bedelsiz sermaye artırımında uyarılma yapılır. Diğer taraftan, Özsermaye Halleri Komitesi bahsedilen yöntemlerden farklı bir yöntem ile uyarılma yapmaya karar verebilir.

Yeni işleme açılan sözleşmeler ve yapılan düzeltmelere ilişkin bilgiler Borsa tarafından Piyasaya duyurulur.

Prosedürde belirtilen özsermaye halleri uyarılmalarına ilişkin durumlar dışında yeni durumların ortaya çıkması halinde, pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerin fiyat ve miktarında yapılacak uyarılmalar Özsermaye Halleri Komitesi belirlenir ve Borsa tarafından ilan edilir.

nakit ödenen kısmı için temettü verimi oranına göre değerlendirme yapıp uyarılma şekli belirlenir. Pay biçiminde dağıtılan kısmı için ise bedelsiz sermaye artırımında uyarılma yapılır. Diğer taraftan, Özsermaye Halleri Komitesi bahsedilen yöntemlerden farklı bir yöntem ile uyarılma yapmaya karar verebilir.

Esnek sözleşmeler de özsermaye hali uyarılmalarına tabi olur. Özsermaye hali uyarılması sonrasında esnek sözleşmeleri sözleşme büyüklükleri, kullanım fiyatları ve uzlaşma fiyatları standart sözleşmelerde olduğu gibi düzeltilir. Özsermaye hali uyarılması sonrasında mevcut standart olmayan sözleşmeler üzerinden oluşturulan esnek sözleşmeler de standart olmayan sözleşme büyüklüğüne sahip olur.

Yeni işleme açılan sözleşmeler ve yapılan düzeltmelere ilişkin bilgiler Borsa tarafından Piyasaya duyurulur.

Prosedürde belirtilen özsermaye halleri uyarılmalarına ilişkin durumlar dışında yeni durumların ortaya çıkması halinde, pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerin fiyat ve miktarında yapılacak uyarılmalar Özsermaye Halleri Komitesi belirlenir ve Borsa tarafından ilan edilir.

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri

Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.

Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

A. Pay Opsiyon Sözleşmeleri

Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.

Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.

Son İşlem Günü	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u>

<table border="1"> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td>Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.</td> </tr> </table>	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.	<table border="1"> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür. </td> </tr> <tr> <td>Vade Sonu</td> <td> <u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür. </td> </tr> </table>	Vade Sonu	<u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	Vade Sonu	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.						
Vade Sonu	<u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.						
Vade Sonu	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.						
<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatları</td> <td>... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.</td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatları</td> <td>... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.</td> </tr> <tr> <td></td> <td> <u>Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u> </td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.		<u>Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>
Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.						
Kullanım Fiyatları	... Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on ikisi “zararda” olmak üzere on yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.						
	<u>Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>						
C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.</td> </tr> </table>	Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.	C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.</td> </tr> </table>	Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.		
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.						
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık.						

	Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.		Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
			<u>Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	Son İşlem Günü	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.	Vade Sonu	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda",	Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda",

	sekizi “zararda” olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.		sekizi “zararda” olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.
			<u>Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>
G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri		G. USD/TL Opsiyon Sözleşmeleri	
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın vade olmak üzere toplam 2 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)	Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın vade olmak üzere toplam 2 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
			<u>Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>
Son İşlem Günü	Her vade ayının veya haftasının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.	Son İşlem Günü	<u>Standart vade ayları için her vade ayının veya haftasının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir.</u> Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.	Vade Sonu	<u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u>

Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100 vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri "başabaşta" ve sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.	Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.									
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100 vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki alış ve satış kurlarının ortalamasının 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve ikisi karda, biri "başabaşta" ve sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. <u>Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u>										
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR		EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR									
... <table border="1"> <thead> <tr> <th>İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ</th> <th>AÇIKLAMALAR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VIOP_ARA</td> <td>Öğle arası olması durumunda işlem</td> </tr> </tbody> </table>		İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR	VIOP_ARA	Öğle arası olması durumunda işlem	... <table border="1"> <thead> <tr> <th>İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ</th> <th>AÇIKLAMALAR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VIOP_ARA</td> <td><u>Kullanıcılar tarafından oluşturulan esnek</u></td> </tr> </tbody> </table>		İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR	VIOP_ARA	<u>Kullanıcılar tarafından oluşturulan esnek</u>
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR										
VIOP_ARA	Öğle arası olması durumunda işlem										
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR										
VIOP_ARA	<u>Kullanıcılar tarafından oluşturulan esnek</u>										

	gerçekleştirilmeyen dönemdir. Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz. Emirler iptal edilebilir. Özel işlem bildirimini yapılamaz.		<u>sözleşmelerin işleme açılana kadar içinde buldukları ve öğle</u> arası olması durumunda işlem gerçekleştirilmeyen dönemdir. Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz. Emirler iptal edilebilir. Özel işlem bildirimini yapılamaz.
VIOP_SUREK LI_MZYD	Fiyat ve zaman önceliğine dayanılarak çok fiyat sürekli işlem esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği sürekli işlem seansı durumudur. Değişik tipte ve geçerlilikte emir girişi yapılabilir. (bkz. Tablo-2) Özel işlem bildirimini yapılabilir. Emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir, emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir. Emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif statüye çekilebilir. İnaktif statüdeki emirler aktif edilerek sisteme gönderilebilir.	VIOP_SUREK LI_MZYD	Fiyat ve zaman önceliğine dayanılarak çok fiyat sürekli işlem esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği sürekli işlem seansı durumudur. Değişik tipte ve geçerlilikte emir girişi yapılabilir. (bkz. Tablo-2) Özel işlem bildirimini yapılabilir. Emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir, emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir. Emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif statüye çekilebilir. İnaktif statüdeki emirler aktif edilerek sisteme gönderilebilir. <u>Esnek sözleşmeler oluşturulabilir.</u>
EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar ... Özsermaye hali uyarlaması öncesinde 02/17 vadeli, kullanım fiyatı 6.75 TL olan AKBNK kodlu paya bağlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları Tablo 3'de verilmiştir. <i>Tablo-3: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları</i>	EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE HESAPLAMA METHODU ... POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin Uyarlamalar ... Özsermaye hali uyarlaması öncesinde 02/17 vadeli, kullanım fiyatı 6.75 TL olan AKBNK kodlu paya bağlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları Tablo 3'de verilmiştir. <i>Tablo-3: Birinci Özsermaye Haline İlişkin Uyarlama Öncesi/Sonrası Sözleşme Kodları</i>		

Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası		Uyarlama Öncesi	Uyarlama Sonrası	
O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75	O_AKBNKE 0217 C 6.75	O_AKBNKE 0217 C 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 C 3.75
O_AKBNKE 0217 P 6.75	O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.75	O_AKBNKE 0217 P 6.75	O_AKBNKE 0217 P 3.78 N1	O_AKBNKE 0217 P 3.75
Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneğin AKBNK payı üzerine 02/17 vadeli 6.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları sırasıyla O_AKBNKE0217C6.75 ve O_AKBNKE0217P6.75 şeklindedir. Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde; Standart sözleşmelerdeki pozisyonlar yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C6.75 ile O_AKBNKE0217P6.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılırken yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Tablo 3’de görüldüğü gibi, birinci özsermaye hali sonrası AKBNK üzerine 02/17 vadeli 3.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 ve aynı vadeli düzeltilmiş kullanım fiyatı 3.78 TL olan standart olmayan sözleşmelerin kodları ise O_AKBNKE0217C3.78N1 ile O_AKBNKE0217P3.78N1 olur. İşleme açılacak sözleşmeler, alım satım sisteminde daha önce işleme açılmış ancak çeşitli nedenlerle işleme kapatılmış ise aynı ISIN kodları ile yeni sözleşmeler olarak yeniden işleme açılabilir. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler standart sözleşme olarak işleme açılır. ...			Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneğin AKBNK payı üzerine 02/17 vadeli 6.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları sırasıyla O_AKBNKE0217C6.75, ve O_AKBNKE0217P6.75 ve TM O AKBNKE060219C6.75 şeklindedir. Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde; Standart sözleşmelerdeki pozisyonlar yeni işleme açılan standart olmayan sözleşmelere aktarılır, ayrıca O_AKBNKE0217C6.75, ile O_AKBNKE0217P6.75 ve TM O AKBNKE250419C6.75 standart sözleşmeleri işleme kapatılırken yeni standart sözleşmeler ilgili dayanak varlığın teorik fiyatı üzerinden sözleşme unsurlarında belirtilen esaslar dahilinde oluşturularak işleme açılır. Tablo 3’de görüldüğü gibi, birinci özsermaye hali sonrası AKBNK üzerine 02/17 vadeli 3.75 TL kullanım fiyatlı Avrupa tipi alım veya satım opsiyonu standart sözleşmelerinin kodları O_AKBNKE0217C3.75 ile O_AKBNKE0217P3.75 ve aynı vadeli düzeltilmiş kullanım fiyatı 3.78 TL olan standart olmayan sözleşmelerin kodları ise O_AKBNKE0217C3.78N1, ile O_AKBNKE0217P3.78N1 ve TM O AKBNKE060219C3.78N1 olur. İşleme açılacak sözleşmeler, alım satım sisteminde daha önce işleme açılmış ancak çeşitli nedenlerle işleme kapatılmış ise aynı ISIN kodları ile yeni sözleşmeler olarak yeniden işleme açılabilir. Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..) kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak		

	yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler standart sözleşme olarak işleme açılır. ...
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ ... *Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. Piyasa yapıcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir. ...	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ ... *Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. <u>Esnek sözleşme olarak oluşturulan ancak standart vade tarihi ve kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapımcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir.</u> Piyasa yapıcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir. ...

30/07/2019 tarihli ve 2019/54 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:17												
15.Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması Dayanak varlıkların Sistemde durdurulması halinde, Piyasada ilgili varlıklara dayalı sözleşmelerdeki işlemler Genel Müdür kararı ile durdurulabilir. Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Genel Müdür sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir. Ayrıca sözleşmelerin işleme açılış zamanı Genel Müdür tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir. Borsa Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen yazılı durumlardan birinin varlığı halinde de, ilgili sözleşmeler için işlemler Genel Müdür tarafından geçici olarak durdurulabilir. Genel Müdür sözleşmelerdeki işlemleri en fazla beş işlem günü durdurabilir. Beş işlem gününü aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir. Sözleşmelerde işlemlerin durdurulması halinde gerekçeleriyle durdurma zamanı ve ayrıca yeniden işleme açılış zamanı KAP'ta duyurulur. Genel Müdür yetkisini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.	15.Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması Dayanak varlıkların Sistemde durdurulması halinde, Piyasada ilgili varlıklara dayalı sözleşmelerdeki işlemler Genel Müdür kararı ile durdurulabilir. Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Genel Müdür sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir. Ayrıca sözleşmelerin işleme açılış zamanı Genel Müdür tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir. Borsa Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen yazılı durumlardan birinin varlığı halinde de, ilgili sözleşmeler için işlemler Genel Müdür tarafından geçici olarak durdurulabilir. Genel Müdür sözleşmelerdeki işlemleri en fazla <u>bir ay için</u> durdurabilir. <u>Bir ayı</u> aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir. Sözleşmelerde işlemlerin durdurulması halinde gerekçeleriyle durdurma zamanı ve ayrıca yeniden işleme açılış zamanı KAP'ta duyurulur. Genel Müdür yetkisini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.												
26.Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri	1	5.000	26.Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri	1	5.000
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı											
Pay Sözleşmeleri	1	5.000											
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı											
Pay Sözleşmeleri	1	5.000											

(Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)				(Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)			
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500		Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı >=25 TL)	1	2.500	
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000		Endeks Sözleşmeleri	1	2.000	
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000		Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000	
Altın Sözleşmeleri	1	500.000		Altın Sözleşmeleri	1	500.000	
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100		Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100	
Diğer Sözleşmeler	1	2.000		TLREF Sözleşmeleri	1	100	
				Diğer Sözleşmeler	1	2.000	
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ				EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ			
				... <u>1 Aylık TLREF vadeli işlem sözleşmeleri unsurları eklenmiştir.</u>			
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ				EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ			
				<u>181/VİOP Faiz Türev Pazarı altına 1 Aylık TLREF vadeli işlem sözleşmesi için Pazar segment kodu/adı ve dayanak varlık kodu eklenmiştir.</u>			
EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR				EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ ONAYINDA ARANACAK KURALLAR			
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kurah	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kurah
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.	Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleşeceği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000		Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	
Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000		Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000	
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000		Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000	
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000		TLREF Sözleşmeleri	100	1.000	
			Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000		

EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ				EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ			
Gelir Kalemi	Açıklama			Gelir Kalemi	Açıklama		
	Baz Alınan Değer	Oran			Baz Alınan Değer	Oran	
İradi Emir İptal Ücreti	VİOP Prosedürünün 25 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbinde 1)		İradi Emir İptal Ücreti	VİOP Prosedürünün 25 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük		0,00001 (Yüzbinde 1)
	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı		Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı
Borsa Payı	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)	Borsa Payı	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)
	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)		Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbinde 4)
	Diğer Tüm Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)		TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Parasal Büyüklük	0,00001 (Yüzbinde 1)
	Diğer Tüm Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)		Diğer Tüm Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)
					Diğer Tüm Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00003 (Yüzbinde 3)

11/11/2019 tarihli ve 2019/71 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN	YENİ METİN
30.PRO.01	REVİZYON NO:18
13. Gruplandırma Uygulaması Sistem, emir işleme ve hız kapasitesinden optimum düzeyde yararlanılabilmesi amacıyla iki adet gruptan oluşmakta olup, işlem gören tüm sözleşmeler bu iki gruba dağıtılmıştır. Grup-1:AKBNK-ARCLK-ASELS-BIMAS-DOHOL-EKGYO-ENJSA- EREGL- GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Bir sözleşme hangi grupta işlem görüyorsa emir o gruba bağlantı kurmuş işlem protokolleri vasıtasıyla gönderilmelidir. Bu nedenle Piyasa üyelerinin her iki gruba da bağlantı sağlamaları gerekmektedir.	13. Gruplandırma Uygulaması Sistem, emir işleme ve hız kapasitesinden optimum düzeyde yararlanılabilmesi amacıyla iki adet gruptan oluşmakta olup, işlem gören tüm sözleşmeler bu iki gruba dağıtılmıştır. Grup-1:AKBNK-ARCLK-ASELS-BIMAS-CCOLA-DOHOL-EKGYO-ENJSA-ENKAL-EREG-FROTO-GARAN-HALKB-ISCTR dayanak varlıkları üzerine işleme açılan pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Grup-2: Grup-1 dışında kalan diğer tüm vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Bir sözleşme hangi grupta işlem görüyorsa emir o gruba bağlantı kurmuş işlem protokolleri vasıtasıyla gönderilmelidir. Bu nedenle Piyasa üyelerinin her iki gruba da bağlantı sağlamaları gerekmektedir.
ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar	ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar

40. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhütnamesini imzalamak. Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar. a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) “Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi”, b) “Piyasa Yapıcılık Taahhütnamesi”. Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan (Ek-14 ve Ek-15) “Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu” ile “Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhütnamesi” belgelerini de Borsaya sunarlar.	40. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhütnamesini imzalamak. Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar. a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) “Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi”, b) “Piyasa Yapıcılık Taahhütnamesi”. Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan (Ek-14 ve Ek-15) “Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu” ile “Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhütnamesi” belgelerini de Borsaya sunarlar. <u>Piyasa yapıcılık başvurusu, piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlamak istenilen ayın ilk iş gününden en az 10 iş günü önce Borsaya iletilmelidir.</u>
41.5. Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapıcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilmez.	41.5. Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapıcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilir. <u>Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapıcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplanmasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP sürekli işlem seansı süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapıcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur.</u>
42. Piyasa Yapıcılığından Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması	42. Piyasa Yapıcılığından Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması

Piyasa yapıcılığı yetkisi Genel Müdür tarafından re'sen ya da piyasa yapıcının başvurusu üzerine Genel Müdür tarafından belirlenen süre içerisinde geçici ya da sürekli iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları görevlerinden sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Genel Müdür tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilenler, başvurmaları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Genel Müdür yetkilidir. Piyasa yapıları, Genel Müdür kararını beklemezsizin piyasa yapıcılığından çıkmak istemeleri halinde, piyasa yapıcılıktan çıkış başvurusunu yaptıkları tarih itibarıyla yetkilendirildikleri sözleşmelerde 1 (bir) yılı doldurmadıkları takdirde ve her halükarda son üç aya ait, piyasa yapıcılığı dolayısıyla borsa payından elde ettikleri indirim iade ederler. Bunun yanında; piyasa yapıları, i. ayrılma talebinde buldukları anda sorumlu oldukları sözleşmelerin vadesi dolmadan piyasa yapıcılıktan ayrılmak istemeleri ya da, ii. piyasa yapıcı değerlendirme sonucunda piyasa yapıcılık programı dışında tutulmasına karar verilmesi, hallerinde geriye dönük olarak gelir paylaşımından pay aldıkları en son 3 aya ait tutarları Borsaya geri ödemekle mükellef olurlar.	Piyasa yapıcılığı yetkisi Genel Müdür tarafından re'sen ya da piyasa yapıcının başvurusu üzerine Genel Müdür tarafından belirlenen süre içerisinde geçici ya da sürekli iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları görevlerinden sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Genel Müdür tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilenler, başvurmaları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Genel Müdür yetkilidir. <u>Piyasa yapıcılığı yetkisi ay sonları itibarıyla iptal edilir. Bu durumda piyasa yapıcılık faaliyeti dolayısıyla son üç ayda elde edilen borsa payı indirimi ile gelir paylaşım tutarları tahsil edilir.</u>
	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ <u>168/VİOP Pay Türev Pazarı altına pay vadeli işlem sözleşmeleri için dayanak varlık olarak CCOLA, ENKAI, FROTO, MGROS, SASA, TRKCM, TSKB ve ULKER eklenmiştir.</u>
	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ <u>Pay ve Altın (XAUUSD) vadeli işlem sözleşmelerinde maksimum spread güncellemesi yapılmıştır.</u>
EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ... Gelir Paylaşım Hesaplama Yöntemi: İki piyasa yapıcının olduğu bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda, piyasa yapıcı A'nın piyasa bulunma oranının %80, piyasa yapıcı B'nin ise %100 olduğunu varsayalım. Piyasa yapıcı A'nın piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerden oluşan hacmin 100.000 TL, piyasa yapıcı B'nin ise 200.000 TL	EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>Gelir paylaşım oranı GARA ve THYAO pay vadeli işlem sözleşmelerinde %40, diğer pay vadeli işlem sözleşmeleri için %60 olacak şekilde güncellenmiştir. Piyasa yapıcı hakları dahilinde bütün sözleşmeler için 2 adet piyasa yapıcı işlem terminali imkanına son verilmiştir. Ayrıca pay vadeli işlem sözleşmeleri için dayanak varlık olarak CCOLA, ENKAI, FROTO, MGROS, SASA, TRKCM, TSKB ve ULKER eklenmiştir.</u>

olduğu bir durumda gelir paylaşımı hesaplaması aşağıdaki şekilde olur. X: Piyasa yapıcının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacim Y: İlgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapıcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacimlerin toplamı X/Y: İşlem Hacmi Oranı Z: Piyasa yapıcının piyasada bulunma oranı K: Sözleşme sınıfındaki/tipindeki /grubundaki tüm piyasa yapıcıların piyasada bulunma oranlarının toplamı Formül: $0,9 * (X/Y) + 0,1 * (Z/K)$ Piyasa Yapıcı A: $0,9 * (100.000 / 300.000) + 0,1 * (0,8 / 1,8) = 0,34$ Piyasa Yapıcı B: $0,9 * (200.000 / 300.000) + 0,1 * (1 / 1,8) = 0,65$ Borsa payının %50'sinin piyasa yapıcılar ile paylaşılacağı varsayımı ile eğer ilgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki toplam borsa payı 20.000 TL ise bunun 10.000 TL tutarındaki kısmı, piyasa yapıcı A ile 3.444,44 TL ve piyasa yapıcı B ile 6.555,56 TL olarak paylaşılır.	Gelir Paylaşım Hesaplama Yöntemi: İki piyasa yapıcının olduğu bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda, piyasa yapıcı A'nın piyasa bulunma oranının %80, piyasa yapıcı B'nin ise %100 olduğunu varsayalım. Piyasa yapıcı A'nın piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerden oluşan hacmin 100.000 TL, piyasa yapıcı B'nin ise 200.000 TL olduğu bir durumda gelir paylaşımı hesaplaması aşağıdaki şekilde olur. X: Piyasa yapıcının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacim Y: İlgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapıcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacimlerin toplamı X/Y: İşlem Hacmi Oranı Z: Piyasa yapıcının piyasada bulunma oranı K: Sözleşme sınıfındaki/tipindeki /grubundaki tüm piyasa yapıcıların piyasada bulunma oranlarının toplamı <u>A: (Pav piyasası sürekli işlem seansı süresi/VİOP sürekli işlem seansı süresi)*0,95</u> Formül: $0,9 * (X/Y) + 0,1 * (Z/K)$ Piyasa Yapıcı A: $0,9 * (100.000 / 300.000) + 0,1 * (0,8 / 1,8) = 0,34$ Piyasa Yapıcı B: $0,9 * (200.000 / 300.000) + 0,1 * (1 / 1,8) = 0,65$ Borsa payının %50'sinin piyasa yapıcılar ile paylaşılacağı varsayımı ile eğer ilgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki toplam borsa payı 20.000 TL ise bunun 10.000 TL tutarındaki kısmı, piyasa yapıcı A ile 3.444,44 TL ve piyasa yapıcı B ile 6.555,56 TL olarak paylaşılır. <u>Pay vadeli işlem sözleşmelerinde hesaplanan gelir paylaşım tutarı (Z/A) ile çarpılır. Eğer (Z/A) oranı 1'den büyükse bu oran formülde "1" olarak kullanılır.</u>

18/12/2019 tarihli ve 2019/80 sayılı duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN	YENİ METİN
30.PRO.01	REVİZYON NO:19
41.Piyasa Yapıcılık Programı	41.Piyasa Yapıcılık Programı
41.1.Genel İşleyiş Esasları	41.1.Genel İşleyiş Esasları
...	...
Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir:	Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir:
a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri,	a) Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri,
b) BİST30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,	b) BİST30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,
c) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri,	c) <u>BİST Likit Banka Endeks ile BİST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri,</u>

ç) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, d) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, f) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, g) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri. ...	ç) Döviz opsiyon (USD/TL) sözleşmeleri, d) Altın (TL/Gram ve Dolar/Ons) vadeli işlem sözleşmeleri, e) Emtia (Anadolu Kırmızı ve Makarnalık Buğday) vadeli işlem sözleşmeleri, f) Baz yük elektrik vadeli işlem sözleşmeleri, g) Çelik hurda vadeli işlem sözleşmeleri, ğ) Döviz (RUB/TL ve CNH/TL) vadeli işlem sözleşmeleri. ...
YEDİNCİ BÖLÜM Özsermaye Hallerine İlişkin Esaslar 43. Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Nakit temettü dağıtımlarında, temettü dağıtımının yapılacağı işlem günü öncesi ilgili dayanak varlığın son kapanış fiyatı baz alınarak hesaplanan temettü veriminin %15'in üstünde olması durumunda ilgili pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde düzeltme yapılır. Söz konusu durumda temettü veriminin %15'ini aşan kısmı baz alınarak düzeltmeler yapılır. Temettü ödemesinin pay dağıtımı şeklinde olması durumunda bedelsiz sermaye artırımında uygulanan formül ile uyarlama yapılır. Temettünün bir kısmının nakit diğer kısmının pay biçiminde dağıtılması durumunda ise, temettünün nakit ödenen kısmı için temettü verimi oranına göre değerlendirme yapıp uyarlama şekli belirlenir. Pay biçiminde dağıtılan kısmı için ise bedelsiz sermaye artırım şeklinde uyarlama yapılır. Diğer taraftan, Özsermaye Halleri Komitesi bahsedilen yöntemlerden farklı bir yöntem ile uyarlama yapmaya karar verebilir. ...	YEDİNCİ BÖLÜM Özsermaye Hallerine İlişkin Esaslar 43. Özsermaye Halleri Uyarlamaları ... Nakit temettü dağıtımlarında özsermaye hali uyarlaması yapılmaz. Temettü ödemesinin pay dağıtımı şeklinde olması durumunda bedelsiz sermaye artırımında uygulanan formül ile uyarlama yapılır. Temettünün bir kısmının nakit diğer kısmının pay biçiminde dağıtılması durumunda, sadece pay biçiminde dağıtılan kısım için uyarlama yapılır. Diğer taraftan, Özsermaye Halleri Komitesi bahsedilen yöntemlerden farklı bir yöntem ile uyarlama yapmaya karar verebilir. ...
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ Pay Opsiyon Sözleşmeleri ile Pay Vadeli Sözleşmelerinin ‘Sözleşme Büyüklüğü’ başlığında “temettü ödemesi” ifadesi çıkarılmıştır. <u>BIST Likit Banka Endeks ile BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks vadeli işlem sözleşmeleri unsurları eklenmiştir.</u>
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ <u>170/VİOP Endeks Türev Pazarı altına endeks vadeli işlem sözleşmeleri için dayanak varlık olarak XLBNKD ve X10XBD eklenmiştir.</u>

**EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ
UYARLAMALARINA İLİŞKİN
ÖRNEKLER VE HESAPLAMA
METHODU
PVİS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin
Uyarlamalar**

...
Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, ~~temettü~~
~~ödemesi~~ gibi özsermaye uyarlaması olarak
tanımlanan olay gerçekleştiğinde;
F_GARAN0117 ve F_GARAN0217
sözleşmelerindeki pozisyonlar sırasıyla yeni
işleme açılan standart olmayan sözleşmeler olan
F_GARAN0117N1 ve F_GARAN0217N1
kodlu sözleşmelere aktarılır. Bir özsermaye
uyarlamasında, uyarlama yapılan tüm
sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..)
kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup
kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme
büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali
uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak
yeni vade ayları standart sözleşme olarak işleme
açılır.

...
~~Pay Senedinde Nakit Temettü Ödenmesi
Durumu~~

$$\text{F}_t = \text{F}_k - T$$

~~A Şirketi'nin %30 oranındaki (0.30 TL)
temettü ödeme işlemleri 11 Nisan 2017
tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye
başlanmıştır.~~

~~10 Nisan 2017 tarihinde son kapamış fiyatı
3.20 TL olan A payının temettü verimi %9,38
olduğundan söz konusu dayanak varlığa
ilişkin PVİS'lerde herhangi bir düzeltme
işlemi yapılmaz.~~

~~Diğer taraftan, B Şirketi'nin %50 oranındaki
(0.50 TL) temettü ödeme işlemleri de 11 Nisan
2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye
başlanmıştır.~~

~~10 Nisan 2017 tarihinde son kapamış fiyatı
3.20 TL olan B payının temettü verimi
%15,63 kritik oran olarak belirlenen
%15'ten büyük olduğundan söz konusu
dayanak varlığa ilişkin PVİS'lerde aşağıdaki
şekilde düzeltme yapılır.~~

~~Temettü tutarı = 0.50 TL~~

**EK-7: ÖZSERMAYE HALLERİ
UYARLAMALARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER
VE HESAPLAMA METHODU
PVİS'lerde Özsermaye Hallerine İlişkin
Uyarlamalar**

...
Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını gibi özsermaye
uyarlaması olarak tanımlanan olay
gerçekleştiğinde; F_GARAN0117 ve
F_GARAN0217 sözleşmelerindeki pozisyonlar
sırasıyla yeni işleme açılan standart olmayan
sözleşmeler olan F_GARAN0117N1 ve
F_GARAN0217N1 kodlu sözleşmelere aktarılır.
Bir özsermaye uyarlamasında, uyarlama yapılan
tüm sözleşmelerde aynı grup kodu (N1, N2,..)
kullanılmayabilir, dolayısıyla sözleşme grup
kodları aynı olan sözleşmelerin sözleşme
büyüklükleri farklı olabilir. Özsermaye hali
uyarlamaları yapıldıktan sonra işleme açılacak
yeni vade ayları standart sözleşme olarak işleme
açılır.

...

~~%15 Temettü verimi karşılığı = 3.20 x 0.15 =
0.48 TL~~

~~%15 Düzeltmelerde dikkate alınacak temettü
tutarı = 0.50 - 0.48 = 0.02 TL~~

~~DK = (3.20 - 0.48 - 0.02) / (3.20 - 0.48) = 0.
9926471~~

~~V_u = 3.42 (Özsermaye uyarlaması öncesi
vadedeli fiyat)~~

~~V_{baz} = V_u x DK~~

~~V_{baz} = 3.42 x 0.9926471 = 3.39~~

~~Benzer şekilde pozisyonların toplam TL
değerinin en az etkilenmesi amacıyla
sözleşme büyüklüğü aşağıdaki şekilde
yeniden belirlenir:~~

~~Ç_{eski} = 100~~

~~Ç_{yeni} = Ç_{eski} / DK~~

~~Ç_{yeni} = 100 / 0.9926471 = 100.7407366 (101)~~

~~...~~

~~POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin
Uyarlamalar~~

~~...~~

~~Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını, temettü gibi
özsermaye uyarlaması olarak tanımlanan
durumlar gerçekleştiğinde;~~

~~...~~

~~AKBNK payı ikinci defa bedelli/bedelsiz
sermaye artırımını, temettü gibi özsermaye
uyarlaması olarak tanımlanan durumlar
gerçekleştiğinde örnek olarak;~~

~~...~~

~~Nakit Temettü Ödenmesi Durumu~~

$$F_t = F_k - T$$

~~A Şirketi'nin %30 oranındaki (0.30 TL)
temettü ödeme işlemleri 11 Nisan 2017
tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye
başlanmıştır.~~

~~10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı
3.20 TL olan A payının temettü verimi %9,38
olduğundan söz konusu dayanak varlığa
ilişkin POS'larda herhangi bir düzeltme
işlemi yapılmaz.~~

~~Diğer taraftan, B Şirketi'nin %50 oranındaki
(0.50 TL) temettü ödeme işlemleri de 11 Nisan~~

~~...~~

~~POS'larda Özsermaye Hallerine İlişkin
Uyarlamalar~~

~~...~~

~~Bedelli/bedelsiz sermaye artırımını gibi özsermaye
uyarlaması olarak tanımlanan durumlar
gerçekleştiğinde;~~

~~...~~

~~AKBNK payı ikinci defa bedelli/bedelsiz sermaye
artırımını gibi özsermaye uyarlaması olarak
tanımlanan durumlar gerçekleştiğinde örnek
olarak;~~

~~...~~

2017 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 10 Nisan 2017 tarihinde son kapanış fiyatı 3.20 TL olan B payının temettü verimi %15,63 kritik oran olarak belirlenen %15'ten büyük olduğundan söz konusu dayanak varlığa ilişkin POS'larda aşağıdaki gibi düzeltme yapılır. Temettü tutarı = 0.50 TL %15 Temettü verimi karşılığı = 3.20 × 0.15 = 0.48 TL %15 düzeltmelerde dikkate alınacak temettü tutarı = 0.50 - 0.48 = 0.02 TL DK = (3.20 - 0.48 - 0.02) / (3.20 - 0.48) = 0.9926471 B payına dayalı alım opsiyonu sözleşmesinin yeni kullanım fiyatı ise önceki kullanım fiyatının DK ile çarpımıyla bulunur: $K_{\text{eski}} = 3.00$ $K_{\text{yeni}} = K_{\text{eski}} \times DK$ $K_{\text{yeni}} = 3.00 \times 0.9926471 = 2.98$ (2.9779413 en yakın iki ondalık haneye yuvarlanır.) Benzer şekilde pozisyonların toplam TL değerinin en az etkilenmesi amacıyla sözleşme çarpanı aşağıdaki gibi yeniden belirlenir: $\zeta_{\text{eski}} = 100$ $\zeta_{\text{yeni}} = \zeta_{\text{eski}} / DK$ $\zeta_{\text{yeni}} =$ $100 / 0.9926471 = 100.7407366$ (101) ...	
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ <u>XLBNKD ve X10XBD dayanak varlıklarında piyasa yapıcı yükümlülükleri eklenmiştir.</u>
EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI	EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>XLBNKD ve X10XBD dayanak varlıklarında piyasa yapıcı hakları eklenmiştir.</u>

14/01/2020 tarihli ve 2020/1 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:20
İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar	İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar

... 6.Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak Piyasamız sürekli işlem seansı boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında (Ek-1) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir. İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek sözleşmelerin oluşturulmasına izin verilmez. Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır.	... 6.Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak <u>normal seans</u> boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında (Ek-1) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir. İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek sözleşmelerin oluşturulmasına izin verilmez. Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır. <u>7.Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler</u> <u>Akşam seansında BIST 30, BIST Banka, BIST Sınai, BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.</u> <i>(madde numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)</i>
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İşlemlere İlişkin Esaslar ... 8.Günlük İş Akışı VİOP'ta günlük iş akışı içerisinde; işlem yapılmayan dönem, sürekli işlem seansı, uzlaşma fiyatının ilanı ve gün sonu işlemleri yer almaktadır. 8.1.İşlem Yapılmayan Dönem İşleme açıldığı andan sürekli işlem seansı başlangıcına veya açılış seansı olması durumunda bu seansın başlangıcına kadar geçen dönem "işlem yapılmayan dönem" olarak adlandırılır. İşlem yapılmayan dönemde, işlem sistemi açık olmakla birlikte emir girişi, özel işlem bildirimini yapılması ya da işlem gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu dönemde kullanıcılar tarafından; ... 8.2.Sürekli İşlem Seansı	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İşlemlere İlişkin Esaslar ... 9.Günlük İş Akışı VİOP'ta günlük iş akışı içerisinde; işlem yapılmayan dönemler, <u>normal seans</u>, uzlaşma fiyatının ilanı, <u>akşam seansı</u> ve gün sonu işlemleri yer almaktadır. 9.1.İşlem Yapılmayan Dönemler İşleme açıldığı andan <u>seansların</u> başlangıcına veya açılış seansı olması durumunda bu seansın başlangıcına kadar geçen dönem "işlem yapılmayan dönemler" olarak adlandırılır. İşlem yapılmayan dönemlerde, işlem sistemi açık olmakla birlikte emir girişi, özel işlem bildirimini yapılması ya da işlem gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu dönemlerde kullanıcılar tarafından; ... 9.2.Normal Seans

Sürekli işlem seansı, fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından;

- a) emir girişi yapılabilir,
 - b) özel işlem bildirimleri yapılabilir,
 - c) emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir ve emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir,
 - ç) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir,
 - d) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir,
 - e) esnek sözleşme oluşturulabilir.
- ...

12.Özel İşlem Bildirimi

Piyasa üyeleri, ekte (Ek-4) yer alan sözleşmeler için belirtilen minimum emir miktarları üzerindeki emirlerini emir defterine iletmeden işleme dönüştürmek amacıyla Sistemin özel işlem bildirim özelliğini kullanarak Borsaya bildirebilirler. Bu çerçevede, ekte (Ek-4) yer alan onay koşullarını sağlayan özel işlem bildirimleri otomatik olarak eşleşir. Sistemde işleme dönüştürülen bu bildirimlere ilişkin fiyat istatistikleri Piyasadaki diğer işlemlerin istatistiklerinden ayrı olarak yayımlanmakla birlikte ilgili sözleşmenin ve tüm Piyasanın hacim ve miktar istatistiklerine dahil olur. Özel işlem bildirimleri baş temsilciler tarafından işlem terminalleri ve FIX kullanıcıları vasıtasıyla gerçekleştirilebilir. Sistemde iki türlü özel işlem bildirim yöntemi bulunmaktadır.

...

Normal seans, fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği **ana** seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından;

- a) **normal seansta ve akşam seansında geçerli olabilecek** emir girişi yapılabilir,
 - b) özel işlem bildirimleri yapılabilir,
 - c) emirler üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir ve emirlerin geçerlilik süreleri değiştirilebilir,
 - ç) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir,
 - d) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir,
 - e) esnek sözleşme oluşturulabilir.
- ...

9.4.Akşam Seansı

Akşam seansı, normal seansın sonrasında fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği, gerçekleştirilen işlemlerin bir sonraki normal seans işlemi olarak değerlendirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından;

- a) **akşam seansında geçerli olabilecek emir girişi yapılabilir,**
 - b) **akşam seansında geçerli olan emirlerin üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir,**
 - c) **emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir,**
 - ç) **inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir.**
- ...

13.Özel İşlem Bildirimi

Piyasa üyeleri, ekte (Ek-4) yer alan sözleşmeler için belirtilen minimum emir miktarları üzerindeki emirlerini emir defterine iletmeden işleme dönüştürmek amacıyla Sistemin özel işlem bildirim özelliğini kullanarak Borsaya bildirebilirler. Bu çerçevede, ekte (Ek-4) yer alan onay koşullarını sağlayan özel işlem bildirimleri otomatik olarak eşleşir. Sistemde işleme dönüştürülen bu bildirimlere ilişkin fiyat istatistikleri Piyasadaki diğer işlemlerin istatistiklerinden ayrı olarak yayımlanmakla birlikte ilgili sözleşmenin ve tüm Piyasanın hacim ve miktar istatistiklerine dahil olur. Özel işlem bildirimleri baş temsilciler tarafından işlem terminalleri ve FIX kullanıcıları vasıtasıyla **sadece normal seansta** gerçekleştirilebilir. Sistemde iki türlü özel işlem bildirim yöntemi bulunmaktadır.

18.İşlem İptali ...	... 19.İşlem İptali ... <u>h) Akşam seansında gerçekleşen hatalı işlem/işlemlere ilişkin iptal talepleri takip eden normal seans içerisinde değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde ilgili hatalı işlem/işlemler iptal edilir.</u>
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Emirlere İlişkin Esaslar ... 21.Emir Yöntemleri Sisteme emir gönderilirken aşağıda belirtilen emir yöntemlerinden birinin seçilmesi zorunludur: a) Limit: Belirlenen limit fiyat seviyesine kadar işlem gerçekleştirmek için kullanılan emir yöntemidir. Bu yöntem kullanıldığında fiyat ve miktar girilmesi zorunludur. b) Piyasa: Emrin girildiği anda ilgili sözleşmede piyasada bulunan en iyi fiyatlı emirden başlayarak emrin karşılanması amacıyla kullanılan emir yöntemidir. “Piyasa” emir türü “Gerçekleşmezse İptal Et” ya da “Kalanı İptal Et” emir geçerlilik süreleri seçilerek Sisteme iletilebilir. c) Piyasadan Limite: Piyasa emirleri gibi fiyatsız olarak sadece miktar belirtilerek girilen emirlerdir. Karşı taraftaki sadece en iyi fiyat kademesinde bekleyen emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler. Ancak işleme dönüşmeyen kısım, gerçekleşen son işlem fiyatını alarak limit fiyatlı emre dönüşür ve emir defterinde beklemeye geçer. Sürekli işlem seansında girilen bir piyasadan limite emir, karşı tarafta bekleyen bir emir olmaması durumunda hemen iptal edilir.	DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Emirlere İlişkin Esaslar ... 22.Emir Yöntemleri Sisteme emir gönderilirken aşağıda belirtilen emir yöntemlerinden birinin seçilmesi zorunludur: a) Limit: Belirlenen limit fiyat seviyesine kadar işlem gerçekleştirmek için kullanılan emir yöntemidir. Bu yöntem kullanıldığında fiyat ve miktar girilmesi zorunludur. b) Piyasa: Emrin girildiği anda ilgili sözleşmede piyasada bulunan en iyi fiyatlı emirden başlayarak emrin karşılanması amacıyla kullanılan emir yöntemidir. “Piyasa” emir türü “Gerçekleşmezse İptal Et” ya da “Kalanı İptal Et” emir geçerlilik süreleri seçilerek Sisteme iletilebilir. c) Piyasadan Limite: Piyasa emirleri gibi fiyatsız olarak sadece miktar belirtilerek girilen emirlerdir. Karşı taraftaki sadece en iyi fiyat kademesinde bekleyen emirlerle eşleşerek işleme dönüşürler. Ancak işleme dönüşmeyen kısım, gerçekleşen son işlem fiyatını alarak limit fiyatlı emre dönüşür ve emir defterinde beklemeye geçer. Girilen bir piyasadan limite emir, karşı tarafta bekleyen bir emir olmaması durumunda hemen iptal edilir. <u>26.Akşam Seansında Geçerli Olan Emirlere İlişkin Hususlar</u> <u>Sisteme akşam seansında geçerli olacak bir emir gönderilmek istendiği takdirde ilgili emrin akşam seansında geçerli olacağını belirtilmesi gerekir. Akşam seansında piyasa ile piyasadan limite emir türleri ve iptale kadar geçerli ile tarihli emir geçerlilik süreleri kullanılamaz. Akşam seansında geçerli olacağı belirtilmemiş iptale kadar geçerli ve tarihli emirler akşam seansına geçerken Sistem tarafından “Durdurulmuş” statüye çekilir. İlgili emirler normal seansa geçerken ise zaman öncelikleri korunarak Sistem tarafından “Aktif” statüye çekilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olmayacak şekilde</u>

	<u>gönderilen günlük emirler ilgili normal seansın sonunda iptal edilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olacak şekilde gönderilen günlük emirler ile akşam seansı içerisinde gönderilen emirler ise akşam seansı sonunda iptal edilir.</u> <u>Normal seans ve akşam seansında farklı fiyat limitleri uygulanabileceğinden normal seansta akşam seansında da geçerli olacak şekilde gönderilen emirler, akşam seansına geçildiğinde fiyat limitlerinin dışında kalabileceğinden “Durdurulmuş” statüye çekilebilir.</u> <u>Akşam seansı süresince iptale kadar geçerli ve tarihli şarta bağlı emirler Sisteme gönderilebilir. Ancak bu emirlerin şartlarının akşam seansında gerçekleşmesi halinde şarta bağlı emir aktif hale geldikten sonra iptal olur.</u> <u>Akşam seansında vadeler arası strateji emirleri kullanılmaz.</u>																														
27.Emir Düzeltme ... Normal temsilciler kendi emirlerini, baş temsilciler ise yetkilendirildikleri Piyasa üyesine ait tüm emirleri değiştirebilirler. Sistemde emrin bazı unsurları asli kabul edilerek değiştirilemezken, bazı unsurlarında değişiklik yapılabilir. Aşağıdaki tabloda sürekli işlem seansı içerisinde emir defterinde yer alan emirlerin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emirlerin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:	29.Emir Düzeltme ... Normal temsilciler kendi emirlerini, baş temsilciler ise yetkilendirildikleri Piyasa üyesine ait tüm emirleri değiştirebilirler. Sistemde emrin bazı unsurları asli kabul edilerek değiştirilemezken, bazı unsurlarında değişiklik yapılabilir. Aşağıdaki tabloda normal seans içerisinde emir defterinde yer alan emirlerin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emirlerin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:																														
Tablo 7: Emir Düzeltmede Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği	Tablo 7: Emir Düzeltmede Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Alan</th> <th>Değiştirilebilir</th> <th>Zaman Önceliği Korunur</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hesap numarası</td> <td>Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Pozisyon</td> <td>Değiştirilebilir</td> <td>Evet</td> </tr> <tr> <td>Fiyat</td> <td>Değiştirilebilir</td> <td>Hayır</td> </tr> <tr> <td>Miktar</td> <td>Arttırılabilir/Azaltılabilir</td> <td>Hayır/Evet</td> </tr> </tbody> </table>	Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur	Hesap numarası	Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.	-	Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet	Fiyat	Değiştirilebilir	Hayır	Miktar	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Alan</th> <th>Değiştirilebilir</th> <th>Zaman Önceliği Korunur</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hesap numarası</td> <td>Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Pozisyon</td> <td>Değiştirilebilir</td> <td>Evet</td> </tr> <tr> <td>Fiyat</td> <td>Değiştirilebilir</td> <td>Hayır</td> </tr> <tr> <td>Miktar</td> <td>Arttırılabilir/Azaltılabilir</td> <td>Hayır/Evet</td> </tr> </tbody> </table>	Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur	Hesap numarası	Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.	-	Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet	Fiyat	Değiştirilebilir	Hayır	Miktar	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet
Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur																													
Hesap numarası	Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.	-																													
Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet																													
Fiyat	Değiştirilebilir	Hayır																													
Miktar	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet																													
Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur																													
Hesap numarası	Emir defterinde yer alan emirler için değiştirilemez.	-																													
Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet																													
Fiyat	Değiştirilebilir	Hayır																													
Miktar	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet																													

Emir Geçerliliği	Değiştirilebilir	Hayır	Emir Geçerliliği	Değiştirilebilir	Hayır
Geçerlilik Süresi	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet	Geçerlilik Süresi	Arttırılabilir/Azaltılabilir	Hayır/Evet
Açıklamalar	Değiştirilebilir	Evet	Off-hours	Değiştirilemez*	
Şarta bağlı emirlerde şart koşulları işlem terminallerinden düzeltilmek istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokollerde ise şart koşullarının değiştirilmesine izin verilmez.			Açıklamalar		
			*Normal seans içerisinde işlem terminallerinden Off-hours alanında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla Off-hours bilgisi değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.		
			Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansı için geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz.		
			Şarta bağlı emirlerde şart koşulları işlem terminallerinden düzeltilmek istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokollerde ise şart koşullarının değiştirilmesine izin verilmez.		
BEŞİNCİ BÖLÜM Komiteler ve İşleyişlerine İlişkin Esaslar			BEŞİNCİ BÖLÜM Komiteler ve İşleyişlerine İlişkin Esaslar		
...			...		
33.Günlük ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti			35.Günlük ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti		
Günlük uzlaşma fiyatları ilgili sözleşmelerin unsurlarında belirtilen yöntemlere göre tespit edilir. Bu çerçevede, vadeli işlem sözleşmeleri için günlük uzlaşma fiyatları Sistem tarafından, opsiyon sözleşmeleri için ise Takasbank tarafından belirlenir.			Günlük uzlaşma fiyatları ilgili sözleşmelerin unsurlarında belirtilen yöntemlere göre normal seans sonunda tespit edilir. Bu çerçevede, vadeli işlem sözleşmeleri için günlük uzlaşma fiyatları Sistem tarafından, opsiyon sözleşmeleri için ise Takasbank tarafından belirlenir.		
...			...		
ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar			ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar		
39.Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları			41.Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları		
...			...		
Piyasa yapıcılarının gün sonunda tutabilecekleri pozisyon limitleri, günlük işlem limitleri, minimum emir büyüklükleri, alış ve satış kotasyonları arasındaki farkın azami miktarı ve/veya oranı (spread), vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler, yapabilecekleri işlemler ve taşıyabilecekleri açık pozisyon miktarlarına ilişkin diğer değişkenler ve diğer benzeri kriterler esas alınarak Genel Müdür tarafından sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme			Piyasa yapıcılarının gün sonunda tutabilecekleri pozisyon limitleri, günlük işlem limitleri, minimum emir büyüklükleri, alış ve satış kotasyonları arasındaki farkın azami miktarı ve/veya oranı (spread), vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler, yapabilecekleri işlemler ve taşıyabilecekleri açık pozisyon miktarlarına ilişkin diğer değişkenler ve diğer benzeri kriterler esas alınarak Genel Müdür tarafından seans , sözleşme, sözleşme sınıfı,		

tipi, sözleşme grubu veya piyasa yapımcılar bazında farklı piyasa yapıcılık sistemleri belirlenebilir. ... 41.4.Programa Yönelik İstisna Durumlar Piyasada oynaklığın çok yüksek olduğu veya diğer olağandışı durumlarda piyasa yapıcı Borsa ile irtibata geçerek piyasa yapıcılık yükümlülüklerinin esnetilmesini veya kaldırılmasını talep edebilir. Piyasa yapıcının söz konusu talebini ilgili piyasa yapıcılık dönemi son iş günü sürekli işlem seansı sonuna kadar Borsaya gerekçesi ile birlikte iletmesi esastır. Borsaya iletimin piyasa yapıcısı hesabının bulunduğu Piyasa üyesi tarafından veya Piyasa üyesinin bilgisi dahilinde yapılması gereklidir. Borsanın değerlendirmesi sonucunda Genel Müdürlük tarafından piyasa yapıcılık yükümlülükleri geçici bir süre ile kaldırılabilir veya değiştirilebilir. Söz konusu değişiklikler Piyasaya duyurulur. ... 41.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi ... Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapımcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilir. Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapımcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplanmasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP sürekli işlem seansı süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapımcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur. ...	sözleşme tipi, sözleşme grubu veya piyasa yapımcılar bazında farklı piyasa yapıcılık sistemleri belirlenebilir. ... 43.4.Programa Yönelik İstisna Durumlar Piyasada oynaklığın çok yüksek olduğu veya diğer olağandışı durumlarda piyasa yapıcı Borsa ile irtibata geçerek piyasa yapıcılık yükümlülüklerinin esnetilmesini veya kaldırılmasını talep edebilir. Piyasa yapıcının söz konusu talebini ilgili piyasa yapıcılık dönemi son iş günü <u>normal seans</u> sonuna kadar Borsaya gerekçesi ile birlikte iletmesi esastır. Borsaya iletimin piyasa yapıcısı hesabının bulunduğu Piyasa üyesi tarafından veya Piyasa üyesinin bilgisi dahilinde yapılması gereklidir. Borsanın değerlendirmesi sonucunda Genel Müdürlük tarafından piyasa yapıcılık yükümlülükleri geçici bir süre ile kaldırılabilir veya değiştirilebilir. Söz konusu değişiklikler Piyasaya duyurulur. ... 43.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi ... Piyasada bulunma oranını yerine getiren piyasa yapımcılar için dağıtılacak borsa payının piyasa yapıcısı bazında hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilir. Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapımcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplanmasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP <u>normal seans</u> süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapımcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur. ...
SEKİZİNCİ BÖLÜM OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR 44.Olağanüstü Durumlara Yönelik Uygulamalar Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin şartlarından veya altyapıdan kaynaklanan ve işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya engelleyebilecek tüm işlemler ve gelişmeler ile beklenmedik diğer olaylar olağanüstü durum olarak kabul edilir.	ALTINCI BÖLÜM Olağanüstü Durumlar 46.Olağanüstü Durumlara Yönelik Uygulamalar Piyasaların, pazarların, platformların ve sistemlerin şartlarından veya altyapıdan kaynaklanan ve işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya engelleyebilecek tüm işlemler ve gelişmeler ile beklenmedik diğer olaylar olağanüstü durum olarak kabul edilir.

Sürekli işlem seansı öncesinde aşağıdaki durumlardan en az birinin ortaya çıkması halinde Genel Müdür tarafından **sürekli işlem seansının** başlatılmaması veya başlamış ise durdurulması kararı verilebilir:

Sistem, şebeke (network), VİOP'a ilişkin veri yayını (Borsadan kaynaklanan) ya da veriden/veritabanından kaynaklanan teknik sorunların ortaya çıkması ve bu sorunların Sistemin tamamını etkileyeceğinin anlaşılması, Piyasada faaliyette bulunan (Sistemde açık olarak tanımlanmış ve VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç ayda işlem hacmi yapan) Piyasa üyelerinin 1/4'ünden fazlasının teknik nedenler dolayısıyla Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin - en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması, Olağandışı iklim koşullarına bağlı olarak veya diğer olağanüstü koşullar nedeniyle İstanbul dahilinde ulaşımın aksaması sonucunda Piyasa üyelerinin yeterli sayıda elemanın Piyasa üyelerinin merkezlerine/şubelerine ya da erişim noktalarına ulaşamaması nedeniyle Piyasa üyelerinin 1/4'ünden fazlasının Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin -en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması,

Takasbank sisteminde veya işlem öncesi risk yönetimi uygulamasında sorun yaşanması durumunda, yaşanan sorunun Piyasa üyelerinin 1/4'ünün emirlerinin Sisteme ulaşımını etkilemesi ve/veya sorun nedeniyle emir gönderemeyen hesapların -etkilenen Piyasa üyesi sayısının en az 5 olması kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması ve sorunun kısa sürede giderilemeyeceğinin anlaşılması,

Borsa bünyesinde elektrik veya kesintisiz güç kaynağı (UPS) sistemlerindeki arızalar nedeniyle enerji kesintisi olması ve bunun sonucunda Sistemin çalışmaması veya çalışmasının tehlikeye girmesi,

Sürekli işlem seansının yapılmasını engelleyecek nitelikte deprem, radyasyon tehlikesi, yangın, su baskını, doğal afetler, enerji

Normal seans öncesinde aşağıdaki durumlardan en az birinin ortaya çıkması halinde Genel Müdür tarafından **normal seansın** başlatılmaması veya başlamış ise durdurulması kararı verilebilir:

- Sistem, şebeke (network), VİOP'a ilişkin veri yayını (Borsadan kaynaklanan) ya da veriden/veritabanından kaynaklanan teknik sorunların ortaya çıkması ve bu sorunların Sistemin tamamını etkileyeceğinin anlaşılması,
- Piyasada faaliyette bulunan (Sistemde açık olarak tanımlanmış ve VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç ayda işlem hacmi yapan) Piyasa üyelerinin 1/4'ünden fazlasının teknik nedenler dolayısıyla Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin -en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması,
- Olağandışı iklim koşullarına bağlı olarak veya diğer olağanüstü koşullar nedeniyle İstanbul dahilinde ulaşımın aksaması sonucunda Piyasa üyelerinin yeterli sayıda elemanın Piyasa üyelerinin merkezlerine/şubelerine ya da erişim noktalarına ulaşamaması nedeniyle Piyasa üyelerinin 1/4'ünden fazlasının Sisteme girememesi ve/veya Sisteme giremeyen Piyasa üyelerinin -en az 5 üye olmak kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması,
- Takasbank sisteminde veya işlem öncesi risk yönetimi uygulamasında sorun yaşanması durumunda, yaşanan sorunun Piyasa üyelerinin 1/4'ünün emirlerinin Sisteme ulaşımını etkilemesi ve/veya sorun nedeniyle emir gönderemeyen hesapların -etkilenen Piyasa üyesi sayısının en az 5 olması kaydıyla- VİOP'ta son takvim ayından geriye doğru son üç aydaki toplam işlem hacminin aynı dönemde VİOP'ta gerçekleşen toplam işlem hacminin % 50'sini oluşturması ve sorunun kısa sürede giderilemeyeceğinin anlaşılması,
- Borsa bünyesinde elektrik veya kesintisiz güç kaynağı (UPS) sistemlerindeki

kesintileri veya terör olayları gibi durumlar olması.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı **sürekli işlem—seansının** olağan saatinde başlatılamaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri aşağıdaki kurallar çerçevesinde belirlenir:

Sürekli işlem—seansının zamanında başlatılamaması veya kesintiye uğraması durumunda ilgili seans bitiş saatinden 15 dakika öncesine kadar başlatılamaz ve **seansın normal bitiş saatine** kadar başlatılamayacağı anlaşılırsa **sürekli işlem seansı** tekrar başlatılmaz.

Sürekli işlem seansı başlamış ve daha sonra yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle kesintiye uğramış ve yeniden başlatılamamışsa, veri kaybı yaşanmadığının Borsaca tespiti halinde gerçekleşen işlemler ve girilen emirler geçerli sayılır. Ayrıca Piyasa üyelerinin kontrollerini sağlamaları amacıyla geçerli olan en son emir numarası ve en son işlem numarası duyurulur ve takas işlemleri gerçekleştirilir.

Yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle **sürekli işlem—seansı** başlatılamamış, kesilmiş ve yeniden başlamışsa **sürekli işlem seansı** bitiş saati Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir. **Sürekli işlem seansının** başlatılamaması veya **sürekli işlem seansı** saati değişikliği yapılmaması durumunun vade sonu ve/veya özsermaye hali işlemleri açısından Piyasaya etkileri değerlendirilerek Genel Müdürlük kararıyla farklı esaslar da uygulanabilir.

Borsa İstanbul merkezinde **sürekli işlem seansının** başlatılamaması veya kesintiye uğrayan **sürekli işlem seansının** tekrar başlatılamayacak olması durumlarında işlemler Borsa İstanbul Olağanüstü Durum Merkezinde (ODM) yapılabilir. **Sürekli işlem seansının** ODM’de yapılması durumunda da yukarıda belirtilen kurallar uygulanır. ODM’de Sisteme tüm bağlantılar uzaktan erişim yöntemiyle gerçekleştirilir. Borsa İstanbul merkezinde yaşanan kesinti dolayısıyla ODM’ye geçilmesi söz konusu olduğunda; girilen emirler için geçerli olan son emir numarası, gerçekleşen işlemler için ise geçerli olan son işlem numarası duyurularak ODM’de **sürekli işlem seansı** tamamlanır ve gün sonu işlemleri gerçekleştirilir.

arızalar nedeniyle enerji kesintisi olması ve bunun sonucunda Sistemin çalışmaması veya çalışmasının tehlikeye girmesi,

- **Normal seansın** yapılmasını engelleyecek nitelikte deprem, radyasyon tehlikesi, yangın, su baskını, doğal afetler, enerji kesintileri veya terör olayları gibi durumlar olması.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı **normal seansın** olağan saatinde başlatılamaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri aşağıdaki kurallar çerçevesinde belirlenir:

- **Normal seansın** zamanında başlatılamaması veya kesintiye uğraması durumunda ilgili seans bitiş saatinden 15 dakika öncesine kadar başlatılamaz ve **normal seans** bitiş saatine kadar başlatılamayacağı anlaşılırsa **seans** tekrar başlatılmaz.
- **Normal seans** başlamış ve daha sonra yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle kesintiye uğramış ve yeniden başlatılamamışsa, veri kaybı yaşanmadığının Borsaca tespiti halinde gerçekleşen işlemler ve girilen emirler geçerli sayılır. Ayrıca Piyasa üyelerinin kontrollerini sağlamaları amacıyla geçerli olan en son emir numarası ve en son işlem numarası duyurulur ve takas işlemleri gerçekleştirilir.
- Yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle **normal seans** başlatılamamış, kesilmiş ve yeniden başlamışsa **normal seans** bitiş saati Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir.
- **Normal seansın** başlatılamaması veya **normal seans** saati değişikliği yapılmaması durumunun vade sonu ve/veya özsermaye hali işlemleri açısından Piyasaya etkileri değerlendirilerek Genel Müdürlük kararıyla farklı esaslar da uygulanabilir.

Borsa İstanbul merkezinde **normal seansın** başlatılamaması veya kesintiye uğrayan **normal seansın** tekrar başlatılamayacak olması durumlarında işlemler Borsa İstanbul Olağanüstü Durum Merkezinde (ODM) yapılabilir. **Normal seansın** ODM’de yapılması durumunda da yukarıda belirtilen kurallar uygulanır. ODM’de

Sisteme tüm bağlantılar uzaktan erişim yöntemiyle gerçekleştirilir. Borsa İstanbul merkezinde yaşanan kesinti dolayısıyla ODM'ye geçilmesi söz konusu olduğunda; girilen emirler için geçerli olan son emir numarası, gerçekleşen işlemler için ise geçerli olan son işlem numarası duyurularak ODM'de **normal seans** tamamlanır ve gün sonu işlemleri gerçekleştirilir.

Akşam seansı öncesinde aşağıdaki durumlardan en az birinin ortaya çıkması halinde Genel Müdür tarafından akşam seansının başlatılmaması veya başlamış ise durdurulması kararı verilebilir:

- **Sistem, şebeke (network), VIOP'a ilişkin veri yayını (Borsadan kaynaklanan) ya da veriden/veritabanından kaynaklanan teknik sorunların ortaya çıkması ve bu sorunların Sistemin tamamını etkileyeceğinin anlaşılması,**
- **Normal seansın uzatılması veya normal seans günsonu süreçlerinde gecikme yaşanması,**
- **Borsa bünyesinde elektrik veya kesintisiz güç kaynağı (UPS) sistemlerindeki arızalar nedeniyle enerji kesintisi olması ve bunun sonucunda Sistemin çalışmaması veya çalışmasının tehlikeye girmesi,**
- **Akşam seansının yapılmasını engelleyecek nitelikte deprem, radyasyon tehlikesi, yangın, su baskını, doğal afetler, enerji kesintileri veya terör olayları gibi durumlar olması.**

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı akşam seansının olağan saatinde başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri aşağıdaki kurallar çerçevesinde belirlenir:

- **Akşam seansının zamanında başlatılmaması veya kesintiye uğraması durumunda ilgili seans bitiş saatinden 1 saat öncesine kadar başlatılamaz ve akşam seansı bitiş saatine kadar başlatılamayacağı anlaşılırsa seans tekrar başlatılmaz.**
- **Akşam seansı başlamış ve daha sonra yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle kesintiye uğramış ve yeniden başlatılamamışsa, veri kaybı**

Yukarıda belirtilen tedbirler dışında, Piyasada işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, Genel Müdür tarafından olağanüstü durumun niteliğine göre bunlarla sınırlı olmaksızın aşağıdaki tedbirlerden uygun görülenlerden biri veya birkaçı da birlikte alınabilir:

- Piyasa üyelerinin mali yükümlülükleriyle ilgili şartları değiştirmek,
- İşlemlerin sadece mevcut pozisyonların kapatılmasına yönelik olarak yapılmasını istemek,
- Sözleşmelerin vade tarihini değiştirmek,
- Uzlaşma yöntemi ve şartlarını değiştirmek
- Günlük fiyat değişim limitlerini değiştirmek,
- Açık pozisyonların kapatılmasını istemek ve sözleşmenin uzlaşma fiyatını belirlemek,
- ~~Sürekli işlem seansının~~ açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak.

Olağanüstü durumun niteliğine göre Takas Merkezi tarafından alınabilecek tedbirlere ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

Bu madde uyarınca Piyasa üyelerinden veya bir müşterisinden yerine getirilmesi istenen işlemlerin verilen süre içerisinde yapılmaması durumunda, Borsa veya Takas Merkezi tarafından yerine getirilmesi mümkün olan işlemler, başkaca bir bildirim gerek olmaksızın Borsa veya Takas Merkezi tarafından re'sen yerine getirilir.

Olağanüstü durumlar çerçevesinde düzenlenen veya Genel Müdür tarafından bu kapsamda ayrıca belirlenen uygulamalar VİOP tarafından yürütülür.

45.Günlük Fiyat Değişim Limitlerinin Değiştirilmesi

yaşanmadığının Borsaca tespiti halinde gerçekleşen işlemler ve girilen emirler geçerli sayılır. Ayrıca Piyasa üyelerinin kontrollerini sağlamaları amacıyla geçerli olan en son emir numarası ve en son işlem numarası duyurulur ve takas işlemleri gerçekleştirilir.

- Yukarıdaki bölümde belirtilen durumlardan herhangi birinin oluşması nedeniyle akşam seansı başlatılmamış, kesilmiş ve yeniden başlamışsa akşam seansı bitiş saati Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir.**

Yukarıda belirtilen tedbirler dışında, Piyasada işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, Genel Müdür tarafından olağanüstü durumun niteliğine göre bunlarla sınırlı olmaksızın aşağıdaki tedbirlerden uygun görülenlerden biri veya birkaçı da birlikte alınabilir:

- Piyasa üyelerinin mali yükümlülükleriyle ilgili şartları değiştirmek,
- İşlemlerin sadece mevcut pozisyonların kapatılmasına yönelik olarak yapılmasını istemek,
- Sözleşmelerin vade tarihini değiştirmek,
- Uzlaşma yöntemi ve şartlarını değiştirmek
- Günlük fiyat değişim limitlerini değiştirmek,
- Açık pozisyonların kapatılmasını istemek ve sözleşmenin uzlaşma fiyatını belirlemek,
- Seans** açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak.

Olağanüstü durumun niteliğine göre Takas Merkezi tarafından alınabilecek tedbirlere ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

Bu madde uyarınca Piyasa üyelerinden veya bir müşterisinden yerine getirilmesi istenen işlemlerin verilen süre içerisinde yapılmaması durumunda, Borsa veya Takas Merkezi tarafından yerine getirilmesi mümkün olan işlemler, başkaca bir bildirim gerek olmaksızın Borsa veya Takas Merkezi tarafından re'sen yerine getirilir.

Olağanüstü durumlar çerçevesinde düzenlenen veya Genel Müdür tarafından bu kapsamda ayrıca belirlenen uygulamalar VİOP tarafından yürütülür.

Baz fiyat üzerinden hesaplanan günlük fiyat değişim limitleri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından geçici olarak belirli süreler dahilinde seans ve/veya sözleşme bazında değiştirilebilir. Söz konusu değişiklik Piyasaya duyurulur.

Günlük fiyat değişim limitleri değişiklikleri ~~sürekli işlem seansı~~ içerisinde yapılabileceği gibi ~~sürekli işlem seansı~~ sonunda da yapılabilir. Piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde sözleşme bazında günlük fiyat değişim limitleri Genel Müdür Yardımcısı veya Piyasa Müdürü tarafından iki katına kadar yükseltilebilir.

46.Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar
Piyasaya bu Prosedürde belirtilen erişim yöntemleri ile bağlanması esastır. Ancak, Piyasa üyelerinin kendilerinden kaynaklanmayan bağlantı problemlerinin ortaya çıktığı (özellikle telekomünikasyon altyapısı kaynaklı problemler) ve ortaya çıkan problemin tüm Piyasa üyelerini birden etkilemediği durumlarda Piyasa üyelerinin muhtemel mağduriyetinin önlenmesi için aşağıda belirtilen kurallar çerçevesinde Piyasaya telefon ile emir kabul edilebilir. Bu çerçevede, kendilerinden kaynaklanmayan haklı gerekçelerle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyeleri kullanıcılarının emir girişi/emir iptali/emir düzeltme talepleri, kendi altyapılarından kaynaklanan problemler nedeniyle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyelerinin ise sadece emir iptali talepleri yetkili Piyasa personeli tarafından belirli şartlar dahilinde telefonla alınabilecektir ve Sisteme ~~Piyasa üyelerinin ilettiği şekilde~~ girilebilecektir.

...

47.Borsanın Yetkileri

Borsa Yönetmeliği, Yönerge ve diğer düzenlemelerde yer alan yetkileri saklı kalmak üzere Genel Müdür, Piyasanın etkin, dürüst ve güvenilir bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla veya olağanüstü fiyat ve miktar hareketleri, yapay fiyat oluşumu ve benzeri etkilere sahip durumlarda gerekli gördüğünde;

a) Tek fiyat işlem yöntemi dahil farklı işlem yöntemleri belirlemeye,

47.Günlük Fiyat Değişim Limitlerinin Değiştirilmesi

Baz fiyat üzerinden hesaplanan günlük fiyat değişim limitleri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından geçici olarak belirli süreler dahilinde seans ve/veya sözleşme bazında değiştirilebilir. Söz konusu değişiklik Piyasaya duyurulur.

Günlük fiyat değişim limitleri değişiklikleri normal seans veya akşam seansı içerisinde yapılabileceği gibi normal seans sonunda da yapılabilir. Piyasa koşulları çerçevesinde gerekli görülmesi halinde sözleşme bazında günlük fiyat değişim limitleri Genel Müdür Yardımcısı veya Piyasa Müdürü tarafından iki katına kadar yükseltilebilir.

48.Telefon ile Emir İletimine İlişkin Hususlar

Piyasaya bu Prosedürde belirtilen erişim yöntemleri ile bağlanması esastır. Ancak, Piyasa üyelerinin kendilerinden kaynaklanmayan bağlantı problemlerinin ortaya çıktığı (özellikle telekomünikasyon altyapısı kaynaklı problemler) ve ortaya çıkan problemin tüm Piyasa üyelerini birden etkilemediği durumlarda Piyasa üyelerinin muhtemel mağduriyetinin önlenmesi için aşağıda belirtilen kurallar çerçevesinde sadece normal seans içerisinde Piyasaya telefon ile emir kabul edilebilir. Bu çerçevede, kendilerinden kaynaklanmayan haklı gerekçelerle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyeleri kullanıcılarının sadece normal seans içerisinde emir girişi/emir iptali/emir düzeltme talepleri, kendi altyapılarından kaynaklanan problemler nedeniyle Sisteme bağlanamayan Piyasa üyelerinin ise sadece emir iptali talepleri normal seans veya akşam seansı içerisinde yetkili Piyasa personeli tarafından belirli şartlar dahilinde telefonla alınabilir ve Sisteme girilebilir.

...

49.Borsanın Yetkileri

Borsa Yönetmeliği, Yönerge ve diğer düzenlemelerde yer alan yetkileri saklı kalmak üzere Genel Müdür, Piyasanın etkin, dürüst ve güvenilir bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla veya olağanüstü fiyat ve miktar hareketleri, yapay fiyat oluşumu ve benzeri etkilere sahip durumlarda gerekli gördüğünde;

b) Fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak sürekli işlem seansına belirli bir süre ara vermeye, c) Özel İşlem Bildirimi kabul edip etmemeye, ç) Emir yöntemlerine, türlerine ve sürelerine kısıtlama getirmeye, d) Bekleyen emirlerin tamamını veya bir kısmını iptal etmeye, e) Piyasa üyesine ait erişim protokollerine kısıtlama getirmeye veya kullanımlarını durdurmaya, f) Yayınlanacak verilerin kapsamını değiştirmeye, g) Günlük iş akışında belirtilen saatleri değiştirmeye yetkilidir. Genel Müdür, yukarıda sayılan işlemleri önceden bildirimde bulunmaksızın gerçekleştirebilir.	a) Tek fiyat işlem yöntemi dahil farklı işlem yöntemleri belirlemeye, b) Fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak <u>seansa</u> belirli bir süre ara vermeye, c) Özel İşlem Bildirimi kabul edip etmemeye, ç) Emir yöntemlerine, türlerine ve sürelerine kısıtlama getirmeye, d) Bekleyen emirlerin tamamını veya bir kısmını iptal etmeye, e) Piyasa üyesine ait erişim protokollerine kısıtlama getirmeye veya kullanımlarını durdurmaya, f) Yayınlanacak verilerin kapsamını değiştirmeye, g) Günlük iş akışında belirtilen saatleri değiştirmeye yetkilidir. Genel Müdür, yukarıda sayılan işlemleri önceden bildirimde bulunmaksızın gerçekleştirebilir.				
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ D.BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri					
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="196 1003 491 1870"> Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti </td> <td data-bbox="491 1003 775 1870"> Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır. </td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="791 1003 1086 1870"> Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti </td> <td data-bbox="1086 1003 1382 1870"> Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst </td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.				
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst				
E.BIST Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td data-bbox="196 1973 491 2033"> Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti </td> <td data-bbox="491 1973 775 2033"> Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin </td> </tr> </table>		Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin		
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin				

	hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
E.BIST Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, akşam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	
F.BIST Sınai Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma	

G.BIST Likit Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
H.BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise		Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan
G.BIST Likit Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise		Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seansta $\pm\%15$'i, aksam seansında $\pm\%3$'üdür.</u> Bu yöntemle hesaplanan

	bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		
...		H.BİST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td data-bbox="801 533 1088 1706">Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti</td> <td data-bbox="1088 533 1401 1706"> Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seans</u> $\pm\%15$'i, <u>akşam seansında</u> $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır. </td> </tr> </table>	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seans</u> $\pm\%15$'i, <u>akşam seansında</u> $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.	...
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. <u>Aksam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</u> Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın <u>normal seans</u> $\pm\%15$'i, <u>akşam seansında</u> $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.				
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ		EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ	<u>168/VİOP Pay Türev Pazarı içerisinde pay vadeli işlem sözleşmeleri için dayanak varlık olarak SOKM çıkarılmıştır.</u>		
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR		EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR			

TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-18:10
Diğer Türev Pazarları	09:30-18:15
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_ONC ESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_M ZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SON U	18:10:00/18:15:00
VIOP_UF_ILANI	18:55:00+
VIOP_GUNSONU_ N	19:00:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+

YARIM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-12:40
Diğer Türev Pazarları	09:30-12:45
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_O NCESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI MZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_S ONU	12:40:00/12:45:00
VIOP_UF_ILANI	13:25:00+
VIOP_GUNSON U_N	13:30:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+

A) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLMAYAN SÖZLEŞMELERİN GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-18:10
Diğer Türev Pazarları	09:30-18:15
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
VIOP_SEANS_ONC ESI	07:30:00
VIOP_SUREKLI_M ZYD	09:30:00
VIOP_SEANS_SON U	18:10:00/18:15:00
VIOP_UF_ILANI	18:55:00+
VIOP_GUNSONU_N	19:00:00+
VIOP_YAYIN	23:30:00+

B) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLAN SÖZLEŞMELERİN GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

TAM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
<u>Endeks Türev Pazarı</u>	<u>09:30-18:15 & 19:00-23:00</u>
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	SAATLER
<u>VIOP_SEANS_ONC ESI AH</u>	<u>07:30:00</u>
<u>VIOP_SUREKLI_M ZYD</u>	<u>09:30:00</u>
<u>VIOP_SEANS_SON U</u>	<u>18:15:00</u>
<u>VIOP_UF_ILANI</u>	<u>18:45:00+</u>
<u>VIOP_GUNSONU</u>	<u>18:46:00+</u>
<u>VIOP_AS_ONCESI</u>	<u>18:50:00</u>
<u>VIOP_AS_SUREKL I_MZYD</u>	<u>19:00:00</u>
<u>VIOP_AS_SONU</u>	<u>23:00:00</u>
<u>VIOP_GUNSONU AS</u>	<u>23:15:00</u>
<u>VIOP_YAYIN_AS</u>	<u>23:30:00+</u>

C) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLMAYAN SÖZLEŞMELERİN YARIM İŞ GÜNÜ GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ

YARIM İŞ GÜNÜ	
PAZAR	SEANS SAATLERİ
Pay Türev Pazarı	09:30-12:40

	Diğer Pazarları	Türev	09:30-12:45
	İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ		SAATLER
	VIOP_SEANS_ONCESI		07:30:00
	VIOP_SUREKLI_MZYD		09:30:00
	VIOP_SEANS_SONU		12:40:00/12:45:00
	VIOP_UF_ILANI		13:25:00+
	VIOP_GUNSONU_N		13:30:00+
	VIOP_YAYIN		23:30:00+
	C) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLAN SÖZLESMELERİN YARIM İŞ GÜNÜ GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ		
	YARIM İŞ GÜNÜ		
PAZAR	TÜREV	SEANS SAATLERİ	
Endeks Pazarı	Türev Pazarı	09:30-12:45	
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ		SAATLER	
VIOP_SEANS_ONCESI_AH		07:30:00	
VIOP_SUREKLI_MZYD		09:30:00	
VIOP_SEANS_SONU		12:45:00	
VIOP_UF_ILANI		13:25:00+	
VIOP_GUNSONU		13:30:00+	
VIOP_YAYIN_A		23:30:00+	
<u>İşlem günü bölümleri ve işlem günü bölümlerine ilişkin açıklamaların yer aldığı tablo akşam seansı uygulaması çerçevesinde güncellenmiştir.</u> <u>“İşlem Günü Bölümlerine Göre Girilebilecek Emir Türleri Tablosuna İlişkin Açıklamalar” tablosu akşam seansı uygulaması çerçevesinde güncellenmiştir.</u>			
EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ			EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ
Gelir Kalemi	Açıklama		Gelir Kalemi
	Baz Alınan Değer	Oran	
	Baz Alınan Değer	Oran	

İradi Emir İptal Ücret i	VİOP Prosedürünün 25 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)	İradi Emir İptal Ücret i	VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)
...			...		
EK-10: PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ			EK-10: <u>NORMAL SEANS</u> PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ		
...			...		
EK-11: PİYASA YAPICILARIN HAKLARI			EK-11: <u>NORMAL SEANS</u> PİYASA YAPICILARIN HAKLARI		
...			...		
A: (Pay piyasası sürekli işlem seansı süresi / VİOP sürekli işlem seansı süresi)*0,95			A: (Pay piyasası sürekli işlem seansı süresi / VİOP <u>normal</u> seans süresi)*0,95		
...			...		
			<u>SOKM dayanak varlığı piyasa yapıcı hakları içerisinden çıkarılmıştır.</u>		

02/03/2020 tarihli ve 2020/16 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:21
9.4. Akşam Seansı Akşam seansı, normal seansın sonrasında fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği, gerçekleştirilen işlemlerin bir sonraki normal seans işlemi olarak değerlendirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından; a) akşam seansında geçerli olabilecek emir girişi yapılabilir, b) akşam seansında geçerli olan emirlerin üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir, c) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir, ç) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir.	9.4. Akşam Seansı Akşam seansı, normal seansın sonrasında fiyat ve zaman önceliğine dayanan çok fiyat yöntemi esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği, gerçekleştirilen işlemlerin bir sonraki normal seans işlemi olarak değerlendirildiği seanstır. Bu dönemde kullanıcılar tarafından; a) akşam seansında geçerli olabilecek <u>günlük</u> emir girişi yapılabilir, b) akşam seansında geçerli olan <u>günlük</u> emirlerin üzerinde miktar ve fiyat değişikliği yapılabilir, c) emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif duruma çekilebilir, ç) inaktif durumdaki emirler aktif edilerek işlem sistemine gönderilebilir.
19. İşlem İptali Borsa Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hatalı emir veya emirler dolayısıyla gerçekleşen işlemler aşağıdaki kurallar çerçevesinde Borsa tarafından iptal edilebilir. ... v. Referans Fiyat: Hatalı işlem iptalinin kabul edilebileceği fiyat seviyelerinin ve hatalı işlem dolayısıyla elde edilen zararın hesaplanmasında— kullanılan referans fiyatın tespitinde;	19. İşlem İptali Borsa Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hatalı emir veya emirler dolayısıyla gerçekleşen işlemler aşağıdaki kurallar çerçevesinde Borsa tarafından iptal edilebilir. ... v. Referans Fiyat: Hatalı işlem iptalinin kabul edilebileceği fiyat seviyelerinin ve hatalı işlem dolayısıyla elde edilen zararın hesaplanmasında <u>asağıdaki yöntemlerden biri ya da birkaçı dikkate alınarak Piyasayı adil bir şekilde yansıttığı değerlendirilen referans fiyat kullanılır.</u> <u>i. Hatalı işlemden önce gerçekleşen fiyat/fiyatlar,</u>
1. BIST30 Endeks ve döviz vadeli işlem sözleşmelerinin en yakın ve takip eden bir sonraki vade ayları için hatalı işlem/işlemlerden önce ilgili	

sözleşmede gerçekleşen son işlem fiyatı referans fiyat olarak kullanılır. 2. Yukarıdakiler dışında kalan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde referans fiyat ise aşağıdaki belirtilen yöntemler tek başına veya birlikte kullanılarak tespit edilir. _____ Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen son işlem fiyatı, _____ Hatalı işlem/işlemlerden önce gerçekleşen işlem olmaması durumunda, önceki uzlaşma fiyatı, _____ Hatalı işlem/işlemlerden sonra gerçekleşen işlem fiyatları, _____ İlgili dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmedeki diğer vade aylarındaki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyat. 3. Yukarıda belirtilen yöntemler ile referans fiyatın tespit edilemediği durumlarda referans fiyat Genel Müdürlük tarafından belirlenebilir. ... h) Akşam seansında gerçekleşen hatalı işlem/işlemlere ilişkin iptal talepleri takip eden normal seans içerisinde değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde ilgili hatalı işlem/işlemler iptal edilir.	ii. <u>Hatalı işlemden sonra gerçekleşen fiyat/fiyatlar,</u> iii. <u>Önceki gün uzlaşma fiyatı,</u> iv. <u>Hatalı işlem/işlemlerin Piyasada bekleyen emir ile gerçekleşmesi halinde hatalı emir sonucu gerçekleşen ilk işlem fiyatı,</u> v. <u>İlgili dayanak varlığın spot fiyatı veya diğer vade aylarındaki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyat,</u> vi. <u>Piyasa yapıcılarından alınan fiyat,</u> vii. <u>Yukarıda belirtilen yöntemlerle bulunan fiyatın Piyasayı adil bir şekilde yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Genel Müdürlük tarafından farklı bir referans fiyat tespit edilebilir.</u> ... h) Akşam seansında gerçekleşen hatalı işlem/işlemlere ilişkin iptal talepleri takip eden normal seans içerisinde değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde ilgili hatalı işlem/işlemler iptal edilir. <u>1) İşlem iptal talebinin değerlendirmesinde emirler/işlemler arasındaki ilişki göz önünde bulunularak işlem iptal talepleri birlikte ya da ayrı ayrı değerlendirilebilir.</u>
23. Emir Geçerlilik Süreleri Sisteme gönderilecek emirlerde aşağıda belirtilen emir geçerlilik sürelerinden birinin seçilmesi zorunludur: ... ç) Gerçekleşmezse İptal Et: Girildiği anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının gerçekleşmesi, aksi takdirde tamamının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür. d) Kalanı İptal Et: Girildiği anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının veya bir kısmının gerçekleşmesi,	23. Emir Geçerlilik Süreleri Sisteme gönderilecek emirlerde aşağıda belirtilen emir geçerlilik sürelerinden birinin seçilmesi zorunludur: ... ç) Gerçekleşmezse İptal Et: Girildiği veya aktif olduğu anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının gerçekleşmesi, aksi takdirde tamamının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür. d) Kalanı İptal Et: Girildiği veya aktif olduğu anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının veya bir kısmının gerçekleşmesi, gerçekleşmeyen

gerçekleşmeyen kısmının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. Söz konusu emirler “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilmekte olup, fiyat değişim limitleri içine girdiklerinde aktif hâle gelerek işleme konu olurlar.	kısımının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. <u>Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et emir geçerlilik süresine sahip olanlar dahil</u> söz konusu emirler “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilmekte olup, fiyat değişim limitleri içine girdiklerinde aktif hâle gelerek işleme konu olurlar <u>ve geçerlilik süreleri/gerçekleşme koşulları emirler aktif olduğu anda kontrol edilir.</u>
25. Şarta Bağlı Emirler Emir girilirken belirtilen koşulun sağlandığı anda aktif hale gelen emirlerdir. Koşul olarak, emrin girildiği veya aynı grupta yer alan başka bir sözleşmedeki son, en iyi alış ve en iyi satış fiyatı kullanılabilir. Şarta bağlı emirlerin özellikleri aşağıda yer almaktadır: ... v. Emrin girildiği sözleşmeler ile koşul olarak kullanılan sözleşmelerin aynı grupta yer almaları gerekir.	25. Şarta Bağlı Emirler Emir girilirken belirtilen koşulun sağlandığı anda aktif hale gelen emirlerdir. Koşul olarak, emrin girildiği veya aynı grupta yer alan başka bir sözleşmedeki son, en iyi alış ve en iyi satış fiyatı kullanılabilir. Şarta bağlı emirlerin özellikleri aşağıda yer almaktadır: ... v. Emrin girildiği sözleşmeler ile koşul olarak kullanılan sözleşmelerin aynı grupta yer almaları gerekir. <u>vi. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. Söz konusu emirler aktif hâle geldiği anda “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilir. Ayrıca şarta bağlı emirlerde günlük alt limit fiyatının altında satış, günlük üst limit fiyatının üstünde alış emirleri de girilebilir. Emir kuralları ile ilgili kontroller emir aktif hâle geldiği anda Sistem tarafından yapılır.</u>
26. Akşam Seansında Geçerli Olan Emirlerle İlişkin Hususlar Sisteme akşam seansında geçerli olacak bir emir gönderilmek istendiği takdirde ilgili emrin akşam seansında geçerli olacağı belirtilmesi gerekir. Akşam seansında piyasa ile piyasadan limite emir türleri ve iptale kadar geçerli ile tarihli emir geçerlilik süreleri kullanılamaz. Akşam seansında geçerli olacağı belirtilmemiş iptale kadar geçerli ve tarihli emirler akşam seansına geçerken Sistem tarafından “Durdurulmuş” statüye çekilir. İlgili emirler normal seansa geçerken ise zaman öncelikleri korunarak Sistem tarafından “Aktif” statüye çekilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olmayacak şekilde gönderilen günlük emirler ilgili normal seansın sonunda iptal edilir. Normal seans	26. Akşam Seansında Geçerli Olan Emirlerle İlişkin Hususlar Sisteme akşam seansında geçerli olacak bir emir gönderilmek istendiği takdirde ilgili emrin akşam seansında geçerli olacağı belirtilmesi gerekir. Akşam seansında piyasa ile piyasadan limite emir türleri ve iptale kadar geçerli ile tarihli emir geçerlilik süreleri kullanılamaz. Akşam seansında geçerli olacağı belirtilmemiş iptale kadar geçerli ve tarihli emirler akşam seansına geçerken Sistem tarafından “Durdurulmuş” statüye çekilir. İlgili emirler normal seansa geçerken ise zaman öncelikleri korunarak Sistem tarafından “Aktif” statüye çekilir. Normal seans içerisinde akşam seansında geçerli olmayacak şekilde gönderilen günlük emirler ilgili normal seansın sonunda iptal edilir. Normal seans

içerisinde akşam seansında geçerli olacak şekilde gönderilen günlük emirler ile akşam seansı içerisinde gönderilen emirler ise akşam seansı sonunda iptal edilir. ...	içerisinde akşam seansında geçerli olacak şekilde gönderilen günlük emirler ile akşam seansı içerisinde gönderilen günlük emirler ise akşam seansı sonunda iptal edilir. ...																																																																								
28. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri ... Tablo 6: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥25 TL)</td> <td>1</td> <td>2.500</td> </tr> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>500.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>TLREF Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥25 TL)	1	2.500	Endeks Sözleşmeleri	1	2.000	Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000	Altın Sözleşmeleri	1	500.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100	TLREF Sözleşmeleri	1	100	Diğer Sözleşmeler	1	2.000	28. Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri ... Tablo 6: Minimum ve Maksimum Emir Büyüklükleri <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sözleşme</th> <th>Minimum Emir Miktarı</th> <th>Maksimum Emir Miktarı</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3">Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı</td> </tr> <tr> <td>0-2,49</td> <td>1</td> <td>40.000</td> </tr> <tr> <td>2,50-4,99</td> <td>1</td> <td>20.000</td> </tr> <tr> <td>5,00-9,99</td> <td>1</td> <td>10.000</td> </tr> <tr> <td>10,00-19,99</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>20,00-39,99</td> <td>1</td> <td>2.500</td> </tr> <tr> <td>40,00-79,99</td> <td>1</td> <td>1.250</td> </tr> <tr> <td>>80,00</td> <td>1</td> <td>750</td> </tr> <tr> <td>Endeks Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> <tr> <td>Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>Altın Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100.000</td> </tr> <tr> <td>Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>TLREF Sözleşmeleri</td> <td>1</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>1</td> <td>2.000</td> </tr> </tbody> </table>	Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı			0-2,49	1	40.000	2,50-4,99	1	20.000	5,00-9,99	1	10.000	10,00-19,99	1	5.000	20,00-39,99	1	2.500	40,00-79,99	1	1.250	>80,00	1	750	Endeks Sözleşmeleri	1	2.000	Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000	Altın Sözleşmeleri	1	100.000	Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	50	TLREF Sözleşmeleri	1	100	Diğer Sözleşmeler	1	2.000
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı																																																																							
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL)	1	5.000																																																																							
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥25 TL)	1	2.500																																																																							
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000																																																																							
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000																																																																							
Altın Sözleşmeleri	1	500.000																																																																							
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	100																																																																							
TLREF Sözleşmeleri	1	100																																																																							
Diğer Sözleşmeler	1	2.000																																																																							
Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı																																																																							
Pay Sözleşmeleri (Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı																																																																									
0-2,49	1	40.000																																																																							
2,50-4,99	1	20.000																																																																							
5,00-9,99	1	10.000																																																																							
10,00-19,99	1	5.000																																																																							
20,00-39,99	1	2.500																																																																							
40,00-79,99	1	1.250																																																																							
>80,00	1	750																																																																							
Endeks Sözleşmeleri	1	2.000																																																																							
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	1	5.000																																																																							
Altın Sözleşmeleri	1	100.000																																																																							
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	1	50																																																																							
TLREF Sözleşmeleri	1	100																																																																							
Diğer Sözleşmeler	1	2.000																																																																							
29. Emir Düzeltme Durdurulmuş statüdeki emirler hariç Sistemde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları üzerinde ekte (Ek-3) belirtildiği şekilde ilgili işlem günü bölümünde Sistem tarafından izin verilen değişiklikler yetkilendirilmiş temsilciler tarafından yapılabilir.	29. Emir Düzeltme Durdurulmuş statüdeki emirler hariç Sistemde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları üzerinde ekte (Ek-3) belirtildiği şekilde ilgili işlem günü bölümünde Sistem tarafından izin verilen değişiklikler yetkilendirilmiş temsilciler tarafından yapılabilir.																																																																								

... Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansı için de geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz. ...	... Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansında günlük emirler için de geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz. ...																				
42. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhünamesini imzalamak. ...	42. Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar: a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcılık faaliyetine başlamak için gerekli sistemsal, teknik ve altyapısal hazırlıkları tamamlamış olmak, c) Piyasa yapıcıların genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhünamesini imzalamak. ...																				
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatları</td> <td>İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td> <table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>	Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.		Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.	Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.		<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ A.Pay Opsiyon Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Vade Ayları</td> <td>Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatları</td> <td>İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td> <table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>	Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.		Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.	Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.		<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.																				
	Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.																				
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.																				
	<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																		
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																				
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.																				
	Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.																				
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir.																				
	<table border="1"> <tr> <td>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</td> <td>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</td> </tr> </table>	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																		
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																				

Aralığı (TL)	Adımı (TL)		
0,01 – 0,99	0,01		0,01 – 0,99 0,02
1,00 – 2,49	0,02		1,00 – 2,49 0,05
2,50 – 4,99	0,05		2,50 – 4,99 0,10
5,00 – 9,99	0,10		5,00 – 9,99 0,20
10,00 – 24,99	0,20		10,00 – 24,99 0,50
25,00 – 49,99	0,50		25,00 – 49,99 1,00
50,00 – 99,99	1,00		50,00 – 99,99 2,00
100,0 0 – 249,9 9	2,00		100,0 0 – 249,9 9 5,00
250,0 0 – 499,9 9	10,00		250,0 0 – 499,9 9 10,00
500,0 0 – 999,9 9	25,00		500,0 0 – 999,9 9 20,00
1.000, 00 ve üzeri	50,00		1.000, 00 ve üzeri 50,00
Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere dördü “karda” ve on-ikisi “zararda” olmak üzere on-yedi farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır.		Her bir dayanak varlığın spot piyasadaki kapanış fiyatı baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri “başabaşta” olmak üzere biri “karda” ve altısı “zararda” olmak üzere sekiz farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak,	

	Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.		işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
B.Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri		B.Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri	
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.	Vade Ayları	Yılın tüm ayları. Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın iki ay olmak üzere toplam 3 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.
C.BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		C.BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri	
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır. Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.	Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 180 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.

**EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ
ONAYINDA ARANACAK KURALLAR**

**Pay Senedi Sözleşmeleri Özel İşlem Bildirimi
Onayında Aranacak Kurallar**

Dayanak Varlık Fiyatı	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı <25 TL	5.000	10.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleştiği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı ≥25 TL	2.500	5.000	

Endeks, Döviz, Altın, Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri ile Diğer Sözleşmeler Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar

Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleştiği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	
Altın Sözleşmeleri	500.000	1.000.000	
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	100	4.000	
TLREF Sözleşmeleri	100	1.000	
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000	

**EK-4: ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ
ONAYINDA ARANACAK KURALLAR**

**Pay Senedi Sözleşmeleri Özel İşlem Bildirimi
Onayında Aranacak Kurallar**

Dayanak Varlık Kapanış Fiyatı*	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
0-2,49	40.000	80.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleştiği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
2,50-4,99	20.000	40.000	
5,00-9,99	10.000	20.000	
10,00-19,99	5.000	10.000	
20,00-39,99	2.500	5.000	
40,00-79,99	1.250	2.500	
>80,00	750	1.500	

***İlgili pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde geçerli olacak özel işlem bildirimleri minimum ve maksimum miktarları aylık olarak güncellenir.**

Endeks, Döviz, Altın, Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri ile Diğer Sözleşmeler Özel İşlem Bildirimi Onayında Aranacak Kurallar

Sözleşme	Minimum Emir Miktarı	Maksimum Emir Miktarı	Özel İşlem Bildirimi Onay Kuralı
Endeks Sözleşmeleri	2.000	4.000	Özel İşlem Bildiriminin gerçekleştiği fiyatın, ilgili sözleşmeye ait fiyat limitleri içerisinde olması gereklidir.
Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	5.000	10.000	
Altın Sözleşmeleri	100.000	200.000	
Baz Yük Elektrik Sözleşmeleri	50	2.000	

	<table border="1"> <tr> <td>TLREF Sözleşmeleri</td> <td>100</td> <td>1.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Diğer Sözleşmeler</td> <td>2.000</td> <td>4.000</td> <td></td> </tr> </table>	TLREF Sözleşmeleri	100	1.000		Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000	
TLREF Sözleşmeleri	100	1.000							
Diğer Sözleşmeler	2.000	4.000							
EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar ... <u>Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirler</u> ...Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir yansıma olmadan emir iptal edilmektedir.	EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI ... 2.6 Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar ... <u>Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirler</u> ...Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir yansıma olmadan emir iptal edilmektedir. <u>“Durdurulmuş” statü ile Sisteme kabul edilen emirler ise risk hesaplamalarına dahil edilmektedir.</u>								
EK-9: PİYASA YAPICILIK BAŞVURU DİLEKÇESİ BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE İlgili düzenlemeler çerçevesinde piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlayabilmek için gereğini arz ederiz. Saygılarımızla, ...	EK-9: PİYASA YAPICILIK BAŞVURU DİLEKÇESİ BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE İlgili düzenlemeler çerçevesinde piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlayabilmek için <u>sistemsel, teknik ve alt yapısal hazırlıklarımızın tamamlandığını beyan eder, piyasa yapıcılık faaliyetine başlayabilmemiz için</u> gereğini arz ederiz. Saygılarımızla, ...								
EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ... *Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH sayısı piyasa yapıcısı olunan sözleşme sayısı ve emir iletim yoğunluğu göz önünde bulundurularak Genel Müdür kararıyla arttırılabilir. ...	EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ... *Piyasa Yapıcı FixAPI veya OUCH sayısı/<u>hızı</u> piyasa yapıcısı olunan sözleşme sayısı ve emir iletim yoğunluğu göz önünde bulundurularak Genel Müdür<u>lük</u> kararıyla arttırılabilir. ...								

06/04/2020 tarihli ve 2020/27 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:22
	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ <u>168/VİOP Pay Türev Pazarı altına pay opsiyon sözleşmeleri için dayanak varlık olarak ASELS eklenmiştir.</u>
	EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI

	<u>Pay opsiyon sözleşmeleri için dayanak varlık olarak ASELS eklenmiştir.</u>

28/05/2020 tarihli ve 2020/36 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:23
7.Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler Akşam seansında BIST 30, BIST Banka, BIST Smaı, BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.	7.Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler Akşam seansında BIST 30, BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.
25.Şarta Bağlı Emirler ... v. Emrin girildiği sözleşmeler ile koşul olarak kullanılan sözleşmelerin aynı grupta yer almaları gerekir. vi. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. Söz konusu emirler aktif hâle geldiği anda “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilir. Ayrıca şarta bağlı emirlerde günlük alt limit fiyatının altında satış, günlük üst limit fiyatının üstünde alış emirleri de girilebilir. Emir kuralları ile ilgili kontroller emir aktif hâle geldiği anda Sistem tarafından yapılır.	25.Şarta Bağlı Emirler ... v. Emrin girildiği sözleşmeler ile koşul olarak kullanılan sözleşmelerin aynı grupta yer almaları gerekir. <u>FixAPI aracılığıyla iletilen şarta bağlı emirlerde BISTECH sistemi içerisinde işlem gören diğer enstrümanlar koşul olarak kullanılabilir. Bu şekilde iletilen emirlerin emir detayları için FixAPI kanalından gelen mesajlar esas alınmalıdır. Kullanıcı menü hakları nedeniyle bu emirlere ilişkin bazı detaylar işlem terminallerinde gösterilmeyebilir. VİOP'ta işlem gören sözleşmelere dayanak varlık olması açısından Sistemde oluşturulmuş ancak işlem görmeyen enstrümanları (örneğin D XU030D, D USDTRY vb. gibi) koşul olarak kullanan şarta bağlı emirler, koşul sağlansa bile aktif hale gelmezler.</u> vi. Günlük fiyat limitleri dışında alt limit fiyatından daha düşük alış emirleri, üst limit fiyatından daha yüksek fiyatlı satış emirleri Sisteme gönderilebilir. Söz konusu emirler aktif hâle geldiği anda “Durdurulmuş” statüyle Sistem tarafından kabul edilir. Ayrıca şarta bağlı emirlerde günlük alt limit fiyatının altında satış, günlük üst limit fiyatının üstünde alış emirleri de girilebilir. <u>Fiyat limitlerine ilişkin</u> kontroller emir aktif hâle geldiği anda Sistem tarafından yapılır. <u>vii. Maksimum emir büyüklükleri ile fiyat adımına ilişkin kontroller emir girişi sırasında Sistem tarafından yapılır.</u>
29.Emir Düzeltme ... *Normal seans içerisinde işlem terminallerinden Off-hours alanında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla Off-hours bilgisi değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.	29.Emir Düzeltme ... <u>*İşlem terminallerinden Off-hours alanında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla Off-hours bilgisi değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.</u>

Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansında günlük emirler için de geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz.

~~Şarta bağlı emirlerde şart koşulları işlem terminallerinden düzeltilmek istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokollerde ise şart koşullarının değiştirilmesine izin verilmez.~~

Yukarıdaki tabloda belirtilen değişiklikler ve zaman önceliği kuralları akşam seansında günlük emirler için de geçerli olmakla birlikte, akşam seansında geçerlilik süresine ilişkin bir değişiklik yapılamaz.

Aşağıdaki tabloda henüz koşulu gerçekleşmemiş şarta bağlı emirlerin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emirlerin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:

Tablo 8: Koşulu Gerçekleşmemiş Şarta Bağlı Emir Düzeltmelerinde Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği

<u>Alan</u>	<u>Değiştirilebilir</u>	<u>Zaman Önceliği Korunur</u>
<u>Koşul Sözleşmesi</u>	<u>Değiştirilemez</u>	-
<u>Koşul Fiyatı</u>	<u>Değiştirilemez*</u>	-
<u>Koşul Sözleşme</u>	<u>Değiştirilemez</u>	-
Hesap numarası	Değiştirilebilir	Evet
Pozisyon	Değiştirilebilir	Evet
Fiyat	Değiştirilebilir	Evet
Miktar	Değiştirilebilir	Evet
Tip	Değiştirilemez	-
Emir Geçerliliği	Değiştirilebilir	Evet
Geçerlilik Süresi	Değiştirilebilir	Evet
Off-hours	Değiştirilemez*	-
Açıklamalar	Değiştirilebilir	Evet

***İşlem terminallerinden koşul fiyatı, koşul ve Off-hours alanlarında değişiklik yapılmak istendiğinde mevcut emir silinip yeni emir numarasına sahip bir emir oluşturulur. Piyasa erişiminde kullanılan diğer protokoller aracılığıyla koşul fiyatı, koşul ve Off-hours bilgileri değiştirilemez, istenirse emir iptal edilip yeni bir emir girilebilir.**

43.2.Piyasa Yapıcıların Yükümlülükleri

Piyasa yapıcılar, Genel Müdür tarafından belirlenen performans koşullarını yerine getirmekle sorumludurlar. Söz konusu koşullar sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

43.2.Piyasa Yapıcıların Yükümlülükleri

Piyasa yapıcılar, Genel Müdür tarafından belirlenen performans koşullarını yerine getirmekle sorumludurlar. Söz konusu koşullar sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

Gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde piyasa yapıcılık programı kapsamında değişiklikler yapılabilir: i. Programın unsurlarının 3 ay öncesinden açıklanmak suretiyle değiştirilmesi esastır. ii. Programa yeni sözleşmeler dahil edilmesi veya programla ilgili olarak geliştirme ihtiyacı ortaya çıkması durumunda veya Genel Müdürün değerlendirmesine bağlı olarak değişiklikler yukarıda belirtilen süre dikkate alınmaksızın devreye alınabilir. Piyasa yapıcıların yükümlülükleri ekte (Ek-10) yer almaktadır.	Gerekli görülmesi halinde Genel Müdür tarafından aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde piyasa yapıcılık programı kapsamında değişiklikler yapılabilir: i. Programın unsurlarının 1 ay öncesinden açıklanmak suretiyle değiştirilmesi esastır. ii. Programa yeni sözleşmeler dahil edilmesi veya programla ilgili olarak geliştirme ihtiyacı ortaya çıkması durumunda veya Genel Müdürün değerlendirmesine bağlı olarak değişiklikler yukarıda belirtilen süre dikkate alınmaksızın devreye alınabilir. Piyasa yapıcıların yükümlülükleri ekte (Ek-10) yer almaktadır.
43.3.Piyasa Yapıcıların Hakları Piyasa yapıcılara sağlanan haklar Genel Müdür tarafından belirlenir ve sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir. Genel Müdür, piyasa yapıcılığı programı uygulanan sözleşmelerde piyasa yapıcılar için belirlenen hakları Piyasadaki işlem hacmi ve gelişmeler çerçevesinde en az 3 ay önceden haber vererek değiştirebilir. Piyasa yapıcıların hakları ekte (Ek-11) yer almaktadır.	43.3.Piyasa Yapıcıların Hakları Piyasa yapıcılara sağlanan haklar Genel Müdür tarafından belirlenir ve sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir. Genel Müdür, piyasa yapıcılığı programı uygulanan sözleşmelerde piyasa yapıcılar için belirlenen hakları Piyasadaki işlem hacmi ve gelişmeler çerçevesinde en az 1 ay önceden haber vererek değiştirebilir. Piyasa yapıcıların hakları ekte (Ek-11) yer almaktadır.
43.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi Piyasa yapıcılık programı kapsamında iki aylık periyotlar dahilinde piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve gerektiğinde ilgili piyasa yapıcılara yazılı uyarılarda bulunulabilir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara yükümlülüklerini yerine getirebilmesi amacıyla süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir.	43.5.Piyasa Yapıcılarının Değerlendirilmesi <u>Piyasa yapıcıların yükümlülüklerini karşılayıp karşılamadıkları çift ay sonlarında önceki iki aylık dönem için incelenir. Yapılan performans değerlendirmesi sonucunda her iki ayda da yükümlülüklerini yerine getirmeyen piyasa yapıcılara <u>yazılı uyarılarda bulunulabilir, faaliyetlerine devam etmeleri için</u> süre tanınabilir ya da hakları elinden alınabilir. Piyasa yapıcılık faaliyetine değerlendirme dönemi arasında başlayan üyeler için performans değerlendirmesi yapılmaz.</u>
43.6.Program Süresi Piyasa yapıcılık programı süresiz olarak uygulanmaktadır. Genel Müdür programı Piyasaya en az 6 ay önce haber vermek suretiyle sonlandırılabilir.	43.6.Program Süresi Piyasa yapıcılık programı süresiz olarak uygulanmaktadır. Genel Müdür programı Piyasaya en az 3 ay önce haber vermek suretiyle sonlandırılabilir.
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ <u>BIST Banka Endeks ve BIST Smaı Endeks vadeli işlem sözleşmeleri unsurları çıkarılmıştır.</u>

	(Ek-1'deki madde numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)																																								
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ 170/VİOP Endeks Türev Pazarı içerisinde BIST Banka Endeks ve BIST Sınai Endeks vadeli işlem sözleşmeleri için dayanak varlık olarak XBANKD ve XUSIND çıkarılmıştır.																																								
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR																																								
...	...																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ</th> <th>AÇIKLAMALAR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Emir girilemez.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Özel işlem bildirim yapılamaz.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Esnek sözleşme oluşturulamaz.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.</td> </tr> <tr> <td>VIOP_AS_ON CESI</td> <td>Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.</td> </tr> </tbody> </table>	İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR		Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.		İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.		Emir girilemez.		Özel işlem bildirim yapılamaz.		Esnek sözleşme oluşturulamaz.		Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.	VIOP_AS_ON CESI	Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.		Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.		Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ</th> <th>AÇIKLAMALAR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Emir girilemez.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Özel işlem bildirim yapılamaz.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Esnek sözleşme oluşturulamaz.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak günlük emirler ile "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.</td> </tr> <tr> <td>VIOP_AS_ON CESI</td> <td>Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.</td> </tr> </tbody> </table>	İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR		Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.		İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.		Emir girilemez.		Özel işlem bildirim yapılamaz.		Esnek sözleşme oluşturulamaz.		Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak günlük emirler ile "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.	VIOP_AS_ON CESI	Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.		Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.		Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR																																								
	Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.																																								
	İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.																																								
	Emir girilemez.																																								
	Özel işlem bildirim yapılamaz.																																								
	Esnek sözleşme oluşturulamaz.																																								
	Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.																																								
VIOP_AS_ON CESI	Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.																																								
	Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.																																								
	Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.																																								
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	AÇIKLAMALAR																																								
	Akşam seansı öncesinde işlem gerçekleşmeyen dönemdir.																																								
	İşlem sistemine bağlanılabilir ve sorgulama yapılabilir.																																								
	Emir girilemez.																																								
	Özel işlem bildirim yapılamaz.																																								
	Esnek sözleşme oluşturulamaz.																																								
	Önceki günlerden veya aynı gün normal seanstan kalan akşam seansında geçerli olacak günlük emirler ile "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir.																																								
VIOP_AS_ON CESI	Akşam seansında geçerli olacak "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir.																																								
	Normal seansa ait işlem istatistikleri (açık pozisyon, baz fiyat, uzlaşma fiyatı, alt limit, üst limit, kapanış hariç) temizlenir.																																								
	Normal seansta ve akşam seansında geçerli olacak şekilde inaktif statüde emirler girilebilir.																																								
...	...																																								
EK-10:NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	EK-10:NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ																																								

	<u>Pay Vadeli İşlem Sözleşmelerinde piyasa yapımcılarının yükümlülükleri için gruplandırma yapılmıştır.</u>
EK-11:NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI	EK-11:NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>Pay Vadeli İşlem Sözleşmelerinde piyasa yapımcılarının hakları için gruplandırma yapılmış, Altın Vadeli İşlem Sözleşmelerinde gelir paylaşım oranı %50'den %25'e düşürülmüş ve piyasa yapıcı müşteri hesaplarına uygulanan %50 borsa payı indirimi kaldırılmıştır.</u>

10/07/2020 tarihli ve 2020/45 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:24
24. Vadeler Arası Strateji Emirleri ... ix. Fiyat Limitleri: Strateji emirleri için uygulanacak alt ve üst fiyat limitleri aşağıdaki formüllere göre hesaplanır. Alt Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) – k Üst Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) + k Sözleşmelerin dayanak varlığına göre belirlenen k parametre bilgisi ekte (Ek-16) yer almaktadır. Strateji emir girişinde dinamik olarak kontrol edilen limit değerleri herhangi bir kanaldan yayınlanmamaktadır. ...	24. Vadeler Arası Strateji Emirleri ... ix. Fiyat Limitleri: Strateji emirleri için uygulanacak alt ve üst fiyat limitleri aşağıdaki formüllere göre hesaplanır. Alt Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) – k Üst Limit = (Uzak Vade Baz Fiyat – Yakın Vade Baz Fiyat) + k Sözleşmelerin dayanak varlığına göre belirlenen k parametre bilgisi ekte (Ek-16) yer almaktadır. ...
31. Emir İptali ... İptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğü üzerinden ilgili Piyasa üyelerinden ekte (Ek-5) belirtilen oranda “İradi Emir İptal Ücreti” alınır. Bu şekilde iptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğünün aylık olarak ilgili Piyasa üyesi tarafından gerçekleştirilen aylık işlem hacmine oranının %50’yi aşması durumunda aşan kısmın parasal büyüklüğü iradi emir iptal ücretine konu olur. İlgili oran hesabında vade sonundaki pozisyon kapamalar ve özel işlem bildirimleri sonucu oluşan işlem hacmi dikkate alınmaz. Parasal büyüklüğün ve işlem hacminin hesaplanmasında emrin fiyatı esas alınır. Yabancı para birimi cinsinden işlem gören sözleşmelere ilişkin hesaplamalarda döviz kuru bilgisi de kullanılır. ...	31. Emir İptali ... İptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğü üzerinden ilgili Piyasa üyelerinden ekte (Ek-5) belirtilen oranda “İradi Emir İptal Ücreti” alınır. Bu şekilde iptal edilen ya da askıya alınan emirlerin parasal büyüklüğünün aylık olarak ilgili Piyasa üyesi tarafından gerçekleştirilen aylık işlem hacmine oranının %50’yi aşması durumunda aşan kısmın parasal büyüklüğü iradi emir iptal ücretine konu olur. İlgili oran hesabında vade sonundaki pozisyon kapamalar ve özel işlem bildirimleri sonucu oluşan işlem hacmi dikkate alınmaz. <u>Parasal büyüklük ve işlem hacmi sözleşme büyüklüğü, miktar ve fiyatın çarpılması ile hesap edilir.</u> Yabancı para birimi cinsinden işlem gören sözleşmelere ilişkin hesaplamalarda döviz kuru bilgisi de kullanılır. ...

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ X. 1 Aylık TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Sözleşme Büyüklüğü</td> <td>Parasal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833</td> </tr> </table>	Sözleşme Büyüklüğü	Parasal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833	EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ X. 1 Aylık TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri <table border="1"> <tr> <td>Sözleşme Büyüklüğü</td> <td>Nominal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833</td> </tr> </table>	Sözleşme Büyüklüğü	Nominal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833																																						
Sözleşme Büyüklüğü	Parasal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833																																										
Sözleşme Büyüklüğü	Nominal Değer = 1.000.000 TL Sözleşme Büyüklüğü = $1.000.000 \times \left(\frac{30}{360}\right) \times 0,01 =$ 833																																										
EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	EK-3: VİOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR C) AKŞAM SEANSINA DAHİL OLAN SÖZLEŞMELERİN YARIM İŞ GÜNÜ GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ kısmında VİOP GUNSONU olan işlem günü bölümü VİOP GUNSONU N olarak değiştirilmiştir. İşlem Günü Bölümleri ve Açıklamaları ile İşlem Günü Bölümlerine Göre Girilebilecek Emir Türleri tablolarına VİOP DURDURMA AS, VİOP DURDURMA EI, VİOP DURDURMA EI AS ile VİOP TUM EMİR IPTAL işlem günü bölümleri eklenmiş, VİOP DURDURMA işlem günü bölümü açıklaması normal seansı vurgulamak amacıyla değiştirilmiştir.																																										
EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gelir Kalemi</th> <th colspan="3">Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">İrادی Emir İptal Ücreti</td> <td>Baz Alınan Değer</td> <td colspan="2">Oran</td> </tr> <tr> <td>VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük</td> <td colspan="2">0,00001 (Yüzbind e 1)</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Borsa Payı</td> <td>Sözleşme</td> <td>Baz Alınan Değer</td> <td>Borsa Payı Oranı</td> </tr> <tr> <td>Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri</td> <td>İşlem Hacmi</td> <td>0,00004 (Yüzbind e 4)</td> </tr> <tr> <td>Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri</td> <td>Prim Hacmi</td> <td>0,00004 (Yüzbind e 4)</td> </tr> </tbody> </table>	Gelir Kalemi	Açıklama			İrادی Emir İptal Ücreti	Baz Alınan Değer	Oran		VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)		Borsa Payı	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)	EK-5: BORSA PAYI VE DİĞER ÜCRETLER TARİFESİ <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gelir Kalemi</th> <th colspan="3">Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">İrادی Emir İptal Ücreti</td> <td>Baz Alınan Değer</td> <td colspan="2">Oran</td> </tr> <tr> <td>VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük</td> <td colspan="2">0,00001 (Yüzbind e 1)</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Borsa Payı</td> <td>Sözleşme</td> <td>Baz Alınan Değer</td> <td>Borsa Payı Oranı</td> </tr> <tr> <td>Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri</td> <td>İşlem Hacmi</td> <td>0,00004 (Yüzbind e 4)</td> </tr> <tr> <td>Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri</td> <td>Prim Hacmi</td> <td>0,00004 (Yüzbind e 4)</td> </tr> </tbody> </table>	Gelir Kalemi	Açıklama			İrادی Emir İptal Ücreti	Baz Alınan Değer	Oran		VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)		Borsa Payı	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)
Gelir Kalemi	Açıklama																																										
İrادی Emir İptal Ücreti	Baz Alınan Değer	Oran																																									
	VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)																																									
Borsa Payı	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı																																								
	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)																																								
	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)																																								
Gelir Kalemi	Açıklama																																										
İrادی Emir İptal Ücreti	Baz Alınan Değer	Oran																																									
	VİOP Prosedürünün 31 inci maddesi çerçevesinde belirlenen parasal büyüklük	0,00001 (Yüzbind e 1)																																									
Borsa Payı	Sözleşme	Baz Alınan Değer	Borsa Payı Oranı																																								
	Pay Endeksine Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)																																								
	Pay Endeksine Dayalı Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00004 (Yüzbind e 4)																																								

	TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Parasal Büyük- lük	0,00001 (Yüzbind e 1)		TLREF Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Nominal Değer	0,00001 (Yüzbind e 1)
	Diğer Tüm Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00003 (Yüzbind e 3)		Diğer Tüm Vadeli İşlem Sözleşmeleri	İşlem Hacmi	0,00003 (Yüzbind e 3)
	Diğer Tüm Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00003 (Yüzbind e 3)		Diğer Tüm Opsiyon Sözleşmeleri	Prim Hacmi	0,00003 (Yüzbind e 3)

EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI

...

PTRM, Takas sisteminden gönderilen Piyasa üyesi ve hesap engelleme talimatlarına uygun olarak gerekli aksiyonları alır. Takasbank, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşılması durumunda, aşım gerçekleşen hesap üzerinden tüm emirlerin ya da yalnızca pozisyon artırıcı emirlerin iletimini engelleyebilir. Takasbank tarafından gerekli görülmesi halinde riskli hesaplardan gönderilen emirlerin pozisyon kapatıcı dahi olsa sisteme kabul edilmesi engellenebilir. Emir iletiminin engellenmesine ilişkin kurallar Takas Mevzuatında belirlenir. Ayrıca, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşımı dışında Borsa ve Takas ilgili mevzuatlarında oluşan şartların oluşması durumunda, gerekli olması halinde, doğrudan PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi ve hesap engelleyebilir. Piyasa üyeleri durdurulan Piyasa üyesi ve hesap bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir.

1.KULLANICI VE HESABIN YETKİSİNE İLİŞKİN KONTROLLER

...

2.RİSK GRUBU KONTROLLERİ (KULLANICI LİMİTLERİ)

...

PTRM Risk Grubu Kontrolleri kapsamında aşağıdaki kontroller yapılır:

- Emir Öncesi Risk Kontrolleri
 - Maksimum emir büyüklüğü
 - İşlem yapılabilir sözleşme kısıtı

...

2.1.Emir Öncesi Risk Kontrolleri

...

2.2.Emir Sonrası&İşlem Anı Risk Kontrolleri
2.2.1.Pozisyon Risk Limitleri

Emir Sisteme kabul edildikten sonra risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların gün başından itibaren gerçekleştirdikleri işlemleri ve emir defterinde bulunan emirleri dikkate alınarak kullanılan risk hesaplama yöntemine göre dokuz farklı risk hesaplama yapılabilir.

EK-6: İŞLEM ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASI

...

PTRM, Takas sisteminden gönderilen Piyasa üyesi ve hesap engelleme talimatlarına uygun olarak gerekli aksiyonları alır. Takasbank, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşılması durumunda, aşım gerçekleşen hesap üzerinden tüm emirlerin ya da yalnızca pozisyon artırıcı emirlerin iletimini engelleyebilir. Takasbank tarafından gerekli görülmesi halinde riskli hesaplardan gönderilen emirlerin pozisyon kapatıcı dahi olsa sisteme kabul edilmesi engellenebilir. Emir iletiminin engellenmesine ilişkin kurallar Takas Mevzuatında belirlenir. Ayrıca, teminat yeterliliğine ilişkin sınırların aşımı dışında Borsa ve Takas ilgili mevzuatlarında oluşan şartların oluşması durumunda, gerekli olması halinde, doğrudan PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi ve hesap engelleyebilir. Piyasa üyeleri durdurulan Piyasa üyesi ve hesap bilgilerini PTRM uygulaması üzerinden takip edebilir.

PTRM uygulamasında aşağıda belirtilen tanımlamalar haricindeki tanımlamalarda girişçi-onaycı özelliği kullanılabilir. Girişçi-onaycı özelliği Piyasa üyesinin talebi üzerine Borsa tarafından tanımlanır. Bu özellik ile Piyasa üyesinin okuma ve/veya yazma yetkisine sahip bir PTRM kullanıcısı ile yapılan işleme ilişkin onay şifresi oluşturulur ve Piyasa üyesinin yazma yetkisine sahip diğer bir PTRM kullanıcısı ile yapılan tanımlama onaylanır.

- **Piyasa üyesinin tüm risk gruplarının toplu emir iptalini gerçekleştirme,**
- **Risk grubunun toplu emir iptalini gerçekleştirme,**
- **Risk grubunu engelleme/engellemesini kaldırma,**
- **Kullanıcının tüm emirlerini iptal etme,**
- **Emir/sn limiti dolayısıyla riskli duruma gelen risk grubunun emir/sn**

Hesaplanan risklerin aşağıda belirtilen limitler ile karşılaştırılmasıyla pozisyon risk limiti kontrolleri yapılır:

A	Bekleyen Alım	
B	Bekleyen Satım	
C	Alım İşlemleri	
D	Satım İşlemleri	
E	Net İşlemler	E = C-D
F	Toplam Alım	F = A+C
G	Toplam Satım	G = B+D
H	Toplam Net Alım	H = C-D+A
I	Toplam Net Satım	I = D-C+B

...

2.5.Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Tanımlamalar

Risk grubu kontrolleri yapılması için gerekli tanımlamaların bazıları tanımlamanın yapıldığı günün ardından geçerli olurken bazı tanımlamalar gün için geçerli olabilmektedir.

PTRM uygulaması ara yüzünde her zaman için yapılabilen ve etkin duruma geçen tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Limitlerin güncellenmesi (pozisyon limitleri, emir/saniye limiti, maksimum emir büyüklüğü)
- İkaz & bildiri yüzdelerinin ve e-posta uyarılarının güncellenmesi
- E-posta alıcılarına ekleme yapılması
- Risk gruplarının engellenmesi ya da engellemelerin kaldırılması
- Emir/sn limiti ihlalden kaynaklanan engellenmenin kaldırılması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların işlem yapabileceği sözleşmelerin kısıtlanması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcıların tek seferde tüm bekleyen emirlerinin iptal edilmesi

...

2.6.Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

...

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası stratejiler için sistemde sözleşme tipi ve sınıfına benzer strateji tipi ve sınıfı

limitini kaldırma.

Risk grubuna dahil kullanıcıların anlık bağlantı durumları PTRM uygulaması üzerinden Piyasa üyesi tarafından görüntülenebilir.

1.KULLANICI VE HESABIN YETKİSİNE İLİŞKİN KONTROLLER

...

2.RİSK GRUBU KONTROLLERİ (KULLANICI LİMİTLERİ)

...

PTRM Risk Grubu Kontrolleri kapsamında aşağıdaki kontroller yapılır:

- Emir Öncesi Risk Kontrolleri
 - Maksimum emir büyüklüğü
 - İşlem yapılabilir sözleşme kısıtı
 - **Fiyat tolerans limiti**

...

2.1.Emir Öncesi Risk Kontrolleri

...

2.1.3.Fiyat Tolerans Limiti

Bir emrin kabul edilebileceği yüzdesel fiyat limitini belirtir. Söz konusu fiyat limitleri dışında kalan emirler Sistem tarafından kabul edilmez. Fiyat tolerans limitleri tespit edilirken aşağıdaki fiyatlar sırasıyla dikkate alınır:

- **Son işlem fiyatı,**
- **Baz fiyat,**
- **En iyi alış veya satış fiyatı,**
- **Referans fiyat.**

Sistemde bekleyen emirler fiyat tolerans limitinin güncellenmesi ya da fiyat hareketleri nedeniyle limit dışında kalsalar dahi PTRM tarafından iptal edilmezler.

...

2.2.Emir Sonrası&İşlem Anı Risk Kontrolleri

2.2.1.Pozisyon Risk Limitleri

Emir Sisteme kabul edildikten sonra risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların gün başından itibaren gerçekleştirdikleri işlemleri ve emir defterinde bulunan emirleri dikkate alınarak kullanılan risk hesaplama yöntemine göre dokuz farklı risk hesaplaması yapılabilir.

Hesaplanan risklerin aşağıda belirtilen limitler ile karşılaştırılmasıyla pozisyon risk limiti kontrolleri yapılır:

A: Bekleyen Alım

tanımlanmıştır. Pozisyon risk limitleri ve maksimum emir büyüklüğü tanımlamaları stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde yapılabildiği gibi strateji tipi ve sınıfı seviyesinde de yapılabilir. Bu kontrollerde risk hesaplama yöntemi, sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde “adet”, “miktar” ya da “hacim” olarak belirlenebiliyorken, strateji tipi ve sınıfı seviyesinde yalnızca “adet” olarak belirlenebilir. Stratejiler işlem yapılabilir sözleşme kısıtı tanımlamalarına dahil edilebilir.

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Aktif olmayan koşullu emirler, aktivasyon anına kadar risk grubu kontrollerinde dikkate alınmaz.

...

Piyasa Emirleri

Risk hesaplama yönteminin “hacim” olarak belirlenmesi halinde, son işlem fiyatı olmayan sözleşmelere gönderilen piyasa emirleri bu sözleşmelerde önceki güne ait hesaplanmış bir kapanış fiyatı ya da uzlaşma fiyatı olmaması durumunda reddedilir. Diğer risk hesaplama yöntemlerinde böyle bir durum söz konusu değildir.

Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirler

Pozisyon risk limitleri kontrolleri altında “Bekleyen Alım Emirleri” ve “Bekleyen Satım Emirleri” limitleri tanımlanmış olan Piyasa üyelerinin ilgili risk grubuna dahil edilmiş kullanıcılardan “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip limit, piyasa ya da piyasadan limite emir göndermesi ve gönderilen emrin parçalı olarak ya da tamamen eşleşmesi durumunda emir miktarının tamamı risk hesaplamalarına yansımakta ve hesaplanan son değerler ile tanımlanan limite ulaşılmışsa anlık olarak limit ihlali gerçekleşebilmektedir. PTRM GUI’de görünmeyecek hızda gerçekleşen bu olay, ilgili risk grubu için mail tanımlaması yapılmışsa ya da otomatik toplu emir iptali fonksiyonu kullanılıyorsa bu fonksiyonların tetiklenmesine yol açabilmektedir. Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir yansıma olmadan emir iptal edilmektedir. “Durdurulmuş” statü ile Sisteme kabul edilen emirler ise risk hesaplamalarına dahil edilmektedir.

...

B:	Bekleyen Satım	
C:	Alım İşlemleri	
D:	Satım İşlemleri	
E:	Net İşlemler	E = C-D
F:	Toplam Alım	F = A+C
G:	Toplam Satım	G = B+D
H:	Toplam Net Alım	H = C-D+A
I:	Toplam Net Satım	I = D-C+B
J:	<u>Toplam Bekleyen Emirler</u>	<u>J = A+B</u>

...

2.5.Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Tanımlamalar

Risk grubu kontrolleri yapılması için gerekli tanımlamaların bazıları tanımlamanın yapıldığı günün ardından geçerli olurken bazı tanımlamalar gün için geçerli olabilmektedir.

PTRM uygulaması ara yüzünde her zaman için yapılabilen ve etkin duruma geçen tanımlamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

- Limitlerin güncellenmesi (pozisyon limitleri, emir/saniye limiti, maksimum emir büyüklüğü, **fiyat tolerans limiti**)
- İkaz & bildiri yüzdelilerinin ve e-posta uyarılarının güncellenmesi
- E-posta alıcılarına ekleme yapılması
- Risk gruplarının engellenmesi ya da engellemelerin kaldırılması
- Emir/sn limiti ihlalden kaynaklanan engellemelerin kaldırılması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş kullanıcıların işlem yapabileceği sözleşmelerin kısıtlanması
- Bir risk grubuna dahil edilmiş tüm kullanıcıların tek seferde tüm bekleyen emirlerinin iptal edilmesi

...

2.6.Risk Grubu Kontrollerine İlişkin Özel Durumlar

...

Vadeler Arası Strateji Emirleri

Vadeler arası stratejiler için sistemde sözleşme tipi ve sınıfına benzer strateji tipi ve sınıfı tanımlanmıştır. Pozisyon risk limitleri ve maksimum emir büyüklüğü tanımlamaları stratejiye dahil edilmiş sözleşmelerin sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde yapılabildiği gibi strateji

tipi ve sınıfı seviyesinde de yapılabilir. Bu kontrollerde risk hesaplama yöntemi, sözleşme tipi ve sınıfı seviyesinde “adet”, “miktar” ya da “hacim” olarak belirlenebiliyorken, strateji tipi ve sınıfı seviyesinde yalnızca “adet” olarak belirlenebilir. Stratejiler işlem yapılabilir sözleşme kısıtı tanımlamalarına dahil edilebilir. **Vadeler arası strateji emirleri için fiyat tolerans limiti tanımlanabilir. Tanımlanan limit sadece vadeler arası strateji emirleri için geçerli olur.**

Koşullu Emirler

Koşullu emirler fiyat koşullu (şarta bağlı emirler) olabilir ve koşul sağlanana kadar aktif değildir. Aktif olmayan koşullu emirler, aktivasyon anına kadar risk grubu kontrollerinde dikkate alınmaz.

Koşullu emirler için fiyat tolerans limiti kontrolü yapılmaz.

...

Piyasa Emirleri

Risk hesaplama yönteminin “hacim” olarak belirlenmesi halinde, son işlem fiyatı olmayan sözleşmelere gönderilen piyasa emirleri bu sözleşmelerde önceki güne ait hesaplanmış bir kapanış fiyatı ya da uzlaşma fiyatı olmaması durumunda reddedilir. Diğer risk hesaplama yöntemlerinde böyle bir durum söz konusu değildir. **Piyasa emirleri ve piyasadan limite emirler için fiyat tolerans limiti kontrolü yapılmaz.**

Gerçekleşmezse İptal Et ve Kalanı İptal Et Emirler

Pozisyon risk limitleri kontrolleri altında “Bekleyen Alım Emirleri”, “Bekleyen Satım Emirleri” ve **“Toplam Bekleyen Emirler”** limitleri tanımlamış olan Piyasa üyelerinin ilgili risk grubuna dahil edilmiş kullanıcılardan “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip limit, piyasa ya da piyasadan limite emir göndermesi ve gönderilen emrin parçalı olarak ya da tamamen eşleşmesi durumunda emir miktarının tamamı risk hesaplamalarına yansımakta ve hesaplanan son değerler ile tanımlanan limite ulaşılmışsa anlık olarak limit ihlali gerçekleşebilmektedir. PTRM GUI’de görünmeyecek hızda gerçekleşen bu olay, ilgili risk grubu için mail tanımlaması yapılmışsa ya da otomatik toplu emir iptali fonksiyonu kullanılıyorsa bu fonksiyonların tetiklenmesine yol açabilmektedir. Gönderilen “gerçekleşmezse iptal et” veya “kalanı iptal et” geçerliliğine sahip emirlerde eşleşme olmaması durumunda ise risk hesaplamalarına herhangi bir

	yansıma olmadan emir iptal edilmektedir. “Durdurulmuş” statü ile Sisteme kabul edilen emirler ise risk hesaplamalarına dahil edilmektedir. ...

23/07/2020 tarihli ve 2020/47 sayılı Duyuru ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

ESKİ METİN 30.PRO.01	YENİ METİN REVİZYON NO:25																																														
5.3 Sözleşme Kodları ... Tablo 2: Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_</td> <td>Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> <tr> <td>0417</td> <td>Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)</td> </tr> <tr> <td>92.000</td> <td>Kullanım fiyatı</td> </tr> </tbody> </table> ... Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TM_O</td> <td>Esnek opsiyon sözleşmesi</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> <tr> <td>250419</td> <td>Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)	XU030	Dayanak varlık kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)	C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)	92.000	Kullanım fiyatı	Kod	Açıklama	TM_O	Esnek opsiyon sözleşmesi	XU030	Dayanak varlık kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	250419	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)	5.3 Sözleşme Kodları ... Tablo 2: Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O_</td> <td>Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> <tr> <td>0417</td> <td>Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)</td> </tr> <tr> <td>1240,00</td> <td>Kullanım fiyatı</td> </tr> </tbody> </table> ... Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kod</th> <th>Açıklama</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TM_O</td> <td>Esnek opsiyon sözleşmesi</td> </tr> <tr> <td>XU030</td> <td>Dayanak varlık kodu</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)</td> </tr> </tbody> </table>	Kod	Açıklama	O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)	XU030	Dayanak varlık kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)	C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)	1240,00	Kullanım fiyatı	Kod	Açıklama	TM_O	Esnek opsiyon sözleşmesi	XU030	Dayanak varlık kodu	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)
Kod	Açıklama																																														
O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)																																														
XU030	Dayanak varlık kodu																																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																																														
0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)																																														
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)																																														
92.000	Kullanım fiyatı																																														
Kod	Açıklama																																														
TM_O	Esnek opsiyon sözleşmesi																																														
XU030	Dayanak varlık kodu																																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																																														
250419	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)																																														
Kod	Açıklama																																														
O_	Sözleşme grubu (Opsiyon Sözleşmeleri)																																														
XU030	Dayanak varlık kodu																																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																																														
0417	Vade tarihi (Örn. Nisan 2017)																																														
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)																																														
1240,00	Kullanım fiyatı																																														
Kod	Açıklama																																														
TM_O	Esnek opsiyon sözleşmesi																																														
XU030	Dayanak varlık kodu																																														
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)																																														

C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)		2504 19	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)
123.00 0	Kullanım fiyatı		C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)
			1235 .00	Kullanım fiyatı
EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ		EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ		
C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		C. BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri		
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks opsiyon sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi/1.000)*100 TL = (78.000/1.000)*100 = 7.800,00 TL.)	Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks opsiyon sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi)*10 TL = (1.240,00)*10 = 12.400,00 TL.)	
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman	

	BİST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BİST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir	ağırlıklı ortalaması ile BİST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks-puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart	Kullanım fiyat adımı 20'dir. Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasadaki seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak teorik fiyat hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle her bir vade ayı için başabaşta kullanım fiyatı seviyeleri belirlenir ve biri "başabaşta", ikisi "karda", sekizi "zararda" olmak üzere onbir farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Standart kullanım fiyatlarına ek olarak, işleme açık sözleşmelerin standart vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı

	vadeleri içerisindeki en düşük/en yüksek standart kullanım fiyatlarının %20 altı/üstü fiyat seviyesi arasında olmak kaydıyla esnek kullanım fiyatlı sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.		sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.
D. BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi/ 1.000)*100 TL = (78.000/1.000)*100 = 7.800,00 TL.)	Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi)*10 TL = (1.240,00)*10 = 12.400,00 TL.)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı, endeks değerinin 1.000'e bölünmesiyle oluşan değerin virgülden sonra üç basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 102,325) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,025 'dir (25 BIST 30 endeks puanı) (Örnek: 102,325; 102,350 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 1.240,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örnek: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı,

	ortalaması ile BIST 30 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle hesaplanır. Vade sonu uzlaşma fiyatı, bulunan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.	Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
E. BIST Likit Banka Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri		
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST Likit Banka Endeksi/1.000)*100 TL = (78.000/1.000)*100 = 7.800,00 TL.)	Sözleşme e Büyüklüğü Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST Likit Banka Endeksi)*10 TL = (1.240,00)*10 = 12.400,00 TL.)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı, endeks değerinin 1.000'e bölünmesiyle oluşan değer virgülden sonra üç basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örneğin: 102,325) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,025'dir	Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örneğin: 1.240,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örneğin: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir. Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Likit Banka Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Likit Banka Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya

	(25 BIST Likit Banka endeks puanı) (Örnek: 102,325; 102,350 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.		kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Likit Banka Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Likit Banka Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle hesaplanır. Vade sonu uzlaşma fiyatı, bulunan değerin en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.		
F. BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksi)*10 TL = (1.240,00)*10 = 12.400,00 TL.)		
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 1.240,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örnek: 1.240,25; 1.240,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.		
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin en yakın		
F. BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri			
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksi/ 1.000)*100 TL = (78.000/1.000)*100 = 7.800,00 TL.)		

Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı, endeks değerinin 1.000'e bölünmesiyle oluşan değer virgülden sonra üç basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 102,325) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,025'dir (25 BIST Banka Dışı Likit 10 endeks puanı) (Örnek: 102,325; 102,350 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.	fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle hesaplanır. Vade sonu uzlaşma fiyatı, bulunan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.	

EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ										EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ																												
Pazar Segmenti					Spread Şartları**					Pazar Segmenti					Spread Şartları**																							
Endeks Opsiyon*	Da ya na k Va rlık	Yakın Vade Vadeye Kalan Gün Sayısı								Mi ni m u m E mi r Bü yü klü ğü	10	Da ya na k Va rlık	Yakın Vade Vadeye Kalan Gün Sayısı								Mi ni m u m E mi r Bü yü klü ğü	10																
		0-30 gün				30-60 gün							0-30 gün				30-60 gün																					
		En İyi Alış Fiyatı-TL											En İyi Alış Fiyatı-TL																									
		0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5				0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5			0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5								
		0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9				0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9			0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9								
		Maksimum Spread											Maksimum Spread																									
		X	0,2	0,5	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8				X	0,2	0,5	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8			X	0,2	0,5	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8	X	0,2	0,5	0,6	0,7	0,5	0,7	0,8
		U	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,8				U	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,8			U	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,8	U	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,8
		3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Endeks Opsiyon*	Da ya na k Va rlık	Uzak Vade Vadeye Kalan Gün Sayısı								Mi ni m u m E mi r Bü yü klü ğü	10	Da ya na k Va rlık	Uzak Vade Vadeye Kalan Gün Sayısı								Mi ni m u m E mi r Bü yü klü ğü	10																
		60-90 gün				>90 gün							60-90 gün				>90 gün																					
		En İyi Alış Fiyatı-TL											En İyi Alış Fiyatı-TL																									
		0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5				0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5			0,0	1,0	3,0	≥5	0,0	1,0	3,0	≥5								
		0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9				0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9			0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9	0-9								
		Maksimum Spread											Maksimum Spread																									
		X	0,5	1,0	1,1	0,5	1,0	1,1	1,5				X	0,5	1,0	1,1	0,5	1,0	1,1	1,5			X	0,5	1,0	1,1	0,5	1,0	1,1	1,5	X	0,5	1,0	1,1	0,5	1,0	1,1	1,5
		U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

						0					0			
						D					0			
Endeks Vadeli		En İyi Alış Fiyatı TL	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü	Vadeye Kalan Gün Sayısı				Minimum Emir Büyüklüğü		
			<30	<60	<90	≥90		<30	<60	<90	≥90			
							Maksimum Spread							
	<100	0,350	0,400	0,450	0,500	10	<1.000	3,500	4,000	4,500	5,000	10		
	<125	0,400	0,450	0,500	0,550	10	<1.250	4,000	4,500	5,000	5,500	10		
	<150	0,450	0,500	0,550	0,600	10	<1.500	4,500	5,000	5,500	6,000	10		
	<175	0,500	0,550	0,600	0,650	10	<1.750	5,000	5,500	6,000	6,500	10		
	<200	0,550	0,600	0,650	0,700	10	<2.000	5,500	6,000	6,500	7,000	10		
≥200	0,600	0,650	0,700	0,750	10	≥2.000	6,000	6,500	7,000	7,500	10			

EK-13: OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE GÜNLÜK FİYAT DEĞİŞİM LİMİTLERİ						EK-13: OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE GÜNLÜK FİYAT DEĞİŞİM LİMİTLERİ					
Sözleşme Sınıfı	Baz Fiyat	Limit Tanımı	Limit Değeri	Limit Örneği		Sözleşme Sınıfı	Baz Fiyat	Limit Tanımı	Limit Değeri	Limit Örneği	
Endeks Opsiy	0,01-14,99	Sabit	+20,00	Baz Fiyat: 5,00		Endeks	0,01-	Sabit	+20,00	Baz Fiyat	

on Sözleş meler i				Alt Limit: - Üst Limit: 25,00	Opsiy on Sözleş meler i	14,9 9			t: 5,00 Alt Limi t: - Üst Limi t: 25,0 0
	15,00- 99,99	Yüz de (%)	+%20 0	Baz Fiyat: 50,00 Alt Limit: - Üst Limit: 150,0 0		15,0 0- 99,9 9	Yüz de (%)	+%2 00	Baz Fiya t: 50,0 0 Alt Limi t: - Üst Limi t: 150, 00
	100,0 0 ve üstü	Sabi t	+50,0 0	Baz Fiyat: 150,0 0 Alt Limit: - Üst Limit: 200,0 0		100, 00 ve üstü	Sabi t	<u>+30 0,00</u>	Baz Fiya t: 150, 00 Alt Limi t: - Üst Limi t: <u>450, 00</u>
EK-16: VADELER ARASI STRATEJİ EMİRLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR VE ÖRNEKLER					EK-16: VADELER ARASI STRATEJİ EMİRLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR VE ÖRNEKLER				
... Vadeler arası strateji emirlerinin aktif olduğu Pazar segmentleri ve sözleşmeler ile fiyat limiti hesaplamasında kullanılacak sabit parametre (k) değerleri aşağıda verilmektedir.					... Vadeler arası strateji emirlerinin aktif olduğu Pazar segmentleri ve sözleşmeler ile fiyat limiti hesaplamasında kullanılacak sabit parametre (k) değerleri aşağıda verilmektedir.				

Pazar Segmanı	Dayanak Varlık	Strateji Kodu	Fiyat Limiti Sabiti (k)	Pazar Segmanı	Dayanak Varlık	Strateji Kodu	Fiyat Limiti Sabiti (k)
Endeks VİS-TRY	XU030D	F_XU030M2-M1	0,65	Endeks VİS-TRY	XU030D	F_XU030M2-M1	<u>6,50</u>
Döviz VİS-TRY	USDTRY	F_USDTRY M2-M1	0,05	Döviz VİS-TRY	USDTRY	F_USDTRY M2-M1	0,05
Kıymetli Madenler VİS-USD	XAUUSD	F_XAUUSD M2-M1	5,50	Kıymetli Madenler VİS-USD	XAUUSD	F_XAUUSD M2-M1	5,50